

СПРАВОЧНИК ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ КИТАЙСКОЙ ГРАММАТИКИ

简明汉语语法学习手册

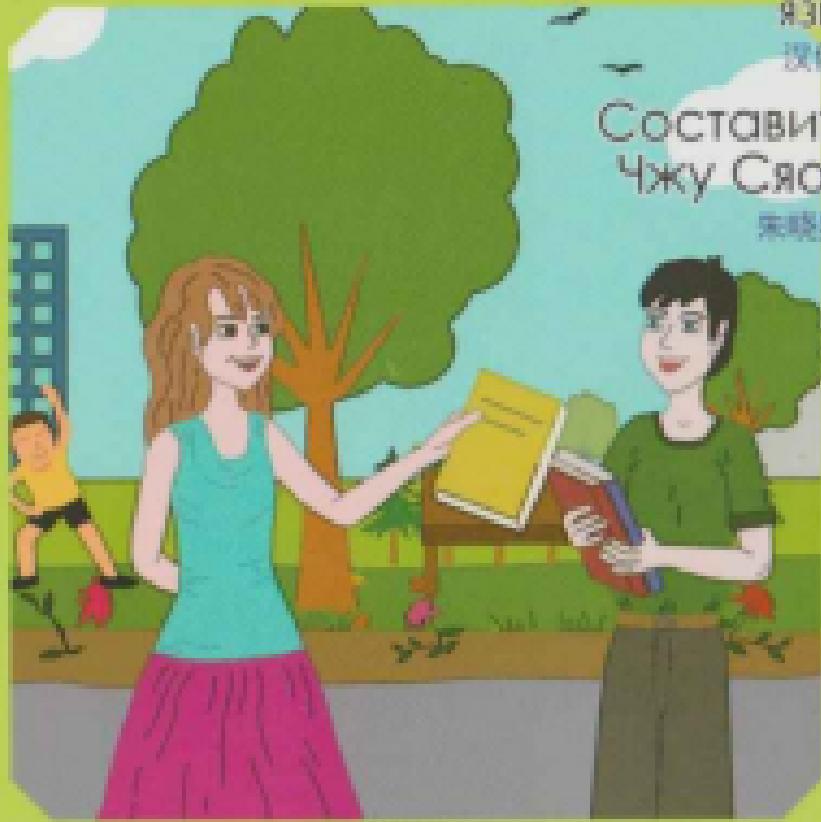
Составлено
на китайском
и русском

языках

汉语对照

Составитель
Чжю Сяосин

朱晓星 编著

Восток-Запад

北京大学出版社

汉语对照
Составлено на китайском и русском языках

简明汉语语法学习手册

СПРАВОЧНИК ДЛЯ
ИЗУЧЕНИЯ КИТАЙСКОЙ
ГРАММАТИКИ

朱晓星 编著

Составитель: Чжу Сюсин

北京大学出版社北京 100871
http://www.pkupress.com

北京大学出版社

Издательство Пекинского университета

УДК 891.581'373(075)

ББК 81.711-3а7-1

Ч-81

Право на изданную данной книги предоставлено
ООО «Издательство Пекинского университета»

Чжу Синсяи

Ч-81 Справочник для изучения китайской грамматики
— Москва: ООО Международная издательская
компания «Шанс», 2016. — 368 с.

ISBN 978-5-906659-50-7

«Братьяй учебный справочник по грамматике китайского языка» — это грамматическое пособие, написанное для иностранных студентов, изучающих китайский язык, с начальным и средним уровнем владения. Оно может быть использовано как вспомогательная учебная литература, а также как учебное пособие. Книга написана не по канонам традиционного грамматического справочника. Ее целью является объяснение трудностей китайского языка, с которыми сталкиваются студенты в процессе изучения, с помощью примеров и простых формул. Через сравнение китайского языка с другими языками в некоторых главах и параграфах книги рассматриваются различия и делается акцент на особых случаях. Это поможет студенту легче понять особенности и основные правила грамматики китайского языка. Толкования в данной книге переведены на русский язык, примеры сопровождаются пиньинем.

УДК 891.581'373(075)

ББК 81.711-3а7-1

ISBN 978-5-906659-50-7

© ООО Международная издательская
компания «Шанс», перевод, оформление,
2016

© Издательство «Восток-Запад», 2016

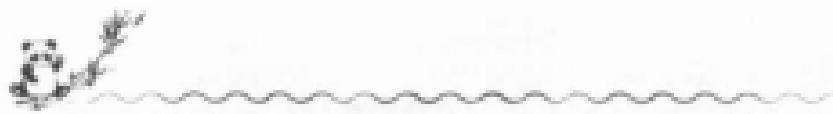
© «Издательство Пекинского универси-
тета», 2016

Все права защищены

目录

ОГЛАВЛЕНИЕ

一 提问的方法.....	7
1. Способы постановки вопросов.....	7
二 用形容词谓语句和名词谓语句.....	40
2. Имя прилагательное и имя существительное в роли склоняемого	40
三 表示存在的句子.....	50
3. Предложения существования.....	50
四 汉语表示时（同）和（动）态的方法.....	56
4. Способы выражения времени и видов глагола в китайском языке....	56
五 吸气助词“了”.....	95
5. Модальная частица «了»	95
六 补语.....	110
6. Дополнение.....	110
七 “是……的”结构.....	152
7. Конструкция «是……的»	152
八 表示比较的方法.....	165
8. Способы выражения сравнения.....	165
九 表示被动的方法.....	184
9. Способы выражения пассива.....	184
十 “把”字句.....	198
10. Предложения с «把».....	198

十一 否定词	第二部分	214
11. Отрицание		214
十二 数词	第二部分	222
12. Числительные		222
十三 量词	第二部分	233
13. Счетные слова		233
十四 离合词	第二部分	244
14. Раздельно-слияные слова		244
十五 形容词重叠	第二部分	256
15. Удвоенные формы прилагательных		256
十六 动词重叠	第二部分	262
16. Удвоенные глаголов		262
十七 语气助词“呢”和“吧”	第二部分	270
17. Модальные частицы «呢» и «吧»		270
十八 “能”、“会”和“可以”	第二部分	277
18. Модальные глаголы «能», «会» и «可以»		277
十九 “一点儿”和“有一点儿”	第二部分	289
19. «一点儿» и «有一点儿»		289
二十 “就”和“才”	第二部分	299
20. Наречия «就» и «才»		299
二十一 “都”、“全”和“所有的”	第二部分	309
21. «都», «全» и «所有的»		309
二十二 “刚”和“刚才”	第二部分	320
22. «刚» и «刚才»		320

二十三 “又”、“再”和“还”	327
23. «又»、«再» и «还»	327
部分练习参考答案	334

前言

1. 《简明汉语语法学习手册》是为具有初中级汉语水平的外国学生编写的语法书。它可以作为简明工具书，备学生查用，也可以作为教材供学生学习使用。
2. 本书没有按传统的语法系统来安排语法项目，而是通过例句和简单的公式，来解释学生在学习中遇到的语法难点。
3. 从汉外对比的角度出发，书中某些章节里提出了注意事项或很容易出现的错误，以便学生更容易掌握汉语语法的特点和基本规律。
4. 本书讲解部分配有俄文译文，例句配有汉语拼音。

ПРЕДИСЛОВИЕ

1. «Краткий учебный справочник по грамматике китайского языка» – это грамматическое пособие, написанное для иностранных студентов, изучающих китайский язык, с начальным и средним уровнем владения. Оно может быть использовано как вспомогательная учебная литература, а также как учебное пособие.

2. Книга написана не по канонам традиционного грамматического справочника. Ее целью является объяснение трудностей китайского языка, с которыми сталкиваются студенты в процессе изучения, с помощью примеров и простых формул.

3. Через сравнение китайского языка с другими языками в некоторых главах и параграфах книги рассматриваются различия и делается акцент на особых случаях. Это поможет студенту легче понять особенности и основные правила грамматики китайского языка.

4. Толкования в данной книге переведены на русский язык, примеры сопровождаются пиньинем.

— 提问的方法

I. СПОСОБЫ ПОСТАНОВКИ ВОПРОСОВ

汉语中的问句有两种，一种是需要回答的（疑问句）；一种是不需要回答的（反问句）。

在中文里有两类问句：一类是需要回答的（疑问句）；一类是不需要回答的（反问句）。

(一) 需要回答的一共有九种形式

存在九种需要回答的问句类型，它们分别是：

1. “吗”

Вопрос с помощью «吗»

(1) 提问时，只在一般句子后加“吗”，不改变句子的顺序。

在构成问句时，在句末加上“吗”，而不改变句子的语序。这时，疑问词“谁”、“什么”、“哪儿”等放在句首，句末加上“吗”。例如：

1. 我是北京人。

Wǒ shì Běijīng rén.

你是北京人吗？

Nǐ shì Běijīng rén ma?

是/不是。

课文的脚注 ——

Shì / Bù shì.

2. 我会说汉语。

Wǒ huì shuō Hányǔ.

你会说汉语吗？

Nǐ huì shuō Hányǔ ma?

会/不会。

Huì / Bù huì.

3. 小王今天没来。

Xiao Wáng jīntiān méi lái.

小王今天没来吗？

Xiao Wáng jīntiān méi lái ma?

对，他今天没来。/ 不，他来了。

Dui, tā jīntiān méi lái. / Bù, tā lái le.

(2) 作肯定回答时，重复主要动词，有时也可用“是（的）”、“对、嗯”等回答。如果有助动词，重复助动词；如果动词带“了、着、过”或补语，回答时也要带上。

При утвердительном ответе на вопрос необходимо повторить основной глагол. Иногда в качестве ответа также можно использовать «是（的）, 对, 嗯» и т. д. Если есть вспомогательный глагол, то в ответе необходимо повторить вспомогательный глагол. Если в вопросительном предложении глагол употреблен с «了, 着, 过» или постпозиционным определением склоненного, то при ответе их также нужно употребить.

1. 他给我打电话了。

Tā gěi wǒ dǎ diànhuà le.

他给你打电话了吗?

Tā gěi nǐ dǎ diànhuà le ma?

打了。/没有打。

Dǎ le. /Méiyǒu dǎ.

2. 这本书我明天看得完。

Zhè běn shù wǒ míngtiān kàn de wán.

这本书你明天看得完吗?

Zhè běn shù nǐ míngtiān kàn de wán ma?

看得完。/看不完。

Kàn de wán./Kàn bu wán.

注意:

Примечание:

这种问句的语调一般是升调。

Интонация таких вопросительных предложений, как правило, восходящая.

2. “吧” 问句

Вопрос при помощи «吧»

用“句子 + 吧 + ?”的句子表示提问的人对某一件事情或某种情况有了估计，但是不完全肯定，带有推测的口气。

Конструкция «предложение + 吧 + ?» выражает, что задающий вопрос человек дает оценку некоторому событию или ситуации. Но эта оценка не является абсолютным утверждением, она имеет оттенок предположения или догадки.

1. 这是我女儿。

Zhè shì wǒ nǚ'ér.

这是你女儿吧?

Zhè shì nǐ nǚ'ér ba?

是(的)/对。

Shì (de). / Dui.

2. 他今天不会来了。

Tā jīntiān bù huì lái le.

他今天不会来了吧?

Tā jīntiān bù huì lái le ba?

对, 不会来了。

Dui, bù huì lái le.

3. 我吃过饭了。

Wǒ chīguo fàn le.

你吃过饭了吧?

Nǐ chīguo fàn le ba?

吃过了。

Chīguo le.

注意:

Примечание:

基本句式、回答的方法、语调都同“句子 + 吗 + ?”

Структура вопроса, способы ответа на него, интонация все аналогичны с вопросительным предложением типа «предложение + 吗 + ?».

3. 句子 + ?

«Предложение + ?»

(1) 这种问句的语调必须是上升的。

Интонация данного вопросительного предложения должна быть восходящей.

(2) 表示推测、估计等。提问人常希望得到对方的证实。

Выражает предположение, догадку, оценку и т. д. Задающий вопрос человек надеется получить подтверждение собеседника.

1. 他最近身体不太好。

Tā zuijìn shēntǐ bù tài hōo.

他最近身体不太好？

Tā zuijìn shēntǐ bù tài hōo?

是 (的) / 对。

Shì (de). / Dui.

2. 我等汽车。

Wǒ děng qìchē.

你等汽车？

Nǐ děng qìchē?

是 (的) / 对。

Shì (de). / Dui.

3. 他已经回国了。

Tā yǐjīng huíguó le.

他已经回国了？

Tā yǐjīng huíguó le?

是（的）/ 对。

Shì (de). / Dui.

4. 我学习中文。

Wǒ xuéxí Zhōngwén. 我是土星的居民，我学中文。（1）

你学习中文？

Nǐ xuéxí Zhōngwén? 你是人吗？（你书为）, 你要学书？（2）

是（的）/ 对。

Shì (de). / Dui. 我是土星的居民，我学中文。（3）

注意：
注意：

Примечание:

这种问句的使用不如“句子 + 吗 + ?”和“句子 + 吧 + ?”广泛、自由。

Такой тип вопросительного предложения не является таким же широко распространенным и свободным в употреблении, как вопросительные предложения типа «предложение + 吗 + ?» или «предложение + 吧 + ?».

4. 特殊疑问句

Специальные вопросительные предложения

常用的疑问代词有：

часто используемые вопросительные местоимения：

疑问项目 Объект вопроса	疑问代词 Вопросительные местоимения
问人、事物 Люди, предметы, вещи	谁、什么、哪 Shéi, shénme, nǎ
问方式、状态 Метод, способ, состояние	怎么、怎(么)样 Zěnme, zěn (me) yàng
问原因 Причина	为什么、怎么 Wèishénme, zěnme
问时间、地点 Время, место	什么时候、几点 Shénme shíhou, jǐdiǎn 多长时间、哪儿(哪里) duōcháng shíjān, nǎr (nǎlǐ)
问数量 Количество	多少、几 duōshao, jǐ
问程度 Степень	多 + 形容词 “duō” + прилагательное

1. 我找小王。
Wǒ zhǎo Xiǎo Wáng.
你找谁? (何人)
Nǐ zhǎo shéi? (вопрос о человеке)
(我找) 小王。
(Wǒ zhǎo) Xiǎo Wáng.

2. 我喜欢吃饺子。

Wǒ xǐhuān chī jiǎozi.

你喜欢吃什么？（问事物）

Nǐ xǐhuān chī shénme? (вопрос о предмете)

（我喜欢吃）饺子。

(Wǒ xǐhuān) chī jiǎozi.

3. 我要这个面包。

Wǒ yào zhè ge miànbāo.

你要哪个面包？（问事物）

Nǐ yào nǎ ge miànbāo? (вопрос о предмете)

（我要）这个。

(Wǒ yào) zhè ge.

4. 昨天我去友谊商店了。

Zuótiān wǒ qù Yǒuyì shāngdiàn le.

昨天你去哪儿了？（问地点）

Zuótiān nǐ qù nǎr le? (вопрос о месте)

我去友谊商店了。

Wǒ qù Yǒuyì shāngdiàn le.

5. 他明年回国。

Tā míngnián huí guó.

他什么时候回国？（问时间）

Tā shénme shíhou huí guó? (вопрос о времени)

明年。

Míngnián.

6. 现在十二点了。

Xiànzài shí'èr diǎn le.

- 现在几点了？（问时间）
Xiànzài jǐ diǎn le? (вопрос о времени) xiànzài jǐ diǎn le?
- 十二点了。
Shí'ér diǎn le. shí'ér diǎn le
7. 我买两个面包。
Wǒ mǎi liáng ge miàn'bāo. wǒ mǎi liáng ge miàn'bāo
- 你买几个面包？（问数量）
Nǐ mǎi jǐ ge miàn'bāo? (вопрос о количестве) nǐ mǎi jǐ ge miàn'bāo
- 两个。
Liáng ge. liáng ge
8. 房间里有二十个人。
Fángjiān lǐ yǒu èrshí ge rén. fángjiān lǐ yǒu èrshí ge rén
- 房间里有多少（个）人？（问数量）
Fángjiān lǐ yǒu duōshao (ge) rén? (вопрос о количестве) fángjiān lǐ yǒu duōshao (ge) rén?
- 二十个人。
Èrshí ge rén. èrshí ge rén
9. 这些东西一共一百块。
Zhèxiē dōngxi yìgòng yībǎi kuài. zhèxiē dōngxi yìgòng yībǎi kuài
- 这些东西一共多少钱？（问数量）
Zhèxiē dōngxi yìgòng duōshao qián? (вопрос о количестве) zhèxiē dōngxi yìgòng duōshao qián?
- 一百块。
Yībǎi kuài. yībǎi kuài
10. 小王不能参加这次招待会了。
Xiǎo Wáng bù néng cānjiā zhè cì zhāodāihuì le. xiǎo Wáng bù néng cānjiā zhè cì zhāodāihuì le

- 小王为什么不能参加这次招待会了？（问原因）九月五日
Xiao Wang wéishéme bù néng cānjí zhè cì zhāodàihui le? (вопрос о причине) 15.09.2012
因为他生病了。 —— (ответ на вопрос) 15.09.2012
Yīnwèi tā shēngbìng le. 15.09.2012
11. 他不高兴了。 九月五日 15.09.2012
Tā bù gāoxìng le. (督德问) 「他为什么不高兴？」
他怎么不高兴了？（问原因） 15.09.2012
Tā zěnme bù gāoxìng le? (вопрос о причине) 15.09.2012
因为他丢了钱。 15.09.2012
Yīnwèi tā diò qián le. 15.09.2012
12. 我坐车去学校。 九月五日 15.09.2012
Wǒ zuò chē qù xuéxiào. (督德问) 「人（才）是怎么去学校的？」
你怎么去学校？（问方式） 15.09.2012
Nǐ zěnme qù xuéxiào? (вопрос о способе) 15.09.2012
我坐车去。 15.09.2012
Wǒ zuò chē qù. 15.09.2012
13. 他身体很好。 九月五日 15.09.2012
Tā shēntǐ hěn hǎo. (督德问) 「他的身体怎么样？」
他身体怎么样？（问状态） 15.09.2012
Tā shēntǐ zhěnmeyàng? (вопрос о состоянии) 15.09.2012
很好。 15.09.2012
Hěn hǎo. 15.09.2012
14. 他有一米八高。 九月五日 15.09.2012
Tā yǒu yī mǐ bā gāo.

他有多高？（问程度）

То́ у́би ду́б го́в？ (вопрос о величине)

一米八。

Yí mǐ bā.

注意：

Примечание:

(1) 对句子的哪一部分提问，就把疑问词放在哪儿。

Вопросительное слово заменяет ту часть предложения, к которой задается вопрос.

(2) 以上句尾都可加“呢”，以缓和语气。一般不加“吗”。

В конце вышеприведенных примеров можно добавить вопросительную частицу «呢», которая позволяет смягчить интонацию вопроса. Обычно вопросительная частица «吗» в таких случаях уже не используется.

(3) “几”和“多少”

“几”一般用来询问十以下的数目，后边通常要有量词。

Вопросительное местоимение 几 (jǐ) употребляется для постановки вопроса к числу менее 10. После этого вопросительного местоимения, как правило, необходимо употребление счетного слова.

“多少” 可用来询问任何数目，后边不一定要有量词。

Вопросительное слово 多少 (duōshao) употребляется для постановки вопроса к любому числу. После него, как правило, не требуется постановка счетного слова.

以代词、名词、名词性短语或小句 + 否 + ?

Местоимения, существительные, именные словосочетания или придаточное предложение + **ЧС** + ?

(1) “名词(或名词性短语)+呢+?”作始发句,用来询问地点、时间、原因等。

Конструкция **кимъ существительное (или именное словооочетение) + ыкъ + ?** употребляется для выражения местоположения често-го или кого-то.

- ### 1. 小于等于?

高中的物理

他去商店了。

- ### 2. 罪的后果？

W8 de sh0 ne?

不如说，

- (2) 如果有上文,

Если есть контекст, то можно опустить скобечки, совпадающие со скобечками в предыдущем предложении.

1. 我想回來了。◎

Wō xiāng huī

我也想回家了。

Wǒ yě xiāng huà bù.

2. 你上午值班，下午呢？（下午你值班吗？）你上午不值班，下午呢？

Nǐ shàngwǔ zhībān, xiàwǔ ne? (xiàwǔ nǐ zhībān ma?)

下午不值班。

Xiàwǔ bù zhībān.

6. (动词或形容词的) 肯定形式 + (动词或形容词的) 否定形式 + 其他 + ?

(Глагол или прилагательное) утвердительная форма + (глагол или прилагательное) отрицательная форма + другие члены предложения + ?

(1) 回答时，从“肯定形式”或“否定形式”中选择一项

При ответе на данный вопрос нужно выбрать либо утвердительную либо отрицательную форму, предложенные в вопросе.

1. 我的中文书不多。

Wǒ de Zhōngwén shū bù duō.

你的中文书多不多？

Nǐ de Zhōngwén shū duō bù duō?

多 / 不多。

Duō/Bù duō.

2. 我们明天去颐和园。

Wǒmen míngtiān qù Yíhéyuán.

你们明天去不去颐和园？

Nǐmen míngtiān qù bu qù Yíhéyuán?

去 / 不去。

Qù/Bù qù.

3. 他母亲不工作。 [tā mǔqin bù gōngzuò] 他的母亲不工作 / 她的妈妈不工作

Tā mǔqin bù gōngzuò. 他的母亲不工作 / 她的妈妈不工作

他母亲工作不工作？

Tā mǔqin gōngzuò bu gōngzuò? 他的母亲工作 / 不工作

工作 / 不工作。

Gōngzuò / Bù gōngzuò.

4. 我有一本汉语字典。

Wǒ yǒu yì běn Hányǔ zìdiǎn.

你有没有汉语字典？

Nǐ yǒu méiyǒu Hányǔ zìdiǎn?

有 / 没有。

Yǒu / Méiyǒu.

(2) 当问句结构为“主语 + 动词短语 + 没有 + 动词短语 + ?”时，且两个问句的动词短语相同时，后一个动词短语可以省略。

Если структура вопросительного предложения выглядит следующим образом: подлежащее + глагольное словосочетание + 没有 + глагольное словосочетание + ?, и если два глагольных словосочетания вопросительного предложения совпадают, то второе глагольное словосочетание можно сократить.

1. 昨天我看了京剧。

Zuótiān wǒ kànle Jingjù.

2. 昨天你看没看京剧？

Zuótiān nǐ kàn mei kàn Jingjù?

3. 昨天你看了京剧没有？

Zuótiān nǐ kànle Jingjù méiyǒu?

4. 看了 / 没 (有) 看。你看，这部电影你看了没有？

Kànle / Mέi (yǒu) kàn.

注意：（1）“是”表示选择，不能用“还是”。
（2）“没”表示否定，不能用“没有”。

Примечание: (1) 用于表示选择的“是”不能用“还是”。
(2) 表示否定的“没”不能用“没有”。

谓语前面一般不能带表示程度的副词，如“很”，“非常”等。
比如，不能说“你很累不累”。

Перед склоняемым, как правило, нельзя употреблять наречия степени, такие как «很», «非常» и т. д. Нельзя сказать: 你很累不累。
Nǐ hěn lèi bu lèi.

7. .... (是) .... 还是 .... + ?

..... (shì) ..... éháishì ..... + ?

(1) 回答时，从两个选择中选择一项。

При ответе на данный вопрос нужно выбрать один из двух предложенных в вопросе вариантов.

1. 是你去，还是我去？ (你是你去还是你去“是”不是“否”)(1)

Shì nǐ qù, háishi wǒ qù?

我去。

Wǒ qù. (是“是”选择了“是”“否”) 1. 你去还是不^是去？

2. 星期六晚上去看电影还是去跳舞？ (周六晚上看电影还是跳舞“是”不是“否”)(2)

Xīngqīliù wǎnshàng qù kàn diànyǐng háishi qù tiàowǔ?

去看电影。(回答“是”或“否”) 1. 周六晚上看电影还是跳舞“是”

Qù kàn diànyǐng. (是“是”选择了“是”“否”) 1. 周六晚上看电影还是跳舞“否”

3. 你喝茶还是喝咖啡？

Nǐ hē chá háishi hē kāfēi?

喝茶。(你)喝茶吗?

Hé chá.

(2) 用“还是”连接动词“是”时，为使句子简洁，只用一个“是”。
При употреблении вопросительного союза «还是» для соединения глагола «是» для упрощения структуры предложения нужно использовать лишь один раз «是».

你是中国人还是日本人？
Nǐ shì Zhōngguó rén háishi Rìběn rén?

我是中国人。

Wǒ shì Zhōngguó rén.

8. 是不是.....+ ?

«Shì bu shì ..... + ?

(1) “是不是”是对其后的部分提问。
«是不是» – это вопрос к той части предложения, которая следует за «是不是».

1. 是不是老王回国了？(对“老王”或对“老王回国了”提问)

Shì bu shì Lǎo Wáng huí guó le? (вопрос либо к «老王», либо к «老王回国了»)

2. 老王是不是回国了？(对“回国了”提问)

Lǎo Wáng shì bu shì huí guó le? (вопрос к «回国了»)

(2) “是不是”放在句尾时，是对整个句子提问。是不（二）

Когда «是不是» ставится в конце предложения, это вопрос во всему предложению в целом.

3. 老王回国了，是不是？

Lǎo Wáng huí guó le, shì bu shì?

9. 句子 + 好吗？ / 好不好？ / 行吗？ / 行不行？ / 可以吗？ / 可以不可以？ ……

Предложение + 好吗？ / 好不好？ / 行吗？ / 行不行？ / 可以吗？ / 可以不可以？ ……

(1) 这种问句是说话人用来征求对方的意见，表示商量和请求。

Такой тип вопроса – это желание говорящего узнать мнение собеседника, посоветоваться с ним или попросить о чём-то.

1. 你再等我五分钟，好吗？ / 好不好？

Nǐ zài děng wǒ wǔ fènzhōng, hǎo ma?/hǎo bú hǎo?
好的。/不行。

Hǎode./Bù xíng.

2. 我想喝杯茶，可以吗？ / 可以不可以？

Wǒ xiǎng hē bēi chá, kěyǐ ma?/kěyǐ bu kěyǐ?

可以。/不可以。

Kěyǐ.
不可以。

3. 让我休息一下儿。行吗？ / 行不行？

Ràng wǒ xiūxi yíxià, xíng ma?/xíng bu xíng?

4. 行。 / 不行。

Xíng./Bù xíng.

(二) 不需要回答的问句 (即反问句) 不需要“回答”的“问句”

Вопросы, не требующие ответа (риторические вопросы)

反问句是一种表示强调的句子。陈述句和各种疑问句都可以构成反问句。它的特点是用肯定的形式表示否定的意义；用否定的形式表示肯定的意义，以加强语气。句尾可以用问号，也可以用感叹号。这种句子不需要回答。以下是几种常见的句式。

Риторический вопрос используется для заострения внимания на чем-то. Повествовательные и различного рода вопросительные предложения используются для образования риторического вопроса. Его особенностью является употребление утвердительной формы для выражения отрицательного значения и отрицательной формы для выражения утвердительного значения. Это позволяет усилить интонацию. В конце риторического вопроса могут стоять либо вопросительный, либо восклицательный знак. Он не требует ответа. Ниже приведены наиболее часто встречающиеся типы риторических вопросов.

1. 不 (是) ……吗? / 没 (有) ……吗?

“Bù (shì)……ma?” / “méi (yǒu)……ma?”

用以进一步肯定已知情况。

Для того чтобы подтвердить то, о чем уже известно.

1. 你不是病了吗? 你应该在家多休息几天。

Nǐ bìshì bìng le ma? Nǐ yīnggāi zài jiā duō xiūxi jǐ tiān.

(你生病了，应该在家多休息几天。)

(Nǐ shèngbing le, yīnggāi zài jiā duō xiūxi jǐ tiān.)

2. 他不是没有去过上海吗？这次让他去吧。
Tā bù shì méiyóu qùguo Shànghǎi ma? Zhè cì ràng tā qù ba.
(他没有去过上海，这次让他去吧。) (他没去过上海，这次让他去吧。)
(Tā méiyóu qùguo Shànghǎi, zhè cì ràng tā qù ba.)
3. 你没发现他今天有点儿不高兴吗？
Nǐ méi fàxiǎn tā jīntiān yǒudiǎnr bù gāoxìng ma?
(你应该发现他今天有点儿不高兴。) (你应该发现他今天有点儿不高兴。)
(Nǐ yīnggāi fàxiǎn tā jīntiān yǒudiǎnr bù gāoxìng.)
4. 他没告诉你吗？明天他不来了。
Tā méi gàoùsù nǐ ma? Míngtiān tā bù lái le.
(你应该知道他明天不能来了。) (你应该知道他明天不能来了。)
(Nǐ yīnggāi zhīdào tā míngtiān bù néng lái le.)

2. 还.....(吗) ?

hái .....(ma)?

强调“不应该”

Акцент делается на «не следует».

1. 快考试了，你还玩儿？

Kuài kǎoshí le, nǐ hái wánr?

(你不应该玩儿了。)

(Nǐ bù yīnggāi wánr le.)

2. 你已经休息半天了，你还累！

Nǐ yǐjīng xiūxi bàn tiān le, nǐ hái lèi!

(你不应该累了。)

(Nǐ bù yīnggāi lèi le.)

3. 还不……(吗) ?

Hái bù .....(ma)?

强调“应该”

Акцент делается на «следует»

1. 这么晚了，你还不回家？

Zhème wǎn le, nǐ hái bù huí jiā?

(你应该回家。)

(Nǐ yīnggāi huí jiā.)

2. 你的考试成绩这么好，你还不高兴吗？

Nǐ de kǎoshì chéngjì zhème hǎo, nǐ hái bù gāoxìng ma?

(你应该高兴。)

(Nǐ yīnggāi gāoxìng.)

(三) “哪儿 (里)”，“怎么”用于反问句，不表示提问

«哪儿 (里)», «怎么» используются в риторических вопросах и не выражают вопроса.

1. 这本小说哪儿难啊！一年级的学生都能看懂。

Zhè běn xiāoshuō nǎr nán a! Yī niánjí de xuésheng dōu néng kàn dǒng.

(这本小说不难。)

(Zhè běn xiāoshuō bù nán.)

2. 我哪里会说英语啊！

Wǒ nǎlǐ huì shuō Yingyǔ a!

(我不会说英语。)

(Wǒ bù huì shuō Yīngyǔ.)

1. 我刚才还看见他了，他怎么会不在呢？

(Wǒ gāngcái hái kànjiàn tā le, tā zěnme huì bù zài ne?)

(他不会不在。)

(Tā bù huì bù zài.)

(四) “什么”

“什么”在反问句中有两种情况。

Есть две ситуации, в которых ««什么»» используется в риторических вопросах.

1. 形容词（或可以加“很”的动词）+ 什么

Имя прилагательное (или глагол, перед которым можно употребить наречие степени ««很»») + 什么

表示对某种判断的否定，带有不同意或反驳的语气。

Выражает отрижение в адрес некоторого решения или суждения.

Это интонация несогласия или возражения.

1. 这个词难什么？一点儿也不难。

(Zhè ge cí nán shénme? Yídiǎnr yě bù nán.)

(这个词不难。)

(Zhè ge cí bù nán.)

2. 那件毛衣很好看。

(Nà jiàn máoyī hěn hǎokàn.)

3. 那件毛衣好看什么？颜色、式样都不好，你买它不划算。
Nà jiàn máoyī hǎokàn shénme? Yánsè, shìyàng dōu bù hào.
3. 你一定很喜欢这部电影。你必须讲一下这部电影为什么好看。
Nǐ yídìng hěn xǐhuān zhè bù diànyǐng. Nǐ zhǔxíng díshuài.
喜欢什么？一点儿也没意思。
Xǐhuān shénme? Yídiǎnr yě méi yìsī.

2. 动词 + “什么”

Глагол + «что»

表示“没有必要”，“不应该”或“不能实现”。带有不满意度或不赞同的语气。

Выражает значение «нет необходимости», «не следует» или «нельзя осуществить». Это интонация недовольства или несогласия.

1. 这件衬衫那么干净，还洗什么？

Zhè jiàn chēnshān nàme gānjing, hái xǐ shénme?
(这件衬衫没有必要洗。)

(Zhè jiàn chēnshān méiyǒu bìyào xǐ.)

2. 你笑什么？我又没说错。

Nǐ xiào shénme? Wǒ yòu méi shuō cuò.
(你不应该笑。)

(Nǐ bù yīnggāi xiào.)

3. 天已经黑了，还去什么公园？

Tiān yǐjīng hēi le, hái qù shénme gōngyuán?

(不能去公园了。)

(Bù néng qù gōngyuán le.)

(五) 其他疑问形式加反问语气。这种类型的反问句要根据具体的语境和语气象判断。

Другой формой вопроса является вопросительная интонация. Такой тип риторического вопроса определяется конкретной языковой ситуацией и интонацией.

1. 这种东西是能吃还是能穿？你为什么花那么多钱买它？

Zhè zhǒng dōngxi shì néng chī háishi néng chuān? Nǐ wéishéi nme huà nǎme duō qián mǎi tā?

2. 我只学了两个月汉语，你说我能不能当翻译？

Wǒ zhǐ xué le liáng ge yuè Hányǔ, nǐ shuō wǒ néng bu néng dāng fānyì?

3. 是不是？我就知道他会来的。

Shì bu shì? Wǒ jiù zhīdào tā huì lái de.

疑问代词的活用

Употребление вопросительных местоимений

A. 疑问代词在句子中有时不表示疑问，而用来表示任指或虚指。如“谁”可以表示任何人；“什么”表示任何一件东西；“哪儿”表示任何地方。句子中常有“都”，“也”。

Вопросительные местоимения в предложении могут не только выражать вопрос, но и использоваться для выражения произвольно выбранного указания или неопределенного указания. Например, вопросительное местоимение «谁» может выражать значение «любой человек», вопросительное местоимение «什么» может выражать

значение «какой-либо предмет», вопросительные местоимения «哪儿» – значение «любое место». В предложениях эти вопросительные местоимения часто используются в сочетании с наречиями «哪里», «哪儿».

1. 他什么都爱吃。 (他爱吃很多东西。) *Tā shénme dōu ē chī. (Tā ē chī hěn duō dōngxi.)*

2. 他哪儿都去过。 (他去过很多地方。) *Tā nǎr dōu qùguo. (Tā qùguo hěn duō dìfang.)*

3. 谁来也别开门。 (任何人来你也别开门。) *Shuí lái yě bié kāi mén. (Rènhé rén lái nǐ yě bié kāi mén.)*

4. 你怎么做这件事都可以。 (你可以采用任何办法做这件事。) *Nǐ zěnmeyàng zuò zhè jìshì dōu kěyǐ. (Nǐ kěyǐ sài yízhòng rén hé běnfǎ zuò zhè jìshì.)*

5. 你什么时候来我都欢迎。 (你任何时候来我都欢迎。) *Nǐ shénme shihou lái nǐ dōu huānyíng. (Nǐ rènhé shihou lái wǒ dōu huānyíng.)*

B. 疑问代词在句子中还可以代替不能说明或不需要说明的人或事。

Вопросительные местоимения в предложениях также могут заменять то, о чём нельзя говорить, или то, о чём не следует говорить. Это могут быть как люди, так и предметы.

1. 我们去吃点儿什么呢。 *Wǒmen qù chī diǎnr shénme ba.*

2. 我在哪儿见过他。 *Wǒ zài nǎr jìnguò tā.*

3. 你如果有什麼问题，可以问王老师。 *Nǐ rúguǒ yǒu shénme wèntí, kěyǐ wèn Wáng lǎoshī.*

4. 他可能是谁的同事。 (同一种人)

Tā kěnéngh shì shéi de tóngshí. (одинаковые люди)

C. 两个同样的疑问代词在前后两个分句或短语中，(1) 可以指同一个人，同一个事物，同一种方式，同一个时间或地点。前者决定后者，两个短语或分句之间有时用“就”连接；(2) 也可以指不同的人或事物。

Два одинаковых вопросительных местоимения в двух частях сложносочиненного и сложноподчиненного предложения: (1) могут указывать на одного и того же человека, на один и тот же предмет, на один и тот же метод, на одно и то же время или на одно и то же место. Первое определяет второе. Два словосочетания или части сложного предложения объединяются союзом «和»; (2) также могут указывать на различных людей или предметы.

1. 哪种便宜就买哪种。 (同一种东西)

Nǎ zhǒng piàoyi jù mǎi nǎ zhǒng. (одинаковые предметы)

2. 你想怎么做就怎么做。 (同一种方式)

Nǐ xiǎng zěnmé zuò jiù zěnmé zuò. (одинаковый образ действий)

3. 谁想去谁去。 (同一个人)

Shuí xiǎng qù shuí qù. (один и тот же человек)

4. 我们已经很长时间没见面了，谁也不认识谁了。 (不同的人)

Wǒmen yǐjīng hén cháng shíjiān méi jianmiàn le, shéi yě bù rěnshí shéi le. (разные люди)

5. 你这篇文章写得太乱了，哪儿连着哪儿我都看不清楚。 (不同的地方)

Nǐ zhè piān wénzhāng xiě de tài luàn le, nǎr liánzhe nǎr wǒ dōu kàn bu qīngchu. (разные места)

练习

Упражнения

一、把下面的陈述句改成用“吗”的疑问句并回答：

Переделайте повествовательные предложения в вопросительные с частицей «吗» и ответьте на полученные вопросы:

1. 他是学生。

Tā shì xuéshēng.

2. 我有词典。

Wǒ yǒu cídiǎn.

3. 她不会喝酒。

Tā bù huì hé jiǔ.

4. 黑板上的字我看不清楚。

Hēibǎn shàng de zì wǒ kàn bu qīngchu.

5. 昨天他去天坛公园玩儿了。

Zuótiān tā qù Tiāntán gōngyuán wán le.

二、比较下面的句子有什么不同：

Сравните следующие предложения и объясните их различия:

1. 你下班了吗？

Nǐ xiàbān le ma?

你下班了吧？

Nǐ xiàbān le ba?

2. 下雨了吗? 下雨了。你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
Xià yǔ le ma? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
下雨了吧? 下雨了。你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
Xià yǔ le ba? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
3. 他今天没来吗? 他没有来。你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
Tā jīntiān méi lái ma? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
他今天没来? 他没有来。你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
Tā jīntiān méi lái? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
4. 王老师教你们语法吗? 王老师教你们语法吗? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
Wáng lǎoshī jiāo nǐmen yǔfǎ ma? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
王老师教你们语法吧? 王老师教你们语法吗? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
Wáng lǎoshī jiāo nǐmen yǔfǎ ba? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
王老师教你们语法? 王老师教你们语法吗? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。
Wáng lǎoshī jiāo nǐmen yǔfǎ? 你必须回答, 因为外国人觉得是下面太冷了。

三、根据画线部分用疑问代词提问:

Задайте вопросы к выделенным словам, используя вопросительные местоимения:

1. 那个小女孩叫青青。
Nà gè xiǎo nǚhái jiào Qīngqīng.
2. 他是我的朋友。
Tā shì wǒ de p péngyou.
3. 彼得是美国人。
Bēidé shì Měiguó rén.
4. 这件衬衫很漂亮。
Zhè jiàn hóng chènshān hěn piàoliang.

5. 我下星期坐飞机去上海。
Wǒ xià xīngqī zuò fēijī qù Shànghǎi.
6. 他因为要离开北京心里很难过。
Tā yīnwéi yào líkāi Běijīng xīn里 hán nuó.
7. 老张下个月去香港。
Lǎo Zhāng xià gè yuè qù Xiānggǎng.
8. 我们明天七点出发去长城。
Wǒmen míngtiān qī diǎn chūfā qù Chángchéng.
9. 一般来说北京的春天很短，只有一个月左右。
Yíbān lái shuō Běijīng de chūntiān hěn duān, zhǐyǒu yī ge yuè zuòbiān.
10. 我到商店去买些水果。
Wǒ dào shàngdiàn qù mǎi xiē shuǐguǒ.
11. 他买了三瓶啤酒。
Tā mǎi le sān píng píjiù.
12. 我们公司共有三十名职员。
Wǒmen gōngsī gòng yǒu sānshí míng zhíyuán.
13. 这个湖有三米深。
Zhè ge hú yǒu sān mǐ shēn.

四、把下面的句子改成用“呢”的疑问句：

Переведите следующие предложений в вопросительные с частицей «呢»:

1. 我的书在这儿。

Wǒ de shù zài zhèr.

2. 我已经做完作业了，他还没做完。

Wǒ yǐjīng zuòwán zuòyè le, tā hái méi zuòwán.

3. 我哥哥已经结婚了，我姐姐还没有。

Wǒ gēge yǐjīng jiéhūn le, wǒ jiějie hái méiyóu.

4. 他要是明天不来，我就自己去。

Tā yào shì míngtiān bù lái, wǒ jù zìjǐ qù.

5. 要是他的烧下午还不退，我们就送他去医院。

Yào shì tā de shāo xiàwǔ hái bù tuí, wǒmen jiù sòng tā qù yīyuàn.

五、用“……不……”“……没……”或“……了（过）没有”造疑问句：

Используя «……不……» «……没……» или «……了（过）没有», составьте вопросительные предложения:

1. 我去过长城。

Wǒ qù guo Chángchéng.

2. 他的发音很准确。

Tā de fáyīn hén zhǔnquè.

3. 我有一个姐姐，一个妹妹。

Wǒ yǒu yí ge jiějie, yí ge mèimeι.

4. 学过的生词我都记住了。

Xuéguo de shēngcí wǒ dōu jìzhù le.

5. 这次考试他通过了。

Zhè cì kǎoshì tā tōngguò le.

六、用“（是）……还是……”把下列句子改成疑问句：

Составьте вопросительные предложения, используя «（是）

.....还是.....吗？ 从去上海，你带的不带，丁先生带的都带上了。

1. 小王是翻译，不是外交官。 xiǎo Wáng shì fānyì, bù shì wàijiāoguān.
2. 我去西安，不去桂林。 wǒ qù Xī'ān, bù qù Guìlín.
3. 我喜欢北京的秋天，不喜欢北京的冬天。 wǒ xǐhuān Běijīng de qiūtiān, bù xǐhuān Běijīng de dōngtiān.
4. 他来找我，我不去捉他。 tā lái zhǎo wǒ, wǒ bù qù zhǎo tā.
5. 李先生是我夫人的朋友，不是我的朋友。 Lǐ xiānrsheng shì wǒ fūrén de péngyou, bù shì wǒ de péngyou.

七、用“是不是”把下列句子改成疑问句：

- Составьте вопросительные предложения, используя «是不是»:
1. 那儿的东西一定很便宜。 Nàri de dōngxi yídìng hěn piányi.
  2. 我们已经等了快两个小时了，他大概不来了。 Wǒmen yǐjǐng dēng le kuài liang ge xiāoshí le, tā dàgài bù lái le.
  3. 他没来上课，又病了吧。 Tā méi lái shàngkè, yòu bìng le ba.
  4. 好几天没看见你了，你去外地了吧。 Hǎo jǐ tiān méi kànjiàn nǐ le, nǐ qù wàiđì le ba.
  5. 这个女孩儿和她长得真像，可能是她的妹妹。 Zhè ge nǚhái hé tā zhǎng de zhēn xiāng, kěnénɡ shì tā de mèimeι.

八、按照要求回答问题。注意“是（的）”、“对”和“不”。

“没有”等的用法:

Ответьте на вопросы, обращая внимание на употребление «是 (的)» и «对», «不», «没有» и т. д.

1. 他不在公司工作吗? (肯定回答)

Tā bù zài gōngsī gōngzuò ma? (положительный ответ)

2. 你不累吗? (否定回答)

Nǐ bù lèi ma? (отрицательный ответ)

3. 小李今天没来上班吗? (肯定回答)

Xiao Li jīntiān méi lái shàngbān ma? (положительный ответ)

4. 你没去过别的公园吗? (否定回答)

Nǐ méi qùguo bié de gōngyuán ma? (отрицательный ответ)

5. 这部电影不好看吗? (肯定回答)

Zhè bù diànyǐng bù hǎikān ma? (положительный ответ)

九、用疑问代词把下列句子改成反问句:

Составьте риторические вопросы, используя вопросительные местоимения:

例: 我们这里的人都认识他。

Пример: Wǒmen zhělǐ de rén dōu rěnshí tā.

我们这里的人谁不认识他?

Wǒmen zhělǐ de rén shuí bù rěnshí tā?

1. 那个房间很大, 可以放得下这张床。 (不是.....吗?)

Nà ge fángjiān hěn dà, kěyǐ fàng de xià zhè zhāng chuáng.
(búshì .....ma?)

2. 你应该看得出来他不喜欢你。 (没有.....吗?)

3. Ni yǐnggāi kàn de chūlái tā bù xíhuon nǐ. (méiyǒu .....mai?)
3. 路这么远，你不应该走着去。（还）
4. Lù zhème yuǎn, nǐ bù yǐnggāi zǒu zhě qù. (hái)
4. 别着急，汽车马上就来了。（什么）
5. Bié zháoji, qiche mǎshàng jù lái le. (shénme)
5. 这件衣服一点儿也不脏。（什么）
6. Zhè jiàn yifu yǐdànrr yě bù zāng. (shénme)
6. 我没看过那本书，不知道它的内容是什么。（怎么）
7. Wǒ méi kǒnguo nà běn shù, bù zhídào ta de nèiróng shì shéi
nme.(zěnmé)
7. 我一个人吃不下这么多饺子。（哪里）
8. Wǒ yì gè rén chǐ bù xià zhème duō jiǎozǐ. (nǎlǐ)
8. 这么难的文章，我看不懂。（怎么）
- Zhème nán de wénzhāng, wǒ kàn bù dǒng. (zěnmé)

十、用疑问代词填空：

- Заполните пропуски, используя вопросительные местоимения
1. 你_____时候来都可以。
Ni _____ shíhou lái dōu kěyǐ.
2. 他第一次来中国，_____都想去看看。
Tā dì yī cì lái Zhōngguó, _____ dōu xiāng qù kànkan.
3. 我好像在_____地方见过他。
Wǒ hǎoxiāng zài _____ dìfāng jīnguò tā.
4. _____想去长城，请到朱老师那儿登记。

_____xiōng qù Chángchéng, qǐng dǎo Zhū láoshi nà dēngjí.

5. 你们俩_____先做完作业_____就可以去玩儿。

Nǐmen liǎngr _____ xiān zuòwán zuòyè _____ jiù kěyǐ qù wánr.

6. 你们想去_____就去_____。

Nǐmen xiǎng qù _____ jiù qù _____.

二 形容词谓语句和名词谓语句

2. ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ И ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ В РОЛИ СКАЗУЕМОГО

(一) 形容词谓语句

Прилагательное в роли сказуемого

主语 + 形容词

Подлежащее + прилагательное

(1) 在汉语里，形容词可以作谓语。

В китайском языке прилагательные могут выступать в функции сказуемого.

1. 这件衣服很漂亮。

Zhè jiàn yīfú hěn píboliang.

2. 这只猫真可爱。

Zhè zhī māo zhēn kěài.

3. 这杯茶太热。我等一会儿再喝。

Zhè bēi chá tài rè, wǒ děng yíhuír zài hē.

4. 我的房间大。他的房间小。

Wǒ de fángjiān dà, tā de fángjiān xiǎo.

注意：

Примечание:

形容词前不加“有”，也不加“是”。

Перед именем прилагательным не используются теговы «有» и «是»。

偏误:

“我的房间很大。”说成“我的房间不是很大吗？”

Typical mistakes:

- 我的房间有大。

Wǒ de fāngjiān yǒu dà.

- 这只是真可爱。

Zhè zhǐ māo shì zhēn kěài.

- 我有冷。

Wǒ yǒu lěng.

(2) 谓语形容词前常用“很”，这时，“很”表示程度的意义已不明显。如果不加“很”，一般用在有对比意义的句子里。

Перед предикативным прилагательным часто используется наречие «很». При этом наречие «很» теряет свое значение выражения степени. Наречие «很», как правило, не употребляется в предложениях сравнения.

- 今天很冷。

Jīntiān hěn lěng.

- 办公室很干净。

Bàngōngshì hěn gānjìng.

- 这本书容易，那本书难。

Zhè běn shù róngyì, nà běn shù nán.

- 我们大使馆中年人多，青年人少。

Wǒmen dàshíguǎn zhōngnián rén duō, qīngnián rén shǎo.

- 形容词谓语句的否定形式是在形容词前加“不”。

Отрицательная форма прилагательного в роли склоняемого образуется постановкой отрицания «不» перед прилагательным.

1. 今天我不忙。 今天我闲着句 和 名词谓语句

Jīntiān wǒ bù máng.

2. 这件衣服不贵。

Zhè jiàn yīfú bù guì.

3. 这个问题不重要。

Zhègè wèntí bù zhòngyào.

(4) 形容词谓语的提问方式有两种。一是在句尾加“吗”，一是用形容词的肯定式和否定式并列来表示。

Существует два способа образовать вопросительную форму прилагательного в функции сказуемого: 1) в конце предложения добавить вопросительную частицу «吗»; 2) вопрос, образованный утвердительной и отрицательной формой прилагательного.

1. 你的汉语书多吗？

Nǐ de hán yǔ shù duō ma?

2. 今天的考试难不难？

Jīntiān de kǎoshì nán bu nán?

3. 他的大衣漂亮不漂亮？

Tā de dàiyī piàoliang bu piàoliang?

注意： 有些动词，如饿、渴、困、累、醉等在英文和法文中是形容词，由它们构成的句子，如：

Примечание：

有些表示生理状态的动词，如饿、渴、困、累、醉等在英文和法文中是形容词，由它们构成的句子，如：

Некоторые глаголы китайского языка, выражющие физиологические состояния, такие как 饿 (餓) – быть голодным, 渴 (渴) – испы-

тыкать жажду. 痛 (kǔn) – утомиться, 累 (lèi) – устать, 醉 (zuì) – опьянеть и т. д., в русском языке являются именами прилагательными.

在译成汉语时，不能在前边加“有”（或“是”）。上述句子不能译为：

При переводе на китайский язык нельзя добавлять глаголы «有» и «是»。

偏误： «有» 不用！

Типичные ошибки: «有» 不用！

- 我有饿。 (我饿了) → 我饿了 (我饿了)
- Wǒ yǒu è. (我饿了) → 我饿了 (我饿了)
- 我有醉。 (我醉了) → 我醉了 (我醉了)
- Wǒ yǒu zuì. (我醉了) → 我醉了 (我醉了)
- 我是累。 (我是累的) → 我累 (我累)
- Wǒ shì lèi. (我是累的) → 我累 (我累)

(二) 名词谓语句

Имя существительное в роли сказуемого

主语 + 名词 (名词结构或数量词等)

Подлежащее + существительное (именное словоисчисление, счетное слово и числительные и т. д.)

(1) 在汉语里，名词、名词结构、数量词都可以作谓语，在肯定句里，主、谓之间不加其他动词，如“有”、“是”等。

在中文里，名词、动词、形容词等都可以充当谓语成分。在肯定句中，名词和动词通常直接充当谓语，而形容词则需要与“是”一起构成系表结构。但在否定句中，情况就有所不同了。例如，“这本书不是一本好书。”这里的“不是”就是用来否定前面的名词“书”的。

1. 现在八点半了。

Xiànzài bā diǎn bàn le.

2. 今天星期二。

Jīntiān xīngqī èr.

3. 我二十岁。

Wǒ èrshí suì.

4. 你哪儿人？

Nǐ nǎr rén?

5. 三本书一共九十元。

Sān běn shù yìgòng jiǔshí yuán.

(2) 名词谓语句一般没有否定形式。必须否定时，用“不是”来表示。请注意“不是”的位置。

名词谓语句一般没有否定形式。必须否定时，用“不是”来表示。请注意“不是”的位置。

1. 今天不是星期五。

Jīntiān bùshì xīngqī wǔ.

2. 这本字典不是三十六块。

Zhè běn zìdiǎn bùshì sānshí liù kuài.

第二课 会话练习 (第二部分) 二十二 Упражнение (вторая часть) 二十二

一、回答问题:

Ответьте на вопросы:

1. 北京的冬天冷吗?

Běijīng de dōngtiān lěng ma? ①

2. 北京图书馆远不远?

Běijīng Túshūguǎn yuǎn bu yuǎn? ②

3. 这件衣服的颜色很好看, 你觉得样子怎么样?

Zhè jiàn yīfú de yánsè hěn hào kàn, nǐ juéde yàngzì zěnmeyàng? ③

4. 这本字典好不好?

Zhè běn zidiǎn hǎo bu hǎo? ④

5. 你昨天看的电影有意思吗?

Nǐ zuótiān kàn de diànyǐng yǒu yìsī ma? ⑤

6. 你妈妈今年多大年纪了?

Nǐ māma jīnnián duōdà niánjì le? ⑥

7. 今天十八号吗?

Jīntiān shí bā hào ma? ⑦

8. 明天星期六, 我们去哪儿玩儿?

Míngtiān xīngqī liù, wǒmen qù nǎr wánr? ⑧

9. 你们学校的图书馆大不大?

Nǐmén xuéxiào de túshūguǎn dà bu dà? ⑨

10. 大使馆的新房子漂亮吗?

Dàshǐguǎn de xīn fángzì piào liang ma? ⑩

二、请就以下时间提问，并用两种形式回答：

Ответьте на вопросы, используя два типа ответа на вопросы:

例： Пример: 10:45

现在几点钟？

Xiànzài jǐ diǎn zhōng?

现在十点三刻。

Xiànzài shí diǎn sān kè.

现在差一刻十一点。

Xiànzài chā yì kè shí yī diǎn.

- 1) 12:55   2) 11:30   3) 2:50   4) 9:56   5) 11:02
6) 7:15   7) 1:45   8) 8:01   9) 5:50   10) 6:59

三、选词填空：

Заполните пропуски нужными словами:

大，小，多，少，干净，脏，难，容易，
dà, xiǎo, duō, shǎo, gānjìng, zāng, nán, róngyì,
快，慢，新，旧，安静，宽，窄，胖，瘦，
kuài, mǎn, xīn, jiù, ān'jìng, kuān, zhǎi, pàng, shòu,
聪明，远，近。
cōngming, yuǎn, jìn.

1. 我们的房间很____。他们的房间很____。

Wǒmen de fángjiān hěn ____ , tāmen de fángjiān hěn ____ .

2. 我们的公司离市中心____，开车五分钟就到了。

Wǒmen de gōngsī lì shì zhōnxīn ____ , kāi chē wǔ fènzhōng jiù dào le.

3. 爸爸的工资____，我的工资____；爸爸常常给我钱，可是我不好意思要。

Bàba de gōngzi ____ , wǒ de gōngzi ____ ; Bāba chángcháng
gěi wǒ qián, kěshì wǒ bù hào yǐn yào.

4. 你的手怎么这么____，看！我的手多么____。

Nǐ de shǒu zěnmé zhème ____, Kàn! Wǒ de shǒu duōme
_____.

5. 今年汉语水平考试的题很____，去年的很____。

Jīnnián hàn yǔ shuǐpíng kǎoshì de tí hěn ____, qùnián de hěn
_____.

6. 坐飞机____，坐船____。

Zuò fēijī ____, zuò chuán ____.

7. 你看，你的字典还很____，可是我的已经____了。

Nǐ kàn, nǐ de zìdiǎn hái hěn ____, kěshì wǒ de yǐjīng ____ le.

8. 以前这条街太____了，常常堵车；现在这条街____了，再也不堵车了。

Yǐqián zhè tiáo jiē tài ____ le, chángcháng dù chē; xiànzài zhè
tiáo jiē ____ le, zài yě bù dù chē le.

9. 去年这个时候我很____，今年很____，因为我每天喝减肥茶。

Qùnián zhè gè shíhòu wǒ hěn ____, jīnnián hěn ____, yīnwéi
wǒ mǐntiān hé jiǎnlái chá.

10. 你真____，找了一个这么好的地方看书，这儿太____了。

Nǐ zhēn ____, zhǎo le yí gè zhème hǎo de dìfang kàn
shū, zhèr tài ____ le.

四、请把下面的句子翻译成中文：
Переведите на китайский язык следующие предложения:

- Сколько сейчас времени? (多少时间) 现在几点了?
- Откуда вы? (из какой страны приехали?) 你从哪里来?
- Грамматика китайского языка сложная? (汉语语法难吗?) 汉语语法难吗?
- Какой сегодня день недели? (今天星期几) 今天星期几?
- Сколько вам лет? (多少岁) 多大年纪了?
- Какая температура в Шанхае? Жарко, не правда ли? (上海气温多少度? 热吧, 是吧?) 上海气温多少度? 热吧, 是吧?
- В нашем посольстве больше молодых или более старых людей?
- Далеко ли отсюда находится Китайская стена?
- Вы заняты на этой неделе?
- Эта одежда слишком дорогая. (这件衣服太贵了)

五、阅读短文并回答问题：

Прочитайте следующий параграф и ответьте на вопросы:

今天星期三，我来北京一个星期了。明天八月三十号，是我妈妈的生日。我应该打电话去祝贺，也告诉她我来北京以后的情况。

我要告诉妈妈，来北京以后，我住在长城饭店，这个饭店很漂亮，很干净，也很安静，但是太贵，跟巴黎的饭店一样贵！现在是公司付钱，如果自己付钱，我就不能住在这儿了。

我还要告诉妈妈，我已经开始学习中文了。中文的发音不难，语法也容易；可是，写字太难了，像画画儿一样。我喜欢学习中文，我想，两个月以后，我就可以用中文打电话了。

Jīntiān xīngqī sān, wǒ lái běijīng yí ge xīngqī le. Míngtiān bā yuè sān shí hào, shì wǒ māma de shēngrì. Wǒ yīnggāi dǎ diànhuà qù zhùxí, yě gǎosu tā wǒ lái Běijīng yǐhòu de qīngkuàng.

Wǒ yào găosù māma, lái Bēijīng yǐhòu, wǒ zhù zài Chángchéng Fàndiàn, zhè gè fàndiàn hĕn piăoliang, hĕn gānjìng, yě hĕn ānjìng, dànshì tài guì, găn Bâili de fàndiàn yíyáng guì! Xiànzài shì gōngsī fù qian, rúguō zìjǐ fù qian, wǒ jù bù néng zhù zài zhèr le.

Wǒ hái yào găosù māma, wǒ yíjìng kōishí xuéxí zhōngwén le. Zhōngwén de făyīn bù nán, yúfǎ yě róngyì kăishi, xiě zì tài nán le, xiàng huà huà yíyáng. Wǒ xǐhuān xuéxí zhōngwén. Wǒ xiāng, liăng ge yuè yǐhòu, wǒ jù kăiyí yòng zhōngwén dǎ diànhuà le.

1. 今天星期几?

Jīntiān xīngqì jǐ?

2. 你妈妈的生日是几月几号?

Nǐ māma de shèngrì shì jǐ yuè jǐ hào?

3. 长城饭店怎么样?

Chángchéng Fàndiàn zěnmeyàng?

4. 中文难不难?

Zhōngwén nán bu nán?

三 表示存在的句子

3. ПРЕДЛОЖЕНИЯ СУЩЕСТВОВАНИЯ

这种句子可以表示某人或某事物在某处存在、出现或消失。

Такого типа предложения могут выражать наличие, появление или исчезновение кого-то или чего-то в каком-то месте.

(一) 表示存在

Выражение существования

处所词 + 动词结构 + 名词结构

Слова со значением места (существительные-девизы) +
страдательная конструкция + именная конструкция

1. 门口停着几辆汽车。

Ménkǒu tíngzhe jǐ liàng qìchē.

2. 桌子上有三本书。

Zhuōzi shàng yǒu sān běn shù.

3. 楼的前边是一个公园。

Lóu de qiánbiān shì yí gè gōngyuán.

4. 床上躺着一个人。

Chuáng shàng tǐngzhe yí gè rén.

注意:

Примечание:

(1) 表示存在时, 处所词不能缺少。处所词前不再加介词。

Выражая значение существования или наличия, существительные-локтивы не могут быть опущены. Перед существительными-локтивами не употребляются предлоги.

(2) 动词结构表示存在方式, 多为“有”“是”或“动词 + 着”。

В глагольных конструкциях значение существования, как правило, выражается при помощи глаголов «быть», «эти» или при помощи конструкции «глагол + звон».

(3) 名词结构一般是不定指的人或事物, 前边多带数量词。

Именные конструкции неопределенно указывают на человека или предмет. Впереди часто употребляются счетное слово и числительное.

偏误: 常见的错误

Typical mistakes:

* 在桌子上有三本书。

Zài zhuōzi shàng yǒu sān běn shū.

* 在床上躺着一个人。

Zài chuáng shàng tǎngzhe yì ge rén.

* 床上躺着他。

Chuáng shàng tǎngzhe tā.

(二) 表示出现或消失

Выражение появления или исчезновения

处所词/时间词 + 动词结构 + 名词结构

Существительные-локативы/существительные-временные +
глагольные словосочетания + именные словосочетания

1. 昨天我家来了一位客人。

Zuōbiān wǒ jiā láile yí wèi kèrén.

2. 车里走下来几个人。

Chē lǐ zǒulái jǐ gè rén.

3. 那边跑过来一个小孩。

Nàbiān pǎo guànlái yí ge xiǎobǎi.

4. 后边开过来一辆汽车。

Hòubiān kāi guànlái yí liàng qìchē.

注意:

Примечание:

(1) 动词结构多为“动词 + 了”或“动词 + 补语”。

Глагольные конструкции часто представляют собой сочетание «глагол + 了» или сочетание «глагол + дополнение».

(2) 当没有处所词时, 时间词不能缺少。

Но когда в предложении отсутствуют слова со значением местоположения, существительные времена опускать нельзя.

一、翻译下面的句子:

Переведите следующие предложения:

1. 书架上有几本词典。

Shūjia shàng yǒu jǐ běn cídiǎn.

2. 商店里有很多顾客。

Shāngdiàn lǐ yǒu hěn duō gǔkè.

3. 桌子上放着报纸和杂志。

Zhuōzi shàng fàngzhe bàozhǐ hé zázhì.

4. 墙上挂着一幅画。

Qiáng shàng guàzhe yì fù huà.

5. 学校旁边是一片小树林。

Xuéxiào pángbiān shì yì piàn xiǎo shùlín.

6. 邮局后边是一个公园。

Yóujú hòubian shì yí ge gōngyuán.

7. 我们公司来了一位新同事。

Wǒmen gōngsī láile yí wèi xīn tóngshì.

8. 楼上走下来一位八十多岁的老人。

Lóushàng zǒu xiàlái yí wèi bāshí duō suì de lǎonrén.

二、把下面的句子改成存现句:

Преобразуйте следующие предложения в предложения существительными:

1. 有一个老师从前边走过来了。

Yǒu yí ge lǎoshī cóng qiánbiān zǒu guòlái le.

2. 有一件衣服从楼上刹下来了。

Yǒu yì jiàn yīfú cóng lóu shàng guà xiàlái le.

3. 有几辆汽车从学校里开出来了。

Yǒu jǐ liàng qìchē cóng xuéxiào lǐ kāi chūlái le.

4. 有很多杂志在书架上放着。

Yǒu hěn duō zázhì zài shūjià shàng fàngzhe.

5. 有几张字画在墙上挂着。

Yǒu jǐ zhāng zìhuà zài qiáng shàng guàzhe.

6. 很多自行车在楼外边放着。

Hěn duō zìxíngchē zài lóu wàibian fàngzhe.

7. 几个学生在主席台上坐着。

Jǐ gè xuéshēng zài zhǔxítái shàng zuòzhe.

三、改正下列错句:

Исправьте ошибки в предложении:

1. 在桌子上放着很多书。

Zài zhuōzi shàng fàngzhe hěn duō shù.

2. 教室里坐很多学生。

Jiàoshì lǐ zuò hěn duō xuéshēng.

3. 楼上走下来那个人。

Lóu shàng zǒu xiàlái nà gè rén.

4. 前边跑几个人过来。

Qiánbiān pǎo jǐ gè rén guòlái.

5. 昨天家里来几位客人。

Zuótiān jiā lì lái jǐ wéi kèrén.

四、用所给的词填空：（同）相似题型四

Заполните пропуски приведенными словами:

是 有 放着 摆着 挂着

shì yǒu fàngzhe bǎizhe guàzhe

我的房间不大，可是很整洁。房间左边_____一张床，床边_____一个大衣柜，柜子里_____很多衣服。衣柜左边_____两个书架，书架上_____很多书。房间的右边_____一张桌子，桌子上_____电视机。

Wǒ de fángjiān bù dà, kěshì hěn zhěngjíe. Fángjiān zuòbiān _____ yǐ zhōng chuáng. Chuáng biān _____ yí ge dà yíguì. Guìlì lì _____ hěn duō yīfu. Yíguì zuòbiān _____ láng gè shūjǐ, shūjǐ shàng _____ hěn duō shū. Fángjiān de yóubìan _____ yí zhāng zhuōzi, zhuōzi shàng _____ diànshíjī.

四 汉语表示时（同）和（动）态的方法

4. СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ВРЕМЕНИ И ВИДОВ

ПАГОДА В КИТАЙСКОМ ЯЗЫКЕ

表示时间的方法

Способы выражения премисни

汉语表示时间的方法是用时间词。时间词可分为时点时间词和时段时间词。时点时间词表示某个特定的时间，用来回答“什么时候”的问题；时段时间词表示时间的长短，用来回答“多长时间”的问题。

В китайском языке для выражения времени используются существительные времени (существительные- temporативы). Существительные времена можно разделить на две основные группы: существительные, выражющие момент времени, и существительные, выражющие промежуток или отрезок времени. Существительные, выражющие некоторый конкретный момент времени, используются при ответе на вопрос: 什么时候 – «Когда? В котором часу? В какое время?». Существительные, выражющие период или отрезок времени, используются при ответе на вопрос 多长时间 – «Как долго?».

(一) 时点时间数

Существительные, выражющие момент времени

一、时间时间语的构成

Структура существительных, выражющих момент времени

1. 表示钟点的

Выражает время, часы

秒 (mǐn) – секунды, 分 (fēn) – минуты, 刻 (kè) – четверть часа, 点 (diǎn) – час.

2. 表示年份、月份、日期的

Выражает год, месяц, дату

号 (hào (rì)) – день, дата, 星期一 (xīngqīyī) – понедельник, 星期六 (xīngqīliù) – суббота, 星期天 (xīngqītiān) – воскресенье, (一一十二) 月 (yì–shíér) yuè (1–12) – месяцы, 年 (nián) – год.

注意: 在表示时间时, 通常不用序数词, 而用基数词。

Примечание:

表示日期的顺序是: 年、月、日

Порядок выражения даты: год, месяц, число

3. 由方位短语构成

Слова и выражения, являющиеся обстоятельствами времени:

以前 (yǐqián) – прежде, раньше, 以后 (yǐhòu) – позже, в будущем, 三年前 (sāonián qán) – три года тому назад, 下班后 (xià bān hòu) – после работы, 考试中 (kǎoshí zhōng) во время экзамена.

4. 这, 那+时候(时间)/动词性词语 + 时(时候)

这 (zhè) – этот, 那 (nà) – тот + 时间(时间) / глагольные выражения + 时(时候), 这时候 (zhè shíhou) – в это время, 那时候 (nà shíhou) – в то время, 上课时 (shàngkè shí) – во время урока, 学习时 (xuéxí shí) – во время учебы, 回来时 (huílái shí) – вернувшись.

5. 一般时间名词

Основные существительные времени:

早上、上午、中午、下午、晚上

zǎoshàng, shàngwǔ, zhōngwǔ, xiàwǔ, wǎnshàng

前天、昨天、今天、明天、后天

qián tiān, zuótiān, jīntiān, míngtiān, hòutiān

上(个)星期、这(个)星期、下(个)星期

shàng (ge) xīngqī, zhè (ge) xīngqī, xià (ge) xīngqī

上(个)月、这(个)月、下(个)月

shàng (ge) yuè, zhè (ge) yuè, xià (ge) yuè

前年、去年、今年、明年

qián nián, qù nián, jīn nián, míng nián

二、时点时间词在句中的位置

Позиции в предложении существительных, выраждающих момент времени

时点时间词在句中作状语时，必须位于动词前。这和英语中时间词的位置不同。

Если существительное, выражающее момент времени, в предложении выполняет функцию обстоятельства, то оно должно находиться перед глаголом.

主语 + 时点词 + 动词 + 其他

Подлежащее + существительное, выражающее момент времени + глагол + другие члены предложения

或者 или

时点词 + 主语 + 动词 + 其他

Существительное, выражающее момент времени + подлежащее + глагол + другие члены предложения

时点时间词放在主语前或主语后都可以。放在主语前有强调时间的意思。

Существительное, выражающее момент времени, может находиться как перед подлежащим, так и после него. В позиции перед подлежащим смысловой акцент делается на времени.

1. 我们昨天去长城了。

Wǒmen zuótiān qù Chángchéng le.

2. 他今天下午三点坐飞机去上海。

Tā jīntiān xiàwǔ sān diǎn zuò fēijī qù Shànghǎi.

3. 他 5 月 1 号回国。

Tā wǔyuè yī hào huí guó.

4. 上班前他给我打了一个电话。

Shàngbān qián tā gěi wǒ dǎle yì gè diànhuà.

5. 你回国的时候别忘了告诉我。

Nǐ huí guó de shíhòu bié wàngle gàoù wǒ.

偏误:

Типичные ошибки:

* 我们去了长城昨天。

Wǒmen qù le Chángchéng zuótiān.

• 别忘了告诉我，你回国的时候。

Bié wàngle gōosu wǒ, nǐ huí guó de shíhou.

(二) 时段时间词

Существительные, выражавшие промежуток времени

一、时段时间词的构成

Конструкции словосочетаний, выражавших промежуток времени

1. 数词+秒, 分钟, 刻钟, 周, 天, 年

Числительное + 秒 (miǎo) – секунда, 分钟 (fēizhōng) – минута, 刻钟 (kèzhōng) – четверть часа, 周 (zhōu) – неделя, 天 (tiān) – день, 年 (nián) – год

五秒 (wǔmiǎo) – пять секунд, 十分钟 (shífēizhōng) – десять минут, 一刻钟 (yíkèzhōng) – четверть часа, 三周 (sānzhōu) – три недели, 两天 (liángtiān) – два дня, 八年 (bānián) – восемь лет

2. 数词+个+钟头, 月

Числительное + 个 (ge) + 钟头 (zhōngtóu) – час, 月 (yuè) – месяц

一个钟头 (yīgè zhōngtóu) – один час, 三个月 (sānge yuè) – три месяца.

3. 数词 + 个小时, 星期

Числительные + 个 (ge) + 小时 (xiǎoshí) = час,
星期 (xīngqī) – неделя

两(个)小时 (liǎng (ge) xiǎoshí) – два часа, 五(个)星期 (wǔ (ge) xīngqī) – пять недель.

二. 时段时间词在句子中的位置

Позиция в предложении существительных, выражавших отрезок времени

时段时间词在句子中可以放在动词前, 也可以放在动词后。

Существительные, выражающие отрезок времени, могут в предложении находиться как перед глаголом, так и после него.

(一) 放在动词前

В позиции перед глаголом:

主语 + 时段词 + 动词 + 其他

Подлежащее + слова, выражающие промежуток времени +
глагол + другие члены предложения

或者 или

时段词 + 主语 + 动词 + 其他

Слова, выражающие промежуток времени + подлежащее +
глагол + другие члены предложения

(1) 表示这段时间里发生了什么事或存在着什么情况。

Выражает, что в этот промежуток времени произошло какое-то событие или сохранилась какая-то ситуация.

1. 他三天看了一本书。

Tā sān tiān kànle yì běn shù.

2. 我一年没给他写信了。

Wǒ yī nián méi gěi tā xiěxìn le.

3. 一年他穿坏了两双鞋。

Yī nián tā chuānhuài le liǎng shuāng xié.

(2) 表示每隔一段时间就进行一次活动。

Выражает, что в каждом интервале некоторого промежутка времени происходило одно действие.

1. 我两年回一次家。

Wǒ liǎng nián huí yí cì jiā.

2. 他一个月看一场电影。

Tā yí ge yuè kàn yí cháng diànyǐng.

3. 她每两个小时给公司打一次电话。

Tā méi liǎng gè xiāoshí gěi gōngsī dǎ yí cì diànhuà.

(二) 放在动词后

В позиции после глагола:

(1) 表示动作完成后经历的时间。动词多为不可持续性动词, 如“死、毕业、回、来、去”等。

Выражает некоторый промежуток времени, который прошел с момента завершения или исполнения какого-то действия. Действие, как правило, выражается глаголами, не имеющими характера длительности.

死 (sì) – умереть, 毕业 (bìyù) – закончить (обучение), 回 (huí) – возвращаться, 来 (lái) – приходить, 丢 (diū) – терять и т. д.

主语 + 动词 + 时段词 → 主语+谓语+时间

Подлежащее + глагол + слово, выражающее отрезок времени

或者 或者

主语 + 动词 + 宾语 + 时段词

Подлежащее + глагол + дополнение + слово, выражающее отрезок времени

1. 他死了两年了。

Tā sì le liǎng nián le.

2. 他的钱包丢了一个月了。

Tā de qiánbāo diūle yí ge yuè le.

3. 我来中国两年了。

Wǒ lái Zhōngguó liǎng nián le.

4. 他去美国半年。

Tā qù Měiguó bàn nián.

(2) 表示动作行为或状态持续的时间。动词多为可持继性动词，如“等，作，看，工作，听，写”等。

Выражает время совершения действия или длительность состояния. Действие, как правило, выражается глаголами, которые могут иметь длительный характер.

等 (děng) – ждать, 作 (zuò) – делать, 看 (kàn) – смотреть, 工作 (gōngzuò) – работать, 听 (líng) – слушать, 写 (xiě) – писать и т. д.

主语 + 动词 + 时段词

Подлежащее + глагол + слово, выражающее отрезок времени

或者 或者

主语 + 动词 + 离语 + 同一动词 + 时段词

Подлежащее + глагол + обстоятельство + тот же глагол + слово, выражающее отрезок времени

1. 他病了两年了。

Tā bìng le liǎng nián le.

2. 请你等一会儿。

Qǐng nǐ děng yíhuír.

3. 昨天晚上他看电视看了两个小时。

Zuótiān wǎnshàng tā kàn diànsài kèle liǎng ge zhīboshi.

4. 他学汉语学了三年。

Tā xué Hányǔ xuéle sān nián.

5. 我坐车坐了两个小时。

Wǒ zuòchē zuòle liǎng ge zhīboshi.

注意:

Примечание:

如果宾语不是人称代词, 上面的格式可改为:

Если дополнение выражено не личным местоимением, то вышеуказанные модели можно заменить на следующие:

主语 + 动词 + 时段词 + (的) + 离语

Подлежащее + глагол + слово, выражающее отрезок

времени + (的) + дополнение

1. 昨天晚上他看了两个小时的电视。

Zuótiān wǎnshàng tā kànle liǎng gè xiāoshí de diàntv.

2. 他学了三年汉语。

Tā xuéle sān nián Hányǔ.

3. 我坐了两个小时的车。

Wǒ zuòle liǎng ge xiāoshí de chē.

偏误:

! Типичные ошибки:

* 我等了两个小时他。

Wǒ děngle liǎng ge xiāoshí tā.

练习

Упражнения

一、回答下面的问题:

Ответьте на вопросы:

1. 你每天几点起床? 几点吃早饭?

Nǐ méitiān jǐ diǎn qǐchuáng? Jǐ diǎn chī zǎofàn?

2. 你每天几点上班?

Nǐ méitiān jǐ diǎn shàngbàn?

3. 早上你工作几个小时?

Zǎoshàng nǐ gōngzuò jǐ ge xiāoshi? 早 + 上 = 早晨 + 工作

4. 中午你休息吗? 休息多长时间?

Zhōngwǔ nǐ xiūxi ma? Xiūxi duō cháng shíjiān? 中 + 午 = 中午 + 休 + 息

5. 下午你几点开始工作?

Xiàwǔ nǐ jǐ diǎn kāishǐ gōngzuò? 下午 + 工作 = 下午 + 工作

6. 你每天什么时候下班?

Nǐ měitiān shénme shíhou xià班? 每天 + 什么 + 下班 = 每天 + 下班

7. 下班以后你锻炼身体吗? 你锻炼多长时间?

Xià班 yǐhòu nǐ duànliàn shēntǐ ma? Nǐ duànliàn duō cháng shíjiān?

8. 你每天睡几个小时?

Nǐ měitiān shuì jǐ ge xiāoshi?

9. 你是什么时候来北京的?

Nǐ shì shénme shíhou lái Běijīng de?

10. 你来北京多长时间了?

Nǐ lái Běijīng duō cháng shíjiān le?

二、辨别正误:

Найдите и исправьте ошибки:

1. 你学中文学了多长时间?

Nǐ xué Zhōngwén xué le duō cháng shíjiān?

你学了中文多长时间?

2. 以后两个月, 他就要出国了。

Yǐhòu liǎng ge yuè, tā jiù yào chū guó le.

两个月以后，他就要出国了。两个月以后就要出国了。

Líang ge yuè yǐhòu, tā jiù yào chū guó le. 两个月以后就要出国了。

1. 昨天他整整看了一天书。昨天他整整看了一天书。

Zuótian tā zhěngzhěng kàn le yì tiān shù. 昨天他整整看了一天书。

昨天他整整看了一天书。

Zuótian tā zhěngzhěng kàn le shù yì tiān. 昨天他整整看了一天书。

4. 我们在这儿工作一年到两年。我们在这儿工作一年到两年。

Wǒmen zài zhèr gōngzuò yī nián dào liáng nián. 我们在这儿工作一年到两年。

我们在这儿工作一年到两年。

Wǒmen zài zhèr yī nián dào liáng nián gōngzuò. 我们在这儿工作一年到两年。

5. 他学习三个小时一个星期。他学习三个小时一个星期。

Tā xuéxí sān gè xiāoshí yí ge xīngqī. 他学习三个小时一个星期。

他学习三个小时一个星期。

Tā yí ge xīngqī xuéxí sān gè xiāoshí. 他学习三个小时一个星期。

三、用下列词组造带时量补语的句子：用下列词组造带时量补语的句子：

Составьте предложения из нижеследующих словосочетаний:

1. 在北京 生活 两年 在北京生活两年

zài Běijīng shēnghuó liáng nián 在北京生活两年

2. 在北京 住 五年 在北京住五年

zài Běijīng zhù wǔ nián 在北京住五年

3. 从北京大学 毕业 半年 从北京大学毕业半年

cóng Běijīng dàxué bìyè bànnián 从北京大学毕业半年

4. 每星期 学习 中文 三天 每星期学习中文三天

měi xīngqī xuéxí Zhōngwén sān tiān 每星期学习中文三天

měi xīngqī xuéxí Zhōngwén sān tiān 每星期学习中文三天

5. 来 lái   北京 Běijīng   一年半 yī nián bàn   一个小时 yí ge xiāoshí
6. 昨天 zuótiān   游泳 yóuyǒng   一个半小时 yí ge xiāoshí
7. 昨天晚上睡觉 zuótiān wǎnshàng shuìjiào   四个小时 sì ge xiāoshí
8. 下班以后听音乐 xiàbān yǐhòu tīng yīnyuè   一刻钟 yí kè zhōng

四、阅读短文并复述:

Прочтите и перескажите:

我们是八月二十七号到北京的，机场离学校很近，坐汽车坐半个小时就到了。到学校以后，我们先休息了三天，去北京的公园玩了玩。九月一号我们开始上课，每天上午上四个小时的课，下午休息半天，晚上有时候去图书馆学习，两个月过去了，我的汉语水平已经有了很大的提高。

Wǒmen shì bā yuè èrshíqī hào dào Bēijīng de. Jichǎng lí xuéxiào hěn jìn, zuò qìchē zuò bàn ge xiāoshí jù dào le. Dào xuéxiào yǐhòu, wǒmen xiān xiūxi le sān tiān, qù Bēijīng de gōngyuán wán le wàn. Jiǔ yuè yī hào wǒmen kǎishǐ shàngkè. Měitiān shàngwǔ shàng sì ge xiāoshí de kè, xiàwǔ xiūxi bàn tiān, wǒnghang yóushíhou qù túshūguǎn xuéxí. Liǎng ge yuè guòqù le, wǒ de Hángyǔ shuǐping yǐjīng yǒu le hěn dà de tígao.

表示(动)态的方法

Способы выражения образа действия

A. 动作的进行

А. Продолженное действие

汉语表示动作进行的方法一般用“在”、“正在”、“正”、“在……呢”，“正……呢”或“呢”。

В китайском языке продолженное действие, как правило, выражается при помощи «在», «正在», «正», «在……呢», «正……呢» или «呢».

(一) “在”, 用在动词前主要表示动作的进程。

«在» употребляется перед глаголом и главным образом выражает процесс совершения действия.

主语 + “在” + 动词

Подлежащее + «在» + глагол

1. 老李在打电话。

Lǎo Lǐ zài dǎ diànhuà.

2. 大家在讨论政治问题。

Dàjiā zài tōlùn zhèngzhì wèntí.

3. 他在休息。

Tā zài xiūxi.

4. 地球在不停地运转。

Dìqiú zài bù tíng de yúnzhuan.

5. 他一直在等你。

Tā yǐzhí zài děng nǐ.

(二) “正在”，用在动词前，既指动作进行的过程又指动作进行的时间。

«正在» используется перед глаголом и выражает процесс совершения действия, а также что действие происходит сейчас в настоящее время.

主语 + “正在” + 动词

Предложение + «正在» + глагол

1. 我们正在学习中文。

Wǒmen zhèngzài xuéxi Zhōngwén.

2. 联合国正在帮助难民。

Línhéiguó zhèngzài bāngzhù nánmǐn.

3. 他们正在听录音。

Tāmen zhèngzài tīng lúyīn.

主语 + “正” + 动词

Предложение + «正» + глагол

1. 时钟正打十二点，他就来了。

Shízhōng zhèng dǎ shí'èr diǎn, tā jù lái le.

2. 大家正等着他的到来。

Dàjiā zhèng děng zhe tā de dàolái.

3. 请等一会儿，他正开着会。

Qǐng děng yíhuí, tā zhèng kāi zhe huì.

(三) “在……呢” (“呢” “在……呢”)

主语 + “在” + 动词 + “呢”

Предикатив + «в» + глагол + «нэ»

1. 它们在吃东西呢。

Tāmen zài chī dōngxi ne.

2. 他们在开会呢。

Tāmen zài kāi huì ne.

主语 + “正” + 动词 + “呢”

Предикатив + «в» + глагол + «нэ»

1. 天正下雨呢。

Tiān zhèng xià yǔ ne.

2. 老王正钓鱼呢。

Lǎo Wáng zhèng diào yú ne.

中醫 + 鋼鐵 + 電

Помеченные + удалены +

- ## 1. 人物介绍

Tà shù lì bù mǎ.

2. 無邊下限呢。

Wō bìan xiāng ne.

- ### 3. 他们吃午饭吗?

Tämen chi wölbən ne.

EIV

Yield curves

— 10 —

Светильник преломление

1. 老王	电话	打	正
Lǎo Wáng	dianhuà	dǎ	zhèng
2. 洗澡	孩子	在	
xǐzǎo	háizi	zài	
3. 等 呢 着 大家 正			
děng ne zhe dàjiā zhèng			
4. 正在 求判 进行			
zhèngzài tóupàn jìnxíng			

5. 睡觉 睡觉 正 在 呀 他 在睡觉。
shuìjiào shuìjiào zhèng zài ya tā zài jiào.

6. 上 课 听力 学生们 在上课。(一)
shàng kè tīnglì xuéshēngmen zài shàng kè.

7. 这个 代表团 国家 正在 访问
zhège dàibiǎotuán guójiā zhèngzài fǎngwèn

8. 问题 正在 被 解决 这个
wèntí zhèngzài bìe jiějué zhège

二、填空:

Заполните пропуски:

天_____下雨呢，老王_____在看朋友的路上。街上_____刮着大风，
他_____吃力地走着。老王的朋友_____家里等着他的到来。他_____听
天气预报，预报说，很多云_____向这里运动，明天的雨更大。

Tiān _____ xià yǔ ne, Lǎo Wáng _____ pǎi kàn péngyou de lùshang.
Jiēshang _____ guān zhě dàfēng, tā _____ chíli de zǒu the. Lǎo Wáng
de péngyou _____ jiālì dēng zhe tā de dàolái. Tā _____ tīng tiānqì
yùbáo, yùbáo shuō, hànnduō yún _____ xiàng zhèlǐ yún dòng, míngtiān
de yǔ gèng dà.

动 + 表示 + 阶段词 + 动 + 表示

B. 动作的持续

В. Длительность действия

动态助词“着”附于动词后，表示动作或状态的持续。

Aspektная частица «着» становится после глагола и выражает длительность действия или состояния.

(一) 动词后附加“着”，表示动作的持续

Аффикс «着» после глагола выражает длительность действия.

主语 + 动词 + 着
Подлежащее + глагол + 着

- 雨不停地地下着。

Yǔ bù tíng de xià zhe.

- 汽车在高速公路上行驶着。

Qìchē zài gāosù gōnglù shàng xíngshǐ zhe.

- 泪水不住地流着。

Láishuǐ bù zhù de liú zhe.

(二) 表示状态的持续

Выражение длительности состояния

- 表示某物在某处存在

Выражает наличие некоторого предмета в некотором месте

主语 + 在 + 处所词 + 动词 + 着
Подлежащее + 在 + слова со значением местоположения
+ глагол + 着

- 汽车在汽车场停着。

Qìchē zài qìchē chǎng tíng zhe.

1. 王兰在沙发上坐着。Wánglán zài shāfā shàng zuò zhe.

2. 衣服在衣架上挂着。Yīfu zài yījia shàng guà zhe.

(2) 表示某处存在某物。Выражает, что где-то существует что-то.

Выражает, что где-то существует что-то.

处所词 + 动词 + 着 + 名词

Слова со значением местоположения + глагол + 着 + существительное

1. 大厅里站着几十名中外记者。

Dàtīng lǐ zhàn zhe jǐ shí míng zhōngwài jíjì.

2. 主席台上坐着几个重要人物。

Zhǔxí tái shàng zuò zhe jǐ ge zhòngyù de rénwù.

3. 桌上放着一份文件。

Zhuō shàng fàng zhe yì fèn wénjiān.

(3) 表示某物状态的持续。Выражает длительность состояния, в котором находятся некоторые предметы.

名词短语 + 动词 + 着

Именное словосочетание + глагол + 着

1. 灯一直亮着。

Dēng yízhí liàng zhe.

2. 大门一直开着。 大门一直开着，表示状态持续。

Dàmén yízhí kāi zhe. 大门一直开着，表示状态持续。

3. 阿钟一直走着。 阿钟一直走着，表示状态持续。

Nāozhōng yízhí zǒu zhe. 阿钟一直走着，表示状态持续。

(4) 表示某人/物保留或附带着某物 表示某人/物保留或附带着某物

Выражает, что некто или нечто имеет при себе что-то. Выражает, что некто или нечто имеет при себе что-то.

名/代词 + 动词 + 着 + 名词 → 做 + 现在 + 表示

Существительное/местоимение + глагол + 着 + существительное

1. 他穿着一套灰衣服。 他穿着一套灰衣服，表示状态持续。

Tā chuān zhe yì tào huī yīfu. 他穿着一套灰衣服，表示状态持续。

2. 小李留着短发。 小李留着短发，表示状态持续。

Xiaoli liú zhe duān fà. 小李留着短发，表示状态持续。

3. 学生们戴着耳机。 学生们戴着耳机，表示状态持续。

Xuéshēngmen dài zhe ērjī. 学生们戴着耳机，表示状态持续。

(5) 重复附加“着”的动词，表示状态的持续 重复附加“着”的动词，表示状态的持续。

Удвоенная форма глагола в сочетании с частицей «着» выражает длительное состояние. Удвоенная форма глагола в сочетании с частицей «着» выражает длительное состояние.

动词 + 着 + 重叠动词 + 着 → 做 + 反复 + 现在 + 表示

Глагол + 着 + повтор глагола + 着

1. 说着说着，他站了起来。 说着说着，他站了起来。

Shuō zhe shuō zhe, tā zhàn le qǐlèi. 说着说着，他站了起来。

2. 等着等着，他不耐烦了。

Děng zhe děng zhe, tā bù nàifán le.

3. 听着听着，小张笑了起来。

Tīng zhe tīng zhe, Xiǎozhāng xiào le qǐlái.

(三) 第一个动词附加“着”，用在第二个动词前，表示第二个动作进行的方式。

Первый глагол в сочетании с частицей «着» при употреблении перед вторым глаголом выражает способ совершения действия, выраженного вторым глаголом,

主语 + 动词1 + 着 + 动词2 + ...

Подлежащее + глагол 1 + 着 + глагол 2 + ...

1. 老师笑着说：“太有意思了”。

Lǎoshī xiào zhe shuō: “Tài yǒu yìsì le”.

2. 他听着音乐开车。

Tā tīng zhe yīnyuè kāi chē.

3. 大家站着谈话。

Dàjiā zhànzhe tán huà.

C. 动作的完成

C. Завершенное действие

汉语中，动态助词“了”用在动词后表示动作的完成。

В китайском языке аспектная частица «了» употребляется после глагола для выражения завершенности действия.

(一) 动态助词“了”用在动词后表示动作的完成

Аспектная частица «了» употребляется после глагола для выражения завершенности действия.

主语 + 动词 + 了
Подлежащее + глагол + 了。

1. 我买了一本书。

Wǒ mǎile yì běn shù.

2. 我们参观了工厂。

Wǒmen cānguān le gōngchǎng.

注意：“了”只与动作完成有关，与动作发生的时间无关。

Примечание: «了» имеет отношение лишь к завершенности действия, однако во времени совершения действия никакого отношения не имеет.

1. 我昨天买了一本书。

Wǒ zuótiān mǎile yì běn shù.

2. 我明天买了书去看朋友。

Wǒ míngtiān mǎile shù qù kàn péngyou.

(二) 带动态助词“了”的句子的否定式：动词前加副词“没(有)”，动词后不再加“了”。

Отрицательная форма предложений, в которых после глагола

如果在句中没有出现“有”，那么在句末就不用加“了”。也就是说，如果在句中已经出现了“有”，那么在句末就不需要再加“了”。

主语 + 没(有) + 动词 + …

Подлежащее + 没(有) + глагол + ...

1. 我没(有)买书。

Wǒ méi (yǒu) mǎi shù.

2. 我们没(有)参观工厂。

Wǒmen méi (yǒu) cānghuān gōngchǎng.

(三) 在表达以下四种情况时需要用动态助词“了”。

В следующих четырех ситуациях необходимо употреблять частицу «Та».

(1) 表述动作完成的结果(趋向、时量、动量等)。

Описывается результат завершения действия (направление, время, количество движений и т. д.).

主语 + 动词 + 了 + 趋向补语 / 时量补语 / 动量补语

Подлежащее + глагол + Т + дополнение направления /
дополнение времени / дополнение, выраженное
глагольным счетным словом

1. 学生们走了进来。课开始了。(趋向补语)

Xuéshēngmen zǒule jinlái, Kè kǎishǐ le. (дополнение направления)

2. 学生们学汉语学了两个小时。(时量补语) Хуэшэngmen xué Hányǔ xuéle liang ge zhīboshi. (дополнение времени)
3. 他找你找了三次。(动量补语) Tā zhǎo nǐ zhǎole sān cì. (дополнение, выражение глагольных счетным словом)

(2) 叙述动作完成特指的对象或特指对象的数量。

Описывается объект или количество объектов завершения действия.

主语 + 动词 + 了 + 特指对象 / 指对象的数量

Подлежащее + глагол + 了 + указание на объект/указание на количество объектов

1. 他看了那场节目。

Tā kànle nà cháng jímu.

2. 我们听了那个录音。

Wǒmen tīngle nà ge lùyīn.

3. 他买了五箱啤酒。

Tā mǎile wǔ xiāng píjiǔ.

4. 我们看了两场电影。

Wǒmen kànle liang cháng diànyǐng.

(3) 叙述在何时何地、何种原因、何种方式完成的动作。

Описывается, в какое время и при каких условиях, по каким принципам и каким образом завершилось действие.

时间/地点/原因/方式 + 主语 + 动词 + 了 + 名词

Время/место/причина/способ + подлежащее + глагол +
“了” + существительное

1. 1990 年他得到了博士学位。

1990 nián tā dédào le bìxué xuéwèi.

2. 在中国他学会了汉语。

Zài Zhōngguó tā xuéhuì le Hángyǔ.

3. 骑车不能打伞，他买了雨衣。

Qíchē bù néng dǎsǎn, tā mǎile yǔyī.

4. 他哥哥用自行车推着他去了医院。

Tā gēge yòng zhíxíngchē tuīzhe tā qùle yīyuàn.

- (4) 叙述动作完成后出现或将会出现另一动作或情况。

Описывается появление или возможность появления другого действия или ситуации после завершения первого действия.

1. 他下了班去游泳。

Tā xiàlè bān qù yóuyǒng.

2. 我下了汽车倒地铁。

Wǒ xiàlè qìchē dǎo dìtiě.

(四) 在下列情况下即使动作完成也不用动态助词“了”。

В следующих ситуациях, несмотря на то, что действие завершено, частица «了» не употребляется.

(1) 在叙述已经发生了连续动作时，不用动态助词“了”。因为句子描述重点在动作连续，不在完成。

Во время описания уже возникшего непрерывного действия не нужно использовать частицу «Т». Так как акцент в предложении делается на описании длительности действия, а не на его завершении.

1. 早上起床以后，我刷牙，洗澡，梳头，半小时以后才去吃早饭。

Zǎoshàng qǐchūgōng yǐhòu, wǒ shuāyá, xǐzǎo, shùtóu, bǎishí yǐhòu cǎiqù chī zǎofàn.

2. 听见铃声他立即下地，穿上鞋去开门。

Tīngjiàn língshēng tā lìjí xiàdì, Chuānshuāng xié qù kāimén.

(2) 离语为动词，动词短语，主谓短语等时，动词后一般不用动态助词“了”。

Когда độngчинене выражено глаголом, глагольным словесочетанием или субъектно-предиктивной конструкцией, как правило, частица «Т» не употребляется.

1. 我看见他拿着书包很快地走出校门。

Wǒ kànjiàn tā názhě shùbāo hěn kuài de zǒuchu xiàomén.

2. 他们决定先去上海，后去西安。

Tāmén juéding xiān qù Shànghǎi, hòu qù Xī'ān.

3. 从去年六月起，他们开始学习法语。现在已经半年多了。

Cóng qùnián liùyuè qǐ, tāmén kāishǐ xuéxi Fǎyǔ, xiànzài yǐjīng bànnián duō le.

- (3) 连动句兼语句的第一动词后一般不能用动态助词“了”。

Частица «Т», как правило, не употребляется после первого глагола

в составном глагольном склонуемом в последовательно связанным предложении.

1. 他们从罗马坐飞机来到了北京。——— (They) From Luómǎo by flight came to Bēijīng.

Tāmen cóng Luómǎo zuò fēijī láidào le Bēijīng.

2. 他回过头来，看了我一眼。

Tā huíguò tóu lái, Kàn le wǒ yí yān.

3. 他的讲话帮助我们更了解了那个地区的情况。

Tā de jiānghuà bāngzhù wǒmen gèng liǎojǐe nàgè dìqū de qīngkuàng.

(五) 动态助词“了”的否定形式如前所述，动词前加“没(有)”，动词后不再有“了”，有些动词后可以加“了”，表示对受事者产生的某种结果。在结构上与结果补语类似。

例如：吃，忘，丢，失，拉，喝，扔，放，擦，碰，开，洗，花，炸，伤，打，杀，切，卖，毁，拔，关，做，扯，烫，吞等动词都是可以带结果补语的动词。

Отрицательная форма образуется также, как было описано выше: перед глаголом добавляется «没(有)», а после глагола частица «了» опускается. Однако после некоторых глаголов можно оставить частицу «了». Это касается тех случаев, когда выражается некоторый результат, созданный объектом действия. Конструкция такого предложения аналогична дополнению результата.

Например: 吃 (chī) – кушать, 忘 (wàng) – забывать, 丢 (diū) – терять, 失 (shī) – терять, 拉 (lā) – тянуть, 喝 (hē) – пить, 扔 (rēng) – бросить, 放 (fàng) – класть, 擦 (cā) – вытирать, 碰 (péng) – сталкиваться с, 开 (kāi) – начинать, 洗 (xǐ) – мыть, 花 (huā) –

расходовать, 炸 (zhà) – разрывать, 打 (zhāng) – ранить, 打 (dǎ) – убить, 杀 (shā) – убивать, 切 (qiē) – резать, 卖 (mǎi) – продавать, 碎 (suì) – ломать, 撕 (sī) – выдергивать, 开 (kāi) – открывать, 做 (zuò) – делать, 扔 (rēn) – рвать, 抛 (pāo) – выбрасывать, 跑 (pǎo) – глатать. Эти и другие глаголы могут принимать после себя дополнение результата.

主语 + 没 + 动词 + 了
Подлежащее + 没 + глагол + 了

1. 我不知道这些发票有用。这一点儿没扔了。

Wǒ bù zhidào zhèxiē fáipiào yǒuyòng, chà yídiǎn mài rēng le.

2. 他没卖了那座房子。

Tā mài mǎile nà zuò fángzi.

3. 他没花了那笔钱。

Tā mài huāle nà bì qián.

(六) 在假设句中, 动态助词“了”的否定形式是动词前用“别”、“不”, 动词后有“了”。

В условно-составительном предложении отрицательная форма частицы «了» образуется при помощи постановки перед глаголом «别» или «不». При этом частица «了» после глагола сохраняется.

不/别 + 动词 + 了

不/别 + 动词 + 了

1. 不擦了黑板, 怎么上课?

Bù cāle hēibǎn, zěnme shàngkè?

2. 别切了手, 这刀很快。

Bié qièle shǒu, zhè dāo hěn kuài.

3. 不卖了猪, 哪儿有钱买化肥?

Bù mǎile zhū, nǎr yǒu qián mǎi huàfertilizer?

4. 别丢了西瓜捡芝麻。

Bié diūle xīguā jiǎn zhīma.

D 动作将要发生

D. Действие, которое должно произойти

(一) 表示动作行为将要发生或情况将要出现

Выражает, что действие должно произойти или ситуация должна возникнуть

要.....(了)

Yào .... (le)

1. 明天他要去上海。

Míngtiān tā yào qù Shànghǎi.

2. 要下雨了。

Yào xià yǔ le.

3. 那天我急得都要哭了。

Nà tiān wǒ jí de dōu yào kū le.

注意：

Примечание:

(1) “要……(了)”不仅可以用子将来，也可以用于过去。用于将来时可以没有表示将来的时间词。用于过去时，一般要有表示过去时间的时间词。

Конструкция «уфо……(ле)» может употребляться не только в будущем времени, но также и в прошедшем времени. В будущем времени можно не употреблять существительные, выражющие будущее время. В прошедшем времени обычно употребляются существительные, выражющие прошедшее время.

1. 当时火车要开了，他还没有来。

Dōngshí huochē yào kāi le, tā hái méiyóu lái.

2. 昨天我正要出门就下雨了。

Zuótiān wǒ zhèng yào chūmén jiù xià yǔ le.

(2) 因为“要”还可以表示意愿，所以在有些句子里可能会有多种意义。

Глагол «要» также может выражать значение «желание, стремление», поэтому в некоторых предложениях может выражать разнообразные значения.

他要去上海。

Tā yào qù Shànghǎi.

可能是：他想去上海。

Kěnèng shì: Tā xiǎng qù Shànghǎi. (Возможное значение: Он хочет пойти в Шанхай.)

他要去上海了。

Tā yào qù Shànghǎi le. (Он собирается в Шанхай.)

(3) “将要、将”也有些用途，但书面语色彩较浓。

“将要、将” также имеют некоторые способы употребления. В книжной речи их оттенок сравнительно насыщенный.

大使将参加这次会议。

Dàshí jiāng cānjǐng zhè cì huìyí.

(二) 表示动作行为即将发生或情况即将出现

Выражение неизбежности совершения действия или появления ситуации в ближайшем будущем.

快要.....了 / 就(要).....了
kuài (yào)...le/jù (yào)...le

1. 快上车！火车就要开了。

Kuài shàng chē! Huǒchē jiù yào kāi le.

2. 王先生快回国了。

Wáng xiānsheng kuài huí guó le.

3. 天快亮了。

Tiān kuài liàng le.

4. 当时飞机就要起飞了，他还没有来。

Dāngshí fēijī jiù yào qǐfēi le, tā hái méiyóu lái.

5. 他在天快亮的时候回到了家。

Tā zài tiān kuài liàng de shíhou huídào le jiā.

注意：

Причтение:

(1) “快(要)……(要)……了”的前边除了可用“已经、都”外，不能用别的时间词。“就(要)……了”可以。

Перед конструкцией «快(要)……(要)……了» можно употреблять лишь «已经、都». Однако перед конструкцией «就(要)……了» возможна употребление и других слов.

偏误：

Типичные ошибки:

• 我们明天快要考试了。

Wǒmen míngtiān kuàiyào kǎoshì le.

• 下午他快要参加比赛了。

Xiàwǔ tā kuàiyào cānjēng bǐsài le.

(2) 时间词要放在“就要”前。

Существительное времени необходимо ставить перед «就要».

第二课 习语表达, 俗语对 二十二

Упражнение 22. Говорят...

— 二十二课十首歌, 感受歌。

一、翻译下面的句子:

Переведите ниже следующие предложения:

1. 天气要暖和了。

Tiānqì yào nuǎnhuo le.

2. 电影要开始了, 我们进去吧。

Diànyǐng yào kāishǐ le, wǒmen jìnqù ba.

3. 看样子, 春天快要来了。

Kàn yàngsì, chūntiān kuài yào lái le.

4. 新年快要到了。

Xīnnián kuài yào dào le.

5. 他下星期就要离开北京了。

Tā xià xīngqī jiùyāo líkāi Běijīng le.

6. 我明年就要毕业了。

Wǒ míngnián jiùyè bìyé le.

二、用“快要……了”、“就要……了”完成下列对话:

Неполныи конструкции «快要……了» и «就要……了», закончите
диалоги:

1. 电影什么时候开始?

Diànyǐng shénme shihou kāishǐ? _____

八点。现在已经七点五十五了, 电影_____。

Bā diǎn. Xiànzài yǐjǐng qī diǎn wǔ shí wǔ le, diànyǐng _____.

2. 小王, 快点走, 火车_____。

Xiao Wang, kuài diǎn zǒu, huǒchē_____.

别着急, 还有十分钟呢!

Bié zháojǐ, hái yǒu shí fēnzhōng ne!

3. 你看, 天气不好, _____。

Nǐ kàn, tiānqì bù hǎo,_____.

没关系, 我带着伞呢!

Méi guānxi, wǒ dài zhe sǎn ne!

4. 阿里几号来北京? _____

Ālǐ jǐ hào lái Běijīng?

八号。_____. Bāhào.

今天已经七号了, 阿里明天_____。

Jīntiān yǐjīng qī hào le, Ālǐ míngtiān_____.

三. 改正下列错句:

Неправильные ошибки в следующих предложениях:

1. 我们明天快要考试了。

Wǒmen míngtiān kuàiyào kǎoshí le.

2. 下个月我的生日快到了。

Xià ge yuè wǒ de shēngrì kuàidǎo le.

3. 就要我们毕业了。

Jiùyao wǒmen bìyè le.

4. 快要电影结束了。

Kuàiyao diànyǐng jiéshù le.

E. 动作的过去经历

主语 + 过 + 动词

Е. Прошедшее действие.

一、“过”附在动词后，表示过去曾经有过的经验或经历。

«过» ставится после глагола и выражает, что действие уже совершилось в прошлом.

(1) 表示曾经发生过这样的事，这一动作或状态已不再继续。

Выражает, что ранее уже произошло это событие. Это действие или состояние уже не повторяется или не продолжается.

主语 + 动词 + 过 + 宾语

Подлежащее + глагол + 过 + дополнение

1. 他去过长城。(现已不在长城)

Tā qù guo Chángchéng. (уже не на Великой китайской стена)

2. 这个老战士参加过二战。(已成为过去)

Zhè ge lǎo zhàngshì cānjiāguò Èrzhàiqì. (закончилось в прошлом)

3. 北京举行过亚运会。(已成为过去)

Běijīng jíxíngguò Yá-yùn-hui. (закончилось в прошлом)

(2) 否定式

Отрицательная форма

主语 + 没(有) + 动词 + 过

Подлежащее + 没(有) + глагол + 过

小王没(有)去过西安。

Xiao Wang méi (yǒu) qùguo Xī'ān.

这位朋友没(有)用过筷子。

Zhè wéi péngyoudi méi (yǒu) yòngguo kuòizi.

二.一部分带有动态意义的形容词加“过”表示过去的状态现在已经发生变化。

Некоторые прилагательные, выражющие значение «обстановка, ситуация», принимая после себя «过», выражают состояние, которое было в прошлом, но сейчас уже произошли изменения.

(1) 肯定式

Утвердительная форма

主语 + 形容词 + 过

Предложение + прилагательное + 过

1. 他去年忙过一段时间，今年不忙了。

Tā qùnián mángguo yí duàn shíjiān, jīnnián bù máng le.

2. 他小时候胖过。

Tā xiǎo shíhou pàngguo.

3. 这件礼物让她兴奋过几天，现在又不新鲜了。

Zhè jiàn lǐwù ràng tā xìngfèngguo jǐ tiān, xiànzài yòu bù xīnxiān le.

(2) 否定式

Отрицательная форма

主语 + 没(有) + 形容词 + 过

Подлежащее + 没 (有) + прилагательное + 过

1. 从前, 我没(有)这么高兴过。

Cóngqián, wǒ méi (yǒu) zhème gāoxìngguo.

2. 孩子们从来没(有)这么安静过。

Háizimen cónglái méi (yǒu) zhème āníngguo.

练习

Упражнения

一、组句:

Составьте предложения:

1. 中国   汤姆   过   来

Zhōngguó   Tāngmǔ   guo   lái

2. 去   他   过   长城

qù   tā   guo   Chángchéng

3. 我们   没   过   去   西安

wǒmen   méi   guo   qù   Xī'ān

4. 练习   桌子   饭   吃   过   用   大家

liànxí   zhuōzi   fàn   chī   guo   yòng   dàjiā

5. 汉语   他   过   学   没

Hànnyǔ   tā   guo   xué   méi

二、填空：

Заполните пропуски:

汤姆来_____中国，他参观_____长城，去_____西安，学习_____汉语，练习_____用筷子吃饭。中国的经历，让他非常兴奋。他的朋友都说，从来没有看见_____汤姆这么高兴。

Tāngmǔ lái _____ Zhōngguó. Tā cānguān _____ Chángchéng.
qù _____ Xī'ān xuéxí _____ Hán'yǔ, liànxí _____ yòng kuàizi chīfàn.
Zhōngguó de jīnglì, ràng tā Nícháng xīngfèn. Tā de péngyǒu dōu shuō,
cónglái méi kànjiàn _____ Tāngmǔ zhème gāoxìng.

五 语气助词“了”

5. МОДАЛЬНАЯ ЧАСТИЦА «了»

第四章介绍了动态助词“了”，这一章讲的是语气助词“了”。动态助词“了”用于动词后，表示动词的完成。语气助词“了”用于句尾，表示情况的变化。另外，有成句的作用。还可以表达不同的语气，如肯定、感叹等。

В четвертой главе мы говорили об аспектной частице «Ть», в этой главе мы поговорим о модальной частице «Ть». Аспектная частица «Ть» используется сразу после глагола и выражает значение завершенности действия. Модальная частица «Ть» используется в конце предложения и выражает значение изменения ситуации. Кроме того, обладает функцией формирования предложения. Такие может выражать различные интонации. Например, интонацию поощрения, восхищения и так далее.

语气助词“了”放在句子结尾可以表示四种不同的功能。

Модальная частица «Ть» ставится в конце предложения и может выражать четыре различные функции.

(一) 表示情况的变化

Выражает изменение ситуации

(1) 表示到某一时刻为止出现的情况。

Выражает, что к некоторому времени произойдет (возникнет) некоторая ситуация.

1. 现在天冷了。

Xìnzài tiān lěng le.

2. 春天了，树绿了。 春天到了，树变绿了。

Chūntiān le, shù lǜ le.

3. 现在我们喜欢吃中国菜了。

Xiànzài wǒmen xǐhuān chī Zhōngguó cài le.

4. 他现在是老师了。

Tā xiànzài shì lǎoshī le.

5. 孩子饿了。

Háizi è le.

6. 他会看中文报纸了。

Tā huì kàn Zhōngwén bàozhǐ le.

7. 他学了半年汉语，现在听得懂了。

Tā xué le bàn nián Hányǔ, xiànzài tīng de dǒng le.

8. 现在很多人买得起汽车了。

Xiànzài hěn duō rén mǎi de qì qiche le.

9. 我的母亲九十岁了。

Wǒ de mǔqin jiùshí suí le.

10. 我们工作十个小时了。

Wǒmen gōngzuò shí ge xiāoshi le.

(2) 表示情况即将发生

Выражает, что ситуация немедленно произойдет.

快/就/就要…… + 了

kuài/jiù/jiù yào…… + le

1. 别走了,快下雨了。
Bié zǒu le, kuài xià yǔ le.

2. 她明年就毕业了。

Tā míngnián jiù bìyè le.

3. 天安门就要到了。

Tiān'ānmén jiù yào dào le.

(二) 表示肯定的语气,肯定某件事已经发生,句中常有表示过去的时间状语

Выражение утвердительной интонации, подтверждение, что некоторое событие уже произошло, в предложении часто имеется обстоятельство времени, выражающее прошедшее время.

1. 昨天我去海关了。

Zuótiān wǒ qù háiguān le.

2. 上午他们打网球了。

Shàngwǔ tāmen dǎ wǎngqiú le.

3. 我们都看了这些VCD。

Wǒmen dōu kànle zhè pán VCD.

(1) 否定式是在动词前加“没(有)”,句尾不用“了”。

Отрицательная форма образуется постановкой «没(有)» перед глаголом, при этом модальная частица «了» в конце предложения не употребляется.

1. 飞机票没有买到。

Fēijī piào méiyǒu mǎidǎo.

2. 今天他的病没好，没上班。

Jintiān tā de bìng méi hào, méi shàng bān.

(2) 疑问式可以用“……了吗？”或者“……了没有？”

Вопросительное предложение образуется при помощи конструкции «……了吗?» или «……了没有?»

1. 飞机票买到吗？

Fēijī piào mǎidào le ma?

2. 今天他上班了没有？

Jintiān tā shàngbān le méiyǒu?

(三) 强调主观见解, 表示程度极高, 有感叹意味

Подчеркивает субъективную точку зрения, выражает очень высокую степень, имеет значение восклицания

太/最…… + 了

zuì/zuì..... + le

1. 这孩子太聪明了。这个孩子，“太”是“很”“极”的意思。(1)

Zhè háizi tài cōngming le.

2. 中国人口太多了。

Zhōngguó rénkǒu tài duō le.

3. 十年来, 今年的夏天最热了。

Shí nián lái, jīnnián de xiàtiān zuì rè le.

(四) 语气助词“了”表示语气的结束，有成句的作用

Модальная частица «Т» выражает интонацию завершения, имеет функцию формирования предложения.

1. 八点了。(某些名词后)

Wā diǎn le. (после некоторых имен существительных)

2. 我胖了。(某些形容词后)

Wǒ pàng le. (после некоторых имен прилагательных)

3. 他走了。(某些动词后)

Tā zǒu le. (после некоторых глаголов)

4. 下雪了。(某些动宾短语后)

Xuě xié le. (после некоторых глаголов и дополнений)

5. 快到了。(动词前有“该, 快, 已经”等副词时)

Kuài dào le. (когда перед глаголами употребляются «该, 快, 已经» и другие наречия)

6. 他喝了酒了。(动词 + 了 + 简单宾语后)

Tā hē le jiǔ le. (после конструкции «глагол + 了 + простое дополнение»)

7. 我们看了三个电影了。(动词 + 数量词语后)

Wǒmen kàn le sān ge diànyǐng le. (после конструкции «глагол + счетное слово и числительное»)

8. 西瓜切开了。(动词 + 状语补语作谓语后)

Xīguā qiè kāi le. (после конструкции «глагол + дополнение результата в функции склоняемого»)

9. 我把灯关了。(把 + 宾语 + 动词后)

Wǒ bǎ dēng guān le. (после конструкции «б + дополнение + глагол»)

10. 车被借走了。(主语+被+动词+结果补语+了) 车 被 借 走 了

Chē bēi jiè zǒu le. (подлежащее + 被 + глагол + дополнение результата + 了)

以上句子如果句尾没有“了”，语气不完整。

Если в приведенных выше предложениях в конце убрать модальную частицу «了», то интонация предложения будет неоконченной.

注意：
注意：
注意：

Примечание：
Примечание：
Примечание：

(一) 带语气助词“了”的句子与时间概念的关系。
(一) 带语气助词“了”的句子与时间概念的关系。
(一) 带语气助词“了”的句子与时间概念的关系。

Предложения, в которых есть модальная частица «了», связаны с понятием времени.

句子如果没有时间词，带语气助词“了”的句子表示情况变化在说话时已经发生了(例1)；如果句子中有时间词，也可表示情况变化发生在过去或将来。(例2、3)；在特定的语音环境中，没有时间词，“了”可表示即将发生的情况。(例4、5)。

Если в предложении нет существительных, выражющих время, но есть модальная частица «了», то такое предложение выражает, что в моменту речи ситуация уже изменилась (пример 1). Если в предложении есть существительные, выражющие время, то оно может выражать изменение ситуации как в прошлом, так и в будущем (примеры 2, 3). В особой языковой среде, когда нет существительных, выражющих время, «了» может выражать неизбежно наступающую ситуацию (примеры 4, 5).

1. 他上班了。(情况变化在说话之前)
Ta shàngbān le. (ситуация изменилась до момента речи)

2. 他昨天上班了。(情况变化在说话之前) Tā zuótiān shàngbān le. (ситуация изменилась до момента речи)
3. 下个月这孩子就一岁了。(情况变化即将发生) Xià ge yuè zhè háizi jiù yì suì le. (ситуация изменится в будущем)
4. 我走了。(告别时用, 情况变化即将发生) Wǒ zǒu le. (эта фраза используется во время расставания, приближается изменение ситуации)
5. 再见了。(告别时用, 情况变化即将发生) Zài jiàn le. (эта фраза используется во время расставания, приближается изменение ситуации)

(二) 动态助词“了”与语气助词“了”同时出现在句中时, 在下列情况下, 动态助词“了”可以省略。

Когда в предложении одновременно используются и аспектная частица «Т», и модальная частица «Т», в следующих ситуациях аспектная частица «Т» может быть опущена.

(1) 带结果补语的动词后“了”可以省略, 语义不变, 因为结果补语已表示了动作的完成。

После глаголов с дополнением результата «Т» можно опустить. Смысл предложения при этом не меняется. Потому что дополнение результата выражает завершенность действия.

1. 他打开(了)窗户了。 Tā dākāi (le) chuānghu le.
2. 孩子们穿上(了)毛衣了。 Háizimen chuānshàng (le) máoyī le.

3. 我们都吃完(了)饭了。

Wǒmen dōu chīwán (le) fàn le.

(2) 表示结束性的动词后，“了”可以省略，语义不变，因为此类动词动作一经发生就结束了。此类动词有：“入、下、离开、死、结束、过去、出发、报名、毕业……”。

После глаголов, выражающих характер завершенности, «了» можно опустить. Смысл предложения при этом не меняется. Потому что действия, выраженные этими глаголами, после их совершения (реализации) сразу же заканчиваются.

1. 他到(了)北京了。

Tā dào (le) Běijīng le.

2. 他们出发(了)一个小时了。

Tāmen chūfā (le) yí ge zhīshí le.

3. 她的哥哥结(了)婚了。

Tā de gēge jié (le) hūn le.

(三) 动态助词“了”与语气助词“了”同时出现在句中时，在下列情况下，动态助词“了”不能省略。

Когда в предложении одновременно используются и аспектная частица «了» и модальная частица «了», в следующих ситуациях аспектная частица «了» не может быть опущена.

(1) 在“动词 + 了 + 宾语 + 了”结构中动态助词“了”不可省略，如省略，语义发生变化。

В конструкции «глагол + 了 + дополнение + 了» аспектную частицу «了» нельзя опускать, потому что это приведет к изменению смысла предложения.

1. 我喝了酒了。(表示: 动作完成, 事态变化了。) 动作已经完成, 状态发生了变化
- Wǒ hē le jiǔ le. (смысл: действие завершено, состояние изменилось)
2. 我喝酒了。(表示: 事态变化了, 但动作是否完成没有讲明, 可能动作还要继续, 也可能不再继续了。)
- Wǒ hē jiǔ le. (смысл: ситуация изменилась, но действие закончено или нет, неизвестно. Возможно, действие все еще продолжается, а может, нет)
3. 他写了信了。(表示: 动作完成, 事态变化了。) 动作已经完成, 状态发生了变化
- Tā xiě le xìn le. (смысл: действие завершено, состояние изменилось)
4. 他写信了。(表示: 事态变化了, 但没有表示“写”的动作完成了。)
- Tā xiě xìn le. (смысл: ситуация изменилась, однако неизвестно, завершено действие или нет)
- (2) 在“动词+了+数量宾语/数量词语+了”动态助词“了”不能省略, 如省略, 语义发生变化。

В конструкции «глагол + 了 + количественное дополнение/счетное слово и числительное + 了» аспектную частицу «了» опускать нельзя. Если она будет опущена, то смысл предложения изменится.

1. 他读了两本书了。(表示动作完成的数量。) 动作已经完成, 表示数量
- Tā dù liǎng běn shù le. (выражает, сколько раз выполнялось действие)
2. 他读两本书了。(表示发生的情况或变化)
- Tā dù liǎng běn shù le. (выражает выполнение или изменение ситуации)
3. 我等了十天了。(表示目前为止动作完成的数量)
- Wǒ děng le shí tiān le. (выражает, сколько раз выполнялось действие к настоящему моменту времени)

4. 他跑了一百米了。(表示动作完成的数量)

Tā pǎo le yíbēi mǐ le. (выражает, сколько раз выполнилось действие)

5. 他跑一百米了。(表示情况变化了)

Tā pǎo yíbēi mǐ le. (выражает изменение ситуации)

(3) 在交际中语气助词“了”的语用功能:

Прагматическая функция модальной частицы «Т» в процессе коммуникации:

“了”在交际中有特殊的表达信息的语用功能，由“了”表达的信息指请对方注意，从而产生一定的效果。

В процессе коммуникации «Т» имеет прагматическую функцию выражения особой информации. «Т» выражает просьбу к собеседнику, тем самым создается определенный эффект.

1. 我十八岁了。(表达意向可能提醒受话人注意，说话人已十八岁，是成年人了，不必为说话人太操劳了。)

Wǒ shíbā suì le. (говорящий хочет обратить внимание собеседника на то, что говорящему уже 18 лет, что он уже совершеннолетний и не стоит за говорящего слишком хлопотать)

2. 刮大风了。(表达意向可能是说话人不想外出)

Guā dà fēng le. (говорящий не хочет покидать дом)

3. 西瓜切好了。(言下之意，等着人去吃了)

Xīguā qiè hào le. (говорящий ожидает, когда все пойдут есть)

4. 他发烧四十度了。(说话人提醒对方注意。病人病情加重，应该采取措施了)

Tā fāshāo 40 °C le. (говорящий обращает внимание на то, что состояние больного ухудшилось, необходимо срочно принять меры)

练习
Упражнения

一、选词填空:

Выберите слова и заполните пропуски:

大 冷 贵 重 便宜 决定 看 开
dà lěng guì zhòng piányi juéding kàn kāi

1. 河结冰了, 天气_____了。

Hé jiébìng le, tiānqì _____ le.

2. 肉类和蔬菜_____了, 但鸡蛋_____了。

Ròulèi hé shūcài _____ le, dàn jīdàn _____ le.

3. 他长_____了, 也懂事了。

Tā zhǎng _____ le, yě dǒngshi le.

4. 我要休息, 我_____了。

Wǒ yào xiūxi, wǒ _____ le.

5. 请做好准备, 火车_____了。

Qǐng zuòhào zhǔnbèi, huochē _____ le.

6. 这事不能改了, 已经_____了。

Zhèshì bùnéng gǎi le, yǐjīng _____ le.

7. 玛丽进步真快, 她_____中文报纸了。

Mǎlì jìnjbù zhēn kuài, nǚ _____ Zhōngwén bàozhǐ le.

二、完成下列句子:

Закончите предложение:

1. 今天上午你去哪儿了?

Jīntiān shàngwǔ nǐ qù nǎr le?

2. 你刚才做了什么了?

Nǐ gāngcái zuò shénme le?

3.

他今天没有去上班。

Tā jīntiān méiyǒu qù shàngbān.

4. 你看了这盒录像带了吗?

Nǐ kàn le zhè pán lùxiàngdai le ma?

5.

去年夏天他没有去德国。他去法国了。

Qùnián xiàtiān tā méiyǒu qù Dégǔo, tā qù Fǎguó le.

三. 用“快 / 就 / 要……了”填空:

Hemau, zaya «快 / 就 / 要……了», заполните пропуски:

1. 天_____下雨_____。

Tiān _____ xià yǔ _____.

2. 别走开, 车_____来_____。

Bié zǒukāi, chē _____ lái _____.

3. 马上_____下课_____, 再等一会儿吧。

Mǎshàng _____ xiàkè _____, zài děng yíhuí ba.

4. 在这儿吃吧, 饭_____做好_____。

Zài zhèr chí ba, fàn _____ zuòhào _____.

5. 这种药见效很快,病人_____好_____.
Zhè zhǒng yào jiànxìào hěn kuài, bìngrén _____ hǎo _____.
6. 学生们_____考试_____,现在组织活动不合适.
Xuéshēngmen _____ kǎoshí _____, xiànzài zhǔzhì huódòng bù
héshì.
7. 他们好了几年了,_____快结婚_____.
Tāmen hǎo le jǐ nián le, _____ kuài jiéhūn _____.
8. 小李学得很刻苦,_____学会开车_____.
Xiǎo Lǐ xué de hěn kèkǔ, _____ xuéhuì kāi chē _____.

四. 将下列句子译成俄语:

- Переведите следующие предложения:
1. 那间屋子太大了。
Na jiān wūzi tài dà le.
  2. 这儿的东西太贵了。
Zhèr de dōngxi tài guì le.
  3. 北京的人太多了。
Běijīng de rén tài duō le.
  4. 这个句子最难了, 没有几个学生懂。
Zhè ge jùzi zui nán le, méiyǒu jǐ gè xuéshēng dǒng.
  5. 那个人最坏了。
Na ge rén zuì huài le.
  6. 这本书太没意思了。
Zhè běn shù tài méi yìsi le.
  7. 今年的冬天太冷了。
Jīnnián de dōngtiān tài lěng le.

8. 你真是太笨了。 你...人真笨。
Nǐ zhīn shì tài bèn le. Nǐ rén zhēn bēn.

五、比较下列句子：Compare the following sentences.
Сравните предложения:

1. 他瘦。

Tā shòu. 他瘦。 他很瘦。 他...
他瘦了。 他变得很瘦。 他...变瘦了。

2. 你去哪儿？ Where are you going?
Nǐ qù nǎr?

3. 你去哪儿了？ Where have you been?
Nǐ qù nǎr le?

3. 我写了两封信。 I wrote two letters.
Wǒ xiě le liǎng fēng xìn.

我写了两封信了。 I have written two letters.
Wǒ xiě le liǎng fēng xìn le.

4. 他上班。

Tā shàngbān. 他上班。 他去上班了。
他上班了。 He has gone to work.

5. 天冷了，人们都穿上大衣了。 It's cold now. People put on their coats.
Tiān lěng le, rénmēn dōu chuānshàng dàiyi le.

天冷了，人们都穿上了大衣。
Tiān lěng le, rénmēn dōu chuānshàng le dàiyi.

6. 他结了婚了。

Tā jié le hūn le.

他结婚了。

Tā jié hūn le.

7. 我老。

Wǒ lǎo.

我老了。

Wǒ lǎo le.

8. 他喝了药了。

Tā hé le yào le.

他喝药了。

Tā hé yào le.

六 补语

6. ДОПОЛНЕНИЕ

(一) 结果补语

Дополнение результата

汉语里，表示一个动作及由此所带来的结果时，在动作后面所加的成分叫结果补语。结果补语有完成形式和可能形式。

В китайском языке, когда выражается действие, а также его результат, после глагола добавляются составные элементы, которые и называются дополнением результата. Дополнение результата может иметь завершенную форму и форму вероятности (возможную форму).

(1) 完成形式在结果已经出现时用，可能形式只表示结果出现的可能性。

Завершенная форма употребляется тогда, когда результат уже имеется. Форма вероятности выражает лишь возможность получения результата.

完成形式

Завершенная форма

可能形式

Возможная форма

肯定式

Утвердительная
форма

动词 + 结果补语

Глагол +
дополнение
результата

动词 + 不 + 结果补语

Глагол + 不 +
дополнение
результата

看见	kàn jian	看得见	kàn de jian
买到	mǎidào	买不到	mǎi bù dào
修好	xiūhǎo	修得好	xiū de hǎo

否定式
Отрицательная
форма

没 + 动词 + 结果补语
мэй + глагол +
дополнение
результата

动词 + 不 + 结果补语
Глагол + не +
дополнение
результата

没看见	méi kàn jian	看不见	kàn bu jian
没买到	méi mǎidào	买不到	mǎi bu dào
没修好	méi xiūhǎo	修不好	xiū bu hǎo

- I. 一 昨天我在电影院里看见你了。
 — Zuótiān wǒ zài diànyǐng yuàn lǐ kàn jian nǐ le.
 一是吗? 我怎么没看见你?
 — Shì ma? Wǒ zěnmē méi kàn jian nǐ?
 — 我在楼上, 所以我看不见你。你看不见我。
 — Wǒ zài lóu shàng, suǒyǐ wǒ kàn de jian nǐ, nǐ kàn bu jian wǒ.

2. —我喜欢住在南方, 很多北方吃不到的东西南方都有。

- Wǒ xǐhuān zhùzài nánfāng, hěn duō běifāng chī bu dào de dōngxi nánfāng dōu yǒu.

— 可北方也有很多南方吃不到的东西啊!

- Kě běifāng yě yǒu hěn duō nánfāng chī bu dào de dōngxi a!

3. —这块表还修得好修不好?

- Zhè kuàibì biǎo hái xiū de hǎo xiū bu hǎo?

—修不好了。

- Xiù bu hǎo le.

—没关系, 修不好买新的。

- Méi guānrì, xiū bu hǎo mǎi xīn de.

—你说得容易, 现在还买得到吗?

- Nǐ shuō de róngyì, xiānzài hái mǎi de dào ma?

(2) 可能形式的否定形式更常用, 肯定式只有在正反对比或问答句时用。

Отрицательная форма вероятности употребляется сравнительно часто. Утвердительная форма употребляется лишь в сравнениях или в диалогах.

1. 这本书我一个晚上看不完。

- Zhè běn shū wǒ yí ge wǎnshàng kàn bu wán.

2. 这种衣服现在买不到了。

- Zhè zhǒng yīfu xiànzài mǎi bu dào le.

3. 别给我了, 我吃不下了。

- Bié gěi wǒ le, wǒ chī bu xià le.

4. 我听不清楚。 – Wǒ tīng bù qīngchu. / я не могу слышать ясно.
5. 窗户打不开。 – Chuānghu dǎ bù kāi. / окно не может открыться.
6. 玛丽学了一年汉语，现在听得懂，看不懂。 – Mǎlì xué le yí nián Hányǔ, xiànlái tīng de dōng, kàn bu dōng.
7. 这墙刷得白吗？刷得白。/刷不白。 – Zhè qiáng shuā de bái ma? Shuā de bái. / Shuā bu bái.
8. 一斤饺子你一个人吃得了吗？吃得。/吃不了。 – Yì jīn jiǎozi nǐ yì ge rén chī de liáo ma? Chī de liáo. / Chī bu liáo.
9. 六点起得来起不来？起得来。/起不来。 – Lìu diǎn qǐ de lái qǐ bu lái? Qǐ de lái. / Qǐ bu lái.
10. 您在北京住得惯吗？住得惯。/住不惯。 – Nín zài Běijīng zhù de guān ma? Zhù de guān. / Zhù bu guān.
- (3) 只有在意义上能补充说明动作结果的动词或形容词才能作结果补语。
- 此类动词有：会、完、见、懂、开、着、住、在、到、给、倒、掉、死、她……
- 此类形容词有：对、错、好、坏、大、早、晚、快、慢、烂、僵、清清楚楚、干净、整整齐齐……

С точки зрения смысла нужно сделать дополнительное пояснение, что лишь глаголы, выражющие результат действия или прилагательные могут выступать в качестве дополнения результата.

К таким глаголам относятся: 会 (huì) – уметь, 完 (wán) – завершить, 见 (jiàn) – видеть, 懂 (dōng) – понимать, 开 (kāi) – открывать, 着 (zháo) – испытать, 住 (zhù) – жить, 在 (zài) – быть, находиться,

到 (dào) – достигать, 得 (de) – давать, 倒 (dǎo) – упасть, 掉 (diào) – терять, 死 (sì) – умирать, 通 (tōng) – распространять повсюду и т. д.

К таким прилагательным относятся: 对 (duì) – правильный, 恰 (qiè) – ошибочный, 好 (hǎo) – хороший, 坏 (huài) – испорченный, 大 (dà) – большой, 早 (zǎo) – ранний, 晚 (wǎn) – поздний, 快 (kuài) – быстрый, 慢 (màn) – медленный, 坏 (huài) – испорченный, 惯 (guàn) – привычный, 清楚 (qīngchu) – ясный, 干净 (gānjing) – чистый, 整齐 (zhěngqí) – правильный, регулярный и т. д.

常用作结果补语的动词和形容词有：

К наиболее часто употребляемым глаголам и прилагательным в качестве дополнения результата относятся:

完：表示动作完成

完 (wán) : выражает завершенность действия

1. 我洗完衣服再做饭。

Wǒ xiǎnwán yīfú zài zuòfàn.

2. 他刚说完就走了。

Tā gāng shuōwán jiù wán le.

3. 做完作业再看电视。

Zuòwán zuòyè zài kàn diànshi.

4. 这些纸用得完用不完？

Zhè xiē zhǐ yòng de wán yòng bu wán?

5. 别吵了，我写不完了。

Bié chǎo le, wǒ xiě bu wán le.

见: 表示看或听的结果, 即“看到”或“听到”; 表示用鼻子闻到也可以用“见”, 如“闻见”。

见 (jìn): выражает результат зрительного или слухового восприятия, то есть «**看到**» или «**听到**». Для выражения «**очутился или услышать**» вeson также можно употреблять «**见**», например, «**闻见**».

1. 我今天在市场上看见了老李。

Wǒ jīntiān zài shìchǎng shàng kànjiàn le Lǎo Lǐ.

2. 昨天晚上我听见有人在哭。

Zuótiān wǎnshàng wǒ tīngjiàn yǒu rén zài kū.

3. 看见了吗? 在哪儿。

Kànjiàn le ma? Zài nǎr.

4. 你闻不见吗? 饭糊了。

Nǐ wén bù jiàn ma? Fàn hú le.

5. 你大点儿声说话, 她耳朵不好, 听不见。

Nǐ dà diànr shèng shuōhuà, tā ērduo bù hǒu, tīng bù jiàn.

在: 表示动作使某人或某物停留在某处时用“在”, “在”

后常常带方位词, 处所词。

在 (zài): выражает, что действие заставило некоторого человека или некоторый предмет задержаться в некотором месте. После «**在**» часто употребляются существительные-направления или слова со значением местоположения.

1. 他把书放在了桌子上。
Tā bǎ shù fàngzài zhuōzi shàng.
2. 您坐在中间。
Nín zuòzài zhōngjiān.
3. 她每天都待在家里。
Tā měitiān dōu dàizài jiā里.

到: 表示动作达到了某种或状态, 用“到”, 一般是指通过努力才达到的, 用“见”的结果补语句都可以换成“到”。

到 (dào): выражает, что действие достигло некоторого состояния. Обычно указывает на то, что результат достигается благодаря усилиям. Во всех предложенных дополнениях результата, выражение «(1)», можно заменить на «(2)».

1. 今天我们学到了第七课。
Jīntiān wǒmen xuédào le dì qī kè.
2. 找了一个多小时, 我们才找到他的家。
Zhǎodao yí ge duō xiāoshí, wǒmen cǎi zhǎodào tā de jiā.
3. 布朗先生每天都工作到晚上七八点。
Bùláng xiānsheng měitiān dōu gōngzuò dào wǎnshàng qī bā diǎn.
4. 孩子们已经回到家了。
Háizimen yǐjǐng huídào jiā le.
5. 明天你见得到李大使吗?
Míngtiān nǐ jiàn de dào Lǐ dàshí ma?
6. 这种鞋北京买不到, 上海买到。
Zhè zhǒng xié Běijīng mǎi bu dào, Shànghǎi mǎi de dào.

给: 表示一方通过动作将东西传递给另一方时用“给”。

给 (gěi): выражает передачу чего-либо от одного другому

1. 生日的时候, 妈妈送给我一个礼物。

Shēngrì de shíhou, māma sònggěi wǒ yí ge lǐwù.

2. 我把这本书留给你吧。

wǒ bǎ zhè běn shū liúgěi nǐ ba.

3. 这钱快还给她。

Zhè qián kuài huánghěi tā.

4. 字典等我买到了再寄给你。

Zìdiǎn děng wǒ mǎidào le zài jīngi nǐ.

开: 表示通过动作使人或东西离开原来的地方。

分一段距离或使关闭的东西打开时, 用“开”。

开 (kāi): выражает, что благодаря действию человека или предмет покидает прежнее место, делится какой-то отрезок расстояния или открывается закрытый предмет.
То есть три значения: покидать, делить, открывать

1. 我可以打开窗户吗?

wǒ kěyǐ dǎkāi chuānghu ma?

2. 把灯打开, 屋里太黑了。

bǎ dēng kāikāi, wū lǐ tài hēi le.

3. 帮我把扣子解开行吗?

bāng wǒ bǎ kòuzi jiěkāi xíng ma?

4. 把刀子拿开, 别让孩子玩儿。
Bǎ dāozi ná kāi, bié ràng háizi wánr.
5. 她心里不高兴, 想一个人待一会儿。我们就都走开了。
Tā xīn lǐ bù gāoxìng, xiāng yì ge rén dài yí huír, Wǒmen jiù dōu zǒukāi le.
6. 拧得太紧, 打不开了。
Nǐng de tài jìn, dǎ bu kāi le.
7. 她的成功和老师的帮助是分不开的。
Tā de chénggōng hé lǎoshī de bāngzhù shì fēn bu kāi de.
- 睁开(眼睛) 张开(嘴)
zhēngkāi (yǎnjing) zhāngkāi (zuǐ)
- 切开(西瓜) 打开(书)
qièkāi (xīguā) dǎkāi (shū)
- 敲开(门) 拉/推开(门, 手, 人)
qiāokāi (mén) lā/tuīkāi (mén, shǒu, rén)

住: 表示通过动作使东西牢固地停留在某处。

住 (zhù): при помощи какого-то действия заставить предмет твердо держаться в каком-то месте

1. 记住了, 千万别忘了。
Jìzhù le, qiānwàn bié wàng le.
2. 快抓住他, 别让他跑了。
Kuài zhuāzhù tā, bié ràng tā pǎo le.

3. 车开到使馆门口，停住了。 车 —— 汽车；使馆 —— 外交部的驻外机构
Chē kāidào shǐguǎn ménkǒu, tíngzhù le.
4. 这座大楼把光挡住了。 这座 —— 这样大的；大楼 —— 高大的楼房
Zhè zuò dàlóu bǎ guāng dǎngzhù le.
5. 刹车坏了，停不住了。 刹车 —— 制动装置
Shāchē huáile, tíng bu zhù le.
6. 这个门卫看不住大门，一个星期里丢了两次东西。 这个 —— 表示范围
Zhè ge ménwèi kàn bu zhù dàmén, yí ge xīngqí lì diūle liang cì dōngxi.

好：表示要当地完成时，用“好”。 好 —— 表示动作或状态在某地、某时完成
好 (hǎo) : выражает выполнение действия надлежащим образом

1. 收拾好东西我就回家了。 收拾 —— 整理；回家 —— 回到自己的住处
Shōushihǎo dōngxi wǒ jù huí jiā le.
2. 大家请坐好，晚会就要开始了。 大家 —— 所有在场的人；晚会 —— 夜晚的聚会
Dàjiē qǐng zuòhǎo, wǎnhuì jiù yáo kāishǐ le.
3. 写好了给我送来。 写 —— 用笔作字；送来 —— 由远及近
Xiěhǎole gěi wǒ sònglai.
4. 把钱收好，别丢了。 钱 —— 金属货币；收好 —— 收藏好
Bǎ qián shōuhǎo, bié diū le.
5. 这么难的工作我一个人可做不好。 这么 —— 表示程度；做不好 —— 做不出
Zhème nán de gōngzuò wǒ yì ge rén kě zuò bu hǎo.
6. 火车几点能到，我说不好。 火车 —— 机车牵引的车辆；能 —— 可以
Huǒchē jǐ diǎn néng dào, wǒ shuō bu hǎo.

(4) 有些结果补语只可能形式。

Некоторые дополнения результата имеют только форму вероятности.

起 (qǐ) : возможность или невозможность
сопровождения действия

- 这件衣服这么贵，你买得起吗？
— Zhè jiàn yīfú zhème guì, nǐ mǎi de qǐ ma?
— 要是买不起就不来了。
— Yào shi mǎi bu qǐ jù bù lái le.
- 他住得起这么贵的房子，怎么用不起煤气？
Tā zhù de qǐ zhème guì de fángzi, zěnme yòng bu qǐ méiqi?
- 每天在这儿吃饭我可吃不起。
Měitiān zài zhèr chīfàn wǒ kě chī bu qǐ.

“起”还有引用用法：

«起» также может употребляться в более широком переносном значении.

看得起 (kàn de qǐ) – уважать (кого-л.); считаться (с кем-л.)
看不起 (kàn bu qǐ) – презирать, третировать; смотреть
със厚厚 (на кого-либо)

- 他请你吃饭，一定是很看得起你。

— Tā qǐng nǐ chīfàn, yídìng shì hěn kàn de qǐ nǐ.
— 他怎么会看不起我。

— Tā zěnmē huì kàn bù qǐ wǒ. 他怎么“会”看不起我?

2. 谁都不喜欢她, 她总是看不起别人。

Shuí dōu bù xǐhuān tā, tā zǒngshì kàn bù qǐ biéren.

对得起 (duì de qǐ): не посрамить; оказаться достойным;
обйтись с почтением (уважением)

对不起 (duì bu qǐ): обидеть, быть низкодостойным
(перед кем-л.)

1. —对不起, 我来晚了。

— Dui bu qǐ, wǒ lái wǎn le.

—没关系, 不晚。

— Méi guānxì, bù wǎn.

2. —你这么做, 对得起我吗?

— Ni zhème zuò, duì de qǐ wǒ ma?

—对不起, 是我错了。

— Dui bu qǐ, shì wǒ cuò le.

3. —借我用一下可以吗?

— Jiè wǒ yòng yí xià kěyǐ ma?

—对不起, 你说什么?

— Dui bu qǐ, nǐ shuō shénme?

耶 (Yé): возможность или невозможность данного
действия

1. 一斤包子我一个人怎么吃得了? Yí jīn bāozi wǒ yí ge rén zěnme chī de liǎo?
2. 八点你来得了吗? Bā diǎn nǐ lái de liǎo ma?
3. 别担心, 兔子跑不了。 Bié dānxīn, tùzi pǎo bu liǎo.
4. 晚会七点开始得了吗? Wānhuì qī diǎn kāishǐ de liǎo ma?
5. 他迟到的毛病改不到了。 Tā chídào de móobìng gǎi bu liǎo le.

动 (Dòng): модификатор результативных глаголов, имеющих значение перемены места или позиции объекта действия, указывающий на положительный результат действия

1. 要是你拿不动, 我帮你拿。 Yào shi nǐ ná bu dòng, wǒ bāng nǐ ná.
2. 这么硬, 你咬得动咬不动? Zhème yìng, nǐ yǎo de dòng yǎo bu dòng?
3. 慢一点儿, 我走不动了。 Màn yídiǎnr, wǒ zǒu bu dòng le.
4. 车坏了, 开不动了。 Chē huài le, kāi bu dòng le.

过 (Guò): модификатор результативных глаголов, с инфиксацией 得 или 不 обраузт формы возможности или невозможности совершения действия соответственно

1. 好, 我说不过你。我不说了。
Hǎo, wǒ shuō bu guò nǐ, wǒ bù shuō le.
2. 酒量我比不过你。饭量你比不过我。
Jǐuliàng wǒ bì bu guò nǐ, fànliàng nǐ bì bu guò wǒ.
3. 打不过就跑。
Dǎ bu guò jù pǎo.
4. 喝酒我可喝不过她。
Hē jiǔ wǒ kě hé bu guò tā.
5. 再大也大不过天安门广场。
Zài dà yě dà bu guò Tiān'ānmén Guǎngchǎng.

练习

Упражнение

一、回答问题或正确应对(用上结果补语)

1. Ответьте на следующие вопросы, используя дополнение результата.

1. 你在北京住了多长时间? 住得惯吗?

Nǐ zài Běijīng zhù le duō cháng shíjiān? Zhù de guàn ma?

2. 在北京吃得到吃不到你们的家乡饭?

Zài Běijīng chī de dào chī bu dào nimen de jiāxiāng fàn?

3. 你每天几点起来? 如果再早一个小时呢?

Nǐ měitiān jǐ diǎn qǐlai? Rúguǒ zài zǎo yí ge xiāoboshi ne?

4. 这个柜子放在哪儿?

Zhè ge guìfurniture fàng zài nǎr?

5. 哎呀! 你踩了我的脚!

Aiyá! Nǐ cǎi le wǒ de jiǎo!

6. 他为什么总是扬着头跟别人说话?

Tā wèi shénme zǒngshì yáng zhe tóu gēn biéren shuōhuà?

7. 你昨天去买书了吗? 怎么样?

Nǐ zuótān qù mǎi shū le ma? Zěnmeyàng?

8. 快刹车! 为什么不停下?

Kuài shāchē! Wéishénme bù tíngxià?

9. 吃! 吃! 多吃点儿! 别客气!

Chī! Chī! Duō chī diǎnr! Bié kèqì!

10. 你一个人去拿行吗? 重不重? 要不要我帮忙?

Nǐ yí ge rén qù ná xìng ma? Zhòng bu zhòng? Yào bu yào wǒ bāngmáng?

二. 选择正确答案(有几个选几个):

2. Выберите правильный ответ (выберите столько вариантов, сколько считаете правильными)

1. 你一个小时写得_____吗?

Nǐ yí ge xiāoboshi xiě de _____ ma?

A. 完 (wán) B. 了 (liǎo) C. 好 (hǎo) D. 上 (shàng)

2. 狗闻_____香味就跑来了。

Gǒu wén _____ xiāngwèi jù pǎolái le.

A. 完 (wán) B. 到 (dào) C. 见 (jiàn) D. 好 (hǎo)

3. 女儿大了，留不 _____ 了，早晚得嫁人。

Nǚér dà le, liú bù _____ le, zǎowǎn děi jiànrén.

A. 了 (liǎo) B. 下 (xià) C. 住 (zhù) D. 动 (dòng)

4. 小姑娘找不 _____ 妈妈了，大声哭了起来。

Xiaogirlang zhǎobu _____ māma le, dàshēng kū le qílái.

A. 到 (dào) B. 在 (zài) C. 着 (zháo) D. 住 (zhù)

5. 他这个人特别直，总是想 _____ 什么就说什么。

Tā zhè ge rén tèbié zhí, zǒngshì xiǎng _____ shénme jù shuō shénme.

A. 住 (zhù) B. 到 (dào) C. 完 (wán) D. 好 (hǎo)

6. 我不能跟你们一起去旅游了，工作太忙，走不 _____ 了。

Wǒ bù néng gēn nimen yíqǐ qù lǚyóu le, gōngzuò tài máng, zǒu bu _____.

A. 动 (dòng) B. 开 (kāi) C. 起 (qǐ) D. 好 (hǎo)

7. 别给我了，我吃不 _____ 了。

Bié gěi wǒ le, wǒ chī bu _____ le.

A. 住 (zhù) B. 下 (xià) C. 了 (liǎo) D. 好 (hǎo)

8. 他是我们单位最高的，谁也高不 _____ 他。

Tā shì wǒmen dānwài zuì gāo de, shéi yě gāo bu _____ tā.

A. 了 (liǎo) B. 上 (shàng) C. 到 (dào) D. 过 (guò)

9. 你把钱还 _____ 她了吗？

Nǐ bǎ qián huán _____ tā le ma?

A. 过 (guò) B. 给 (gěi) C. 到 (dào) D. 在 (zài)

10. 这钱请您收_____，只是一点点心意。_____。

Zhè qián qǐng nín shōu _____, zhīshì yí diǎndiǎn xìnyi.

- A. 完 (wán) B. 下 (xià) C. 住 (zhù) D. 好 (hǎo)

三. 填空 (填上适当的結果补语的完成形式或可能形式, 注意应为肯定形式还是否定形式):

Заполните пробелы соответствующими дополнениями результата завершенной или возможной формы, обратите внимание на утвердительную и отрицательную формы:

例: 本来想去泰山看日出的, (想)没想到在峨眉山上看到了日出。

Пример: Běnlái xiǎng qù Tàishān kàn rìchū de, (xiǎng) méi xiǎng dào zài Éméishān shàng kǒndào le rìchū. 本来 (想)去泰山看日出的, (想)没想到在峨眉山上看到了日出。

1. (学)中文的人不是天才就是傻瓜。(学)一个字都读不出。

(xué) Zhōngwén de rén bù shì tiāncái jiù shì shǎuguā.

2. 如果今天(做)_____作业我就不去了, 去了也(玩)_____。

Rúguò jīntiān (zuò)_____ zuòyè wǒ jù bù qù le, qù le yě (wán)_____.

3. 看來他今天(来)_____了, 咱们自己把剩下的(做)_____吧。

Kàn lái tā jīntiān (lai)_____ le, zánmen zìjǐ bǎ shèngguò de (zuò)_____ ba.

4. (偷)_____他的人, (偷)_____他的心。

(tōu)_____ tōu de rén, (tōu)_____ tōu de xīn.

5. (跑)_____和尚, (跑)_____庙。

(pǎo)_____ héshāng, (pǎo)_____ miào.

四. 改错: 下面的句子有错, 请改正。这些句子中, 哪些问题简单?

Немните ошибки:

1. 你一个小时写得了吗?

Nǐ yí ge xiāoshí xiě de liǎo ma?

2. 买了这么多饺子, 你一个人吃完吗?

Mǎile zhème duō jiǎozi, nǐ yí ge rén chī wán ma?

3. 警察把小偷抓好了。

Jǐngchá bǎ xiāotōu zhuā hǎo le.

4. ——一个人拿不动吧? 我帮你拿吧。

Yì ge rén bù néi dòng ba? Wǒ bāng nǐ néi ba.

——不用了, 谢谢, 我拿动。

Bù yòng le, xièxie, wǒ néi dòng.

5. —衣服洗得干净吗?

—Yīfú xǐ de gānjìng ma?

——看, 已经洗得干净了。

—Kàn, yǐjīng xǐ de gānjìng le.

(二) 趋向补语

Дополнение направления

(1) 汉语里, 有一类补语表示动作的趋向, 这类补语叫趋向补语。可分为简单趋向补语和复合趋向补语。

В китайском языке есть категория дополнений, выражющих направление действия. Эта категория дополнений называется дополнение направления. Их можно разделить на простое дополнение направления и сложное дополнение направления.

简单趋向补语:

Простое дополнение направления:

动词 + 来/去

Глагол + «лái» / «qù»

复合趋向补语:

Сложное дополнение направления:

动词 + 上(下/进/出/回/过/起) + 来/去

Глагол + «shàng» / «xià» / «jìn» / «chū» / «huí» / «guò» / «qǐ» + «lái» / «qù»

另外复合趋向补语还有引申用法。

Кроме этого сложное дополнение направления также имеет более расширенное и переносное употребление.

趋向补语也有“完成形式”和“可能形式”。

Дополнение направления тоже имеет завершнюю форму и форму вероятности.

(2) 简单趋向补语。

Простое дополнение направления:

1. 动作性动词 + 来 / 去

Глагол действия + «lái» / «qù»

这一类动词的补语只有完成形式，没有可能形式。

Дополнения к таким глаголам могут иметь лишь завершенную форму, они не могут иметь форму вероятности.

1. 看, 他跑来了。

Kàn, tā pǎolái.

2. 燕子飞来了, 又飞去了, 又一年过去了。

Yānzi fēilái le, yòu fēiqù le, yòu yí nián guòqù le.

3. 他走来走去, 一边抽烟, 一边想问题。

Tā zǒulái zǒuqù, yìbiān chōuyān, yìbiān xiǎng wèntí.

4. 孩子在地上爬来爬去。

Hóizi zài dìshàng páilái páiqu.

! 偏误:

Типичные ошибки:

* 他跑得来吗?

Tā pǎode lái ma?

2. 移动性动词+来 / 去

Глагол передвижения + «лái» / «qù»

完成形式		可能形式	
Завершенная форма		Формы вероятности	
肯定式	动词 + 来/去/进/去 Глагол + 来/去/进/去	动词 + 得 + 来/去 Глагол + 得 + 来/去	
Утвердительная форма	过去 jìnguò	过去 jìngdeqù	
	拿来 ná lái	拿得来 ná de lái	
	过去 guòqù	过得去 guò de qù	
否定式	不/没 + 动词 + 来/去 不/没 + глагол + 来/去	动词 + 不 + 来/去 глагол + 不 + 来/去	
Отрицательная форма	不/没进去 bù/méi jìnguò	进不去 jìn bu qù	
	不/没拿来 bù/méi ná lái	拿不来 ná bu lái	
	不/没过去 bù/méi guòqù	过不去 guò bu qù	

1. —演出已经开始了，你怎么还没进去？
— Yǎnchū yǐjīng kāishǐ le, nǐ zěnmē hái méi jìngqù? 你 为 什 么 还 没 进 去。
—进不去了，已经满了。
— Jin bu qù le, yǐjīng mǎn le.
—跟我走后门吧。肯定进得去。
— Gěi wǒ zǒu hòumén ba, kěnding jìn de qù.
2. 对不起，你的书我今天没带来。
— Duibuqǐ, nǐ de shù wǒ jīntiān méi dàilái.
—那就明天带来吧。
— Nà jiù míngtiān dàilái ba.
—明天也带不来。
— Mingtiān yě dàibù lái.
—那什么时候带得来？
— Nà shíhou shàng lái de lái?
—什么时候也带不来，因为我把它丢了。
— Shénmé shíhou yě dàibù lái, yīnwèi wǒ bā tā diū le.

3) “来”和“去”不表示动作的实际趋向，而是由说话人的位置决定的，如果动作是朝向说话人的就用“来”，如果动作是朝向相反方向进行的就用“去”。

«来» и «去» не выражают реальное направление действия, они выражают направление действия относительно говорящего. Если действие направлено на говорящего, то употребляется «来». Если же действие направлено от говорящего, то употребляется «去».

1. 小王已经回家去了。(说话人不在小王家)

Xiao Wáng yǐjīng huí jiā qù le. (Говорящий не находится дома у Сяо Ваня)

2. 他不在家, 他六点钟以前回不来。(说话人在家里)

Tā bù zài jiā, tā liù diǎn zhōng yǐqián huí bù lái. (Говорящий находится дома)

3. 到北京以后写封信来。(说话人是收信人)

Dào Běijīng yǐhòu xiě fēng xìn lái. (Говорящий является получателем письма)

4. 我想给我儿子写封信去。(说话人是寄信人)

Wǒ xiǎng gěi wǒ érzi xiě fēng xìn qù. (Говорящий является отправителем письма)

5. 快去吧, 代表团已经出来了。(说话人在屋外)

Kuì qù ba, dàibiāotuán yǐjīng chūlái le. (Говорящий находится вне комнаты)

6. 你来啦, 快进来。(说话人在屋里)

Nǐ lái la, kuì jínlái. (Говорящий находится в комнате)

7. 人这么多, 走得去吗? (说话人在屋外)

Rén zhème duō, jin de qù ma? (Говорящий находится вне комнаты)

8. 人太多了, 我不进去了。(说话人在屋外)

Rén tài duō le, wǒ bù jìnqù le. (Говорящий находится вне комнаты)

9. 电梯坏了, 老太太上得去吗? (说话人在楼下)

Diàntī huàile, lǎo tাতи shàng de qù ma? (Говорящий находится внизу)

10. 她上不来就让她儿子背她上来。(说话人在楼上)

Tā shàng bù lái jiù ràng tā érzi bēi tā shànglái. (Говорящий находится наверху)

(3) 复合趋向补语

Сложное дополнение направления

上来 (shànglái) – подниматься (к говорящему)

下来 (xiàlái) – спускаться (к говорящему)

进来 (jìnlái) – входить (к говорящему)

出来 (chūlái) – выходить (к говорящему)

起来 (qǐlái) – вставать, подниматься (к говорящему)

回来 (huílái) – вернуться, возвращаться (к говорящему)

过来 (guòlái) – подходить, приближаться (к говорящему)

上去 (shàngqù) – подниматься (от говорящего)

进去 (jìngqù) – входить (от говорящего)

出去 (chūqù) – выходить (от говорящего)

回去 (huíqù) – возвращаться, вернуться (от говорящего)

过去 (quèqù) – проходить (от говорящего)

肯定形式

Утвердительная
форма

完成形式

Завершения формы

可能形式

Формы вероятности

动词 + 上, 下, 进, 出,
回, 过, 起 + 来/去
Глагол + 上, 下, 进, 出,
回, 过, 起 + 来/去

动词 + 得 + 上下, 进,
出, 回, 过, 起 + 来/去
Глагол + 得 + 上下, 进,
出, 回, 过, 起 + 来/去

跑过来
pǎo guólái

跑得过来
pǎo de guólái

拿出去
ná chūqù

拿得出去
ná de chūqù

跳起来
tiào qǐlái

跳得起来
tiào de qǐlái

否定形式

Отрицательная
форма

不/没 + 动词 + 上、
下、进、出、回、过、起 +
来/去
不/没 + глагол + 上、下、
进、出、回、过、起 +
来/去

动词 + 不 + 上、下、
进、出、回、过、起 +
来/去
глагол + не + 上、下、
进、出、回、过、起 +
来/去

跑不过来

pǎo bu guólái

不/没跑过来

bù/méi pǎo guólái

拿不出来

ná bu chólái

不/没拿出来

bù/méi ná chólái

跳不起来

tào bu qílái

不/没跳起来

bù/méi tào qílái

1. 机票还没取回来吗?

Jīpiào hái méi qǔ huílái ma?

—今天可能取不回来了。

Jītiān kěnéng qǔ bù huílái le.

—不取回来明天怎么走?

Bù qǔ huílái míngtiān zěnme zǒu?

2. 他一听就站起来了。

Tā yì tīng jiù zhàn qílái le.

3. 他还没站起来就已经说起来了。

Tā hái méi zhèn qílái jiù yǐjīng shuō qílái le.

4. 坐的时间一长就站不起来了。

Zuò de shíjiān yí cháng jiù zhàn bù qílái le.

5. —请把这个戒指拿出来给我看看。

Qǐng bǎ zhè ge jǐezhī ná chólái gěi wǒ kànkan.

6. —你可以戴上去试试。

Nǐ kěyì dài shàngqù shishi.

7. —哎呀，拿不下来了。

Aiyá, ná bu xiàlái le.

8. —对不起，那您只能买了。

Dubuqǐ, nà nín zhǐnèng mǎi le.

(4) 带趋向补语的动词后面可带宾语。

Глаголы, имеющие дополнение направления, после себя также могут принимать и другие дополнения.

A. 在完成式中，宾语如是表示处所的词，要放在“来/去”之前

В завершенной форме если дополнение выражает место, то оно должно располагаться перед «来/去».

1. 天黑了，快回家去。

Tiān hēi le, kuài huí jiā qù.

2. 你为什么不上楼来？

Nǐ wéishénme bù shànglóu lái?

3. 到我那儿吃饭去吧。

Dào wǒ nàr chīfàn qù ba.

4. 他很长时间没有回中国来。

Tā hěn cháng shíjiān méiyóu huí Zhōngguó lái.

B. 宾语如是表示人或事物的词，可放在“来/去”之前，也可放在“来/去”之后。

Если дополнение выражает человека или предмет, то дополнение может располагаться как перед «来/去», так и после.

1. 老王买来了西瓜。

Lǎo Wáng mǎilái le xīguā.

2. 老王买西瓜来了。

Lǎo Wáng mǎi xīguā lái le.

3. 他带孩子来了。

Tā dài háizi lái le.

4. 他带来了孩子。

Tā dàilái le háizi.

5. 她给你送了一本书去。

Tā gěi nǐ sòng le yì běn shù qù.

6. 她给你送去了一本书。

Tā gěi nǐ sòngqu le yì běn shù.

偏误:

Типичные ошибки:

* 我昨天很晚才回去学校。

Wǒ zuótān hěn wǎn cài huíqù xuéxiào.

* 出来办公室以前, 我穿上了衣服。

Chūlái bàngōngshì yǐqián, wǒ chuānshàng le yīfu.

(5) 复合趋向补语的引申用法。

Способное дополнение направления также может иметь широкое и переносное употребление.

下来1：由明到暗，由强到弱，由动到静等程序逐步变化。

下来1：процесс последовательного изменения от очевидного до тайного, от сильного до слабого, от подвижного до статичного и т. д.

1. 天慢慢黑下来了。

Tiān mǎnmǎn hēi xiàlái le.

2. 车一进城就慢下来了。

Chē yí jìn chéng jiù mǎn xiàlái le.

3. 雨停下来了。

Yǔ tíng xiàlái le.

下来2：使事物停留或固定，以免消失或遗忘。

下来2：заставить некоторый предмет оставаться или зафиксировать во избежание его исчезновения или чтобы не упустить из виду.

1. 老师上课讲的语法你都记下来了吗？

Lǎoshi shàngkè jiāng de yǔfǎ nǐ dōu jì xiàlái le ma?

2. 这一课我背不下来。

Zhè yí kè wǒ bēi bu xiàlái.

3. 请把你的地址写下来。

Qǐng bǎ nǐ de dìzhí xiě xiàlái.

下去：已经开始的动作继续进行。 已经开始的动作继续进行

下去： продолжение ранее начатого действия 已经开始的行动继续进行

1. 已经开始了，就干下去吧。

Yǐjīng kāishǐ le, jiù gàn xiàqù ba.

2. 故事一代代地传下去了。

Gùshì yì dàidài chuán xiàqù le.

3. 唱下去，唱得不错。

Cháng xiàqù, chàng de bùcuò.

出来1：产生了结果，从无到有。

出来1： получен результат, развитие с нуля

1. 这张画，他想了一个多月才画出来。

Zhè zhàng huà, tā xiǎng le yí ge duō yuè cǎi huà chūlái.

2. 有问题就说出来。

Yǒu wèntí jù shuō chūlái.

3. 十年不见，我已经叫不出他的名字来了。

Shí nián bù jiàn, wǒ yǐjīng jiào bù chū tā de míngzì lái le.

出来2：识别、分辨事物，从无意义到有意义。

出来2：распознавать, различать предметы,

от несущественного к существенному

1. 我看出来了，他画的是一只大象。

Wǒ kàn chūlái le, tā huà de shì yī zhī dàxiàng.

2. 这道题的错误检查出来了吗？

Zhè dào tí de cuòwù jǐnchá chūlái le ma?

3. 从电话里听不出你的声音来。

Cóng diànhuà lǐ tīng bù chū nǐ de shēngyīn lái.

起来1：进入一个新的状态，或新的动作开始进行；一般是由静态转变为动态

起来1：вхождение в новое состояние, или начало нового действия, обычное переход из статичного в динамичное состояние

1. 天一亮，市场上就热闹起来了。

Tiān yí liàng, shìchǎng shàng jiù rēnáo qǐlái le.

2. 他一开始表演，大家就鼓起掌来了。

Tā yī kāishǐ biǎoyǎn, dàjiā jù gǔ qǐ zhǎng lái le.

3. 时间快到了，咱们快准备起来吧。

Shíjiān kuài dào le, zánmen kuài zhǔnbèi qǐlái ba.

起来2: 表示使人或事物从分散到集中的动作的完成。

起来2: выражает действие, благодаря которому люди или предметы из рассредоточенного состояния переходят в сосредоточенное (обобщенное, объединенное)

1. 杀人犯被抓起来了。
Shārénfàn bēi zhuō qǐlái le.

2. 快把照片收起来。
Kuài bá zhàopiàn shōu qǐlái.

3. 小白兔都藏起来了。
Xiao bái tù dōu cáng qǐlái le.

起来3: “(做)……的时候”，表示一种假设的情况。

起来3: «(做)……的时候» выражает некоторую предположительную ситуацию

1. 说起你爷爷来，话可就长了。
Shuō qǐ nǐ yéye lái, huà kě jù cháng le.

2. 他看书来就忘了时间。
Tā kàn qǐ shù lái jiù wàng le shíjiān.

3. 这只笔用起来很方便。
Zhè zhī bì yòng qǐlái hěn fāngbiàn.

4. 说起来容易，做起来难。
Shuō qǐlái róngyì, zuò qǐlái nán.

第十一课 用完整的句子回答问题 用完整的句子回答问题 11

Упражнение

请根据你的实际情况回答下列问题。请参考下面的示例。请参考下面的示例。

一、用完整的句子回答下列问题:

Ответьте на следующие вопросы полными предложениями:

1. 我要的字典你带来了没有?

Wǒ yào de zìdiǎn nǐ dàilái le méiyǒu?

2. 你给妈妈寄去了什么?

Nǐ gěi māma jīqù le shéme?

3. 这个月的《汉语学习》杂志,谁借走了?

Zhè ge yuè de "Hànyǔ Xuéxi" zázhí, shuí jièzǒu le?

4. 他这次去旅游,带照相机去了没有?

Tā zhè cì qù lǚyóu, dài zhàoxiàngjī qù le méiyǒu?

5. 这个词是什么意思,你想起来了没有?

Zhè ge cí shì shénme yìsì, nǐ xiǎng qǐlái le méiyǒu?

6. 你看见老师从教室出去了吗?

Nǐ kànjiàn lǎoshī cóng jiàoshì chūqù le ma?

7. 他们把车开进车库里去了吗?

Tāmen bǎ chē kāijìn chēlú li qù le ma?

8. 他从新疆旅行回来,给我没给你带回来哈密瓜?

Tā cóng Xīnjiāng lǚxíng huílái, gěi méi gěi nǐ dài huílái Hāmíguā?

9. 我看完了这些报纸,要不要给你送回去?

Wǒ kànwan le zhèxiē bàozhǐ, yào bu yào gěi nǐ sòng huíqù?

10. 他跑上楼去了, 你看他下来了没有?

Tā pǎoshàng lóu qù le, nǐ kàn tā xiàlái le méiyǒu?

二. 下面的句子, 对的请画“√”, 错的请画“×”。

Обозначьте правильные предложения галочкой, а неправильные – крестиком.

1. 衣服干了, 你收起来吧。

Yīfú gān le, nǐ shōu qínlái ba.

2. 下个月二十号, 他要回去上海。

Xìe ge yuè èrshí hào, tā yào huíqù Shànghǎi.

3. 汽车上走一个人下来。

Qìchē shàng zǒu yí ge rén xiàlái.

4. 这些面包, 你给孩子们送去吃吧!

Zhèxiè miànbāo, nǐ gěi háizimen sòngqu chī ba!

5. 你带护照来了没有?

Nǐ dài hùzhào lái le méiyǒu?

6. 那些纸被风刮走了。

Nàxiè zhǐ bài fēng guāzǒu le.

7. 小王是不是回去家了?

Xiao Wáng shì bù shì huíqù jiā le?

8. 他们用了一个半小时爬上去泰山。

Tāmen yòng le yí ge bàn xiǎoshí pá shàngqù Xiāngshān.

9. 服务员送过来一杯茶。

Fúwùyuán sòng guàilái yí bēi chá.

10. 前边儿走一位小姐来。

Qiánbiānr zǒu yí wèi xiāojie lái.

三. 把括号中的趋向补语放到适当的位置:

Поставьте дополнения направления, данные в скобках в нужное место:

1) 送_____家_____ (回去)

sòng_____ jiā_____ (huíqù)

2) 走_____房间_____ (进来)

zǒu_____ fángjiān_____ (jìnlái)

3) 拿_____钱_____ (来)

ná_____ qián_____ (lái)

4) 游_____河_____ (过去)

yóu_____ hé_____ (guòqù)

5) 爬_____手_____ (起来)

pá_____ shǒu_____ (qǐlái)

6) 爬_____山_____ (上)

pá_____ shān_____ (shàng)

7) 带_____一封信_____ (去)

dài_____ yí fēng xìn_____ (qù)

8) 跑_____山_____ (下去)

pǎo_____ shān_____ (xiàqù)

9) 掉_____一个苹果_____ (下来)

diào_____ yí ge píngguǒ_____ (xiàlái)

10) 下 雨 (起来) (起来) (起来) (起来) (起来) (起来) (起来) (起来) (起来) (起来)

xià yǔ (qǐlái) xià yǔ (qǐlái) xià yǔ (qǐlái) xià yǔ (qǐlái) xià yǔ (qǐlái)

四. 把下面的各组词连成带趋向补语的动宾词组:

Составьте предложения с дополнением направления, используя
следующие фразы:

1) 回来	办公室
huílai	bàngōngshì
2) 进去	客厅
jìnqù	kéting
3) 买回来	一本字典
mǎi huílai	yì běn zìdiǎn
4) 走出去	教室
zǒu chūqù	jīashì
5) 跑下去	楼
pǎo xiàqù	lóu
6) 唱起来	歌
chàng qǐlái	gē
7) 寄回去	一个包裹
jì huíqù	yì ge bāoguāp
8) 爬上去	山
pá shàngqù	shān
9) 下起来	雨
xià qǐlái	yǔ
10) 带去	一束鲜花
dài qù	yì shù xiān huā

(三) 状态补语

Дополнение состояния

状态补语是汉语中特有的语言现象。状态补语是用来评价、判断或描写“得”前动词、形容词或名词的。

Дополнение состояния – это особое речевое явление китайского языка. Дополнение состояния используется перед глаголами, прилагательными или именами существительными. Оформляется частичкой «得». Используется для описания или оценки.

(1) 基本结构:

Основная структура:

动词 (形容词) + 得 + 状态补语

Глагол (прилагательное) + 得 + дополнение состояния

1. 唱得不错 (形容词做状态补语)

chàng de bùcù (прилагательное в качестве дополнения состояния)

2. 玩儿得真高兴 (副词+形容词做状态补语)

wánrde zhēn gāoxìng (наречие + прилагательное в качестве дополнения состояния)

3. 激动得说不出话来 (词组做状态补语)

jīdòng de shuō bù chū huà lái (словосочетание в качестве дополнения состояния)

4. 妈妈说得他直哭。(小句做状态补语)

Māma shuō de tā zhí kū. (предложение в качестве дополнения состояния)

5. 她把孩子打得头都破了。《小句做状态补语》   第四课第11页

Tā bǎ háizi dǎ de tóu dōu pò le. (приложение в качестве дополнения состояния)

也有少量不带“得”的形式(但多有“了”跟随其后):

В редких случаях есть форма без «дэ» (но в таких случаях часто используются «ле»).

1. 大极了《副词做状态补语》

dà jí le (наречие в качестве дополнения состояния)

2. 遥远了《副词做状态补语》

chà yuǎn le (наречие в качестве дополнения состояния)

3. 这个比那个贵多了。《副词做状态补语》

Zhè ge bì nà ge guì duō le. (наречие в качестве дополнения состояния)

2) 否定形式:

Отрицательная форма:

动词(形容词)得 + 不 + 状态补语

стагал(прилагательное) + 得 + 不 + дополнение состояния

1. 唱得不太好

chàng de bù tài hào

2. 玩儿得不高兴

wánrde bù gāoxìng

3. 人认识得不多

rén rènshi de bù duō

4. 差得不太远 chà de bù tài yuǎn

chà de bù tài yuǎn

(2) 状态补语所要评价、判断或描写的是已经发生或正在发生的动作或事件。

Дополнение состояния используется для оценки или описания уже произошедшего или сейчас происходящего действия или события.

1. 小王唱了一支歌，唱得不错。

Xiao Wang chàngle yì zhī gē, chàng de bù cuò.

2. 他们见面以后高兴得不得了。

Tāmen jiànmiàn yǐhòu gāoxìng de bù dé liǎo.

3. 孩子们好久没有这么痛快地玩了，他们玩得真高兴。

Háizimen hǎojù méiyǒu zhème tòngkuài de wán le, tāmen wánde zhēn gāoxìng.

4. 运动员们谁也没说话，他们激动得说不出话来了。

Yundòngyuánmen shéi yě méi shuōhuà, tāmen jīdòng dě shuō bu chū huà lái le.

5. 妈妈说了他一顿，说得他直哭。

Māma shuōle tā yì dùn, shuō de tā zhí kū.

(3) 真语的位置

Расположение дополнения

A. 带宾语的状态补语句应重复动词。

Если в предложении есть дополнение состояния, то следует уточнить глагол.

1. 他说汉语说得不错。

Tā shuō Hányǔ shuō de bù cuò.

2. 小王一向吃东西吃得不多。

Xiao Wang yǐxiāng chī dōngxi chī de bù duō.

3. 大家听故事听得很入迷。

Dàjiā tīng gǔshì tīng de hěn rùmí.

4. 他怕他妈妈怕得像老鼠见了猫。

Tā pà tā māma pà de xiàng láoshǔ jiànle māo.

B. 如果不重复动词，就要把宾语放在动词或主语前面。

Если нет повтора глагола, то дополнение нужно поставить либо перед глаголом, либо перед подлежащим.

汉语她说得不错。

Hànyǔ tā shuō de bù duō.

小王一向东西吃得不多。

Xiao Wang yǐxiāng dōngxi chī de bù duō.

练

习

通过完成下面的练习，学习如何使用状态补语。

Упражнение

一、用状态补语完成下面的句子：

Завершите следующие предложения с помощью дополнения состояния:

1. 我们每天都起得很_____。

Wǒmen méitiān dōu qǐ de hěn _____.

2. 我朋友说英语说得_____。

Wǒ péngyou shuō Yīngyǔ shuō de _____.

3. 他把房子打扫得_____。

Tā bǎ fángzi dǎsǎo de _____.

4. 我妹妹唱歌唱得_____。

Wǒ mèimeī chànggē chàng de _____.

5. 今天，我们玩得_____。

Jīntiān, wǒmen wánde _____.

6. 这件衣服做得_____。

Zhè jiàn yīfú zuò de _____.

7. 我的汉语水平比他差_____。

Wǒ de Hángǔ shuǐpíng bǐ tā chà _____.

8. 这儿的东西贵_____。

Zhèr de dōngxi guì _____.

9. 他们高兴得_____。

Tāmen gāoxìng de _____.

10. 听了他讲的故事，我们激动得_____。

Tīng le tā jiāng de gùshì, wǒmen jīdòng de _____.

二、以下句子，对的画“√”，错的画“×”。

Обозначьте правильные предложения галочкой, а неправильные крестиком:

1. 他洗衣服洗得很干净。

Tā xǐ yīfú xǐ de hěn gānjing.

2. 他念得课文很流利。

Tā niàn de kèwén hěn liúlì.

3. 这间屋子不打扫得干净。

Zhè jiān wūzǐ bù dǎsǎo de gānjing.

4. 花园里的花儿，开得真漂亮。

Huāyuán lǐ de huār, kāi de zhēn piàoliang.

5. 晚饭我吃得多, 现在一点也不饿。

Wǎnfàn wǒ chī de duō, xiànzài yídiānr yě bù è.

三、根据她的词语, 造带状态补语的句子:

Составьте предложения с дополнением состояния с помощью следующих слов:

例: 他游泳 非常好

Tā yóuyǒng fēicháng hǎo

他游泳游得非常好。

Tā yóuyǒng yóu de fēicháng hǎo.

1. 他很高兴

Tā hěn gāoxìng

跳起来了

tào qǐlái le

2. 阿姨收拾房间

Aiyí shōushi fángjiān

房间很干净

fángjiān hěn gānjìng

3. 我朋友跑步

Wǒ péngyou pǎobù

比别人都快

bì biéren dōu kuài

4. 这些练习太难

Zhè xiè liànrì tài nán

谁都不会做

shuí dōu bù huì zuò

5. 他很难过

Tā hěn nánghuò

他流下了眼泪

tā liúxià le yánlèi

四、读下面的短文, 把可能用状态补语表达的地方替换成状态补语:

Прочитайте следующий текст. То, что можно заменить дополнением состояния, замените дополнением состояния:

昨天是四月二十日，但天气很热，像夏天一样。我去朋友家看了他新买的房子，这套房子又大又亮，很漂亮。玻璃擦过了，干干净净；家具放在房间里，整整齐齐。我朋友说，为了收拾房间，他用了差不多两个星期的时间，没有找人帮助。收拾完，他非常累，连饭也不想吃，只想睡觉。现在，有了这么舒适的家，他非常高兴，我也很高兴，因为以后我们可以在他漂亮的新房子里聚会了。

Zuótiān shì sì yuè èrshí rì, dàn tiānrì hěn rè, xiàng xiàtiān yíyàng. Wǒ qù péngyou jiā kànle tā xīn mǎi de fángzi. Zhè tào fángzì yóu dà yòu liàng, hěn piàoliang. Běi cōguole, gāngānjingjing, jiùjùtāngzài fángjiān li, zhēngzhēngqiqi. Wǒ péngyou shuō, wéile shǒushi fángjiān, tā yóngle chāobuduō liǎng ge xǐngqì de shíjiān, méiyóu zhǎo rén bāngzhù. Shǒushi wán, tā fēicháng lèi, lián fàn yě bù xiāng chí, zhī xiāng shuǐjiào. Xiānzài, yǒule zhème shūshi de jiā, tā fēicháng gāoxìng. Wǒ yě hěn gāoxìng, yīnwèi yǐhòu wǒmen kěyǐ zài tā piàoliang de xīn fángzi li jùhuì le.

七 “是……的”结构

7. КОНСТРУКЦИЯ «是……的»

“是……的”是一种句子结构，分为三大类。第一：强调或说明句中某种成分。第二：表示语气。第三：表示被动语态。

«是……的» – это тип структуры предложения. Делится она на три основных группы: 1) акцент или объяснение некоторых составных частей предложения; 2) выражение интонации; 3) выражение пассивного залога.

(一) 强调或说明句中某种成分的“是……的”

Когда конструкция «是……的» используется для выделения или объяснение некоторой составной части предложения.

(1) 强调或说明句中的状语，被强调或说明的是已完成动作发生的时间、地点、方式、目的以及对象等

Подчеркивается или объясняется в предложении обстоятельство. Объектом объяснения становится время совершения действия, место, способ и цель этого действия.

主语 + 是 + 状语 + 动词 + 的

Подлежащее + 是 + обстоятельство + глагол + 的

1. 他是去年秋天来的。

Tā shì qùnián qiūtiān lái de.

2. 他是从法国来的。

Tā shì cóng Fāguó lái de.

3. 他是坐飞机来的。 他來得是搭飛機
Tā shì zuò fēijī lái de. 他坐飞机來得
4. 这本书是为你买的。 这本是为买給你
Zhè běn shù shì wèi nǐ mǎi de. 这本是為你買
5. 我是对他说的，不是对你说的。 我對他說不是對你說
Wǒ shì duì tā shuō de, bù shì duì nǐ shuō de. 我對他說不是對你說

注意：如果句中动词后的宾语是名词，“的”可在名词前，也可放在名词后。

Примечание: если в предложении после глагола выражено существительным, то «的» может находиться как перед существительным,

1) 如果句中动词后的宾语是名词，“的”可在名词前，也可放在名词后。
Если в предложении дополнение после глагола выражено существительным, то «的» может находиться как перед существительным, так и после него.

1. 我是去年來的北京。 我去年來北京
Wǒ shì qùnián lái de Běijīng. 我去年來北京
2. 我是去年來北京的。 我去年來北京的
Wǒ shì qùnián lái Běijīng de. 我去年來北京的

2) 如果句中动词后的宾语是代词，“的”放在代词后。
Если в предложении дополнение после глагола выражено местоимением, то «的» ставится после местоимения.

我是上星期看見他的。 我上星期看見他
Wǒ shì shàngxīng qīnguàit jiǒngtā de. 我上星期看見他
3) 如果句中动词后有趋向补语“来”或“去”时，“的”放在趋向补语后面。
Если в предложении после глагола есть дополнение направления, выраженное «來» или «去», то «的» ставится после дополнения направления.

1. 他是今天早上回大使馆来的。
Tā shì jīnliān zōoshàng huí dàshīguǎn lái de.
2. 她和孩子是上个星期到欧洲去的。
Tā hé háizi shì shàng gè xīngqī dào Óuzhōu qù de.
3. 他是前天写来的信。
Tā shì qián tiān xiělái de xìn.
4. 他是刚打来的电话。
Tā shì gāng dànlái de diànhuà.

(2) 强调或说明动作完成的施事者

Подчеркивается или объясняется субъект завершившегося действия

主语 + 是 + 主谓短语 + 的
Подлежащее + 是 + субъектно-предиктивное сочетание + 的

1. 这封信是谁写的?
Zhè fēng xìn shì shéi xiě de?
2. 昨天晚上大门是他锁的。
Zuótiān wǎnshàng dàmén shì tā suǒ de.
3. 这个代表团是校长请来的。
Zhè ge dàibiāotuán shì xiāozhāng qǐnglái de.
另一种表达方式为:
Другой способ выражения:

是 + 主语 + 动词 + 的 + 宾语

是 + подлежащее + глагол + 的 + дополнение

1. 是谁写的这封信?
Shi shui xiē de zhè fēng xìn? 谁写的是这封信?
2. 昨天晚上是他锁的大门。
Zuó tiān wǎnshàng shì tā suǒ de dàmén. 昨天晚上是他锁的大门。
3. 是校长请来的这个代表团。
Shì xiāozhǎng qǐng lái de zhè ge dàibiāotuán. 是校长请来的这个代表团。

(二) 强调或说明动作结果的原因

Подчеркивается или обясняется причина результата действия

主语（或主谓短语）+是 + 动词 + 的

Подлежащее (или субъектно-предиктивное сочетание) +
是 + глагол + 的

1. 他胃痛是饿的。
Tā wèi tòng shì è de. 他胃痛是因为饿。
2. 这衣服小了是洗的。
Zhè yīfu xiǎo le shì xǐ de. 这衣服小了是因为洗。
3. 他的腿破了是摔的。
Tā de tuǐ pò le shì shuāi de. 他的腿破了是因为摔。

注意:

Примечание:

如果动词后有宾语, 要重复动词再加“的”。

Если после глагола есть дополнение, то необходимо удвоить гла-
гол и добавить «的»。

1. 他嗓子疼是唱歌唱的。 他嗓子疼是唱歌唱的。
Tā sǎngzǐ tēng shì chànggē chàng de.

2. 他身体好是爬山爬的。 他身体好是爬山爬的。
Tā shēntǐ hǎo shì páshān pá de.

3. 你牙疼是吃糖吃的。 你牙疼是吃糖吃的。
Nǐ yá tēng shì chī táng chī de.

(三) 表示语气的“是……的”结构

Конструкция «**是……的**», выражающая интонацию

说话人在叙述、解释或说明某一事物的同时，要表达自己肯定、确认或缓和、委婉的语气时，可以用“是……的”结构。

Говорящий во время изложения, описания или разъяснения некоторого предмета хочет выразить интонацию подтверждения, уточнения или смягчения. Для этого он может использовать конструкцию **是……的**.

1. 主语 + 是 + 动词(形容词)+ 的

Подлежащее + **是** + глагол (прилагательное) + **的**

1. 时间是有(的)，但不能浪费。

Shíjiān shì yǒu (de), dàn bù néng lángfèi.

2. 他们去是可以(的)，可孩子怎么办？

Tāmen qù shì kěyì (de), kě hóizi zěnme bàn?

3. 生活是苦(的)，可一家人很和睦。

Shēnghuó shì kǔ (de), kě yì jiā rén hén hé mù.

注意:

Примечание:

此类型的句型后跟有表示转折意义的句子。

После таких предложений следуют фразы, выражающие противоположное значение.

2. 主语 + 是 + 能愿动词 + 动词 + 的

Подлежащее + 是 + модальный глагол + глагол + 的

1. 他是可以帮助我的，就是没有时间。

Tā shì kěyǐ bāngzhù wǒ de, jù shì méiyǒu shíjiān.

2. 赛牛伤亡事件是可能发生的，但还是有很多人参加。

Sàichū shàngwáng shìjiàn shì kěnéng fāshēng de, dàn hóishì yǒu hěn duō rén cānjā.

3. 她是愿意来中国的，只是没有机会。

Tā shì yuàn yí lái Zhōngguó de, zhǐshì méiyǒu jīhuí.

注意: Примечание:

此类型的句型后常跟有表示转折意义的句子。

После таких предложений часто следуют фразы, выражающие противоположное значение.

3. 主语 + 是 + 动词 + 结果补语(或趋向补语)可能式 + 的

Подлежащее + 是 + глагол + форма вероятности дополнения результата (или дополнения направления) + 的

1. 牌子上的字是看得清楚的。

Páizi shàng de zì shì kàn de qīngchu de.

2. 外面的噪音这儿是听不见的。

Wàimian de zàoyīn zhèr shì tīng bù jìn de.

3. 从这儿是上得去的。

Cóng zhèr shì shàng de qù de.

4. 门太小，这张床是搬不进来的。

Mén tài xiǎo, zhè zhāng chuáng shì bān bù jin lái de.

4. 主语 + 是 + 能愿动词 + 结果补语(或趋向补语)

可能式 + 的

Подлежащее + 是 + модальный глагол + форма
вероятности дополнения результата (или дополнения
направления) + 的

1. 这个问题是能解决得好的。

Zhè ge wèntí shì néng jiějué de hào de.

2. 这个人是能吃得完的。

Zhè ge cài yì ge rén shì néng chī de wán de.

3. 虽然路不宽，汽车是开得过去的。

Suīrán lù bù kuān, qìchē shì kāi de guòqù de.

4. 两个小时是肯定能回得来的。

Liǎng ge xiāoshí shì kědǐng néng huí de lái de.

5. 宾语 + 主语 + 是 + 谓语 + 的

Дополнение + подлежащее + 是 + склоняемое + 的

1. 这个规定学生们是知道的。

Zhè ge guìding xuéshēngmen shi zhīdào de.

2. 那条新路他们是认识的。

Nà tiào xīn lù tāmen shi rěnshí de.

3. 那些工艺品我们是很喜欢的。

Nàxiè gōngyǐpǐn wǒmen shi hěn xǐhuān de.

注意：

Примечание:

此类句子强调的是句中的宾语。如果强调句中的动词部分可以用下面的句子。

В такого типа предложениях подчеркивается дополнение, если подчеркивается глагольная часть предложения, то можно использовать следующие типы предложений.

主语+是+动词+宾语+的

Подлежащее + 是 + глагол + дополнение + 的

1. 学生们是知道这个规定的。

Xuéshēngmen shi zhīdào zhè ge guìding de.

2. 他们是认识那条路的。

Tāmen shì rěnshí nà tiáo lù de.

3. 我们是很喜欢那些工艺品的。

Wǒmen shì hěn xǐhuān nàxiē gōngyǐpīn de.

(四) 表示被动态“是……的”结构

Конструкция «是……的», выражющая страдательный залог

受事主语 + 是 + 施事者(或时间或地点)+ 动词 + 的

Подлежащее – объект действия + 是 + субъект
действия (время или место) + глагол + 的

1. 讲话稿是张翻译起草的。

Jiǎng huàgǎo shì zhāng fānyì qícǎo de.

2. 照片是文王五十岁生日时照的。

Zhàopiàn shì wénwáng wǔshí suì shèngrì shí zhào de.

3. 这幅画是在艺术博览会上买的。

Zhà fú huà shì zài yishù bólǎnhuì shàng mǎi de.

4. 那个病人的手术是谁做的?

Nàge bìngrén de shǒushù shì shéi zuò de?

注意:

Причтение:

(1) 主语是受事的“是……的”结构是表达被动意义的一种形式，其表达重点在动词前的成分上。

Подлежащее – это объект конструкции «是……的». Это есть форма выражения пассивного значения. Ключевой пункт выражения находится в той части предложения, которая располагается перед глаголом.

(2) 句子为中性, 无褒贬意义。The sentence is neutral, without褒贬.

Предложение является нейтральным. Оно не содержит достоинства и недостатки.

(3) 被动意味不强。The meaning of passivity is not strong.

Пассивное значение не является ключевым.

练习

Упражнения

一、读下列句子：

Прочтите следующие предложения:

1. 我们是在颐和园照的相。

Wǒmen shì zài Yíhéyuán zhào de xiàng.

2. 他是骑自行车去的十二陵。

Tā shì qí zìxíngchē qù de shí二líng.

3. 我们是在圣诞节见到他的。

Wǒmen shì zài shèngdànjé jiàodào tā de.

4. 我不是一个人去的香港，姐姐一直和我在一起。

Wǒ bùshì yíge rén qù de Xiānggǎng, jiějie yīzhí hé wǒ zài yìqǐ.

5. 这事是谁干的？一定要查清楚。

Zhèshì shì shuí gàn de? Yíding yào chā qīngchu.

6. 是董事长讲的这话，不信，你可以问。

Shì dōngshǐzhāng jiāng de zhè huà, bùxìn, nǐ kěyǐ wèn.

7. 这病是感冒引起的。 *Это заболевание вызвано простудой.*
Zhè bìng shì gǎnmào yǐnqí de. *Задолбала простуда.*
8. 从天安门到这儿一个小时是回不来的。 *Самолетом из Тяньаньмэна в этот час вернуться не успеешь.*
Cóng Tiānānmén dào zhèr yíge zhīboshi shì huí bu lái de.

二、回答下列问题:

Ответьте на следующие вопросы:

1. 你是什么时候来北京的? *Когда вы приехали в Пекин?*
Nǐ shì shénme shíhou lái Běijīng de?
2. 你是坐飞机来的, 还是坐火车来的? *Как вы приехали в Пекин?*
Nǐ shì zuò fēijī lái de, háishì zuò huochē lái de?
3. 你是从哪儿来北京的? *Куда вы приехали в Пекин?*
Nǐ shì cóng nǎr lái Běijīng de?
4. 你是来看谁的? *Кого вы пришли посмотреть?*
Nǐ shì lái kàn shéi de?
5. 这些书你是为谁买的? *Кому вы купили эти книги?*
Zhè xiè shū nǐ shì wèi shéi mǎi de?
6. 你的牙痛是怎么引起的? *Что вызвало вашу зубную боль?*
Nǐ de yáitòng shì zémme yǐnqí de?
7. 这些花是怎么掉的? *Что заставило эти цветы упасть?*
Zhè xiè huā shì zémme diào de?
8. 你是怎么帮助性的? *Чем вы помогли?*
Nǐ shì zémme bāngzhù tā de?
9. 那些啤酒是谁喝的? *Кто пил эти пивные напитки?*
Nàxiè píjiǔ shì shéi hé de?
10. 是谁写的是哪篇文章? *Кто написал эту статью?*
Shì shéi xiě de nà piàn wénzhāng?

三. 用“是……的”结构，重写下列错句:

Исправьте следующие ошибочные предложения с помощью структуры «是……的»:

1. 我去年十一月来北京。

Wǒ qùnián shíyī yuè lái Běijīng.

2. 我去上海从西雅图。

Wǒ qù Shànghǎi cóng Xīyátú.

3. 他去昆明坐火车。

Tā qù Kūnmíng zuò huochē.

4. 我要蛋糕为你。

Wǒ mǎi dànghāo wèi nǐ.

5. 这封信大家写。

Zhè fēng xìn dàjiā xiě.

6. 衣服小了因为洗。

Yīfú xiǎo le yīnwéi xǐ.

7. 我看见他去年。

Wǒ kānjiàn tā qùnián.

8. 他们到美国去上星期。

Tāmen dào Měiguó qù shàng xīngqī.

四. 比较句子:

Сравните предложения:

1. 厂长请来了参观团。

Chángzhǎng qǐng lái le cānguāntuán.

参观团是厂长请来的。

Cānguāntuán shì chángzhǎng qǐng lái de.

2. 我发了那个传真。 *Wǒ fā le nà ge chuánzhēn.* 我发了那个传真。
那个传真是我发的。 *Nà ge chuánzhēn shì wǒ fā de.* 那个传真是我发的。
3. 他练武术身体好。 *Tā liànnǐng wǔshù shēntǐ hǎo.* 他练武术身体好。
他身体好是练武术练的。 *Tā shēntǐ hǎo shì liànnǐng wǔshù liàn de.* 他身体好是练武术练的。
4. 他愿意帮忙。 *Tā yuàn yí bāngmáng.* 他愿意帮忙。
忙他是愿意帮的，但他没有钱。 *Máng tā shì yuàn yí bāng de, dàn tā méiyǒu qián.* 他愿意帮的，但他没有钱。
5. 我能看见黑板上的字。 *Wǒ néng kàn jīan huībǎn shàng de zì.* 我能看见黑板上的字。
黑板上的字是看得见的。 *Hūibǎn shàng de zì shì kàn de jìn de.* 黑板上的字是看得见的。
6. 这些菜两个人吃不完。 *Zhèxiè cài liǎng ge rén chī bu wán.* 这些菜两个人吃不完。
这些菜两个人是吃不完的。 *Zhèxiè cài liǎng ge rén shì chī bu wán de.* 这些菜两个人是吃不完的。
7. 我们很喜欢那些国画。 *Wǒmen hěn xǐhuān nàxiè guóhuà.* 我们很喜欢那些国画。
那些国画我们是很喜欢的。 *Nàxiè guóhuà wǒmen shì hěn xǐhuān de.* 那些国画我们是很喜欢的。

八 表示比较的方法

8. СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ СРАВНЕНИЯ

在汉语中，表示比较的方法可分为以下三类：

В китайском языке выделяют три основных способа выражения сравнения:

(一) 表示差异(不同)

Выражение различий

(1) 表示差异用“比”字结构

Для выражения различий используется конструкция с «比»

A 比 B + 形容词

A 比 B + прилагательное

1. 我比他高。

Wǒ bǐ tā gāo.

2. 上海比北京热。

Shànghǎi bǐ Běijīng rè.

3. 这本书比那本书贵。

Zhè běn shù bì nà běn shù guì.

A 比 B + 更(还) + 形容词/动词

A 比 B + 更(还) + прилагательное/глагол

1. 这个城市比那个城市更古老。
Zhè gè chéngshì bǐ nà gè chéngshì gèng gǔlǎo.
2. 阿拉伯文比中文还难。
Ālābó wén bǐ Zhōngwén hái nán.
3. 他比我更喜欢音乐。
Tā bǐ wǒ gèng xǐhuān yīnyuè.
4. 王先生比我还了解中国。
Wáng xiānsheng bǐ wǒ hái liáojué Zhōngguó.

注意: 在形容词(或动词)前不能加“很”, “非常”, “真”, “最”。

Примечание: В前置形容词(或动词)前不能加“很”, “非常”, “真”, “最”。

形容词(或动词)前不能加“很”, “非常”, “真”, “最”。

Перед прилагательным или сплошком нельзя ставить «很» (hěn) и «非常» (fēicháng) и «真» (zhēn) и «最» (zuì) и.

! 偏误:

典型的 ошибки:

- 北京比天津很大。
Běijīng bǐ Tiānjīn hěn dà.
- 泰国比中国真热。
Tàiguó bǐ Zhōngguó zhēn rè.
- 这张画比那张画非常漂亮。
Zhè zhàng huà bì nà zhàng huà fēicháng piàoliang.
- 写汉字比写英文最难。
Xiě hànzi bì xiě Yīngwén zuì nán.

A 比 B + 形容词 + 数量词 / (得多, 一点儿, 一些)

A 比 B + прилагательное + числительное / (得多 (de duō),
一点儿 (yídiǎnr), 一些 (yíxī))

1. 她家比我家远一点儿。

Tā jiā bǐ wǒ jiā yuǎn yídiǎnr.

2. 这本书比那本书便宜一些。

Zhè běn shū bǐ nà běn shū piányi yíxiē.

3. 我姐姐比我大三岁。

Wǒ jiějie bì wǒ dà sān suì.

4. 这个月比上个月少一天。

Zhè ge yuè bì shàng ge yuè shǎo yí tiān.

5. 我的办公室比他的 (办公室) 小得多。

Wǒ de bàngōngshì bì tā de (bàngōngshì) xiǎo de duō.

A 比 B + 形容词 + 动词 + 数量词 / (得多, 一点儿)

A 比 B + прилагательное + глагол + числительное /
(得多 (deduō), 一点儿 (yí diǎnr))

1. 今天他比我早到十分钟。

Jīntiān tā bì wǒ zǎo dào shí fènzhòng.

2. 为什么你比他晚来半小时?

Wèi shéme nǐ bì tā wǎnlái bàn shízhī?

3. 你比他多学了一年 (汉语)。

Nǐ bì tā duō xué le yí nián (Hángyǔ).

4. 这课的生词比那课难记得多。

Zhè kè de shēngcí bì nà kè nán jì de duō.

5. 我觉得英文比法文容易学一点儿。

Wǒ juéde Yīngwén bì Fǎwén róngyì xué yídiǎnr.

A + 动词 + 得 + 比 B + 形容词(形容词+得多/一点儿)

A + глагол + 得 + Б + прилагательное/прилагательное +
много(dé duō)/一点儿(yídiǎnr))

1. 他跑得比我快。

Tā pǎo de bì wǒ kuài.

2. 妈妈走得比我慢得多。

Māma zǒu de bì wǒ mǎn de duō.

3. 大便来得比我早一点儿。

Dàshí lái de bì wǒ zǎo yídiǎnr.

注意：

Примечание:

1) 在以上句子中，“比B”也可以放在动词前。

В высказанных предложениях «比B» также может располагаться перед глаголом.

1. 他**比我**跑得快。

Tā **bì** wǒ pǎo de kuài.

2. 妈妈**比我**走得慢得多。

Māma **bì** wǒ zǒu de mǎn de duō.

1. 大使比我家来得早一点儿。

Dàshí bì wǒ jiā lái de zǎo yídiǎnr.

2) 动词如果带有语时, 应该重复动词。

Если после глагола есть дополнение, то глагол нужно удвоить.

1. 他写汉字写得比我漂亮。

Tā xiě Hánzì xiě de bì wǒ piàoliang.

2. 他说中国话说得比我流利。

Tā shuō zhōngguó huà shuō de bì wǒ liúlì.

3. 他复习课文复习得比认真。

Tā fùxié kèwén fùxié de bì wǒ rènzhēn.

A 比 B + 能愿动词+动词 +(多了)

A 比 B + модальныи глагол + глагол + (多了 duō le)

1. 弟弟比爸爸会下棋。

Dìdì bì bàba huì xià qí.

2. 她姐姐比她愿意帮助人。

Tā jiějie bì tā yuàn yì bāngzhù rén.

3. 他比别人更想出国学习。

Tā bì bié rén gèng xiǎng chū guó xuéxí.

4. 老人比年轻人更应该注意身体。

Lǎorén bì niánqīng rén gèng yīnggāi zhùyì shēntǐ.

5. 王平比我们能挣钱多了。

Wángpíng bì wǒmen néng zhèng qián duō le.

主语 + A 比 B(作为状语)+ 形容词/动词

**Подлежащее + A 比 B (в качестве обстоятельства) +
прилагательное/глагол**

1. 我们这个星期比上个星期忙。

Wǒmen zhè ge xīngqī bǐ shàng ge xīngqī máng.

2. 他在学校比在家愉快。

Tā zài xuéxiào bǐ zài jiā yúkuài.

3. 他的身体现在比过去结实多了。

Tā de shēntǐ xiànzài bǐ guòqù jiēshí duō le.

4. 我喝了水比不喝水还渴。

Wǒ hē le shuǐ bì bù hē shuǐ hái kě.

5. 他画的画儿—张比—张好看。

Tā huà de huà yí zhàng bì yí zhàng hǎo kàn.

6. 天气一天比一天冷。

Tiānqì yí tiān bì yí tiān lěng.

7. 孩子一年比一年高了。

Háizi yí nián bì yí nián gāo le.

(2) “比”字结构的否定形式是以“没有”取代“比”字。

Отрицательной формой конструкции «比» является замена «比» на «没有».

A 没有 B + 形容词/动词

A 没有 B + прилагательное/глагол

1. 我哥哥没有我高。
Wǒ gēge méiyǒu wǒ gāo.

2. 他跑得没有我快。
Tā pǎo de méiyǒu wǒ kuài.

3. 我没有我姐姐会唱歌。
Wǒ méiyǒu wǒ jiějia huì chàng gē.

4. 谁也没有你这么爱吹牛！
Shuí yě méiyǒu nǐ zhème ài chuīniú!

(3) 有时候，也可以在“比”前加否定词“不”，这时，句子的意思要由它所处的语言环境决定。

Иногда также перед «比» можно добавить отрицание «不». В таком случае значение предложения определяется языковой средой или контекстом.

A 不比 B.....
A 不比 (bù bì) B.....

A. 两者差不多

Сравниваемые объекты примерно одинаковы.

1. 哥哥不比弟弟高。

Gēge bù bì dìdi gāo.

2. 杭州不比上海热。

Hángzhōu bù bì Shànghǎi rè.

3. 他不比我多知道多少。

Tā bù bì wǒ duō zhidào duōshǎo.

B. 前者不如后者

Первый сравниваемый объект не так хорош, как второй.

1. 母亲现在的身体不如从前了。

Mǔqīn xiànzài de shēngtǐ bù bì cōngqián le.

2. 这里很好, 可总不比自己的家乡。

Zhèlǐ hěn hǎo, kě zǒng bù bì zìjǐ de jiāxiāng.

C. 表示两者一样, 它后面常跟有“也不比……”

Выражает, что сравниваемые объекты одинаковы. После них часто используется конструкция «也不比……»

1. 今天他来得不比我早, 也不比我晚, 我们同时到学校。

Jīntiān tā lái de bù bì wǒ zǎo, yě bù bì wǒ wǎn, wǒmen tóngshí dào xuéxiào.

2. 今年冬天不比去年冷, 也不比去年暖和。

Jīnnián dōngtiān bù bì qùnián lěng, yě bù bì qùnián nuǎnhe.

(二) 表示相同和相似

Выражение аналогичности и схожести

(1) 用“跟……一样”表示相同

Для выражения аналогичности используется конструкция «跟……一样».

A 跟 B 一样

A 跟 (gēn) B 一样 (yìyàng)

1. 我的字典跟你的(字典)一样。

Wǒ de zìdiǎn gēn nǐ de (zìdiǎn) yìyàng.

2. 这个孩子跟她妈妈一样。→ 这个孩子跟她的妈妈一样。
Zhè gè háizi gēn tā māma yìyàng.

3. 去你家跟去他家一样。→ 去你家跟去他家不一样。
Qù nǐ jiā gēn qù tā jiā yìyàng.

否定式：Отрицательная форма

A 跟 B 不一样 → A 不跟 B 一样
A 跟(gēn) B 不一样(bù yìyàng)

1. 南方的城市跟北方的(城市)不一样。
Nánfāng de chéngshì gēn běifāng de chéngshì bù yìyàng.

2. 用筷子吃饭跟用刀叉吃饭不一样。
Yòng kuòzǐ chī fàn gēn yòng dāochā chī fàn bù yìyàng.

3. 他跟别的西方人不一样。
Tā gēn biéde xīfāng rén bù yìyàng.

有时像，“不”也可以放在“跟”前边。“不”否定的是“跟B一样”，这种句子的意思没有完，后边还有其他的句子。

Иногда отрицание «不» также можно поставить перед «跟». «不» является отрицанием «跟B — 样». Значение такого предложения является неоконченным, поэтому за ним следует другая часть предложения.

A 不 跟 B 一样, A 跟 C 一样

A 不 跟(bù gēn) B 一样(yìyàng), A 跟(gēn)

C 一样(yìyàng)

1. 他吃饭的习惯不跟西方人一样, 而跟中国人一样。
Tā chī fàn de xíguàn bù gēn xīfāng rén yíyàng, ér gēn Zhōngguó rén yíyàng.
2. 他跟你一样, 他跟我们一样, 都是学生。
Tā bù gēn nǐ yíyàng, tā gēn wǒmen yíyàng, dōu shì xuésheng.

A 跟 B + 很(真, 非常, 都) + 不一样

A 跟 B + 很(hěn)(真(zhēn), 非常(féicháng),
都(dōu))+ 不一样

1. 他的想法跟你的很不一样。
Tā de xiǎngfǎ gēn nǐ de hěn bù yíyàng.
2. 她们两个人是姐妹, 可是性格非常不一样。
Tāmen liǎng gè rén shì jiěmei, kěshì xìnggè fēicháng bù yíyàng.
3. 这些桌子跟那些(桌子)都不一样。(完全不同)
Zhèxiē zhuōzi gēn nàxiē (zhuōzi) dōu bù yíyàng. (совсем не одинаковые)
4. 这些桌子跟那些桌子不都一样。(部分不同)
Zhèxiē zhuōzi gēn nàxiē (zhuōzi) bù dōu yíyàng. (некоторые части разные)

A 跟 B 一样 + 形容词/动词

A 跟 B 一样 + прилагательное/глагол

1. 鸡跟鸭一样好吃。 *Jī gēn yā yìyàng hǎo chī.*
2. 今年，这孩子跟爸爸一样高了。 *Jīnnián, zhè hóizi gēn bàba yìyàng gāo le.*
3. 他夫人跟他一样喜欢游泳。 *Tā fūrén gēn tā yìyàng xǐhuān yóuyǒng.*
4. 橘子跟苹果一样有营养。 *Júzǐ gēn píngguǒ yìyàng yǒu yíngyàng.*
5. 她跟她妹妹一样让人喜欢。 *Tā gēn tā mèimeimei yìyàng ràng rén xǐhuān.*
6. 她长得跟她母亲一样漂亮。 *Tā zhǎng de gēn tā mǔqīn yìyàng piào liàng.*

A 跟 B 相同

A 跟 B 相同 (xiāngtóng)

1. 这件毛衣跟那件毛衣的颜色相同。 *Zhè jiàn máoyī gēn nà jiàn máoyī de yánsè xiāngtóng.*
2. 他们两个人的想法相同，但是做法不同。 *Tāmēn liǎng gè rén de xiǎngfǎ xiāngtóng, dànshì zuòfǎ bù tóng.*

错误：

Типичные ошибки:

- * 我跟他相同高。*Wǒ gēn tā xiāngtóng gāo.*

否定式: Отрицательная форма:

A 跟 B 不同

A 跟 (gēn) B 不同 (bù tóng)

1. 这两个字声调不同。

Zhè liang gè zì shēngdiào bù tóng.

2. 北京人跟上海人的生活习惯不同。

Běijīng rén gēn Shànghǎi rén de shēnghuó xíguàn bù tóng.

(2) 用“像”表示相似

Употребление «像» для выражения сходства

A 像 B

A 像 (xiàng) B

1. 他很像他爸爸。

Tā hěn xiàng tā bàba.

2. 他像一个大老板。

Tā xiàng yí gè dà lāobǎn.

否定式: Отрицательная форма

A 不像 B

A 不像 (bù xiàng) B

1. 他不像四十岁的人。

— Tā bù xiàng sìshí suī de rén.

2. 他不像南方人。

— Tā bù xiàng nánfāng rén.

A 像 B 那么 / (这么) + 名词/动词

A 像(xiàng) B 那么(nárme)/这么(zhème) +
существительное/глагол

1. 今年夏天，北京像广州那么热。

Jīnnián xiàtiān, Běijīng xiàng Guǎngzhōu nàme rè.

2. 你像他这么写就对了。

Nǐ xiàng tā zhème xiě jù duì le.

否定式：Отрицательная форма

A 不像 B 那么 / (这么) + 名词/动词

A 不像(bùxiàng) B 那么(nárme)/这么(zhème) +
существительное/глагол

1. 这本小说不像这本小说这么有意思。

Nà běn xiǎoshuō bù xiàng zhè běn xiǎoshuō zhème yǒu yìsì.

2. 我不像你那么喜欢吃甜的。

Wǒ bù xiàng nǐ nárme xǐhuān chī tiān de.

A 跟 B 差不多 / A 跟 B 相似

A 跟(gēn) B 差不多(chà bù duō) / A 跟(gēn) B 相似(xìngsì)

1. 他买的大衣跟你的差不多。

Tā mǎi de dàyī gēn nǐ de chà bù duō.

2. 王平的样子跟李立的样子相似，我常常分不清。

Wáng Píng de yàngzi gēn Lǐ Lì de yàngzi xiāngsì, wǒ chángcháng fēn bù qīngchu.

- (3) 用“有”表示相似

Выражение схожести с помощью «有»

A 有 B + 形容词/动词

A 有(yǒu) B + прилагательное/глагол

1. —你的房间有我的大吗?

Nǐ de fángjiān yǒu wǒ de dà ma?

—有你的房间大。

Yǒu nǐ de fángjiān dà.

2. —现在你弟弟有你高吗?

Xiànzài nǐ dìdi yǒu nǐ gāo ma?

—有(我高)了。

Yǒu (wǒ gāo) le.

注意: Примечание:

这种形式常用于疑问句及其答句。

这种形式常用于疑问句及其答句。

Такая форма часто используется в вопросительных предложениях и в ответах на них.

2. A 有 B那么(这么) +形容词/动词

A 有(yǒu) B 那么(nàme) / 这么(zhème) +
прилагательное/глагол

1. 这个城市有北京那么大。

Zhè gè chéngshì yǒu Běijīng nàme dà.

2. 那棵树有两层楼这么高。

Nà kē shù yǒu liang céng lóu zhème gāo.

练习

Упражнения

一、回答问题：

Ответьте на следующие вопросы:

1. 上海的夏天比北京热吗?

Shànghǎi de xiàtiān bǐ Běijīng rè ma?

2. 在北京, 牛肉比猪肉贵吗?

Zài Běijīng, niúròu bǐ zhūròu guì ma?

3. 你看, 这个灯比那个更亮吗?

Nǐ kàn, zhègè dēng bì néigè gèng liàng ma?

4. 你比你表妹大几个月?
Nǐ bǐ nǐ biāomèi dà jǐgè yuè?
5. 小王昨天晚上睡得比我们晚吗?
Xiǎowáng zuótiān wǎnshàng shuì de bì wǒmen wǎn ma?
6. 这条裤子比那条长多少?
Zhà tiào kùzi bǐ nà tiào cháng duōshǎo?
7. 这三个人都一样高吗?
Zhè sān ge rén dōu yíyàng gāo ma?
8. 你的房间有我的房间凉快吗?
Nǐde fángjiān yǒu wǒde fángjiān liángkuài ma?
9. 她丈夫比她更会做菜吗?
Tā zhàngfū bǐ tā gèng huì zuòcài ma?
10. 你说，是不是法文比英文难学?
Nǐ shuō, shì bu shì Fǎwén bì Yīngwén nán xué?

二、请把下面的句子翻译成俄文：

Переведите следующие предложения на русский язык:

1. 他的书比我的书多一点儿。
Tāde shū bì wǒde shū duō yídiǎnr.
2. 孩子比大人更应该注意卫生。
Háizi bǐ dàrén gèng yǐnggāi zhùyì wéishēng.
3. 北京的人口比三年前多多了。
Běijīng de rénkǒu bì sān nián qián duō duō le.
4. 这儿的树一棵比一棵粗。
Zhèr de shù yí kē bì yí kē cū.

5. 我可没有你那么聪明。 *Wǒ kě méiyǒu nǐ nàme cōngming.*

6. 谁也没有他那么喜欢游泳。 *Shuí yě méiyǒu tā nàme xǐhuān yóuyǒng.*

7. 你看，这个孩子的脸像不像一个大苹果？ *Nǐ kàn, zhè gè háizi de liǎn, xiàng bu xiàng yí gè dà píngguǒ?*

8. 几件衣服样子都不一样，你喜欢哪一件？ *Jǐ jiàn yīfú yàngzì dōu bù yíyàng, nǐ xǐhuān nǎ yí jiàn?*

9. 从这儿走和从那儿走，远近差不多，用的时间也差不多。 *Cóng zhèr zǒu hé cóng nàr zǒu, yuǎn jìn chà bu duō, yòng de shíjiān yě chà bu duō.*

10. 我哥哥比我还马虎。 *Wǒ gēge bǐ wǒ hái máhu.*

三、用“没有”，“跟……一样（……不一样）”，“像（不像）”完成句子：

Закончите предложения, используя «нет», «как...一樣 (....не
одинаков)», «как (не)».

1. 坐火车_____坐飞机快。 *Zuò huochē _____ zuò fēijī kuài.*

2. 从这儿到我家_____从这儿到他家_____远。 *Cóng zhèr dào wǒ jiā _____ cóng zhèr dào tā jiā _____ yuǎn.*

3. 今年北京_____南方城市_____热。 *Jīnnián Běijīng _____ nánfāng chéngshì _____ rè.*

4. 这座楼_____那座楼_____漂亮。
Zhè zuò lóu _____ nà zuò lóu _____ piàoliang.
5. 他_____他的父亲。
Tā _____ tā de fùqin.
6. 这套房子_____那套房子_____, 也没有阳台。
Zhè tào fángzi _____ nà tào fángzi _____, yě méiyǒu yángtái.
7. 我说中国话_____他流利。
Wǒ shuō Zhōngguó huà _____ tā liúlì.
8. 谁说这本书记_____那本书记_____.
Shuí shuō zhè běn shù _____ nà běn shù _____.
9. 中国人_____西方人_____, 中国人吃饭用筷子。
Zhōngguó rén _____ xīfāng rén _____, Zhōngguó rén chīfàn yòng kuòzǐ.
10. 我很_____我哥哥。我们都很快胖。
Wǒ hěn _____ wǒ gēge, wǒmen dōu hěn pàng.

四、请把下面的句子改成比较句:

Переведите следующие предложения в сравнительные:

- 我爸爸五十二岁, 我妈妈五十岁。
Wǒ bàba wǔshí èr suì, wǒ māma wǔshí suì.
- 这张桌子长, 那张桌子短。
Zhè zhǎng zhuōzi cháng, nà zhǎng zhuōzi duǎn.
- 你这本字典, 我也想买一本。
Nǐ zhèběn zìdiǎn, wǒ yě xiǎng mǎi yì běn.

4. 我的这件衣服贵，他的那件衣服也贵。
Wǒ de zhè jiàn yīfú guì, tā de nà jiàn yīfú yě guì.
5. 法文语法难，意大利文语法也难。
Fǎwén yǔfǎ nán, Yìdàilíwén yǔfǎ yě nán.
6. 我爱游泳，我的朋友也喜欢游泳。
Wǒ ài yóuyǒng, wǒde p péngyou yě xǐhuān yóuyǒng.
7. 去年我去了一次长城，今年我去了两次长城。
Qùnián wǒ qù le yí cì Chángchéng, jīnnián wǒ qù le liǎng cì Chángchéng.
8. 这些椅子是白色的，那些椅子是绿色的。
Zhèxiē yǐzi shì báisè de, nàxiē yǐzi shì lǜsè de.
9. 我姐姐唱歌好，我妹妹唱歌也好。
Wǒ jiějie chànggē hào, wǒ mèimeimei chànggē yě hào.
10. 今年春天北方下雨多，南方下雨少。
Jīnnián chūntiān běijīng xià yǔ duō, nánfāng xià yǔ shǎo.

九 表示被动的方法

9. СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ПАССИВА

主语为受事的句子叫被动句，可分为两大类：无标志被动句和有标志被动句。

предложения, в которых подлежащее является объектом действия, называются предложениями пассивного строя. Их можно разделить на два основных типа: предложения пассивного строя без указателей и предложения пассивного строя с указателями.

(一) 无标志被动句

Предложения пассивного строя без указателей

这类句子里没有表示被动意义的“被”类字，所以也叫“意义上的被动句”，这是汉语的特点之一。

В такого типа предложениях нет выраженного значению пассива слова «被», поэтому они также называются «предложения пассивного строя на основании значения». Они являются одной из особенностей китайского языка.

主语(受事)+动词(带有被动意义)+其他成分

Подлежащее(объект действия)+глагол(имеющий значение пассива)+другие составные части предложения

1. 问题解决了。

Wèntí jiùjué le.

- 那辆车已经修好了。
Nà liàng chē yǐjīng xiūhào le.
- 大使馆的地租用旧了。
Dàshíguǎn de dìzū yòng jiù le.
- 大使托办的事肯定办得成。
Dàshí tuōbàn de shì kědìng bàn de chéng.
- 您的护照带来了吗？
Nín de hùzhào dàilái le ma?
- 签证取回来了。
Qianzheng qù huílái le.
- 那篇文章写得很好。
Nà piān wénzhāng xiě de hěn hǎo.
- 这些图片都贴在展览大厅的墙壁上。
Zhèxiē túpiàn dōu tiē zài zhǎnlán dàtīng de qiángbì shàng.
- 事情的经过描写得很细致。
Shìqíng de jingguò miáoxiě de hěn xizhi.

注意：

Примечание:

(1) 主语是确指的人或物。

Подлежащее является конкретным указанием на человека или объект.

(2) 句子属中性，描述的是主语的受动情况，无褒贬之意。

Предложение является нейтральным. Описывает подвергающее воздействию подлежащее. Оно не имеет значения оценки, так как не разбирает достоинства или недостатки.

(3) 受事主语与动词的语序不得改变。

Порядок слов в предложении не меняется: сначала идет подлежащее – объект действия, а потом глагол.

(二) 由“被”字表示的被动句

Предложения пассивного строя с «被»

主语(受事) + 被 + 簿语(施事) + 动词 + 其他

Подлежащее (объект действия) + 被 + дополнение (субъект действия) + глагол + другие составные части предложения

1. 参赞先生被邀请参加这次旅游活动。

Cānzàn xiānsheng bēi yāoqǐng cānjù zhāicí lǚyóu huódòng.

2. 他被通知去机场接代表团。

Tā bēi tōngzhī qù jīcháng jiē dàiibiāotuán.

3. 那个故事渐渐地被忘了。

Nà ge gùshì jùnnián de bēi wàng le.

4. 桌上的地图被(风)刮乱了。

Zhuō shàng de dítú bēi (fēng) guāluàn le.

5. 使馆的那辆汽车被(卡车)撞坏了。

Shǐguǎn de nà liàng qìchē bēi (kǎichē) zhuàng huāi le.

6. 办公室的人民日报被小王拿走了。

Bàngōngshì de Rénmínrìbào bēi Xiǎo Wáng ná zǒu le.

7. 他的手被玻璃划破了。

Tā de shǒu bēi bólí huáipò le.

注意: 在“被”字句中，受事者是被动语，施事者是主动语。

Примечание: в “被动句”中，受事者是被动语，施事者是主动语。

(1) 用“被”时，施事者可出现，也可不出现。一般来说，当主语是确指时，常省略施事者(例：1, 2, 3)。

Когда употребляется «被», субъект действия может обнаруживаться, а может не обнаруживаться. Подлежащее является точным указанием времени, а субъект действия часто опускается (примеры 1, 2, 3).

(2) 这类句子(多用于书面语)被动意味较强，有时带有不如意的色彩。

В такого типа предложениях (они часто используются в книжной речи) пассивное значение сравнительно сильное. Иногда может иметь неудовлетворительный оттенок.

(3) 有些句子(如例 1, 2)，如不用“被”字，主语和动词的施事关系就发生了变化。

В некоторых предложениях (примеры 1, 2), если не использовать «被», изменится взаимосвязь между подлежащим и субъектом действия, выраженным глаголом.

句子如有否定副词和能愿动词，要放在“被”字前边。

Если в предложении есть отрицательное наречие и модальный глагол, то они ставятся перед «被»。

主语(受事)+ 否定副词/能愿动词 + 被 + 施语(施事)+ 其他
Подлежащее(объект действия)+ отрицательное наречие/ модальный глагол + 被 + дополнение(субъект действия)+ другие составные части предложения

1. 银行没有被盗。
Yínháng méiyǒu bāidào.
2. 那个工人违反纪律，可能被开除了。
Nà ge gōngrén wéifùn jílì, kěnèng bēi kāichú le.
3. 由于经营不良，那两家工厂将被停产整顿。
Yóuyú jīngyíng bù lèi, nà liǎng jiā gōngchǎng jiāng bēi tǐngchēn zhěngdùn.
4. 那扇窗户可能被风吹开了。
Nà shān chuānghu kěnèng bēi fēng chuí kāi le.

(三)由“叫”“让”或“给”表示的被动句

Предложения пассивного строя, выраженные «叫做», «让» или «给»

语 (受事) + 叫 (让, 给) + 宾语 (施事) + 动词 + 其他

Объект действия + 叫 (让, 给) + дополнение (субъект действия) + глагол + другие составные части предложения

1. 复印机叫人修好了。

Fùyìn jī jiào rén xiū hào le.

2. 他的自行车让张师傅骑走了。

Tā de xíngchē ràng Zhāng shīfù qí zǒu le.

3. 那些不用的旧家具叫工人搬出去了。

Nàxiē bù yòng de jiù jīkjù jiào gōngrén bān chūqù le.

4. 招待会上的酒叫人喝光了。

Zhāodàihui shàng de jiǔ jiào rén héguāng le.

5. 花房里的花被搬去布置客厅了。花被搬到了哪里去了呢？

Huāfáng lǐ de huā gēi bān qù bùzhì kètīng le.

注意：

Причтение:

(1) 此类被动句多用于口语。它与“被”字句一样，表达的是情况的完成或结果，句末常伴有“了”。

Такого типа предложения пассивного строя часто используются в устной речи. Они, так же как и предложения с «被», выражают результат или завершение ситуации. Поэтому в конце предложения часто используется «了».

(2) 由“叫”“让”表示的被动句，施事者不能省略。

В предложениях пассивного строя с «叫» или «让» субъект действия нельзя опускать.

(3) 由“给”表示的被动句，“给”可直接用于谓语动词前。

В предложениях пассивного строя с «给», «给» может непосредственно использоваться перед глагольным склоняемым.

(四) 由“遭”“挨”“受”等动词表示的被动句

Предложения пассивного строя с «遭», «挨», «受» и другими глаголами.

主语(受事)+遭(挨、受)+宾语(施事)+动词

Подлежащее(объект действия)+遭(挨、受)+дополнение
(субъект действия)+глагол

1. 去年这个地区遭了严重的水灾。去年遭受了严重的水灾。

Qùnián zhège dìqū zāo le yánzhòng de shuǐzāi.

2. 他换了批评。

Tā dǎi le pīpíng.

3. 这个孩子常受别人欺负。

Zhège háizi cháng shòu biéren qīfu.

4. 代表团在机场受到了热烈的欢迎。

Dàibiāntuán zài jīchǎng shòudào le rèliè de huānyíng.

注意：

Причтение:

此类句子表达的多为不愉快的、不希望出现的事情，但带有“受”字的句子有时例外。

Как правило, предложения такого типа выражают нежелаемые события. Но иногда предложения с «受» могут быть исключением.

(五) 由“被……所……”，“为……所……”表示的被动句

Предложения пассивного строя с конструкциями «被……所……»， «为……所……»。

这类句式多用于书面语，这里只作简单介绍。

Такого типа предложения часто используются в книжной речи.

主语(受事)+被/为+宾语(施事)+所+动词

Подлежащее (объект действия) + 被 / 为 + дополнение
(субъект действия) + 所 + глагол

1. 他的作品为大家所熟悉。— Творческие произведения известны широкому читателю.
Tā de zuòpǐn wéi dàjiā suǒ shúxi.
2. 周恩来是一位为中国人民所爱戴的伟大领袖。— Чжоу Эньци — великий лидер, которого любят китайский народ.
Zhōu Ènzcí shì yī wèi wǒi Zhōngguórénmǐn suǒ àidài de wěidà lǐngdù.

(六) “被”字句和“由”字句的区别

Разница в предложениях с «被» и «由»

1. 大家的行李由小王照管。

Dàjiā de xínglǐ yóu Xiǎo Wáng zhào guǎn.

2. 你是内行，这事由你决定吧。

Nǐ shì nèiháng, zhè shì yóu nǐ juédìng ba.

注意：

При внимание:

从形式上看，“由”字句和“被”字句很相似，且译成俄文等语种时，常把“由”字句变为被动句。然而，这两种句式的意思是有区别的：“被”字句所表达的是主语受动于施事者。而上述两例“由”引出施事者，意即“某事归谁做，做的事责任在于谁”，无被动意。

Если посмотреть формально, то предложения с «由» и «被» очень похожи. Однако при переводе на русский язык предложения с «由» часто переводятся как предложения пассивного строя. Однако значение этих двух типов предложений имеет отличия: предложения с «被» выражают значение, что подлежащее подвергнуто воздействию субъекта действия. В приведенных выше двух примерах с «由» нет значения пассива. Они выражают значение «какое-то должно быть сделано кем-то».

比较下列各组句子：
Сравните:

1. 今天的会议由王老师主持。
Jītiān de huìyì yǒu Wáng lǎoshī zhǔchí.

由王老师主持今天的会议。
Yǒu Wáng lǎoshī zhǔchí jītiān de huìyì.

2. 小李被(大伙)说服了。
Xiǎo Lǐ bì (dà huó) shuōfù le.

* 被大伙说服小李了。
* Bì dàhuó shuōfù Xiǎo Lǐ le.

3. 这副对联被(我)写坏了。
Zhè fù duìlián bì (wǒ) xiě huài le.

* 这副对联由我写坏了。
* Zhè fù duìlián yóu wǒ xiě huài le.

4. 这个问题由你来回答吧。
Zhè ge wèntí yóu nǐ lái huídá ba.

* 这个问题被你来回答吧。
* Zhè ge wèntí bì nǐ lái huídá ba.

注意:
Обратите внимание:

(1) “由”字句里宾语可在动词后,也可提到“由”字前。(例1, 2) “被”字句的受事主语只能在句首,不得改变位置。(例3, 4)

Дополнение в предложениях с «由» может находиться как после глагола, так и перед «由» (примеры 1, 2). В предложениях с «被» объект действия, выраженный подлежащим, может находиться лишь в начале предложения (примеры 3, 4).

(2) “被”字句动词后可带结果补语，并常带“了”(例3, 4)，“由”字句若带“了”，则不自然。

В предложениях с «被» после глагола может быть дополнение результата, поэтому часто употребляется «了» (пример 3, 4). Однако в предложениях с «由» «了» звучит неестественно.

(3) “被”字句可省略施事者，“由”字句不能。

В предложениях с «被» можно опустить субъект действия, в предложениях с «由» – нельзя.

(4) “由”字句有时用于祈使句，“被”字句则不能。

Предложения с «由» иногда используются в побудительных предложениях, предложения с «被» – нет.

此外，“由”有时有“从”的意思，如“由北京至巴黎”，“由此及彼”，有时还用于引出构成事物的成分、方式、原因等。“被”不能这样用。

Кроме того, иногда «由» имеет значение «从», например, «由北京至巴黎» (из Пекина в Париж) или «由此及彼» (отсюда (с этого) перейти туда (к тому)). Иногда «由» также используется для сообщения составных элементов предметов, методов, способов, причин и т. д. Предложения с «被» так использовать нельзя.

1. 这次的访日代表团由 12 人组成。

Zhè cì de fǎngrì dàiibiétuán yǒu 12 rén zǔchéng.

2. 他的病可能是由感冒引起的。

Tā de bìng kěnéng shì yóu gǎnmào yǐngjí de.

3. 学习上的进步与提高是由不自满开始的。

Xuéxí shàng de jìnbu yǔ tígāo shì yóu bù zìmǎn kāishǐ de.

Упражнения

— 请根据句意完成下列各句的填空。

一、比较句子:

Сравните предложения:

1. 经理让司机老王去取机票了。

Jīnglǐ ràng sījī Lǎo Wáng qù qǔ jīpiào le.

经理让人请去吃饭了。

Jīnglǐ ràng rén qǐng qù chīfàn le.

2. 那种字典卖完了。

Nàzhǒng zìdiǎn mài wán le.

他把那本字典卖完了。

Tā bǎ nà běn zìdiǎn mài wán le.

3. 他被派到英国去了。

Tā bèi pài dào Yīngguó qù le.

公司派他去英国了。

Gōngsī pài tā qù Yīngguó le.

4. 他让人请去喝茶了。

Tā ràng rén qǐng qù hē chá le.

他让我去喝茶了。

Tā ràng wǒ qù hē chá.

5. 电脑安好了。

Dìjiàn nǎo ān hǎo le.

老板叫我安电脑。

Lǎobǎn jiào wǒ ān dìjiàn nǎo.

二. 改主动句为被动句: 将句中动作的执行者移出句首。 Переведите предложения в предложения пассивного строя:

1. 王医生治好了他的病。

Wáng yīshēng zhì hào le tā de bìng.

2. 玛丽把自行车丢了。

Máli bǎ zìxíngchē dū le.

3. 他们把酒都喝了。

Tāmen bǎ jiǔ dōu hē le.

4. 我从图书馆借来了很多书。

Wǒ cóng tūshūguǎn jiè lái le hěn duō shù.

5. 星期六我们洗完了衣服。

Xīngqīliù wǒmen xǐ wán le yīfú.

6. 格林先生借走了录音机。

Gélín xiānrsheng jè zǒu le lùyinjī.

7. 那张报纸看完了。

Nà zhàng bàozhǐ kàn wán le.

8. 他把杯子里的水喝了。

Tā bǎ bēizi lǐ de shuǐ hē le.

三. 改被动句为主动句:

Переведите предложения из пассивного строя в активные:

1. 数字题做完了。

Shùzì tí zuò wán le.

2. 那篇发言稿写得很好。

Nà piān fāyánɡǎo xiě de hěn hào.

3. 高秘书让人请去做报告了。 *高秘书被请去做报告了。* Gāomíshū ràng rén qǐng qù zuò báogào le.
4. 那几本书不知让谁拿去了。 *那几本书被谁拿去了。* Nà jǐ běn shù bù zhī ràng shéi ná qù le.
5. 大使先生被邀请参加了这次活动。 *大使先生被邀请参加活动了。* Dàshí xiānsheng bài yaoqing cānjiā le zhè cì huódòng.
6. 那家商店没有被盖。 *那家商店没有被盖。* Nà jiā shàngdiàn méiyǒu bēidǎo.
7. 电脑不能用。没修好。 *电脑不能用。没修好。* Diànnǎo bù néng yòng, méi xiū hǎo.
8. 情人节那天花都叫人买走了。 *情人节那天花被买走了。* Qínglèirì nàtiān huā dōu jiào rén mǎizǒu le.
9. 冰箱里的蛋糕被人吃了，酒也被人喝了。 *冰箱里的蛋糕被吃了，酒也被喝了。* Bīngxiāng lǐ de dāngāo bì rén chī le, jiǔ yě bì rén hē le.
10. 中国京剧团在欧洲受到了热烈欢迎。 *中国京剧团受到热烈欢迎。* Zhōngguó Jīngjūtuán zài Óuzhōu shòudǎo le rèlè huānyíng.

四、分析下列句子哪些是被动句，哪些不是？ *分析下列句子哪些是被动句，哪些不是？* *哪些是被动句，哪些不是？*

Преанализируйте, какие предложения пассивные, а какие нет?

1. 这事由大家讨论决定。 *这事情由大家讨论决定。* Zhè shì yóu dàjiè tǎolùn juédìng.
2. 那篇文章由我来写。 *那篇文章被我写。* Nà piān wénzhāng yóu wǒ lái xiě.
3. 今天的会由总经理主持。 *今天的会由总经理主持。* Jīntiān de huì yóu zōngjīnglì zhǔchí.

4. 她是一位受人尊敬的母亲。

Tā shì yí wéi shòu rén zūnjing de mǔqin.

5. 参观团由七人组成。

Cānguāntuán yóu qī rén zǔchéng.

6. 地上的地图掉了。

Qìánháng de dìtú diào le.

7. 问题回答完了。

Wèntí huídá wán le.

8. 小李的腿摔伤了。

Xiao Li de tuǐ shuāishāng le.

十一 “把”字句

10. ПРЕДЛОЖЕНИЯ С «**把**»

(一) “把”字句是汉语的一种特殊句式。它的基本形式是：

Предложения с «**把**» являются особым видом предложений китайского языка. Их основные формы следующие:

主语 + 把 + 直接宾语 + 动词 + 其他成分

Подлежащее + **把** + прямое дополнение + глагол +
другие члены предложения

1. 我把衣服洗了。

Wǒ bǎ yīfú xǐ le.

2. 他把电视修理好了。

Tā bǎ diàntvī xiūlǐ hǎo le.

从结构上讲，“把”字本身没有意义，它的作用只是引导宾语提前。从语义上讲，绝大部分“把”字句的语义重点是动词所表示的动作使宾语产生了或将要产生什么样的结果或变化。

Если говорить с точки зрения конструкции, сам по себе иероглиф «**把**» не имеет какого-то смысла. Он употребляется лишь для того, чтобы дополнение вынести вперед. Если мы говорим с точки зрения семантики, в подавляющем большинстве предложений с «**把**» главным семантическим звеном является глагол, выражаемое им действие, направленное

и дополнение, и к какому результату или изменению это приведет.

(二) 比较以下两个句子:

Сравните два следующих предложения:

1. 我洗衣服了。

Wǒ xǐ yīfú le.

2. 我把衣服洗了。

Wǒ bǎ yīfú xǐ le.

1. 是一般叙述句, 回答“你做什么了?”的问题。

Первое предложение – это обычное повествовательное предложение и является ответом на вопрос: «你做什么了?» «Что ты (сделал?)»

2. 是“把”字句, 回答“你把衣服怎么样了?”的问题。

Второе предложение – это предложение с «把» и является ответом на вопрос: «你把衣服怎么样了?» «Что ты сделал с одеждой?»

因此可以说, 不用“把”字句和用“把”字句, 所要表达的意思是有区别的。

Поэтому можно сказать, что значения, выражаемые предложениями без «把» и с «把» отличаются.

(三) 用“把”字句的条件:

Условия употребления «把»

“把”字句动词后要带有其他成分。这些成分可以是结果补语、状态补语、趋向补语、动量补语、动态助词、动宾结构等。无论哪一种成分, 它们都含有表示“结果”的意义。

В предложениях с «把» после глагола должны быть другие члены предложения. Это могут быть дополнение результата, дополнение со-

стояния, дополнение направления, дополнение, выраженное глагольным счетным словом, аспектная частица, глаголно-объектная структура и т. д. Они все имеют значение результата.

1. 他把衣服洗完了. (结果补语)
Tā bǎ yīfú xiǎn le. (дополнение результата)
  2. 他把衣服洗得很干净. (状态补语)
Tā bǎ yīfú xi de hěn gānjìng. (законченное состояние)
  3. 他把衣服取回来了. (趋向补语)
Tā bǎ yīfú qǔ huílái le. (дополнение направления)
  4. 你把衣服烫一下吧. (动量补语)
Nǐ bǎ yīfú tàng yīxià ba. (дополнение, выраженное глагольным счетным словом)
  5. 他把那件红衣服丢了. (动态助词)
Tā bǎ nà jiàn hóng yīfú diū le. (аспектическая частица)
  6. 把这件衣服留着吧, 以后孩子可以穿. (动态助词)
Bǎ zhè jiàn yīfú liúzhě ba.
yǐhòu háizi kěyǐ chuān.
  7. 他把新买的衣服数过了, 一共六件. (动态助词)
Tā bǎ xīn mǎi de yīfú shǔguò le.
yìgòng liù jiàn.
  8. 他把好消息告诉了老师. (动宾结构)
Tā bǎ hǎo xìnxì gàosu le lǎoshi. (глаголно-объектная конструкция)
- “把”字句的宾语一般是确指的。

• Дополнение в предложении с «把», как правило, является конкретным. 例如：请柬 → 递给大使 → 交给大使

1. 你把这张请帖交给大使吧! 你把 — 张请帖 — 交给大使 → 交给大使
2. 他把门关上了。 他 — 把门 — 关上 → 关上
3. 外面下雨，你把我的伞带上吧。 外面下雨 — 你 — 把我的伞 — 带上 → 带上

偏误：

Typичные ошибки:

- 你把一张请帖交给大使吧。 你 — 把 — 一张请帖 — 交给大使 → 交给大使
- Nǐ bǎ yì zhāng qǐngtiè jiāogěi dàshí ba. 你 — 把 — 一 — 张请帖 — 交给大使 → 交给大使
- 他把一扇门关上了。 他 — 把 — 一扇门 — 关上 → 关上
- Tā bǎ yì shān mén guānshàng le. 他 — 把 — 一扇门 — 关上 → 关上
- 外面下雨，你把一把伞带上吧。 外面下雨 — 你 — 把一把伞 — 带上 → 带上
- Wài miàn xià yǔ, nǐ bǎ yí bǎ sǎn dài shàng ba. 外面下雨 — 你 — 把一把伞 — 带上 → 带上

“把”字句的主要动词应该是动态动词。这些动词的积极活动，能使事物发生变化，并产生一定的结果。这些动词有：

Основной глагол в предложении с «把» должен быть глаголом движения. Эти действия, выраженные глаголом, должны быть способны изменить объект, а также создать определенный результат. Это такие глаголы как：

打 (dǎ) – быть, 洗 (xǐ) – мыть, 穿 (chuān) – одевать, 挂 (gà) – повесить, 捉 (zhuā) – схватить, 准备 (zhǔnbèi) – подготовить, 打扮 (dǎbàn) –

наречься, 有置 (yǒuzhì) – разместить, 看 (kàn) – смотреть, 说 (shuō) – говорить, 当 (dāng) – быть, 称 (chēng) – называть, 算 (suàn) – считать, 笑 (xiào) – пихать, 笑 (xǐào) – смеяться, 叫 (jiào) – кричать, 喊 (hǎn) – кричать, 想 (xiǎng) – думать, 痛 (tòng) – болеть, 兴奋 (xīngfèn) – волноваться, 伤心 (shāngxīn) – горевать.

表示存在、表示关系、表示行为或心理的某些动词不能用在“把”字句中，如：

Некоторые глаголы, выражющие существование, возможность, поступок или психическую деятельность, не могут употребляться в предложениях с «把». Например:

有 (yǒu) – иметь, 在 (zài) – находиться, 姓 (xìng) – называть, 是 (shì) – быть, 为 (wéi) – являться, быть, 像 (xiàng) – быть похожим, 等于 (děngyú) – равняться, 相同 (xiāngtóng) – быть аналогичным, 旅行 (lǚxíng) – путешествовать, 服务 (fúwù) – обслуживать, 合作 (hézuò) – сотрудничать, 游泳 (yóuyǒng) – плавать, 赞赏 (zhǔshǎng) – жаловать, 觉得 (juéde) – чувствовать, 认为 (rènwéi) – полагать, 知道 (zhidao) – знать.

(四) 在“把”字句里，否定副词、能愿动词都放在“把”字前边

В предложениях с «把» отрицательное наречие и модальный глагол ставят перед «把».

1. 不把练习作完, 我不去看电影。

Bù bǎ liánsù zuòwán, wǒ bù qù kàn diànyǐng.

2. 他没把钥匙放在我这儿。

Tā méi bǎ yáoshí fàngzài wǒ zhèr.

3. 别把衣服挂在这儿! —————— 别让衣服挂在那儿!

Bié bǎ yīfú guàzài zhèr!

4. 你能把你的鞋拿到阳台上去吗? —————— 能不能把鞋子拿到阳台上?

Nǐ néng bǎ nǐde xié nǎdào yángtái shàng qù ma?

5. 我不应该把这么重要的事忘了。

Wǒ bù yìnggāi bǎ zhème zhòngyòng de shì wàng le.

6. 刮风了, 得把窗户关上!

Guā fēng le, déi bǎ chuānghu guānshàng!

(五) 在汉语里, 有些时候只能用“把”字句形式, 不能用其他形式。只能用“把”字句的条件是动词后带有结果补语“在”, “到”, “给”, “作”, “成”等或带有趋向补语

В китайском языке в некоторых случаях возможно лишь употребление предложения с «把» и невозможно употребление других типов предложений. Условием, когда возможно лишь употребление предложения с «把», является наличие после глагола дополнения результата «在», «到», «给», «作», «成» или наличие дополнения направления.

1. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 在 + 其他

Предиксант + 把 + дополнение + глагол + 在 +

другие члены предложения

1. 我把书放在桌子上了。

Wǒ bǎ shù fàngzài zhuōzi shàng le.

2. 他把汽车停在门口了。

Tā bǎ qìchē tíngzài ménkǒu le.

2. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 到 + 其他

Подлежащее + **把** + дополнение + **достиг** + **到** +

другие члены предложения

1. 妈妈把信寄到学校了。

Māma bǎ xìn jì dào xuéxiào le.

2. 请你把这些本子送到老师办公室吧!

Qǐng nǐ bǎ zhèxiē běnzi sòngdào lǎoshi bàngōngshì ba!

3. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 给 + 其他

Подлежащее + **把** + дополнение + **достиг** + **给** +

другие члены предложения

1. 你把钥匙交给哥哥吧。

Nǐ bǎ yáoshí jiāogéi nǐ gēge ba.

2. 他把那本书还给老师了。

Tā bǎ nà běn shù huánghěi lǎoshi le.

4. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 成 + 其他

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол +
成 + другие члены предложения

1. 请把这些句子翻译成英语。

Qǐng bǎ zhèxiē jùzi fānyì chéng Yīngyǔ.

2. 他把 “6” 写成 “9” 了。

Tā bǎ “6” xiěcháng “9” le.

5. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 作/成 + 其他

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол + 作 / 成 +
другие члены предложения

1. 他们把刘老师看做 (成) 好朋友。

Tāmen bǎ Liú lǎoshī kànzuò (chéng) hǎo péngyou.

2. 他把盐当作 (成) 糖了。

Tā bǎ yán dāngzuò (chéng) táng le.

6. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 成 + 复合趋向补语

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол +
сложное дополнение направления

1. 我能把汽车开进去吗?

Wǒ néng bǎ qìchē kāi jìnqù ma?

2. 请把这些画儿挂上去吧。

Qǐng bǎ zhèxiē huàr guà shàngqù ba.

(六) 如果一个句子的宾语太长, 应该用“把”提前宾语。

Если дополнение в предложении слишком длинное, то следует использовать «**把**» для вынесения дополнения вперед.

1. 小平把他上个月从国外带回来的照相机丢了。

Xiaoping bǎ tā shànggè yuè cóng guówài dài huàjī de zhàoxiàngjī diū le.

2. 他把他在飞机上听到的那个让人吃惊的消息告诉了他的好朋友。

Tā bǎ tā zài fēijī shàng tīngdào de nà gè ràng rén chíjīng de xiāoxi gōosù le tā de hǎo péngyou.

3. 那个孩子把他在路上遇到的那个黑色的钱包交给了警察叔叔。

Nà gè háizi bǎ tā zài lùshàng jɪudào de nà gè hēisè de qiánbāo jiāogěi le jīngchá shūshu.

练习

Упражнение

一、请读下面的句子并模仿造句。

Прочтите следующие предложения и составьте аналогичные:

1. 我朋友把钱包丢了。

Wǒ péngyou bǎ qiánbāo diū le.

2. 我把自行车借给李平了。

Wǒ bǎ xíngchē jiè gěi Lǐ Píng le.

3. 他把报纸放在书架上了。

Tā bǎ bàozhǐ fàng zài shūjià shàng le.

4. 请把这篇文章翻译成英语。

Qǐng bǎ zhè piān kèwén fānyì chéng Yīngyǔ.

5. 你把学生们的学习情况给我介绍介绍，好吗？

Nǐ bǎ xuéshēngmen de xuéxí qíngkuàng gěi wǒ jièshào jièshào, hǎo ma?

6. 你离开房间的时候，一定要把门锁上。

Nǐ líkāi fángjiān de shíhòu, yídìng yào bǎ mén suǒ shàng.

7. 我没把这件事告诉老师。

Wǒ méi bǎ zhè jìshì gàoù lǎoshī.

8. 不把练习做完，我不出去散步。

Bù bǎ liánxù zuòwán, wǒ bù chūqù sǎnbù.

9. 你把车开过来，我在这儿等着。

Nǐ bǎ chē kāi guòlái, wǒ zài zhี่ děngzhe.

10. 把桌子抬到外边儿去吧，这张桌子坏了，不能用了。

Bǎ zhuōzi tái dào wàibiānr qù ba, zhè zhǎng zhuōzi huāile, bù néng yòng le.

二、用“把”字和适当的动词及其他成分填空：

Заполните пробелы, используя «**把**», подобравшие глаголы в другие члены предложения:

1. 请_____这件衣服_____吧！

Qǐng _____ zhè jiàn yīfú _____ ba!

2. 把这个电视机____客厅里!   把……放进……里面。
    Bǎ zhè ge diànsījī ____ kātīng lǐ!
3. 我____这些画____墙上了。   我把……贴在……墙上。
    Wǒ ____ zhè xiē huà ____ qiáng shàng le.
4. 我忘了____他的行李____飞机场去了。
    Wǒ wàng le ____ tā de xínglì ____ fēijīchǎng qù le.
5. 我朋友____他的钥匙____房间里了。
    Wǒ péngyou ____ tā de yào chí ____ lángjiān li le.
6. 谁____书包____这儿了。
    Shuí ____ shūbāo ____ zhèr le.
7. 他是什么时候____信____你的?
    Tā shì shénme shíhou ____ xìn ____ nǐ de?
8. 司机____汽车____天津去了。
    Sījī ____ qìchē ____ Tiānjīn qù le.
9. 快____病人____医院去吧!
    Kuài ____ bìngrén ____ yīyuàn qù ba!
10. 别____饺子____，给我留点儿!
    Bié ____ jiǎozǐ dōu ____ , gěi wǒ liú diǎnr!

- 三、用“给”，“在”，“到”，“成” 填空：
Заполните пробелы, используя «в», «в», «для», «стать».
1. 阿姨把桌子搬____阳台上去了。
    Āyí bǎ zhuōzi bān ____ yángtái shàng qù le.
2. 请把这几本杂志还____张老师。
    Qǐng bǎ zhè jǐ běn zázhì huán ____ Zhāng lǎoshi.

3. 不要把自行车放_____门口。
Bù yào bǎ zhíxíngchē fàng _____ ménkǒu.
4. 你怎么把“我”字写_____“我”字了?
Nǐ zěnme bǎ «wǒ» zì xiě _____ «wǒ» zì le?
5. 大使让翻译把这篇文章翻译_____英文。
Dàshí ràng fānyì bǎ zhè piān wénzhāng fānyì成 _____ Yīngwén.
6. 这些句子很难，我要把它们写_____本子上。
Zhèxiē jùzi hěn nán, wǒ yào bǎ tāmen xiě _____ běnzi shàng.
7. 他把头发染_____黄色了。
Tā bǎ tóufa rǎn _____ huángsè le.
8. 我朋友把房子卖_____李先生。
Wǒ péngyoun bǎ fángzi mài _____ Lǐ xiānsheng le.
9. 夫人把孩子送_____幼儿园去了。
Fūrén bǎ háizi sòng _____ yòu'éryuán qù le.
10. 谁把汽车停_____马路中间了?
Shéi bǎ qìchē tíng _____ mǎlù zhōngjiān le?
- 四. 请把下列句子翻译成中文, 翻译时用上“把”: (напиши) 写出
Переведите следующие предложения на китайский язык,
используя предлог «把»: (напиши) 写出
1. Ты можешь парковать машину здесь?
Ты можешь парковать машину здесь?
  2. Куда ты хочешь повесить эту картину?
Куда ты хочешь повесить эту картину?
  3. Пожалуйста, открой окно.
Пожалуйста, открой окно.
  4. Я выпил пиво.
Я выпил пиво.
  5. Я записал его адрес в тетрадь.
Я записал его адрес в тетрадь.

6. Я записала грамматическое правило за учителем. 我把规则记在了老师身上。
7. Скажи, кому я должен отправить это письмо? 请告诉我,我该把这封信寄给谁。
8. Как ты забыл мое имя? 你怎么忘了我的名字?
9. Они не видели эти цветы в моем саду. 他们没有看到我在花园里种的花。
10. Они не хотят никому об этом рассказывать. 他们不想告诉任何人。
11. Если домашняя работа не выполнена, ты не пойдешь на улицу. 如果家庭作业没完成，你就不许出去。
12. Никто не хочет покушать такие дорогие ягоды. 没有人想吃这么贵重的水果。

五、用所给的词语造“把”字句： 请根据句意造句。 Please make sentences with “把”.

Составьте предложения из данных слов, используя «把».

1. 书 (shù)	放在 (lìng zài)	把书放在桌子上。
2. 衣服 (yīfu)	洗 (xǐ)	把衣服洗干净。
3. 门 (mén)	关 (guān)	把门关上。
4. 邮票 (yóupiào)	贴 (tiē)	把邮票贴在信封上。
5. 事情 (shìqíng)	告诉 (gàosu)	把事情告诉妈妈。
6. 钱 (qián)	寄给 (jìgěi)	把钱寄给奶奶。
7. 椅子 (yǐzi)	搬到 (bāndào)	把椅子搬到客厅里。
8. 客人 (kèrén)	送到 (sòngdào)	把客人送到机场去。
9. 练习 (liànxí)	做完 (zuòwán)	把练习做完。
10. 旅行用的东西 (lǚxíng yòng de dōngxi)	准备 (zhǔnbèi)	把旅行用的东西准备一下。

六. 改错: ài cuò attività: 修訂錯誤的句子

Неправильные ошибки:

- 我把这件事情已经知道了。
  - 请放书在桌子上!
  - 我把这本书看不懂。
  - 在英国, 我没把这些语法学过。
  - 她看我成她的女儿。
  - 快把药吃。
  - 他们很快地把饭吃。
  - 我刚来北京, 还没有把路认识。
  - 他把信没写完。
  - 我们先把教室进去了, 老师才来。
- Wǒ bǎ zhè jiàn shìqíng yǐjīng zhídào le.
Qǐng fàng shù zài zhuōzi shàng!
Wǒ bǎ zhè běn shù kàn bù dǒng.
Zài Yǐngguó, wǒ méi bǎ zhèxiē yǔfǎ xuéguò.
Tā kàn wǒ chéng tā de nǚr.
Kuài bǎ yào chī.
Tāmen hěn kuài de bǎ fàn chī.
Wǒ gāng lái Běijīng, hái méiyǒu bǎ lù rènshí.
Tā bǎ xìn méi xiěwán.
Wǒmen xiān bǎ jiàoshì jìnqù le, lǎoshi cài lái.

七. 请把下面的短文翻译成俄文: Учебник русского языка для начинающих

Переведите следующий текст: Учебник русского языка для начинающих

上星期日, 我朋友田力搬家。他请我去帮忙。上午八点, 我就到了他家。他家里很乱, 到处都是东西, 他和他爱人正在把书和字典放到箱子里, 这样搬上汽车的时候更方便一些。我朋友田力叫我帮他们收拾衣服。我把衣服从衣柜里拿出来, 然后一件件都放在衣箱里。我还把墙上的画小心地拿下来, 把画上的尘土擦干净, 再轻轻地卷起来, 用纸包好, 放在汽车里。

汽车把我们带到他们的新家。这是一套很漂亮的房, 有卧室, 书房和客厅。他们把大床和衣柜放在卧室里, 把书都放在书房的地面上。因为新的书柜还没有送来。我建议他们把画挂在客厅的墙上, 把电视机摆在客厅里, 可是田力的爱人一定要把电视机放在卧室里, 因为她喜欢晚上躺在床上看电视。

搬东西, 整理东西, 打扫房间, …… 我们不停地工作了差不多八个小时。吃晚饭的时候, 我们一起喝啤酒, 我举杯祝贺他们的“乔迁之喜”。

Shàng xīngqí, wǒ péngyou Tián Lì bān jiā. Tā qǐng wǒ qù bāngmáng. Shàngwǔ bā diǎn, wǒ jù dào le tā jiā. Tā jiā lì hěn luàn, dàochū dōu shì dōngxi, tā hé tā àirén zhèngzài bǎ shù hé zìdiǎn fàng dào xiāngzi lǐ, zhèyàng bān shàng qíchē de shihou gèng fāngbiān yǐxiè. Wǒ péngyou Tián Lì jiào wǒ bāng tāmen shǒushi yǐfu, wǒ bǎ yǐfu cóng yíguì li nà chūlái, ránhòu yì jìn jiàn dōu fàng zài yǐxiāng lǐ. Wǒ hái bǎ qiáng shàng de huà xiāoxīn de ná xià lái, bǎ huà shàng de chéntū cā gānjing, zài qīngqīng de juǎn qǐlái, yòng zhī bāo hǎo, fàng zài qíchē lǐ.

Qíchē bā wǒmen dài dào tāmen de xīn jiā. Zhè shì yì tào hěn piào liang de fángzì, yóu wòshì, shūfáng hé kātīng. Tāmen bǎ nà zhàng dàchuáng hé yíguì fàng zài wòshì lǐ, bǎ shù dōu fàng zài shùfáng de

dì shàng, yīnwéi xīnde shūguì hái méiyǒu yún lái. Wǒ jiānyí tāmen běi huà guò zài kètǐng de qiáng shàng, bǎ diànrushījī bǎi zài kètǐng lǐ, kěshì Tiān Lì de àirén yídìng yào bǎ diànrushījī fàng zài wòshí lǐ, yīnwèi tā zìhuān wānshàng tāng zài chuáng shàng kàn diànrushī.

Běn dōngxi, zhénglì dōngxi, dǎsǎo fángjiān, …… wǒmen bùtǐng dǎ gōngzuò le chà bu duō bǎ gè xiāoshí. Chǐ wānfàn de shíhòu, wǒmen yīqǐ hē píjiù, wǒ jù bēi zhùhè tāmen de "qiáo qiān zhī xì".

十一 否定词

II. ОТРИЦАНИЕ

汉语的否定词有“不”、“没(有)”、“别”、“非”、“无”等，常用的是“不”、“没(有)”和“别”。

В китайском языке есть следующие отрицания: «不», «没(有)», «别», «非» и т. д. Наиболее часто употребляемыми являются «不», «没(有)» и «别».

(一) 不 “bù”

Отрицание «不»

“不”位于动词或形容词前，用来否定未发生或未完成的动作或否定状态。

Отрицание «不» располагается перед глаголом или перед прилагательным.

(1) 用于否定未发生或未完成的动作行为，主要用于现在或将来的。

Употребляется для отрицания несвершившегося или незаконченного действия. Главным образом употребляется в настоящем или будущем времени.

1. 他今天不学中文。

Tā jīntiān bù xué Zhōngwén.

2. 明天是假日，不上班。

Míngtiān shì jiàri, bù shàngbān.

3. 后天我不休息。

Hòutiān wǒ bù xiūxi.

(2) 句中的动词为表示动作行为的动词。即可用于现在和将来，也可用于过去。

Употребляется с глаголом, который в предложении выражает действие или поступок. Употребляется в настоящем и будущем времени. Также может употребляться в прошедшем времени.

1. 昨天我怎么叫她她都不起来。
Вчера я как её звать, она не просыпается.

Zuótiān wǒ zěnme jiào tā tā dōu bù qǐlái.

2. 你还吃吗？
Ты ещё ешь?

Nǐ hái chī ma?

- 一不吃了。
Не ем.

Bù chī le.

3. 不告诉你！
Не скажу тебе!

Bù gàoosu nǐ!

- (3) 句中的动词为表示心理状况的动词。可用于过去、现在和将来。

Употребляется с глаголом, который в предложении выражает психическое состояние. Может употребляться в прошлом, настоящем и будущем времени.

1. 那时候，她并不知道。
Тогда она не знала.

Nà shíhou, tā bìng bù zhīdào.

2. 现在她还不知道。
Теперь она не знает.

Xìnrq; tā hái bù zhīdào.

3. 我不喜欢这件衣服。
Мне не нравится эта одежда.

Wǒ bù xǐhuān zhè jiàn yīfu.

4. 你不愿意去就算了。
Ты не хочешь идти — это не проблема.

Nǐ bù yuàn yì qù jiù suàn le.

(4) 动词为非动作性词——主要包括系动词和表示存在的动词。

Употребляется с глаголом, который не выражает действие – в основном это глаголы связки и глаголы, выражающие состояние.

不是 (bù shì), 不在 (bù zài), 不像 (bù xiàng), 不等于 (bù dengyú)

(5) 形容词。可用于过去、现在或将来。

Употребляется с прилагательным. Может употребляться в прошлом, настоящем и будущем времени.

不忙 (bù máng), 不小 (bù xiǎo), 不结实 (bù jiēshí)

(6) 表示重复或习惯性的动作或状态。可用于过去、现在或将来。

Употребляется с повторяющимся или привычным действием или состоянием. Может употребляться в прошлом, настоящем и будущем времени.

1. 他不吸烟。

Tā bù xīyān.

2. 他从来不坐车上班。

Tā cónglái bù zuò chē shàngbān.

3. 那几年我一直不吃肉。

Nà jǐ nián wǒ yízhí bù chī ròu.

偏误:

Типичные ошибки:

• 我昨天不去动物园。

Wǒ zuótiān bù qù dòngwùyuán.

• 上周他不告诉我这个消息。

Shàngzhōu tā bù gàoù wǒ zhè ge xiāoxi.

• 他去香港的東野洋相道。《丁子駕室》(1922)。爵士們回來。

Tō gù Xīnggāng de shì wǒ méi zhīdào.

Отрицание 没(有) 表示否定，常与“否”字一起用。

(1) 否定动词“有”：*你没有时间* / *他没有时间*

Справочник по гидравлическим и газодинамическим системам

1. 他没有什么朋友。 因为“他”没有“你”

Tā méiyǒu shénme péngyou.

2. 那儿没有饭馆儿。
那儿没有饭馆儿。
那儿没有饭馆儿。

Nær með yfir fenguðinn. Já, ókæn idandis óf

(2) 否定动作或变化的完成，可以看成是“了”的否定形式。

«**»** используется для отыскания частичности действия или и

и состояния. Вс можно рассматривать как отрицательную форму

A. 用于动词前，表示行为动作未发生或未完成。

Используется перед спагетти. Выражает отрицание возможного.

стия или его изысканность. Планета заслуживает заботы.

1. 昨天我没上班。(否定“昨天我上班了。”)

Zuōtiān wǒ mǎi shàngbǎn. (отрицает «чтение я работал»)

2. 現在沒下雨。(否定“現在下雨了。”) It's not raining now.

Хідпзі мей хід уй. (отриацет «сейчас идет дождь».)

我没感冒。(否定“我感冒了。”) 感冒的预防与治疗

Wō méi gōnmōe. (отрицает «я просты».)

用于形容词前，表示状态的变化未发生或未完成。

Используется перед притяжательными. Выражает отрицание

появления изменений состояния или их исчезновения.

1. 衣服没干呢。(否定“衣服干了。”)
Yīfú méi gān ne. (отрицает «одежда высуха»)
2. 树叶没红。(否定“树叶红了。”)
Shùyè méi hóng. (отрицает «листья покраснели»)
- C. 用于“在”前, 表示过去或现在, 不能用于将来。
Используется перед «в», выражает прошедшее или настоящее время. Не употребляется в будущем времени.

“在”作为主要动词

«в» в качестве основного глагола
他现在没在。
Tā xiànlái méi zài.

“在”作为副词, 表示“正在进行”。

«в» в качестве наречия, выражает «происходит сейчас».
我没在吃东西啊。
Wǒ méi zài chī dōngxi a.

(3) 除以上两种用法以外, 还有一种用法较为少见。

Кроме вышеперечисленных двух способов употребления, есть еще один способ употребления, который встречается сравнительно редко.

“没”用于一些能愿动词之前, 主要是“能”和“想”。

«没» может употребляться перед некоторыми модальными глаголами. Главным образом перед «能» и «想».

1. 我并没想伤害你。

Wǒ bìng méi xiǎng shānhài nǐ.

2. 很抱歉没能事先通知你。

Hěn bàoqiè méi néng shixiān tōngzhi nǐ.

偏误:

Типичные ошибки:

- 校长明天没有上班。

Xiaozhang mingtiān méiyǒu shàngbān.

- 下星期没下雨。

Xià xīngqī méi xiàyǔ.

- 他太忙了，没有时间吃饭。

Tā tài máng le, bù yǒu shíjiān chīfàn.

(三) 别 «bié»

Отрицание «别»

“别”是“不要”的意思，位于动词或形容词前，常用于祈使句。

«别» выражает значение «不要», располагается перед глаголом или прилагательным. Часто используется в побудительных предложениях.

1. 别动!

Bié dòng!

2. 别着急。

Bié zháojǐ.

3. 明天你别来了。

Míngtiān nǐ bié lái le.

4. 大家别紧张。

Dàjiā bié jīntiāng.

偏误:

Типичные ошибки:

- 别要说话。

Bié yào shuōhuà.

- 昨天你别忘了吃药。

Zuótān nǐ bié wàng le chī yào.

练习

Упражнение

一、填空:

Заполните пропуски:

1. 我_____知道。

wǒ _____ zhīdào.

2. 他_____参加昨天的晚会。

Tā _____ cānjiā zuótān de wānhuì.

3. _____生气，大家跟你开一个玩笑。

shēngqì, dàjiào gēn nǐ kāi yí ge wánxiào.

4. 事故告诉我们_____要酒后开车。

Shìgù gùosu wǒmen _____ yào jiǔ hòu kāi chē.

5. 他_____得不说出这个秘密。

Tā _____ déi bù shuō chū zhè ge mìmì.

二、纠错：常见的错误句型 二十

Неправильные ошибки:

1. 他昨天不家开会。

Tā zuótiān bù jiā kāi huì.

2. 小李下周没去出差。

Xiao Li xià zhōu méi qù chūchāi.

3. 经理的事儿太多，不有时间休息。

Jīnglǐ de shìr太 duō, bùyǒu shíjiān xiūxi.

4. 昨天晚上你别忘了看电影。

Zuótiān wǎnshàng nǐ bié wàngle kàn diànyǐng.

5. 别要大声说话。

Bié yào dàshēng shuōhuà.

6. 上周，他不告诉我这个安排。

Shàngzhōu, tā bù găosu wǒ zhè ge ānpái.

十二 数词

12. ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ

(一) 基数词

Количественные числительные

(1) 基数词的读法:

Чтение количественных числительных:

一	二	三	四	五
yī	èr	sān	sì	wǔ
六	七	八	九	十
liù	qī	bā	jǐu	shí
十一	十二	十三	十四	十五
shíyī	shíér	shísān	shísì	shíwǔ
十六	十七	十八	十九	二十
shílìu	shíqī	shíbā	shíjǐu	ershí
二十一	二十二	二十三	二十四	二十五
èrshíyī	èrshíér	èrshísān	èrshíjǐu	èrshíwǔ
二十六	二十七	二十八	二十九	三十
èrshíliù	èrshíqī	èrshibā	èrshíjǐu	sānshí
三十一	四十	五十	一百	三百
sānshíyī	sìshí	wǔshí	yībǎi	sānbǎi
六百五十	一千	一天零七	一万	十万
liùbǎi wǔshí	yīqiān	yìqìng líng qī	yìwàn	shíwàn
四十五万零二	百万	千万	亿	十一亿五千万
bǎiqiān	bǎi wàn	qiān wàn	yì	shíyīyì wǔ qiān wàn
sìshíwǔwàn	líng èrbǎi			
sānshíshíyī				

(2) 汉语数词的基本单位

Основные единицы числительных китайского языка

万	wàn
1,0000	
百万	bǎi wàn
100,0000	
亿	yì
1,0000,0000	
十亿	shí yì
10,0000,0000	

汉语数词习惯以四位数为一个基本单位, 即五位数一读, 四位数以前是“万”, 八位数以前是“亿”。例:

В китайском языке основной единицей числительных принято считать четырехзначное число. Поэтому во время чтения пятизначных чисел читается то, что находится перед четырехзначным числом. Четырехзначным числом является «万» (wàn) – десять тысяч, восьмизначным – «亿» (yì) – сто миллионов.

1,8000 读作: 一万八千

750,0000 读作: 七百五十万

3,2600,0000 读作:

12,4900,0000 读作:

12,4900,0000 读作:

12,4900,0000 读作:

12,4900,0000 读作:

12,4900,0000 读作:

偏误:

典型的 ошибки:

8,7000 * 读作: 八十七千

bāshí/qīqiān

34,0000 * 读作: 三百四十千

sānbǎishí qiān

(3) 不论两数间有几个零, 只读一个零。

вне зависимости от того, сколько нулей между двумя числами, читается только один ноль.

101 一百零一

yībǎilíngyī

4005 四千零五

sìqiānlíngwǔ

80,0080 八十万零八十

bāshí wàn líng bāshí

偏误:

典型的 ошибки:

* 四千零零五

sìqiān líng líng wǔ

* 八十万零零零八十

bāshí wàn líng líng líng bāshí

(4) 数词一般不直接修饰名词, 两者间需要用量词以为中介。

Числительные обычно не употребляются непосредственно перед числительными. Между числительным и существительным необходимо использовать сущестное слово как посредник.

数词 + 量词 + 名词

(nù cí) liàng cí míng cí

shùcí liàngcí míngcí

Числительное + счетное слово + существительное

一块表 yí kuài bìbo 两位经理 liàng wèi jīnglǐ 五把椅子 wǔ b 把 yǐzi 二十个鸡蛋 shí èr gè jiādn

yí kuài bìbo liàng wèi jīnglǐ wǔ b 把 yǐzi shí èr gè jiādn

 偏误:

Typical mistakes:

* 一面包 yí miàn bāo 三酒 sān jiǔ 六朋友 liù péngyou 九桌子 jiǔ zhuōzi

yí miàn bāo sān jiǔ liù péngyou jiǔ zhuōzi

(二) 序数词

Порядковые числительные

(1) “第…”, 汉语通常在数字前加前缀词“第”来表示序数。

Для выражения порядкового числа в китайском языке перед числительным добавляется служебное слово «第...», которое указывает на порядковое значение следующего за ним числительного.

第三天 dì sān tiān 第3天 (页) dì sān tiān (yè)

dì sān tiān dì wǔshíyì (yè)

第12(个) dì shí èr (gè) 第907(号房间) dì 907 hào fángjiān

dì shí èr (gè) dì jiù lǐng qí (hào fángjiān)

(2) “头…”, 也是汉语序数词的前缀

Префикс «头» также является показателем порядкового значения следующего за ним числительного:

头一(次) 头三(个人) 头两(个量)

tóu yī (zhì) tóu sān (gè rén) tóu liǎng (gè xiāngliàng)

(3) “初…”，有开始的意思，也用来表示序数的前缀

“初 (chū)” – начинать – также может использоваться в функции префикс, выражающего порядковое число.

初一 初五 初 (次) 初 (等)

chū yī chū wǔ chū (cì) chū (děng)

Родственники изображены на картинке, поэтому лучше всего использовать

注意: 注意:

Примечание: 在第一层楼 – 在第六层 – 第三排 – 第二层 –

在某些情况下, 汉语的序数词和基数词相同。习惯只用基数词表示序数。

В некоторых случаях в китайском языке порядковые и количественные числительные аналогичны. Обычно количественные числительные выражают значение порядковых числительных.

亲属: 三哥 二姐

Родственники: sān gē èr jiě

楼房: 四楼 五层

Здания: sì lóu wǔ céng

! 偏误: 六六楼 八八层

! Типичные ошибки: 六六楼 八八层

* 第六楼 第七弟

* 六六楼 八八层

(三) 分数

Дроби

汉语分数的表达方法是先说分母，然后加“…分之…”最后说分子。
Способ выражения дробей в китайском языке следующий:

分母 + 分之 + 分子

Знаменатель + 分之 + числитель

五分之四

十分之一

wǔ fēn zhī sì

shí fēn zhī yī

百分之五十

千分之二

bǎi fēn zhī wǔshí

qiān fēn zhī èr

万分之一

一千万分之一

wàn fēn zhī yī

(四) 概数

Приблизительные числа

(1) 表示接近但不足某数目，在数字前用“近”。
 Для выражения приближительного числа с недостатком перед чи-

лительным ставится слово «近» (jìn) – приблизительно, около.

近百家饭馆

jìn bǎi jiā fàngguǎn

近三十个人

jìn sānshí gè rén

(2) 表示在某数目附近

Выражение именное, использующееся в остаточных единицах числа.

A. 可以在数字“十”后加“末”，如“十之末”“十之未尽”。

Можно после цифры «+» добавить «ж».

十来个人，跟着他一起向南走，到了一个叫“南村”的地方。

shí lái ge rén   石来个人   行尸走肉 + 人物

五十九座大橋

wūshí lèi xué dàkǒu

D. 常在数字后加“左右”或“上下”，

Часто после цифры добавляют «左右» или «上下».

四点左右，以确保午夜一小时的睡眠。万勿沉醉于美酒和

sì diǎn zuòzhōu

十五个左右

shirō de zuōbu nishimura Ōtomo no minamoto

群英 - A General English Translation

sān gān shàngxià

四十上下——白话文与“新文化运动”

sixti shèngxiān

C. 也可以在数字前面“约”或“大约”等修饰。

Также через панель можно добавить $\text{e}^{\text{i}\theta}$ или $e^{-\text{i}\theta}$.

的一个小时

[View all posts](#) [View all posts](#) [View all posts](#)

大约五十分后，从山脚下出来，向北走，过一个村，到一个叫“大河口”的地方。

[View all posts by **admin**](#) | [View all posts in **Uncategorized**](#)

D. 相邻或相近的数词并列使用。相邻或相近的数词并列使用。

Сочетание соседних или близких числительных

三五个   十万八万   二十多岁   三十多岁
sān wǔ gè   shíwàn bāwàn   èrshí duō suì   sāishí duō suì
如是两位数，则只连接相邻的尾数。
Если сочетаются двузначные числа, то соединяются лишь единицы (десятки не повторяются).

十五六个人   二十七八天
shíwǔliù ge rén   èrshíqībā tiān

偏误:

典型的错误:

- 这个西瓜有十七十八斤重。

Zhège xīguā yǒu shíqishíbā jīn zhòng.

(3) 表示超过某数目，一般在数字后加“多”或“开外”，有两种情况。

Для выражения превосходящего числа обычно после числительного добавляется «多» или «开外». Выделяют две различные ситуации употребления:

A. 整数时：

   крупные числа

  二十多辆汽车

  一百多个生词

  八十开外

  bāshí kāiwài

B. 数词为1—9时，“多”必须移至量词后。此句意为“你学了三个小时。”

Если речь идет о числах от 1 до 9, то «多» следует поставить сразу после счетного слова.

我们学习了两个多小时了。

Wǒmen xuéxí le liǎng ge duō xiāoshí le.

他们三年多没见面了。

Tāmēn sān nián duō méi jianmiàn le.

！ 偏误：

Типичные ошибки:

• 我的朋友在中国住3多年了。

Wǒde péngyou zài Zhōngguó zhù sān duō nián le.

• 这个城市从前只有两三万多人。

Zhège chéngshì cóngqian zhǐyǒu liǎng sān wàn duō rén.

练习

Упражнения

一、阅读：

Прочитайте:

一	二	三	四	五	六	七	八	九	十
yī	èr	sān	sì	wǔ	liù	qī	bā	jǔ	shí
二十	三十	七十	八十	一百	三百	四百	五百	六百	一千
èrhundred	sānhundred	qíshí	bāshí	yibǎi	sānbǎi	zhíshí	wǔshí	liùshí	zhūshí
八百	九百	四千	六千	七千	五千	一万	二万	三万	四万
bābǎi	jǔbǎi	sìqiān	liùqiān	qīqiān	qíqiān	wàn	èr wàn	sān wàn	չորս վահան

十万	百万	千万	一亿	十三亿	百亿
shíwàn	bǎi wàn	qiān wàn	yī yì	shísānyì	bǎiyì
千亿	三十	四百五十	一千六百七十七		
qiānyì	sānshí	sìbǎi wǔshí	yìqianliùbāiqishíqī		
八万三千九百		十八万八千		二百三十万	
bāwàn sānqiānjūnbǎi		shíxbǎiwàn bāiqiān		èrbǎisānshíwàn	
七千四百万		一亿一千万		十二亿八千五百万	
qīqiānsìbǎi wàn		yíyìyíqīlānwàn		shíer yíbāgānwǔbǎi wàn	
一百零一		一千零一		一万零一百	
yíbǎilíngyī		yíqīlānlíngyī		yíwànlíngyībǎi	
2. 第一	第七	第八十九		第一百零一	
dìyī	dìqī	dìbāshíjū		dìyibǎilíngyī	
头三(天)		初(次)			
tóusān(tiān)		chū(cì)			
3. 三分之一	十分之八		百分之五十		
sān fēn zhí yī	shí fēn zhí bā		bāi fēn zhí wǔshí		
万分之一					
wàn fēn zhí yī					
4. 近百(人)	七点左右		三十上下		
jìn bǎi(rén)	qīdiǎn zuòyǒu		sānshí shàngxià		
七八个(朋友)					
qī bā ge (péngyǒu)					

二、改错：找出并改正下面的错误。 请看二十一课

Направьте ошибки: Исправьте ошибки в следующих предложениях.

1. 十八千九百零一
shíbā qiān lǜbǎi qīng yí

2. 八百零零一
bābǎi lǜlǜ yí

3. 十二鸡蛋
shíèr jīdàn

4. 九朋友
jiǔ péngyou

5. 五面包
wǔ miànbāo

6. 北京大约有七八个岛左右。
Běijīng dàoyuē yǒu qībā ge xiǎn zuòyóu.

7. 英国的留学生在中国学习两多年了。
Yīngguó de liúxuéshēng Tāng Mu zài Zhōngguó xuéxí liǎng duō nián le.

8. 这篇文章我有二十多个生词。
Zhè piān wénzhāng wǒ yǒu èrshí ge duō de shēngcí.

9. 那条大街有近五十家饭馆儿上下。
Nà tiáo dàjēi yǒu jìn wǔshí jiā fàngguānr shàngxià.

10. 出席大会的代表超过了近万人。
Chūxí dàhuì de dàibiǎo chōuguò le jìn wàn rén.

十三 量词

13. СЧЕТНЫЕ СЛОВА

量词是一种表示事物数量单位的词，用于数词和名词；“这”、“那”和名词；以及“哪”、“几”、“多少”等副词和名词之间。

Счетные слова используются между числительным и существительным, между указательными местоимениями «это», «тот» и существительным, а также между «как», «几分», «多少» и существительным.

(一) 个体量词

Individualnye счे�тные слова

1. 个 (gè)

量词“个”是用于计量时使用最广泛的量词

Счетное слово «个» является наиболее широко употребляемым

四~电话   两~人   八~西瓜   十~字

sì ~ diànhuà   liǎng ~ rén   bā ~ xīguā   shí ~ zì

2. 位 (wèi)

“位”是在计量所尊敬的人时使用

Счетное слово «位» употребляется с выразительными именами существительными для выражения значения почтения и уважения

一~次便

两~客人

三~朋友

yí ~ dàshì

liǎng ~ kèrén

sān ~ péngyou

3. 张 (zhāng)

“张”一般用于计量平面物体。

Счетное слово «张» обычно употребляется

с наименованиями плоскими предметами

五~纸   三~桌子   六~照片

wǔ ~ zhǐ   sān ~ zhuōzi   liù ~ zhàopian

4. 件 (jiàn)

“件”用于计量上衣，某些个体器物。

Счетное слово «件» употребляется с наименованиями верхней одежды и некоторых индивидуальных инструментов, приспособлений

一~上衣

二~夹克

五~行李

yī ~ shàngyī

sān ~ jiákè

wǔ ~ xíngluggage

5. 条 (tiáo)

“条”用于计量下衣，条状物，项目等

Счетное слово «条» используется со словами «брюки», «рубка», с наименованиями тонких и длинных предметов, предметов, которые в собранном состоянии образуют длинную ленту или полосу, частей человеческого тела, с некоторых запутанными и растянутыми длинной формы и т. д.

一~裙子	一~裤子	三~领带
yī - qúnzi	yī - kùzi	sān - lǐngdài
两~大河	一~街	四~鱼
liǎng - dàhé	yī - jiē	sì - yú
五~规定	一~新闻	两~消息
wǔ - guīdìng	yī - xīnwén	liǎng - xīxiāo
六~意见		sì - yíjìan

6. 把 (bǎ)

“把”用于计量可以用手握住的物品。

Счетное слово ««**把**» используется с наименованиями предметов, которые можно крепко скать руками

一~椅子	四~雨伞	六~剪刀
yī - yǐzi	sì - yǔsǎn	liù - jiǎndāo

7. 只 (zhǐ)

“只”用于计量某些动物或一对物品中的一个。

Счетное слово «**只**» используется с наименованиями некоторых животных или парных предметов

七~鸡	三~猫	两~鸟
qī - jī	sān - māo	liǎng - niǎo
一~手	一~眼睛	一~袜子
yī - shǒu	yī - yǎnjing	yī - wàzi

8. 本 (běn)

“本”用于计量许多张纸合成的本子。

Счетное слово «**本**» используется с названиями печатных изданий

一~书

yì ~ shù

三~杂志

sān ~ zázhí

两~支票

liǎng ~ zhīpiào

9. 间 (jiān)

“间”用于计量房间。

Счетное слово «**间**» используется с названием комнат, номерами гостиниц

一~厨房

yì ~ chīcháng

三~卧室

sān ~ wòshì

六~房屋

liù ~ fángwū

10. 片 (piàn)

“片”用于计量扁平形状的物体。

Счетное слово «**片**» используется с наименованиями плоских и ровных предметов

两~面包

liǎng ~ miànbāo

三~药片

sān ~ yàopián

一~云

yì ~ yún

II. 块 (kuài) 计量词 用于计量整体或一张平面的物体。第 2

“块”用于计量整体中的一部分或一张平面的物体。

Счетное слово «块» используется с частями целого или с некоторыми плоскими предметами.

—巧克力

yǐ – qībokāi

三-蛋糕

sān – dànghāo

两-奖牌

liǎng – jiǎngpái

(二) 集合量词:

Собирательные счетные слова

“集合量词”用于计量成对或成套的事物

Собирательные счетные слова используются с наименованиями предметов, образующих пару или комплект

1. 套 (tào) – комплект, набор

两-衣服

lǐng – yīfu

一-书

yí – shù

五-房子

wǔ – fángzi

2. 双 (shuāng) – дна; оба, пара

三-鞋

sān – xié

六-袜子

liù – wàzi

两-筷子

liǎng – kuàizi

3. 副 (fù) – набор, комплект

两-手帕

liǎng – shǒubà

三-鱼竿

sān – yúgān

全-武装

quán – wǔzhuāng

此类集合量词还有: 群、打、伙、批等。

К этой категории счетных слов также можно отнести «些», «些个», «伙», «批» и т. д.

(三) 不定量词

Счетные слова предметов в неопределенном количестве

“不定量词”用于计量不确定数量的事物。

Счетные слова предметов в неопределенном количестве используются для исчисления неопределенного количества предметов.

1. 些 (xiē) – несколько

—书 这~东西 那~人
yī ~ shū zhè ~ dōngxi nà ~ rén

2. 点儿 (diǎnr) – немножко, чуть-чуть

—事儿 —麻烦
yì ~ shìr yí ~ mófāng

(四) 种属量词

Счетные слова категорий

“种属量词”用于表示不同种类的事物。

Счетные слова категорий используются для выражения предметов, относящихся к различным видам, классам и т. д.

1. 种 (zhǒng) – сорт, вид
五~语言 两~方法 三~情况
wǔ ~ yǔyán liǎng ~ fǎfǎn sān ~ qīngkuàng
2. 式 (shì) – тип
一~两份 二~三份
yí ~ liǎng fèn èr ~ sān fèn
3. 样 (yàng) – образец
五~菜 三~作法
wǔ ~ cài sān ~ zuòfǎ
4. 类 (lèi) – вид
同~结果 四~样品
tóng ~ jiéguǒ sì ~ yàngpǐn

(五) 度量衡词

Счетные слова измерений

“度量衡词”是计算物体长度、容量、重量单位的词
Счетные слова измерений используются для измерения
длины, объема, веса предметов

1. 公斤 (gōngjīn) – килограмм
五~苹果 二百~煤
wǔ ~ píngguǒ èr bǎi ~ mèi
2. 斤 (jīn) – 0,5 килограмма
二~等于一公斤 三~油
èr ~ dengyú yí gōngjīn sān ~ yóu

3. 克 (kè) – грамм
一百五十~牛奶
yí bǎi wǔshí ~ niúnǎi
- 八十一黄金
bāshí ~ huángjīn
4. 公里 (gōnglǐ) – километр
二百四十~路程
èr bǎi sìshí ~ lùchéng
- 十~长跑
shí ~ chángrǎo
5. 米 (mǐ) – метр
三~布
sān ~ bù
- 一~身高
yī ~ bāishéng
6. 里 (lǐ) – 0,5 километров
二~等于一公里
èr ~ děngyu 等于 yí gōnglǐ
- 五百米是一~
wǔ bǎi mǐ shì yī ~
7. 升 (shèng) – литр
两~汽油
liǎng ~ qìyóu
- 三~水
sān ~ shuǐ

(六) 容器量词

Счетные слова для емкостей

“容器量词”是借容器的名字来当做量词。

Счетные слова для емкостей были образованы из названий различных емкостей и сосудов.

1. 杯 (bēi) – бокал
一~咖啡
yí ~ káfēi
- 两~啤酒
liǎng ~ píjiǔ

2. 瓶 (píng) – бутылка
五~果酱 三~薪水
wū – guǒjiàng sān – yáoshuì
3. 盆 (hú) – сосуд с горшочком
~~开水 ~~茶
yī – kāi shuǐ yī – chá
4. 盘 (pán) – тарелка
三~菜 两~水果
sān – cài liǎng – shuǐguǒ

(七) 动量词

Счетные слова для глаголов действия

“动量词”是表示动作次数的量词。

Счетные слова для глаголов действия выражают количество совершенных действий

- 我去过三次马来西亚。
Wǒ qùguo sān cì Mǎláixiānyá.
- 今天他已经来两回了。
Jīntiān tā yǐjǐng lái liǎng huí le.
- 我每天早上去趟自由市场。
Wǒ méitiān zìboshàng qù yí tàng zìyóu shichǎng.
- 这本书我已经看了三遍了。
Zhè běn shù wǒ yǐjǐng kàn le sān biān le.

练习

Упражнения

一、阅读:

Прочитайте:

一条大河	四本书	六杯咖啡
yí tiáo dà hé	sì běn shù	liù bēi kāfēi
十二条啤酒	五件毛衣	七条裤子
shí èr píng piū	wǔ jiàn máoyī	qī tiáo kùzi
三个朋友	两位客人	三十二张照片
sān gè péngy友	liǎng wèi kèrén	sānshí èr zhāng zhàopiàn
一双拖鞋	这些东西	那些事儿
yí shuāng tuōxié	zhèxiè dōngxi	nàxiè shìr
十五公里路	两公斤苹果	十公升水
shíwǔ gōnglǐ lù	liǎng gōngjīn píngguǒ	shí gōngshēng shuǐ

二、填空:

Заполните пропуски:

两( )皮带	五( )杂志	八( )牛奶
liǎng ( ) pídài	wǔ ( ) zázhì	bā ( ) niúniú
三( )西瓜	四( )菜	九( )面包
sān ( ) xīguā	si ( ) cài	jǔ ( ) miànbāo
一( )咖啡	七( )语言	三( )卧室
yí ( ) kāfēi	qī ( ) yǔyán	sān ( ) wòshì

四( )药	两( )巧克力	一( )衣服
sì ( ) yào	liǎng ( ) qièlì	yì ( ) yīfú
三( )椅子	一( )桌子	一( )手套
sān ( ) yǐzi	yí ( ) zhuōzi	yí ( ) shǒutào
两( )布	这( )方法	那( )东西
liǎng ( ) bù	zhè ( ) fǎngfǎ	nà ( ) dōngxi

三、纠错:

Исправьте ошибки:

三只鱼	四个鸟	五条衬衫
sān zhī yú	sì ge niǎo	wǔ tiáo chēnshān
六张椅子	十个照片	一片厨房
liù zhāng yǐzi	shí ge zhàopiàn	yí piàn chīfáng
两套夹克	五个意见	七个领带
liǎng tào jiákè	wǔ ge yíjiàn	qī ge lǐngdài
十二壶油水	三杯汽油	
shí èr hú yóushuǐ	sān bēi qìyóu	

十四 离合词

14. РАЗДЕЛЬНО-СЛИТНЫЕ СЛОВА

离合词是现代汉语中一种用法特殊的双音节词，它的组合成分之间结合较松，需要时，中间可加入其他成分。它主要用作动词，有的也用作形容词或名词。

Раздельно-слитные слова – это специфичное употребление двухсложных слов китайского языка. Их сочетание является сравнительно свободным. В случае необходимости между двумя элементами двухсложного слова можно добавить другие составные элементы. Большую часть двухсложных слов составляют глаголы, также есть прилагательные и существительные.

(一) 结构

Структура

大部分离合词是由一个动词成分与一个名词成分构成。

Большую часть раздельно-слитных слов составляют слова, образованные путем сочетания глагола и существительного.

动词 + 宾语

Глагол + дополнение

见面 或 见 ----- 面

jìmiàn huò jìan ..... miàn

结婚 或 结 ----- 婚

jiéhūn huò jié ..... hūn

也有小部分的离合词由一个动词成分与一个补语成分构成

Также есть небольшая часть раздельно-слипных слов, образованных путем соединения глагола и дополнения.

动词 + 补语

Глагол + нестивоизменное определение сказуемого
(дополнение)

抓紧   烦忙

zhuān // jīn   bāng // máng

(1) 动词 Глагол

1. 我今天晚上和我朋友见面。

Wǒ jīntiān wǎnshàng hé wǒ péngyou jiànmiàn.

我希望和你见一面。

Wǒ zǐwàng hé nǐ jiàn yí miàn.

2. 上星期老王和小孙结婚了。

Shàng xīngqī Lǎo Wáng hé Xiǎo Sūn jiéhūn le.

李明结了三次婚。

Lǐ míng jié le sān cì hūn.

(2) 形容词 Презелательное

1. 他非常着急。

Tā fēichóng zháojí.

时间还早。你着什么急呀。

Shíjiān hái zǎo, nǐ zháo shénme jí ya.

2. 刚发愁了。我有办法了。

Bìe fāchóu le, wǒ yǒu bànfǎ le.

刚到15号工资就花完了，他发了大愁了。
Gāng dào shí wǔ hào gōngzī jiù huā wán le, tā fā le dà chóu le.

(3) 名词 Существительное

1. 我的签证下星期到期。

Wǒ de qiānzheng xià xīngqī dòu qì.

2. 他和同事们的关系都很好。

Tā hé tóngshì men de guānxì dōu hěn hǎo.

(二) 使用条件

Правила употребления

(1) 结合在一起使用时：

Объединенное использование:

A. 离合词前，常以介词词组来修饰，其格式为：

Перед раздельно-слитными словами часто располагается предложная конструкция. Ее форма следующая:

主语 + 介词词组 + 离合词（动词）

Подлежащее + предложная конструкция +

раздельно-слитные слова (глагол)

1. 明天我要跟小李见面。

Míngtiān wǒ yào gēn Xiǎo Lǐ jiànmiàn.

2. 他将和张兰结婚。

Tā jiāng hé Zhāng Lán jiéhūn.

3. 大家给那个歌星鼓掌。

Dàjiā gěi nà ge gēxīng gǔzhǎng.

4. 家长为孩子操心。 ... 1. 你个一下班就买东西了！

Jiāzhǎng wèi háizi cāoxīn. 1. 你个一下班就买东西了！

5. 一对恋人在公园散步。 ... 2. 那边那对情侣在散步。

Yí duì liánrén zài gōngyuán sànbù. 2. 那边那对情侣在散步。

偏误：

Типичные ошибки:

误用为及物动词而加上了宾语。

Ошибочное употребление переходного глагола с дополнением.

* 你可以帮忙吗？（你可以帮我一个忙吗？）

* Ni kěyǐ bāngmáng wǒ ma? (Ni kěyǐ bāng wǒ yí gè máng ma?)

* 王先生结婚她。（王先生和她结婚。）

* Wáng xiānsheng jiéhūn tā. (Wáng xiānsheng hé tā jiéhūn.)

* 妈妈洗澡孩子。（妈妈给孩子洗澡。）

* Māma xǐzǎo hóizi. (Māma gěi hóizi xǐzǎo.)

* 我见面你。（我和你见面。）

* Wǒ jiànmiàn nǐ. (Wǒ hé nǐ jiànmiàn.)

B. 部分离合词可带补语

Некоторые раздельно-слитные слова могут употребляться в сочетании с постпозиционным определением сказуемого (дополнением)

a)

б)

主语 + 离合词 + 重复离合词动词部分 + 了... ...了

Подлежащее + раздельно-слитное слово + удвоение

глагольной части раздельно-слитного слова + 了...

в)

г)

1. 他们昨天跳舞跳了一个晚上。

Tāmen zuótiān tiào wǔ tiào le yí ge wǎnshàng.

2. 老王吹牛吹得很厉害。

Lǎo Wáng chuīniú chuī de hěn lihai.

3. 上个星期日小李照相照了半天。

Shàng ge xīngqì rì Xiǎo Lǐ zhàoxiāng zhào le bàn tiān.

4. 张主任出国出了三年。

Zhāng zhǔrèn chūguó chū le sān nián.

(2) 分离时的使用条件。

Условия разделенного употребления.

A. 中间通常可加着、了、过。

Между составными частями раздельно-слинных слов часто добавляют «着», «了» и «过».

动词成分 + 着/了/过 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слинного слова + «着» /

«了» / «过» + именная часть раздельно-слинного слова

发着烧

点着头

hā zhe shāo

dìan zhe tóu

洗了澡

请了假

xǐ le zǎo

qǐng le jià

上过当

吃过亏

shàng guò dāng

chī guò kuī

偏误:

Typичные ошибки:

应加入词中的成分误置于词后:

Ошибочное расположение слов после раздельно-слинного слова, которые должны находиться между элементами раздельно-слинного слова.

- 他洗澡了去吃饭。（他洗了澡去吃饭。）

Tā xǐbāo le qù chīfàn. (Tā xǐ le zǎo qù chīfàn.)

- 老师点头着同意了。（老师点头头同意了。）

Lǎoshī diǎntóu zhe tóngyi le. (Lǎoshī diǎn zhe tóu tóngyi le.)

- 小王送礼过。（小王送过礼。）

Xiao Wáng sòng lì guo. (Xiao Wáng sòng guo lì.)

B. 一部分离合词中间可加入数量词:

Между элементами некоторых раздельно-слинных слов могут быть употреблены счетные слова и числительные:

动词成分 + 数量词 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слинного слова +

счетное слово и числительное + именная часть

раздельно-слинного слова

见一次面

jìn yí cí miàn

唱两首歌

chàng liǎng shǒu gē

搬八次家

bān bā cí jiā

帮一个忙

bāng yí gè máng

C一部分离合词中间可加入“什么”，后附“呀”，表示不必的意思。

Между элементами некоторых раздельно-слитных слов может быть употреблено вопросительное слово «† ли», а после самого раздельно-слитного слова междометие «О». Длинное сочетание выражает значение «не обязательно, не нужно».

商討問題成分 + 什麼 + 調整成分 + 明

Глагольная часть раздельно-слитного слова + 什么

+ именная часть раздельно-сливного слова +

生什么气呀？离什么婚呀？

shēng shénme gǔ yuè   W shénme hàn yuè

她什么心呀，送什么礼呀。

chó shènme xīn yì   sòng shènme lì yì

D. 部分离合词可以重叠第一音节，表示某个动作持续一段不长的时间，或表示次数少、程度深。

В некоторых раздельно-слитных словах может удваиваться первая часть. Тем самым выражается кратковременность действия. Либо незначительное величие раз выполнение действия или глубина степени.

离合谓动调成分 + 重复动词成分 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слитного слова + повтор

глагольной части + именная часть раздельно-слитного слова

散散步	跳跳舞	把把关	吃吃饭
sàn sàn bù	tíao tiào wǔ	bǎ bǎ guān	chī chī fàn
看看病	理理发		
kàn kàn bìng	lǐ lǐ fà		

或在重叠词之间加入“了”

между повторяющимися элементами также можно добавить «了».

离合词动词成分 + 了 + 重复动词成分 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слитного слова + «了» + повтор слитной части + именная часть раздельно-слитного слова

点了点头	唱了唱歌	握了握手
diǎn le diǎn tóu	chàng le chàng gē	wò le wò shǒu

偏误:

典型的 ошибки:

误将整个离合词重叠。

Ошибочный повтор всего раздельно-слитного слова.

* 大使和部长见见面。（大使和部长见见面。）

Dàshí hé bùzhǎng jiànmiàn jiànmiàn. (Dàshí hé bùzhǎng jiàn miàn.)

* 他们握了握手。（他们握了握手。）

Tāmen wòshǒu le wòshǒu. (Tāmen wò le wò shǒu.)

第二部分 常用离合词表

Таблица часто используемых раздельно-литых слов

音序 Алфавитный порядок	例词 Примеры					
	离事	安家	安神	办公	帮忙	报名
A	离事	ānjia	ānshén			
B	极尖	把关	握手	办公	帮忙	报名
	bójian	bǎguān	bǎishǒu	bàngōng	bāngmáng	bàngmíng
	变心	播音	毕业			
	biànxīn	bōyīn	bìyè			
C	操心	插话	插手	吵架	吃饭	出差
	cāoxīn	chāihuà	chāshǒu	chǎojá	chīfan	chūchāi
	出口	吹牛	成文			
	chūkǒu	chuīniú	chéngwén			
D	打的	打发	担心	道歉	得意	动身
	dǎde	dǎfā	dānxīn	dǎiqiàn	déiyì	dòngshēn
	断交	读书				
	duànjiāo	dúshù				
F	发财	发愁	翻脸	犯罪	放心	分手
	fācái	fāchóu	fānlǎn	fànzuì	fàngxin	fēnshǒu
	付款	用法				
	fùkuǎn	fànfǎ				
G	干杯	干活	鼓掌	挂号	过关	过年
	gānbēi	gānhuà	gǔzhǎng	gǔzhào	guòguān	guòyīn
H	换钱	灰心	回信	混饭		
	huànqián	huīxīn	huíxìn	hùnfan		
J	加油	见面	建文	讲话	结婚	介绍
	jīayóu	j只见	jìanwén	jǐng huà	jíeguān	jìehūn
	就业	救命				
	jìeyè	jùmìng				

K	开车	开会	开头	窗口	坑人	看病	
	kāichē	kāihuì	kāitóu	kǎokǒu	kāng rén	kānbìng	
L	劳驾	理发	离婚	聊天	领情	借神	落后
	láojiè	fàlǐ	liúhūn	liáotán	lǐngqíng	lǚshén	luòhòu
M	留宿	没空	没事	迷路	免税	没戏	
	liúsù	méikòng	méishì	mīlù	mǐntuì	méixi	
P	排队	跑步	赔钱	碰头	拼命	破产	
	páidui	pǎobù	péiqián	pèngtóu	pīnmìng	páchān	
Q	起床	签名	请假	缺勤	请假	缺勤	
	qǐchuáng	qiānmíng	qǐngjiá	quēqín	qǐngjiá	quēqín	
R	让步	入门	入境	如意	如愿以偿	如意	
	ràngbù	rùmén	rùjìng	rúyì	rúyuàn yǐcháng	rúyì	
S	散步	伤心	扫兴	伤心	上当	生气	
	sànbù	sānxīn	sǎoxìng	shāngxīn	shàngdāng	shēngqì	
	随便	便便					
	suíbiàn	shuāihuàng					
T	拉杠	谈话	深亲	停火	同事	投票	退休
	lāgàng	tánhuà	shēnqīn	tínghuǒ	tóngshì	tóupiào	tǐxī
W	完蛋	晚点	问好	握手	误会		
	wánдан	wǎndiǎn	wènhǎo	wòshǒu	wàidiǎn		
X	吸烟	洗澡	下海	吓人	塑家	泄气	休假
	xīyān	xǐzǎo	xiàhǎi	xiànrén	xiàngjiā	xièqì	xiūjià
	行内						
	xíngnèi						
Y	摇头	用心	游泳	有名	运气		
	yóutóu	yòngxīn	yóuyǒng	yǒumíng	yùnqì		
Z	在意	涨价	招手	着急	助产	撞车	
	zàiyì	zhǎngjià	zhāoshǒu	zháozhí	zhùchǎn	zhuàngchē	

练习
Упражнения

一、阅读:

Прочитайте:

1. 今天晚上我和你见面。

Jīntiān wǎnshàng wǒ hé nǐ jiànmiàn.

2. 前天我和朋友见了一面。

Qiántiān wǒ hé péngyou jiàn le yí miàn.

3. 他先后结过三次婚，都不成功。

Tā xiānhòu jié guo sān cì hūn, dōu bù chénggōng.

4. 马克打算明年和玛丽结婚。

Mǎkè dǎsuān míngnián hé Mālì jiéhūn.

5. 大卫很忙，上午开了三个会。

Dàwéi hěn máng, shàngwǔ kāi le sān ge huì.

二、造句:

Составьте предложения:

1. 洗澡	妈妈	孩子	始		
xǐzǎo	māma	háizi	shǐ		
2. 帮忙	可以	一个	你	吗	我
bāngmáng	kěyǐ	yíge	nǐ	ma	wǒ
3. 阴阳	了	小李	三张		
zhēngxiāng	le	Xiao Li	sānzhāng		
4. 担心	为	大家	他		
chānxīn	wèi	dàjiā	tā		

5. 读书 在 她 大学 二十了 三年
dúshù zài tā dàxué shí èr le sānnián

三、纠错:

Неправильные ошибки:

1. 下午我想说话你。

Xiàwǔ wǒ xiǎng shuōhuà nǐ.

2. 张明1978年结婚她。

Zhāngmíng 1978 nián jiéhūn tā.

3. 她上午有三个开会。

Tā shàngwǔ yǒu sān gè kāihui.

4. 我们五个人打的一个不够。

Wǒmen wǔ gè rén dǎ yī ge bù gòu.

5. 天很黑，你们走路留神一点儿。

Tiān hěn hēi, nǐmen zǒulù liúshén yídiǎnr.

6. 周末去长城散心散心。

Zhōumò qù Cháng Chéng sǎnxīn sǎnxīn.

7. 他和小姐握手了握手。

Tā hé xiǎojie wòshǒu le wòshǒu.

8. 我们大家都投票你。

Wǒmen dàjiā dōu tóupiào nǐ.

9. 他对这件事生气很大。

Tā duì zhè jiàn shì shèngqì hěn dà.

10. 王师傅十五年开车了。

Wáng shīfù shíwǔ nián kāichē le.

十五 形容词重叠

15. УДВОЕННАЯ ФОРМА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ

汉语中有一部分形容词是可以重叠的，形容词重叠总的来说具有使句子更生动的修辞意义。

在汉语中，某些形容词可以用重叠形式。重叠形式使句子更加生动，具有修辞意义。

(1) 形容词重叠有两种情况：

有以下两种情况：
AABB(AA);

胖胖	小小	短短
pàngpàng	xǐǎoxiǎo	duānduān
高高大大	红红绿绿	瘦瘦小小
gāogāo-dàdà	hónghóng-lǜlǜ	shòushòu-xǐǎoxiǎo
高高兴兴	漂漂亮亮	客客气气
gāogāo-xìngxìng	pīào pīào-liàngliàng	kèkè-qìqì

ABAB:

雪白青白	闷热闷热	细长细长
xuěbái xuēbái	mènrè mènrè	xǐcháng xǐcháng

偏误：

Типичные ошибки:
*她今天穿得漂亮漂亮的。
Tā jīntiān chuān de piàoliang piàoliang de.

- 他总是犹豫犹豫，什么事也做不成。 他总是犹豫犹豫，什么事也做不成。
Tā zǒngshì yóuyù yóuyù, shénme shì yě zuò bù chéng.
- 她穿了件雪白雪白的衣服。 她穿了件雪白雪白的衣服。
Tā chuānle jièn xuěxuě-báibái de yīfú.

(2) 形容词重叠不受表示程度和否定的副词修饰，也不能用作比较
Перед удвоенной формой прилагательных нельзя употреблять градуативных наречий или отрицательных наречий. Также нельзя употреблять сравнение.

偏误：

典型的错误：他家里不干干净净。

- 他家里不干干净净。 他家里不干干净净，很不卫生。
Tā jiā lǐ bù gān gān-jìng jìng. 他家里不干干净净，很不卫生。
- 今天很暖暖和和。 今天很暖暖和和，天空万里无云。
Jīntiān hěn nuǎnnuǎn-huōhuō. 今天很暖暖和和，天空万里无云。
- 上海的街道比北京的街道窄窄小小。 上海的街道比北京的街道窄窄小小。
Shànghǎi de jiēdào bì Běijīng de jiēdào zhǎizhǎi-xiǎoxiǎo.

(3) 形容词重叠的意义。
Значение удвоенной формы прилагательных

A. 程度加强。 他说话时总是客客气气的。

Усиление степени. 他说话时总是客客气气的。

1. 她有一头黑黑长长的头发。

Tā yǒu yí tóu hēihēi-chángcháng de tóufa.

2. 他说话时总是客客气气的。

Tā shuōhuō shí zǒngshì kèkè-qīqì de.

3. 她穿了条雪白雪白的裙子。她穿了条雪白雪白的裙子。
Tā chuānlè tiáo xuěbái xuěbái de qúnzi.

4. 她家里收拾得整整齐齐。她家里收拾得整整齐齐。
Tā jiù lì shōushi de zhěngzhěng-qíqí.

B. 重叠后表达更生动。

Удвоенная форма прилагательного делает стиль изложения более живым.

1. 大家高高兴兴地过春节。

Dàjiā gāogāoxìngxìng de guò chūnjié.

2. 她今天穿得漂漂亮亮地去公园。

Tā jīntiān chuān de piàoqiàoliàngliàng de qù gōngyuán.

3. 短短几个月，她的汉语就说得不错了。

Duānduān jǐ ge yuè, tā de Hányǔ jù shuō de bùcuò le.

4. 房子里空空的，什么也没有了。

Wūzǐ li kōngkōng de, shénme yě méiyǒu le.

C. 两个意义相反的形容词重叠合用表示复杂多样。

Удвоенная форма двух прилагательных, выражавших антонимичное значение, употребляется для выражения значения «разнородный, смешанный, разнообразный».

1. 老老少少来了十几个人。

Lǎolǎoshǎoshǎo láile shí jǐ ge rén.

2. 晚上，到处都是红红绿绿的彩灯。

Wǎnshàng, dàochù dōu shì hónghónglǜlǜ de cǎidēng.

3. 头发长长短短的，很不整齐。

Tóufa chángchóngduānduān de, hěn bù zhěngqí.

4. 路面高高低低。不太好走。
Lùmiàn gāogāodīdī, bù tài hăozǒu.

练习

Упражнения

一、写出以下形容词的重叠方式:

Образуйте удвоенную форму следующих прилагательных:

- 快乐 kuàilè
- 干净 gānjing
- 漂亮 piàoliang
- 冰冷 bīnglěng
- 凉快 liángkuai
- 热闹 rènao
- 炎热 qīnrè
- 鲜红 xiānhóng

二、改正句子里的错误:

Неправьте ошибки в предложениях:

- 同学们很高高兴兴地旅游去了。
Tóngxuémen hĕn gāogāoxìngxìng de lúyóu qù le.
- 房间被她打扫得干净。
Fángjiān bài tā dǎsǎo de gānjing.
- 骑自行车去,很方便便。
Qí zhíxíngchē qù, hĕn fāngfāngbiànbìan.

4. 这儿的风景真美更美丽。

Zhèr de fēngjǐng zhēn měiměili.

5. 轻一推，门就开了。

Qīng yì tuī, mén jiù kāi le.

6. 请说清清楚楚这句话的意思。

Qǐng shuō qīngqīngchūchū zhè jù huà de yì思.

7. 他把皮鞋擦得亮的。

Tā bǎ píxié cā de liàng de.

8. 孩子洗完澡，干干净净的。

Háizi xǐ wán zǎo, gānjinggānjing de.

9. 这把椅子，坐着特别舒服服。

Zhè bǎ yǐzi, zuò zhe tèbié shūshūfufu.

10. 那儿的字写得很大，我们看得清楚清楚的。

Nàr de zì xiě de hěn dà, wǒmen kàn de qīngchuqingchu de.

三、阅读并翻译下面的短文，在需要的地方将形容词替换成适当的重叠形式。

Прочитайте и переведите следующий текст, в необходимых местах образуйте удвоенную форму прилагательных:

我朋友是翻译。在法国大使馆工作。她个子很高，眼睛很大，戴着一副黑边儿眼镜。她说的话的时候，总是很慢，你可以看得很清楚。我朋友很聪明，工作很努力，不管遇到什么困难，她总是很高兴地对待，不生气，也不着急，所以同事们们都喜欢跟她一起工作。

如果你在法国大使馆看见一个穿得很干净，很漂亮，戴眼镜的中国小姐，我想那一定是我朋友，因为法国大使馆里只有一个女翻译。

Wǒ péngyou shì fānyí, zài Fǎguó dàshíguān gōngzuò. Tā gézi hěn gāo, yánjīng hěn dà, dài zhe yǐfù héibiānr yánjīng. Tā shuōhuà de shíhou, zǒngshì hěn mǎn, nǐ kāiyí tīng de hěn qīngchu. Wǒ péngyou hěn cōngming, gōngzuò hěn nǔlì, bùguān yùdǎo shénme kùnnán, tā zǒngshì hěn gōogōoxingqìng de duìdǎi, bù shèngqì, yě bù zháoji, suǒyǐ tóngshímen dōu xǐhuān gān tā yīqí gōngzuò.

Rúguò nǐ zài Fǎguó dàshíguān kànjiàn yīge chuàn de hěn gānjīng, hěn piàoliang, dài yánjīng de Zhōngguó xiāoje, wǒ xiāng nà yíding shì wǒ de péngyou, yǐnwéi Fǎguó dàshíguān li zhīyóu yīge nǚ fānyí.

十六 动词重叠

16. УДВОЕНИЕ ГЛАГОЛОВ

(一) 汉语中的一部分动词有重叠形式。

В китайском языке некоторые глаголы могут быть удвоены.
可以重叠的动词包括：

Глаголы, которые можно удваивать:

1) 表示动作、行为的动词可以重叠。

Глаголы, выражющие движение, действие, поступок.

看-看看 收拾-收拾收拾

kàn-kànkàn shōushi-shōushi shōushi

洗-洗洗 修理-修理修理

xǐ-xǐ xǐ xǐ

玩-玩玩 练习-练习练习

wán-wánwán liànxí-liànxí liànxí

2) 表示积极思维活动的动词可以重叠。

Глаголы, выражющие активную мыслительную деятельность.

想-想想 考虑-考虑考虑

xǎng-xǎngxiǎng kǎolǜ-kǎolǜ kǎolǜ

启发-启发启发 分析-分析分析

qǐfǎ-qǐfǎqǐfǎ fēnxī-fēnxī fēnxī

3) 不能重叠的动词包括：

Глаголы, которые нельзя удваивать:

A. 表示心理活动的动词, 如“怕, 喜欢, 爱, 憎恶……”
Глаголы, выражющие психическую деятельность: «бояться», «любить», «ненавидеть» ...

Глаголы, выражющие психическую деятельность: «любить», «ненавидеть» ...

B. 表示发展变化的动词, 如“生, 发展, 开始, 结束……”
Глаголы, выражющие развитие или изменение: «诞生», «发展», «开始», «结束» ...

C. 表示存在, 判断, 状态的动词, 如“在, 是, 像, 有, 断……”
Глаголы, выражющие существование, оценку, состояние: «在», «是», «像», «有», «断» ...

D. 表示趋向的动词, 如“起, 过, 出, 进, 回……”
Глаголы, выражющие направление или тенденцию: «встать», «пройти», «выйти», «входить», «вернуться» ...

(二) 重叠的形式

Формы удлинения глаголов

单音节动词: Односложные: AA A—A ATA AT—A

双音节动词: Двуслогоые: ABAB — ABABA

离合词: Разделительно-литные слова: AAB ATAB

1. 我想到河边走走。
Wǒ xiǎng dào hébiān zǒuzou.
2. 瞧一瞧, 看一看, 又便宜又好。
Qiáo yi qiáo, kàn yi kàn, yòu piányi yòu hǎo.
3. 他试了试就买下来了。
Tā shì le shì jù mǎi xiàilai le.

4. 我数了一数，一共三百块钱。

Wǒ shǔ le yī shù, yìgōng sānbǎi kuàiqian.

5. 一起去吧，你也认识认识这位先生。

Yíqǐ qù ba, nǐ yě rènshí rènshí zhè wèi xiānsheng.

6. 今天我休息，在家收拾了收拾房间。

Jīntiān wǒ xiūxi, zài jiā shōushí le shōushí fángjiān.

7. 老头每天下下棋，散散步，聊聊天，别的都不管。

Lǎotóu mǎitiān xiàxià qí, sànshàng bù, liáochat liáo, biéde dōu bù
guǎn.

(三) 动词重叠式的意义。

Значение удвоенных глаголов

(1) 表示动作反复次数少，时间短，句子语气比较缓和。

Выражают кратковременность действия, исключительность количеству раз совершение действия. Придают предложению сравнительно мягкую и спокойную интонацию.

1. 进来以前请先敲敲门。

Jinlái yǐqián qǐng xiān qiāoqiāo mén.

2. 她在这儿没什么事做就学学中文。

Tā zài zhèr méi shénme shì zuò jiù xuéxué Zhōngwén.

3. 去年春天，我去杭州玩了玩。

Qùnián chūntiān, wǒ qù Hángzhōu wánle wán.

4. 他们在公园里照了照相，看了看风景。

Tāmen zài gōngyuán li zhào le zhào xiàng, kàn le kàn fēngjǐng.

(2) 表示惯常, 即次数多但程度轻。你别总不笑我嘛 (2)

Выражают обычное, часто повторяющееся действие, степень которого неизначительна.别老不笑我嘛 (2)

1. 有空的时候, 她喜欢唱歌, 跳跳舞。

Yǒu kòng de shíhou, tā xǐhuāng chàngchàng gē, tiào wǔ.

2. 早晨起来跑跑步, 做做操, 对身体有好处。

Zǎochén qǐlái pǎopao bù, zuòcuò cāo, duì shēnqì yǒu hǎochù.

3. 他才二十多岁, 就每天养养鸟, 种种花, 不想去工作。

Tā cài èrshí duō suì, jiù méitiān yāngyāng niǎo, zhòngzhòng huā, bù xiǎng qù gōngzuò.

4. 她很爱干净, 经常擦擦桌子, 扫扫地。

Tā hěn ài gānjing, jīngcháng cācā zhuōzǐ, sǎosǎo dì.

(3) 表示尝试。

Выражение попытки сделать что-то.

1. 这个收音机坏了, 不信你听听。

Zhè ge shōuyīnji huáile, bù xìn nǐ tīngtīng.

2. 他尝了尝, 挺香。

Tā cháng le cháng, tǐng xiāng.

3. 我摸了摸, 还行, 不烫。

Wǒ mō le mō, hái xíng, bù tàng.

4. 他试了试这件衣服, 太大了。

Tā shì le shì zhè jiàn yīfú, tài dà le.

(四) 在有的情况下不能用动词重叠。某些情况下不能用动词重叠。

В некоторых случаях нельзя удваивать глаголы.

(1) 不能作定语。

Нельзя удваивать глаголы в функции определения.

偏误:

Типичные ошибки:

- 他是教汉语的老师。
Tā shì jiāo yǔ de lǎoshi.
- 旁边的屋子里有休息休息的人，别大声吵。
Pángbiān de wūzǐ li yǒu xiūxi xiūxi de rén, bié dàshēng chǎo.
- 这是一个整天玩玩的孩子。
Zhè shì yī ge zhàngtiān wánwán de háizi.

(2) 不能作状语。

Нельзя удваивать глаголы в функции обстоятельства.

偏误:

Типичные ошибки:

- 咱们走走着去商店吧。
Zānmēn zǒuzouzhe qù shāngdiàn ba.
- 他喜欢看看着电视吃饭。
Tā xǐhuān kànkanzhé diàntíviē chīfan.
- 老师称赞称赞地点点头。
Lǎoshi chéngzán chéngzán de diǎndiǎn tóu.

(3) 不能表示正在进行的动作。不能表示正在进行的动作时，
在句中不能用“正在”。

Нельзя удалять глаголы, выражавшие значение «находящейся в стадии осуществления действия».

偏误：

典型的 ошибки:

- 别进去，孩子正在写作业呢。
Bié jinqu, háizi zhèngzài xiězuò ne.
别进是不对的，孩子正在写作业呢。
- 他回来的时候我正在扫地。
Tā huílai de shíhou wǒ zhèngzài sǎodì.
他回来的时候我正在扫地。
- 我在看看报，他在浇浇花，孩子在玩玩。
Wǒ zài kàn kàn bào, tā zài jiāo jiāo huā, háizi zài wán wán.
我在看看报，他在浇浇花，孩子在玩玩。

练习

Упражнения

一、用适当的动词重叠填空：

Заполните пропуски соответствующими глаголами в удвоенной форме:

1. 你在这儿____，他马上就来。

Nǐ zài zhèr____, Tā mǎshàng jù lái.

2. 我一个人拿不了这么多东西，你____我吧。

Wǒ yì gè rén ná bù liǎo zhème duō dōngxi, nǐ____wǒ ba.

3. 你来____，我做的鱼好不好吃？

Nǐ lái____, wǒ zuò de yú hăochī bu hăochī?

4. 汽车坏了，我得送汽车厂去____。

Qìchē huàile, wǒ děi sòng qìchē chǎng qù____.

5. 把这个好消息告诉他吧, 让他____。
Bǎ zhè ge hǎo xìxì gàosù tā ba, ràng tā yě ____.
6. 他____头说: “我同意。”
Tā ____ tóu shuō: “Wǒ tóngyì.”
7. 阿姨, 地毯脏了, ____吧。
Āyí, dìtǎn zāng le, ____ ba.
8. 这个录音带我____就还给你。
Zhè ge lúyīndài wǒ ____ jiù huán gěi nǐ.
9. 早晨____操, 对身体有好处。
Zǎochén ____ cāo, duì shēntǐ yǒu hǎochu.
10. 房间太乱了, 咱们____吧。
Fángjiān tài luàn le, zánmen ____ ba.

二、改正句子中的错误:

Неправильные ошибки в предложении:

1. 我正在修理修理电灯, 他进来了。
Wǒ zhèngzài xiūlǐ xiūlǐ diàndēng, tā jinle le.
2. 他洗洗过皇子, 就去换衣服了。
Tā xǐ guò pánzǐ, jiù qù huàn yīfu le.
3. 刚才写写的那封信, 寄了没有?
Gāngcái xiěxie de nà fēng xìn, jì le méiyǒu?
4. 司机等一等他半个小时。
Sījī děng yì děng tā bàn gè xiǎoshí.
5. 学习学习游泳的时候, 一定要有耐心。
Xuéxí xuéxí yóuyǒng de shíhou, yídìng yào yǒu nàiixin.

三. 用下面的词造句：“说”和“看” 合十

Составьте предложения со следующими словами:

1. 问问 wènwen
2. 整理整理 zhěnglǐ zhěnglǐ
3. 味一尝 cháng wèi cháng
4. 找一找 zhǎo yì zhǎo
5. 数一数 shǔ yì shǔ

四. 阅读下面的短文，在适当的地方，用动词重叠替换动词：

Прочитайте следующий текст, в необходимых местах замените глаголы удвоенной формой:

今天是星期天，上午我没有出门，在家听音乐、看书、洗衣服、收拾房间，时间过得也很快。我看了表，才知道已经中午12点了。我的先生还在睡觉，我敲了他的门，叫他起来，因为下午我们要去一个朋友家，他得赶紧洗澡、刮胡子，准备一下。

Jīntiān shì xīngqītiān, shàngwǔ wǒ méiyǒu chūmén, zài jiā tīng yīnyuè, kàn shù, cháng yǐfu, shǒushi fángjiān, shíjǐn guò de yě hěn kuà. Wǒ kàn le biǎo, cái zhīdào yǐjīng zhōngwǔ 12 diǎn le. Wǒ de xiānsheng hái zài shuǐjiāo, wǒ qīao le tā de mén, jiào tā qǐlái, yǐmei xiàowǔ wǒmen yào qù yí ge péngyou jiā, tā děi gǎnkuài xiǎobǎo, guǎ húzi, zhǔnbèi yǐjí.

十七 语气助词“呢”和“吧”

17. МОДАЛЬНЫЕ ЧАСТИЦЫ «ні» И «б»

(一) 语气助词“呢”的用法

Употребление модальной частицы «呢»

(1) 用于正反疑问句尾，表示不肯定，比没有“呢”的问句语气缓和。

Модальная частица «呢» употребляется в конце альтернативных вопросительных предложений. Выражает неопределенность или сомнение. Тон вопроса с модальной частицей «呢» сравнительно мягкий и сплаженный.

1. 你明天去不去呢？

Nǐ míngtiān qù bu qù ne?

2. 你还买不买那房子呢？

Nǐ hái mǎi bu mǎi nà fángzi ne?

3. 他能不能做那个工作呢？

Tā néng bu néng zuò nà gōngzuò ne?

(2) 用于有疑问代词的问句后，表示猜疑，比没有“呢”的问句语气缓和。

Может употребляться в конце вопросительных предложений, образованных при помощи вопросительных местоимений. Выражает сомнение, подозрение, недоумение. Тон вопроса с модальной частицей «呢» сравнительно мягкий и сплаженный.

1. 这是为什么呢？

Zhè shì wéishénme ne?

2. 那是谁的书包呢?

Nà shì shéi de shūbāo ne?

3. 我们先作哪件事呢?

Wǒmen xiān zuò nǎ jiàn shì ne?

(3) 用于选择疑问句句尾, 表示疑问。“呢”有缓和语气的作用。

Может употребляться в конце альтернативных вопросительных предложений. Выражает сомнение, неизвестность, неуверенность. Модальная частица «呢» смягчает тон вопроса.

1. 你喜欢红色的还是喜欢白色的呢?

Nǐ xǐhuān hóngsè de hóngshí xǐhuān báisè de ne?

2. 这种水果是甜的还是酸的呢?

Zhè zhǒng shuǐguǒ shì tián de hóngshí suān de ne?

3. 你喜欢文科还是理科呢?

Nǐ xǐhuān wénkē hóngshí lǐkē ne?

(4) 用在名词、代词等后, 表示疑问。

Может употребляться после имен существительных и местоимений, выражая сомнение, неизвестность, неуверенность.

1. 昨天我去了海边, 你呢?

Zuótiān wǒ qù le hǎibiān, nǐ ne?

2. 他学习法文, 你呢?

Tā xuéxiào Fǎwén, nǐ ne?

3. 这是我的书, 他的呢?

Zhèshì wǒ de shù, tā de ne?

(5) 用于陈述句尾, 表示动作或情况正在进行或持续。

Может употребляться в конце повествовательного предложения, выражая длительность действия или ситуации.

1. 老师等你呢。 *师* *你* *呢* “呢”表示说话时的语气。

Lǎoshī děng nǐ ne.

2. 他们在上课呢。

Tāmen zài shàngkè ne.

3. 你听，刮风呢。

Nǐ tīng, guāfēng ne.

(6) 在陈述句中, 用“呢”表示句中停顿并连接上下文。

Использование частицы «呢» может употребляться в повествовательном предложении. Использование модальной частицы «呢» выражает контекстную взаимосвязь двух предложений.

1. 那本书我看了, 我不懂, 他呢, 也看了, 也不懂。

Nà běn shū wǒ kàn le, wǒ bù dǒng. Tā ne, yě kàn le, yě bù dǒng.

2. 你想怎么去? 骑车呢, 你不会, 坐车呢, 你头晕。

Nǐ xiǎng zěnmé qù? Qí chē ne, nǐ bù huì zuò chē ne, nǐ tóu yūn.

3. 去海南度假, 机票太贵, 去北戴河呢, 也太没意思了, 都去过五次了。

Qù Hainán dùjià, jīpiào tài guì. Qù Běidàihé ne, yě tài méi yìsi le, dōu qùguo wǔ cì le.

(二) 语气助词“吧”的用法

Употребление модальной частицы «吧»

(1) 用于陈述句尾, 表示请求、命令、商量或提议。

Употребляется в конце повествовательного предложения и выражает просьбу, приказ, обсуждение или внесение предложений.

1. 你帮帮他吧。

Nǐ bāngbāng tā ba.

2. 你们出发吧。 Ni men chū fā ba.

3. 你再想想吧。 Nǐ zài xiāngxiāng ba.

4. 我们还是去吧。 Wǒ men hái shì qù ba.

(2) 用于陈述句尾，表示同意。

Употребляется в конце повествовательного предложения и выражает согласие.

1. 好吧，就这样吧。 Hǎo ba, jù zhèyàng ba.

2. 你们去吧，自己保重就是了。 Nǐ men qù ba, zì jǐ bǎozhòng jiù shì le.

3. 方法是对的，就这样作吧。 Fǎngfǎ shì duì de, jù zhèyàng zuò ba.

(3) 用于陈述句尾，表示不能完全肯定，所以用问号，但语气比一般询问和缓。

Употребляется в конце повествовательного предложения. Выражает невозможность полного подтверждения или утверждения, поэтому в конце предложения ставится вопросительный знак. Тон такого вопроса мягче обычного вопросительного предложения.

1. 你说的不对吧？ Nǐ shuō de bùduì ba?

2. 昨天他没来吧？ Zuótiān tā méi lái ba?

3. 这是你的字典吧？ Zhè shì nǐ de zìdiǎn ba?

一、比较下列句子：

Сравните следующие предложения:

1. 后天你去不去广州?

Hòutiān nǐ qù bu qù Guǎngzhōu?

后天你去不去广州呢?

Hòutiān nǐ qù bu qù Guǎngzhōu ne?

2. 你能不能按时完成这个工作?

Nǐ néng bu néng áo shí wán chéng zhè ge gōngzuò?

你能不能按时完成这个工作呢?

Nǐ néng bu néng áo shí wán chéng zhè ge gōngzuò ne?

3. 我们选择哪种方法?

Wǒmen xuǎnzé nǎ zhǒng fāngfǎ?

我们选择哪种方法呢?

Wǒmen xuǎnzé nǎ zhǒng fāngfǎ ne?

4. 这是谁的?

Zhè shì shéi de?

这是谁的呢?

Zhè shì shéi de ne?

5. 这种机器是上海生产的还是广州生产的?

Zhè zhǒng jīqì shì Shànghǎi shèngchǎn de háishi Guǎngzhōu shèngchǎn de?

这种机器是上海生产的呢, 还是广州生产的呢?

Zhè zhōng jīqì shì Shànghǎi shèngchǎn de háishi Guāngzhōu
shèngchǎn de ne?

6. 张经理在等你。

Zhāngjīnglǐ zài děng nǐ. 张经理在等你。张经理在等你呢。

Zhāngjīnglǐ zài děng nǐ ne.

二、用带“呢”的短句，完成下列句子：

Закончите следующие предложения, используя частицу «呢»:

1. 我们明天去西安旅行。_____?

Wǒmen míngtiān qù Xī'ān lǚxíng._____?

2. 我的书被雨水淋湿了。_____?

Wǒ de shū bēi yǔshuǐ línshī le._____?

3. 坐火车从北京到昆明时间太长。_____, 又太贵了。

Zuò huochē cóng Běijīng dào Kūnmíng shíjiān tài cháng._____,
yòu tài guì le.

4. 那篇文章我看了，不怎么好_____, 也有很多问题。

Nà piān wénzhāng wǒ kàn le, bù zěnmé hǎo._____, yě yǒu
hěnduō wèntí.

5. 这个学校的学生种了很多树。_____?

Zhè ge xuéxiào de xuésheng zhòng le hěnduō shù._____?

三、翻译句子：

Переведите предложения:

1. 我们再讨论讨论吧。

Wǒmen zài tǎolùn tǎolùn ba. 我们再讨论讨论吧。

2. 天气太热了，把空调开开吧。 Tiānqì tài rè le, bǎ kōngtiáo kāikāi ba.
3. 从这儿走，方向是对的，试试看吧。 Cóng zhèr zǒu, fāngxiàng shì duì de, shíshí kàn ba.
4. 你明天不上班吧？ Nǐ míngtiān bù shàngbān ba?
5. 这月的工资我们还没花完吧？ Zhè yuè de gōngzī wǒmen hái méi huā wán ba?
6. 他现在很困难，我们去帮帮他吧。 Tā xiànzài hěn kùnnán, wǒmen qù bāngbang tā ba?
7. 好吧，我们回去吧。 Hǎo ba, wǒmen huíqù ba.
8. 那个房子不卖了吧？ Nà ge fángzi bù mǎi le ba?

十八 “能”, “会”和“可以”

18. МОДАЛЬНЫЕ ГЛАГОЛЫ «能», «会» И «可以»

(一) “能, 会, 可以”是能愿动词, 也叫助动词, 帮助动词表示需要, 可能或愿望。

«能», «会» и «可以» являются модальными глаголами, также их называют вспомогательными, так как они помогают основному глаголу выразить значение «небодительно, можно или желать».

(1) 能 (néng)

A. 表示具备某种能力。

Выражает наличие некоторых умений, способностей, возможностей

1. 他能听懂上海话。Tā néng tīngdǒng Shànghǎihuà.

2. 她一顿能吃三碗饭。Tā yì dùn néng chī sān wān fàn.

3. 他能不能不开公共汽车? Tā néng bù néng kāi gōnggòng qìchē?

4. 他很谦虚, 能接受别人的意见。Tā hěn qiānxū, néng jíshòu biéren de yíjìan.

B. 表示客观环境或情理上许可。

Выражает разрешение сделать что-то на основании объективных обстоятельств или ходового смысла.

1. 明天早上七点你能来吗? Míngtiān zǎoshàng qī diǎn nǐ néng lái ma?

Míngtiān zǎoshàng qī diǎn nǐ néng lái ma?

2. 对不起, 今天不能借书。 对不起, 今天不能借书。 八十一

Duibuqi, jīntiān bù néng jiè shù.

3. 我不能告诉你。

Wǒ bù néng gào sù nǐ.

4. 只有星期天全家才能聚在一起。 只有星期天全家才能聚在一起。

Zhǐyóu xīngqītiān quānjū cài néng jù zài yīqǐ.

(2) 会 (huì)

A. 表示经过学习, 掌握了某种技能。

Выражает овладение некоторыми умениями в результате обучения.

1. 大卫会用筷子。

Dàwéi huì yòng kuàizi.

2. 我会骑自行车, 可是不会骑三轮车。

Wǒ huì qí zhíxíngchē, kěshì bù huì qí sānlúnchē.

3. 老王很会买东西。

Lǎowáng hěn huì mǎi dōngxi.

4. 会不会打扮, 一看就知道。

Huì bù huì dǎbàn, yī kàn jiù zhùdào.

B. 表示有可能。

Выражает возможность.

1. 已经八点了, 他还会来吗?

Yǐjīng bā diǎn le, tā hái huì lái ma?

2. 看来不会再下雨了。

Kànleì bù huì zài xiàyǔ le.

3. 已经修好了, 不会再坏了。

Yǐjīng xiūhào le, bù huì zài huāi le.

4. 不穿大衣就出去会生病的。

你刚要去买《二》

Bù chuān dàiyī jù chūqù huì shēng bìng de.

(3) 可以 (kěyǐ)

A. 表示能够

Выражает значение «мочь», быть в состоянии; быть возможным, может случиться».

1. 学习汉字可以发展孩子的智力。

Xuéxí Hánzì kěyǐ fāzhǎn háizi de zhìlì.

2. 她学了一年汉语, 现在可以听, 但还看不懂。

Tā xuéle yì nián Hányǔ, xiànzài kěyǐ tīng, dàn hái kàn bu dǒng.

3. 下雪了, 可以堆雪人了。

Xià xuě le, kěyǐ duī xuěrén le.

4. 这个可以当书签用。

Zhè ge kěyǐ dāng shūqiān yòng.

B. 表示许可。

Выражает разрешение и позволение.

1. 请问, 我可以走了吗?

Qǐng wèn, wǒ kěyǐ zǒule ma?

2. 这儿可以不可以吸烟?

Zhèr kěyǐ bù kěyǐ xī yān?

3. 你可以把这本书带走, 但明天一定要还给我。

Nǐ kěyǐ bǎ zhè běn shù dài zǒu, dàn míngtiān yídìng yě
huánlǐ wǒ.

4. 女生可以进男生宿舍楼, 男生不可以进女生宿舍楼。

Nǚshēng kěyǐ jìn nánshēng sùshè lóu, nánshēng bù kěyǐ jìn
nǚshēng sùshè lóu.

(二) 近义词辨析

Подробный анализ близких по значению слов

(1) “能”和“会”

«能» и «会»

A. 初次学会某种动作或技术,可以用“会”也可以用“能”,但以“会”为多;恢复某种能力,只能用“能”,不能用“会”。

При первичном овладении некоторыми навыками, техникой или мастерством, возможно употребление как модального глагола «能», так и «会», но в данном случае модальный глагол «会» употребляется чаще. При восстановлении некоторых умений и навыков возможно употребление лишь модального глагола «能».

我病好了,能劳动了。

Wǒ bìng hào le, néng láodòng le.

偏误:

! Типичные ошибки:

* 我病好了,会劳动了。

Wǒ bìng hào le, huì láodòng le.

B. 表示具备某种能力,可以用“能”,可以用“会”;表示达到某种效率,只能用“能”,不能用“会”。

Для выражения обладания некоторыми умениями и навыками возможно употребление как модального глагола «能», так и модально-глагола «会». Для выражения достижения некоторой эффективности возможно лишь употребление модального глагола «能».

小李能(会)打字,一分钟能打三百多字。

Xiao Li néng(huì) dǎzì, yī fènzhōng néng dǎ sānbǎi duō zì.

偏误:

Typical mistakes:

- 小李能（会）打字，一分钟会打三百多字。

Xiao Li néng (huì) dàzì, yí fènzhàng huì dǎ sānbǎi dù zh.

C. 表示“有可能”，可以用“能”也可以用“会”。

Для выражения значения «возможен» возможно употребление обеих модальных глаголов «能» или «会».

她能找到男朋友吗？（她的条件和客观情况许可吗？）

Tā néng zhǎodào nán péngyou ma? (Позволят ли ей обстоятельства и условия?)

她会找到男朋友吗？（找到男朋友这件事会发生吗？）

Tā huì zhǎodào nán péngyou ma? (Может ли случиться так, что она найдет молодого человека?)

(2) “能”和“可以”

“能”和“可以”

A. “能”以表示能力为主，“可以”以表示可能性为主，“可以”有时也表示有能力做某事，但不能表示善于做某事。

Модальный глагол «能» главным образом употребляется для выражения значения «умения или способности сделать что-то», модальный глагол «可» главным образом выражает значение «есть возможность» или вероятность сделать что-то. Иногда модальный глагол «可» также может выражать значение «иметь возможность сделать что-то» но он не может выражать значение «быть искусным в чем-либо/быть способным к чему-либо».

他很能吃，一顿能吃四大碗饭。

Tā hěn néng chī, yì dùn néng chī sì dà wǎn fàn.

偏误：
！

典型的 ошибки:

• 他很可以吃，一顿能吃四大碗饭。

Tā hěn kěyǐ chī, yì dùn néng chī sì dà wǎn fàn.

B. “能”可以表示有某种客观的可能性，“可以”不行。

Модальный глагол «能» может выражать наличие объективной возможности сделать что-то, однако модальный глагол «可以» таким значением не обладает.

这么晚了，他还能来吗？

Zhème wǎn le, tā hái néng lái ma?

！偏误：

典型的 ошибки:

• 这么晚了，他还可以来吗？

Zhème wǎn le, tā hái kěyǐ lái ma?

C. “能”可以和“愿意”连用，“可以”不行。

Модальный глагол «能» можно употреблять вместе с глаголом «愿意», однако модальный глагол «可以» так не употребляется.

你不让他去，他能愿意吗？

Nǐ bù ràng tā qù, tā néng yuàn yì ma?

偏误:

Типичные ошибки:

- 你不让他去, 他可以愿意吗?

Nǐ bù ràng tā qù, tā kěyì yuàn yì ma?

(4) “不能不”常用, “不可以不”很少用, “不可不”只用在书面。

«不能不» используется часто, «不可以不» – редко, «不可不» – только в письменной речи.

练习

Упражнения

一、回答问题。用上“能, 会, 可以”中的任何一个。

Ответьте на вопросы, используя «能», «会» и «可以».

1. 你一顿饭吃几碗米饭?

Nǐ yì dùn fàn chī jǐ wǎn mǐfàn?

2. 你会开车吗?

Nǐ huì kāi chē ma?

3. 走了? 你去哪儿?

Zǒu le? Nǐ qù nǎr?

4. 慢跑有什么好处?

Màn pǎo yǒu shénme hǎochu?

5. 请问, 今天可以参观吗?

Qǐng wèn, jīntiān kěyì cānguān ma?

6. 在中国, 一对夫妇生几个孩子?

Zài Zhōngguó, yí duì fùqū shēng jǐ ge háizi?

7. 你的中文怎么样了? (你的中文怎么样了?)

Nǐ de Zhōngwén zěnmeyàng le?

8. 明天天气怎么样?

Míngtiān tiānqì zěnmeyàng?

二. 选择题 (选择合适的翻译):

Выберите правильный перевод:

1. Он понимает, что Вы говорите.

A. 他能听懂你说的话。

Tā néng tīngdǒng nǐ shuō de huà.

B. 他会听懂你说的话。

Tā huì tīngdǒng nǐ shuō de huà.

2. Он поймет, что Вы говорите.

A. 他能听懂你的说话。

Tā néng tīng dōng nǐ shuō de huà.

B. 他会听懂你说的话。

Tā huì tīng dōng nǐ shuō de huà.

3. Они не придут, потому что у них маленький ребенок.

A. 他们不能来, 因为他们有很小的孩子。

Tāmen bù néng lái, yīnwèi tāmen yǒu hěn xiǎo de háizi.

B. 他们不会来的, 因为他们有很小的孩子。

Tāmen bù huì lái de, yīnwèi tāmen yǒu hěn xiǎo de háizi.

4. 我妹妹会织毛衣。

A. 我姐姐会织毛衣。

Wǒ jiějie huì zhī máoyī.

- B. 我姐姐能织毛衣。 *Wǒ jiějū néngh zhī máoyī.* *Я старшая сестра может вязать шерстяные вещи.*
5. Мы не можем тратить время впустую. *Wǒmen bù néng tàngfèi shíjiān.* *Мы не можем тратить время впустую.*
- A. 我们不会浪费时间。 *Wǒmen bù huì tàngfèi shíjiān.* *Мы не будем тратить время впустую.*
- B. 我们不能浪费时间。 *Wǒmen bù néng tàngfèi shíjiān.* *Мы не можем тратить время впустую.*
6. Ты станешь учителем. *Nǐ jiānshì yǐngxiāng.* *Ты будешь учителем.*
- A. 你能做一个老师。 *Nǐ néng zuò yì gè lǎoshi.* *Ты можешь стать учителем.*
- B. 你会做一个老师。 *Nǐ huì zuò yì gè lǎoshi.* *Ты сможешь стать учителем.*
7. Это может быть сложным для тебя. *Zhè duì nǐ huì hén nán.* *Это может быть сложным для тебя.*
- A. 这对你会很难。 *Zhè duì nǐ huì hán nán.* *Это будет тебе сложно.*
- B. 这对你可能很难。 *Zhè duì nǐ kěnéng hán nán.* *Это может быть сложно для тебя.*
8. – Ты можешь покосить машину? *Nǐ kěyǐ kāi chē ma?* *Ты можешь покосить машину?*
- Нет, я употреблял алкоголь. *Bú, wǒ hē le jiǔ.* *Нет, я пил спиртное.*
- A. —你可以开车吗? *Nǐ kěyǐ kāi chē ma?* *—你可以开车吗?*
- 不行, 我喝了酒。 *Búhui, wǒ hē le jiǔ.* *—不行, 我喝了酒。*
- B. —你可以开车吗? *Nǐ kěyǐ kāi chē ma?* *—你可以开车吗?*
- Nǐ kěyǐ kāi chē ma?

一不行, 我喝了酒。

- Bùxíng, wǒ hē le jiǔ.

9. Они не должны позволять детям играть с огнем.

A. 他们不会让孩子玩火。

Tāmen bù huì ràng háizi wán huǒ.

B. 他们不能让孩子玩火。

Tāmen bù néng ràng háizi wán huǒ.

10. Я не могу позволить произойти такому детскому

A. 我不能让这样的事发生。

Wǒ bù néng ràng zhèyàng de shì fāshēng.

B. 我不会让这样的事发生。

Wǒ bù huì ràng zhèyàng de shì fāshēng.

三、填空 (用上“能, 会, 可以”):

Заполните пробелы, используя «能», «会» и «可以»:

1. 你_____听懂广东话吗?

Nǐ _____ tīngdōng Guǎngdōng huà ma?

2. 大夫说我不____生孩子。

Dàfū shuō wǒ bù _____ shēng háizi.

3. 天气预报说明天____下雨。

Tiānqì yùbào shuō míngtiān _____ xiàyǔ.

4. 这种减肥药的说明书上说, 吃了这种药____不想吃饭。

Zhè zhǒng jiānféi yào de shuōmíng shù shàng shuō, chī le zhè zhǒng yào _____ bù xiǎng chīfàn.

5. 我_____把这件事告诉你, 但你不要告诉别人。

Wǒ _____ bǎ zhè jiàn shì gào sù nǐ, dàn nǐ bù yào gào sù bié rén.

6. 要是你不愿意一个人来, 也_____带你的朋友一起来。

Yào shì nǐ bù yuàn yì yí ge néng lái, yě _____ dài nǐ de péngyou yíqǐ lái.

7. 小李很_____说话。人人都说他嘴甜。

Xiao Lǐ hěn _____ shuō huà, rén rén dōu shuō tā zuǐ tián.

8. —老张_____不_____游泳?

Lǎo Zhāng _____ bù _____ yóu yǒng?

—他_____, 可是不____游, 因为医生不让他游泳。

Tā _____, kāishì bù _____ yóu, yīnwèi yīshēng bù ràng tā yóu yǒng.

四. 改错练习:

Неправильные ошибки:

1. 他很能做人。

Tā hén néng zuò rén.

2. 今天晚上星星很多, 一点云也没有, 明天肯定不能下雨。

Jīntiān wǎnshàng xīngxìng hěn duō, yí diǎn yún yě méiyǔ,
míngtiān kěn ding bù néng xià yǔ.

3. 他会听英语, 但不会说英语。

Tā huì tīng Yīngyǔ, dàn bù huì shuō Yīngyǔ.

4. 我已经吃饱了, 不可以再吃了。

Wǒ yǐjīng chī饱 le, bù kěyǐ zài chī le.

5. 我想学开车, 你会教我吗?

Wǒ xiǎng xué kāi chē, nǐ huì jiāo wǒ ma?

6. 他刚来中国，还不能用筷子。 *ta* gāng lái Zhōngguó, hái bù néng yòng kuàizi. 6W
7. 我不太可以喝酒。 *wǒ* bù tài kěyǐ hé jiǔ. 6W
8. 我会开车，可是在北京不会开，因为我没有驾驶证。 *wǒ* huì kāi chē, kěshì zài Běijīng bù huì kāi, yīnwèi wǒ méiyǒu jíshízhézheng. 6W
9. 已经十点了，看样子他不可以来了。*yǐjīng* shídiǎn le, kàn yàngzi tā bù kěyǐ lái le. 6W

五. 翻译:

Переведите:

- 老刘很会买东西。 *Lǎo Liú hén huì mǎi dōngxi.* 6W
- 车不能停在这儿。 *Chē bù néng tíng zài zhี่.* 6W
- 这张沙发可以当床用。 *Zhà zhāng shāfā kěyǐ dāng chuáng yòng.* 6W
- 请问，这人可以吸烟吗？ *Qǐng wèn, zhèr kěyǐ xīyān ma?* 6W
- Когда можно будет починить? 6W
- Я сейчас могу идти? 6W
- Сегодня может пойти дождь? 6W
- Ты можешь готовить китайские блюда? 6W

十九 “一点儿”和“有一点儿”

19. «一点儿» и «有一点儿»

“一点儿”是数词，用于名词前或形容词动词后，“有一点儿”是副词，用于形容词或少数动词前。口语中常省略“一”成为“点儿”，“有点儿”的形式，但“一点儿点儿”里的“一”则不可省。

«一点儿» это числительное. Используется перед именами существительными или после прилагательных или глаголов. «有一点儿» является наречием. Употребляется перед именами прилагательными или перед небольшим количеством глаголов. В устной речи час опускается «一» и употребляется «点儿» или «有点儿». Но в удвоенной форме «一点儿点儿» «一» опускать нельзя.

(一) 一点儿 (yídiǎnr)

1. 一点儿 + 名词

一点儿 + существительное

一点儿水

yídiǎnr shuǐ

一点儿东西

yídiǎnr dōngxi

“点儿”可以重叠：

«点儿» может употребляться в удвоенной форме:

一点儿面包

yídiǎnr miànbāo

一点儿声音

yídiǎnr shēngyīn

一点儿点儿颜色   “一点儿点儿意思”

yí diǎnr diǎnr yánse   “yí diǎnr diǎnr yìsī”

1. 为了减肥，她每天只吃一点儿饭。

Wèi le jiǎnféi, tā měibān zhǐ chī yídiǎnr fàn.

2. 你喝（一）点儿水吧。

Nǐ hē (yí) diǎnr shuǐ ba.

3. 这礼品你收下吧，这是一点儿点儿意思。

Zhè lǐpǐn nǐ shōuxià ba, zhè shì yídiǎnr diǎnr yìsī.

注意：一点儿和一点儿点儿在语义上没有本质区别。

Примечание: «一点儿» и «一点儿点儿» в языковом отношении не отличаются, оба они обозначают «一點儿». «一点儿» обычно употребляется перед несчетаемыми существительными, а «一点儿点儿» — перед сингуларными.

偏误：

Типичные ошибки:

* 在面粉里放牛奶一点儿。

Zài mièfěn lǐ fàng niúrǔ yídiǎnr.

* 我会汉语一点儿。

Wǒ huì Hángyǔ yídiǎnr.

2. 形容词 + (一) 点儿

Прилагательное + (一) 点儿

好 (一) 点儿

hǎo (yí) diǎnr

冷 (一) 点儿

lěng (yí) diǎnr

瘦 (一) 点儿

shòu (yí) diǎnr

高兴(一)点儿

gāoxìng (yí) diǎnr

注意:

Примечание:

“(一)点儿”在形容词之后有比较的意思。

“(一)点儿”之后的形容词表达的是程度上的差别，而不是绝对的。

“点儿”可以重叠:

“点儿”可以重叠: “点儿”可以重叠:

热一点儿点儿

rè yídiǎnr diǎnr

好一点儿点儿

hào yídiǎnr diǎnr

1. 近几天来他的身体好(一)点儿了。

Jīn jǐtiān lái tā de shēntǐ hào (yí) diǎnr le.

2. 现在天气暖和(一)点儿了。

Xiànnài tāngqì nuǎnhuo (yí) diǎnr le.

3. 我给你照一张相, 你自然一点儿。

Wǒ gěi nǐ zhào yì zhāng xiàng, nǐ zìrán yídiǎnr.

错误: 他感冒了, 身子变成了样子。

Typical mistakes:

• 我不头疼了, 一点儿舒服。

Wǒ bù tóuténg le, yí diǎnr shū fù.

• 我不吃蛋糕, 我要一点儿。

Wǒ bù chī dànghāo, wǒ yào yídiǎnr shāo.

3. 形容词+了+（一）点儿

Прилагательное + 了 + (—)点儿

胖了(—)点儿

pàng le (yí) diànr

累了(—)点儿

lèi le (yí) diànr

冷了(—)点儿

lěng le (yí) diànr

好了(—)点儿

hào le (yí) diànr

“点儿”可以重叠：

«点儿» может употребляться в удвоенной форме:

脏了一点儿点儿

zāng le yídiànr diànr

1. 那件衣服脏了一点儿点儿，看不出来。

Nà jiàn yīfú zāng le yídiànr diànr, kàn bu chīlái.

2. 他今年瘦了点儿。

Tā jīnnián shòu le diànr.

3. 他没有病，只是累了一点点儿，想休息。

Tā méiyǒu bìng, zhǐshì lèi le yídiànr diànr, xiǎng xiūxi.

注意：

Примечание:

此类形式表示变化或不符合某一标准。

Такая форма выражает изменение или несогласие с некоторыми нормативами.

偏误:

Typичные ошибки:

- 今天比昨天一点儿冷了。

Jīntiān bǐ zuótiān yídiǎnr lěng le. → 昨天 + 一点儿 + 冷 = 今天 + 一点儿 + 冷

4. 一点儿 + 一点儿 (地) + 动词 / 形容词

一点儿 + 一点儿 (地) + глагол / прилагательное

一点儿一点儿(地)走

yídiǎnr yídiǎnr (de) zǒu

一点儿一点儿(地)爬

yídiǎnr yídiǎnr (de) pá

一点儿一点儿(地)好了

yídiǎnr yídiǎnr (de) hào le

一点儿一点儿(地)学

yídiǎnr yídiǎnr (de) xué

一点儿一点儿(地)克服困难

yídiǎnr yídiǎnr (de) kěfù kùnnán

一点儿一点儿(地)热起来

yídiǎnr yídiǎnr (de) rè qǐlái

1. 手术后他一点儿一点儿地学走路。

Shǒushù hòu tā yídiǎnr yídiǎnr de xué zǒulù.

2. 他口齿不太清楚, 要一点儿一点儿地练习。

Tā kǒuchǐ bù tài qīngchu, yào yídiǎnr yídiǎnr de liànxí.

3. 他们一点儿一点儿地克服困难, 现在完成了任务。

Tāmen yídiǎnr yídiǎnr de kěfù kùnnán, xiànzài wánchéng le rěnwù.

4. 她的病一点儿一点儿地好起来了。

Tā de bìng yídiǎnr yídiǎnr de hào qǐlái le.

注意:

Приимечание:

此类形式用在动词或形容词前有渐进的意思。

Such form is used after verbs or adjectives. It expresses the meaning of 'gradually' or 'step by step'.

5. 一点儿 + 也/都 + 不/没 + 动词/形容词

一点儿 + 也/都 + 不/没 + 动词/形容词

1. 他一点儿也不想家。

Tā yídiǎnr yě/dōu bù xiāng jiā.

2. 我一点儿也不爱你。

Wǒ yídiǎnr yě/dōu bù ài nǐ.

3. 这机器一点儿也没坏。

Zhè jīqì yídiǎnr yě/dōu méi huài.

4. 那衣服一点儿都不贵。

Nà yīfú yídiǎnr yě/dōu bù guì.

注意:

Примечание:

此类形式表示完全否定。

Such form expresses absolute negation.

偏误:

Типичные ошибки:

* 这事他不知道一点儿。

Zhè shì tā bù zhidào yídiǎnr.

* 我说的不惟一点儿。

Wǒ shuō de bù cuò yídiǎnr.

(二) 有一点儿 (yǒu yídiǎnr)

1. 一点儿 + 形容词

一点儿 + прилагательное

有一点儿长

yǒu yídiǎnr cháng

有一点儿忙

yǒu yídiǎnr máng

“点儿”可以重叠:

«点儿» можно употреблять в удвоенной форме:

有一点儿点儿脏

yǒu yídiǎnr diǎnr zāng

1. 这人不错, 就是有一点儿马虎。

Zhè rén bù cùb, jù shì yǒu yídiǎnr mǎhu.

2. 他今天有一点儿忙, 不能来了。

Tā jīntiān yǒu yídiǎnr máng, bù néng lái le.

3. 那条裤子有一点儿短, 你别穿了。

Nà tiáo kùzi yǒu yídiǎnr duǎn, nǐ bié chuān le.

注意:

Причесание:

“有一点儿”用在某些形容词前, 有不太满意之意。

«一点儿» используется перед некоторыми именами прилагательными, выражает значение не удовлетворения.

偏误:

Типичные ошибки:

- 他的病有一点儿好。

Tā de bìng yǒu yídiǎnr hǎo.

- 这个菜有一点儿好吃。

Zhè ge cài yǒu yídiǎnr hào chī.

2. 有一点儿 + 动词 / 动词短语

有一点儿 + **动词 / 动词短语**

有一点儿浪费

yǒu yídiǎnr làngfèi

有一点儿难受

yǒu yídiǎnr nánshòu

“点儿”可以重叠

“点儿” может употребляться в удвоенной форме:

有一点儿点儿伤心   有一点儿点儿感觉

yǒu yídiǎnr diǎnr shāngxīn   yǒu yídiǎnr diǎnr gǎnjué

- 不吃完这些菜，有一点儿浪费。

Bù chīwán zhèxiē cài, yǒu yídiǎnr làngfèi.

- 他感冒了，有一点儿头痛。

Tā gānmào le, yǒu yídiǎnr tóuténg.

偏误: —— 我头疼一点儿。 —— 我不疼。

Типичные ошибки: —— 我头疼一点儿。 —— 我不疼。

• 我头疼一点儿。

Wǒ tóuténg yídiǎnr.

• 他一点儿感冒。

Tā yídiǎnr gǎnmào.

练习

Упражнения

一、用“一点儿”或“有一点儿”填空。

Заполните пробелы, употребляя «一点儿» или «有一点儿»:

1. 我想喝_____咖啡。

Wǒ xiǎng hē _____ kāfēi.

2. 我_____不舒服, 可能感冒了。

Wǒ _____ bù shèfú, kěnénɡ gǎnmào le.

3. 请给花浇_____水。

Qǐng gěi huā jiāo _____ shuǐ.

4. 这个问题对我_____难。

Zhè ge wèntí duì wǒ _____ nán.

5. 他_____头疼, 想休息一会儿。

Tā _____ tóuténg, xiǎng xiūxi yíhuí.

6. 这条裙子你穿_____短。

Zhè tiāo qúnzi nǐ chuān _____ duān.

7. 最近他瘦了_____。

Zuìjìn tā shòu le _____.

8. 那件衣服脏了_____。

Nà jiàn yīfú zāng le _____.

9. 我们最近_____忙，上不了课。

Wǒmen zuìjìn _____ máng, shàng bù láo kè.

10. 你不吃_____蛋糕吗？

Nǐ bù chī _____ dànghāo ma?

二、选词填空：

Заполните пробелы подлежащими по смыслу словами:

高兴 累 饭 冷 好
gāo xìng   lèi   fàn   lěng   hào

1. 他喝了一点儿点儿水，但吃了很多_____。

Tā hé le yídiǎnr diǎnr shuǐ, dàn chī le hèn duō _____.

2. 听到这个消息，你_____一点儿了吧？

Tīngdào zhè ge xiāoxì, nǐ _____ yídiǎnr le ba?

3. 今天有一点儿_____，你多穿一件毛衣吧。

Jīntiān yǒu yídiǎnr _____, nǐ duō chuān yí jiàn máoyī ba.

4. 手术以后，他一点儿点儿地_____了起来。

Shǒushù yǐhòu, tā yídiǎnr diǎnr de _____ le qǐlái.

5. 我有一点儿_____，不想去玩坏了。

Wǒ yǒu yídiǎnr _____, bù xiǎng qù Tiāntán le.

二十 “就”和“才”

20. НАРЕЧИЯ «就» И «才»

副词“就”和“才”可以用来表示时间、数量、范围和语气等。

副词 «就» и «才» могут использоваться для выражения времени, количества, объема, интонации и т. д.

(一) 表示时间

Выражение времени

(1) “就”表示在短时间内即将发生，重读。“才”表示事情在前不久发生，重读。

«就» выражает значение «искусственный в ближайшем будущем», произносится под ударением. «才» выражает, что событие произошло недавно. Произносится под ударением.

1. 我就来。

Wǒ jiù lái. (《早安东方人》) 《東方人早安》

2. 他才走。

Tā cài zǒu. (《晚安东方人》) 《東方人晚安》

(2) 当句子中有表示将来的时间词或其他副词时，“就”表示说话者认为事情将很快发生，“才”表示说话者认为事情将很晚发生。

Если в предложении есть существительные, выражющие будущее время или другие наречия, то «就» выражает, что «говорящий предполагает, что событие произойдет в ближайшем будущем». «才» выражает, что «говорящий предполагает, что событие произойдет не скоро (очень поздно)»。

1. 我明天就去。“就”译“就”
Wǒ míngtiān jiù qù.

2. 他明天才走。

Tā míngtiān cài zǒu.

(3) 当句子中有表示过去的时间词或其他副词和助词时, “就”强调说话者认为动作行为实现得早或实现得快, 轻读。“才”强调事情发生得晚或结束得晚, 轻读。

Если в предложении есть существительные, выражющие прошедшее время или другие наречия и служебные слова, то «就» подчеркивает, что говорящий полагает, что действие произошло рано или очень быстро. В данном случае «就» читается с легкой интонацией. «才» подчеркивает, что действие произошло или закончилось поздно. Сравните:

1. 他八点就来了。(认为他来得早)

Tā bā diǎn jiù lái le. (говорящий считает, что он пришел рано)

2. 他八点才来。(认为他来得晚)

Tā bā diǎn cài lái. (считает, что он пришел поздно)

2. 我六岁就开始学画画儿。到现在已经十几年了。(早)

Wǒ liù suì jù kāishǐ xué huàhuà, dào xiànzài yíjīng shíjiān
le. (рано)

我现在才开始学画画儿。有一点儿晚了。(晚)

Wǒ xiànzài cài kāishǐ xué huàhuà, yǒu yídiǎnr wǎn le. (поздно)

3. 他跑了半个小时就到了。(快)

Tā qǐle bàn ge xiǎoshí jiù dào le. (быстро)

他骑了半个小时才到。(慢)

慢慢来吧(二)

Tā qíle bàn ge xiǎoshí cái dào. (Медленно)

注意:

Примечание:

用“就”的句子多有“了”;用“才”的句子多不用“了”。

В предложениях с наречием «就» часто употребляется «了». В предложениях с наречием «才», «了» встречается крайне редко.

(4) “就”和“才”可以表示两件事情紧接着发生。“才”用于句子的前一部分;“就”用于句子的后一部分。

«就» и «才» могут выражать два события, которые происходят друг за другом. «才» используется в первой части предложения, «就» используется во второй части предложения.

一/刚/了.....就.....才.....就.....

yì/gāng/le.....jù.....cái.....jù.....

1. 我一到北京就给你写信。

Wǒ yì dào Běijīng jù gěi nǐ xiě xìn.

2. 他天一亮就走了。

Tā tiān yì liàng jù zǒu le.

3. 我刚出门就下起雨来了。

Wǒ gāng chū mén jiù xià qǐ yǔ lái le.

4. 你怎么才来就要走?

Nǐ zěnmé cí lái jiù yào zǒu?

5. 他才回到家, 小王就来找他了。

Tā cí huí dào jiā li, Xiǎo Wáng jiù lái zhǎo tā le.

(二) 表示数量

Выражение количества

1. 就 + 动词 + 数量词

就 + глагол + счетное слово

(1) 表示说话者认为数量多, “就”轻读。

Выражает значение «говорящий считает, что количество большое», читается легким тоном.

1. 他一年就写了好几本书。

Tā yī nián jiù xiě le hǎo jǐ běn shù.

2. 我一顿饭就可以吃一斤饺子。

Wǒ yì dùn fàn jiù kěyǐ chī yí jīn jiǎo.

3. 我去年就搬了五次家。

Wǒ qùnián jiù bānle wǔ cì jiā.

(2) 表示说话者认为数量少, “就”重读。

Выражает значение «говорящий считает, что количество маленько», «就» читается легким тоном.

1. 北京我就去过一次。

Běijīng wǒ jiù qùguo yí cì.

2. 我的朋友很少, 就有两个。

Wǒ de píngyou hěn shǎo, jiù yǒu liǎng gè.

3. 他一年就写了一篇文章。

Tā yī nián jiù xiě le yì piān wénzhāng.

2. 才 + 动词 + 数量词

才 + глагол + счетное слово

只表示说话者认为数量少。

Выражает лишь значение «говорящий считает, что количество маленькое».

1. 我们那么多人才吃了一斤饺子。

Wǒmen nàme duō rén cái chī le yì jīn jiǎozi.

2. 北京我才去过一次。

Běijīng wǒ cái qùguo yí cì.

3. 我一个人就翻译了一百页, 你们三个人一共才翻译了八十页。

Wǒ yì gè rén jiù fānyì le yībǎi yè, nǐmen sān ge rén yìgòng cái fānyì le bāshí yè.

(三) “就”表示范围, 相当于“只”。放在要强调的部分前, 重读“就”表达“ объем, предел, мера, область». В данной ситуации равнозначно «只». Найдясь перед той частью предложения, которую надо подчеркнуть или выделить, читается под ударением.

1. 我们当中就小王学过日语。(别人都没学过)

Wǒmen dōngzhōng jiù Xiǎo Wáng xuéqù Rìyǔ. (Другие не учили)

2. 小王就学过日语。(小王没学过别的外语)

Xiǎo Wáng jiù xuéqù Rìyǔ. (Сяо Ван не учила другие иностранные языки)

3. 我就要这个，不要别的。

Wǒ jiù yào zhè ge, bù yào biéde.

（四）“就”表示坚决的语气，加强肯定

«就» выражает твердый и решительный тон, усиливает утверждение.

1. 这儿就是美国大使馆。

Zhè jù shì Měiguó dàshíguǎn.

2. 他家就在那儿。

Tā jiā jù zài nàr.

3. 我就是你要找的人。

Wǒ jiù shì nǐ yào zhǎo de rén.

（五）固定搭配

Устойчивые сочетания

（1）“就”表示承接上文，得出结论。

«就» выражает развитие и продолжение предыдущего текста, а также выводы и заключение.

如果 .....就/只要 .....就/不是 .....就是.....

nǎogǔo .....jiù / zhǐyào .....jiù / bùshì .....jiùshì.....

1. 如果你累了，就休息一会儿吧。

Rúguǒ nǐ lèi le, jiù xiūxi yíhuí ba.

2. 只要你努力学习，就一定能学好中文。

Zhǐyào nǐ nǔlì xuéxí, jiù yídìng néng xuéhào Zhōngwén.

3. 这两天不是刮风就是下雨。

Zhè liáng tiān bùshì guāfēng jiùshì xiàyǔ.

（2）“才”表示只有在某种条件下或由于某种原因，目的，然后怎么样。

«才» выражает «лишь при наличии определенных условий», то есть с некоторыми причинами. *cái* gǔ dìng de hào yǒu, zhǐ yǒu.....cái/yǐnwéi.....cái /wèile.....cái

1. 只有多听, 多说, 多写, 才能学好汉语。 *Duō tīng, duō shuō, duō xiě, cǎi néng xuéhào Hán yǔ.*
2. 因为我不懂, 才来问你。 *Yǐnwéi wǒ bù dǒng, cǎi lái wèn nǐ.*
3. 为了工作方便, 他才搬家的。 *Wèile gōngzuò fāngbiàn, tā cǎi搬 jiā de.*

练习

Упражнения

一、把下面的句子翻译成俄文:

Перепишите следующие предложения:

1. 他们就下班了。 *Tāmen jiù xiàoban le.*
2. 我才下班。 *Wǒ cǎi xiàoban.*
3. 他前年就来北京了, 可是今年才开始学习中文。 *Tā qiánnián jiù lái Běijīng le, kěshì jīnnián cǎi kāishǐ xuéxí Zhōngwén.*
4. 演出八点才开始, 你怎么七点就来了? *Yǎnchū bā diǎn cǎi kāishǐ, nǐ zěnmē qī diǎn jiù lái le?*

5. 这本小说他两天就看完了，我看了一个星期才看完。
Zhè běn xiǎoshuō tā liǎng tiān jiù kàn wán le, wǒ kàn le yí ge xīngqí cài kàn wán.
6. 他一毕业就回国了。
Tā yí bìyè jù huí guó le.
7. 天还没亮他就走了。
Tiān hái méi liàng tā jù zǒu le.
8. 这张纸上就写了几个字，扔掉太可惜了。
Zhè zhāng zhǐ shàng jiù xiě le jǐ ge zì, rēngdiào tài kǎixī le.
9. 我一顿饭就可以喝五瓶啤酒。
Wǒ yí dùn fàn jiù kěyǐ hē wǔ píng píjiù.
10. 我们班才十个学生。
Wǒmen bān cài shí ge xuésheng.
11. 我家就我一个孩子。
Wǒ jiā jiù wǒ yī ge háizi.
12. 前边就是我家。
Qiánbian jiù shì wǒ jiā.

二、选词填空：

Заполните пропуски:

就 (jù) 才 (cái)

1. 马上_____上课了，咱们快进教室去吧。

Mǎshàng _____ shàng kè le, zǒnmēn kuíjìn jiàoshì qù ba.

2. 现在_____八点，还有半个小时呢。

Xìnnài _____ bā diǎn, hái yǒu bàn gè xiǎoshí ne.

3. 听了老师的话，小王低着头想了半天，_____说话。
Tīng le lǎoshī de huà, Xiǎo Wáng dízhe tóu xiǎng le bàn
tiān, _____ shuō huà.
4. 大学一毕业，她_____结婚了。
Dàxué yì bìyè, tā _____ jiéhūn le.
5. 他工作十年以后_____结婚。
Tā gōngzuò shí nián yǐhòu jiéhūn.
6. 今天他太累了，晚饭只吃了一点点_____不吃了。
Jīntiān tā tài lèi le, wǎnfàn zhǐ chī le yí diǎndiǎn _____ bù chī le.
7. 我们班_____张明一个人有这本书。
Wǒmen bān _____ Zhāng Míng yí gè rén yǒu zhè běn shù.
8. 这本词典不错，你_____买这本吧。
Zhè běn cídiǎn bù cuò, nǐ _____ mǎi zhè běn ba.

三、改正下列的病句并说明理由：

Исправьте грамматические ошибки в следующих предложениях и объясните их!

1. 他一回来，就我们走了。
Tā yí huílai, jiù wǒmen zǒu le.
2. 我们坐了二十分钟的汽车，就九点倒了。
Wǒmen zuò le èrshí fēnzhōng de qìchē, jiù jiǔ diǎn dǎo le.
3. 马上才出发，你怎么就来了？
Mǎshàng cái chūfā, nǐ zěnmé jiù lái le?
4. 已经十二点了，你就还没睡？
Yǐjīng shí èr diǎn le, nǐ jiù hái méi shuì?

5. 等大家都睡了，才他睡。Děng dàjiā dōu shuì le, cài tā shuì.
6. 这本书我看了一天才看完，他看了半天才看完。Zhè běn shù wǒ kàn le yì tiān cái kàn wán, tā kàn le bàn tiān cái kàn wán.

二十一 “都”、“全”和“所有的”

21. «都»、«全» и «所有的»

— 我们今天学了什么？ — 我们学了“都”。

Учимся говорить на китайском языке. («都» — 语音交际)

(一) “都”，副词 (дополнение), quale sarà la lezione.

«都» — это наречие (адъективное слово для обозначения количества).

(1) 表示总括全部。 (объединяет все части в целое)

Выражает значение «обобщить, подытоживать, совокупность».

1. 爸爸和妈妈都去旅行了。 («都» 总括爸爸和妈妈二人)

Bàba hé māma dōu qù lǚxíng le. («都» объединяет папу и маму)

2. 外交官都休假了。 («都» 总括外交官全部)

Wàijiāoguān dōu xiū jià le. («都» обобщает всех дипломатов)

3. 桌子上都是书。 («都» 总括的是桌子上东西的全部)

Zhuōzi shàng dōu shì shù. («都» обобщает все предметы на столе)

4. 我每天都睡得很晚。 («都» 总括的是每天)

Wǒ méitiān dōu shuì de hěn wǎn. («都» обобщает каждый день)

5. 学生们都很努力。 («都» 总括学生的全部)

Xuéshēng men dōu hěn nǔlì. («都» обобщило всех учеников)

6. 老师讲的语法，我都不懂。 («都不» 表示完全不)

Lǎoshī jiāng de yǔfǎ, wǒ dōu bù dǒng. («都» выражает значение «все не...»)

7. 老师讲的语法，我不都懂。 («不都» 表示只懂了一部分)

Lǎoshī jiāng de yǔfǎ, wǒ bù dōu dǒng. («都» выражает значение «не все»)

“都”常与活用的疑问代词搭配使用。

—十二

«До» часто употребляется в сочетании с вопросительными местоимениями.

1. 谁去都行。

Shéi qù dōu xíng.

2. 你什么时候打电话我都在。

Nǐ shénme shíhòu dǎ diànhuà wǒ dōu zài.

3. 怎么办我都同意。

Zěnme bàn wǒ dōu tóngyi.

4. 刚到北京，哪儿我都不认识。

Gāng dào Běijīng, nǎr wǒ dōu bù rènshí.

“都”也常用在以“谁”、“什么”、“哪儿”等构成的疑问句中。回答时，“都”常略去不用。

«До» также часто употребляется в вопросительных предложениях в сочетании с «кто», «что», «где» и т. д. При ответе на данные вопросы «до» часто опускается.

1. — 在这个大使馆，你都认识谁？

Zài zhǐguǎn dàshíguǎn, nǐ dōu rènshí shéi?

— 我认识大使和武官。

Wǒ rènshí dàshí hé wǔguān.

2. — 昨天去市场，你都买了什么？

Zuótiān qù shìcháng, nǐ dōu mǎi le shénme?

— 我买了一件毛衣。

Wǒ mǎi le yī jiàn máoyī.

3. — 你都看过哪些英文小说? 你都读过哪些英文图书呢?

Nǐ dōu kàn guò nǎxiè yīngwén xiāoshuō? 你都读过哪些英文小说?

— 我没看过英文小说。

Wǒ méi kàn guò yīngwén xiāoshuō. 我没看过英文小说。(1)

4. — 在中国，你都去过哪几个大城市?

Zài Zhōngguó, nǐ dōu qùguo nǎ jǐ gè dà chéngshì? 在中国，你都去过哪几个大城市?

— 我去过北京、天津和上海。(2) 你去过北京、天津和上海吗?

Wǒ qùguo Běijīng, Tiānjīn hé Shànghǎi. 我去过北京、天津和上海。(2)

(2) 表示强调，相当于“甚至”。

Выражает значение «заострить внимание на чём-то», равнозначимо «甚至是».

1. 为了去上课，他饭都没吃就走了。

Wèile qù shàng kè, tā fàn dōu méi chī jiù zǒu le. 为了去上课，他饭都没吃就走了。

2. 三年不见，你连我的名字都忘了。

Sān nián bù jiàn, nǐ lián wǒ de mízì dōu wàng le. 三年不见，你连我的名字都忘了。

3. 教室里一个人都没有。

Jiào shì lǐ yì gè rén dōu méiyǒu. 教室里一个人都没有。这里“没有”是“连一个也没有”的意思。

4. 他走都走不动，还能参加运动会吗?

Tā zǒu dōu zǒu bù dòng, hái néng cānjiā yùndònghuì ma? 他走都走不动，还能参加运动会吗?

(3) 相当于“已经”，句末常用“了”，
Равнозначимо «已经»; в конце предложения часто употребляют «了»

1. 都春天了，天气还这么冷。

Dōu chūnlìan le, tiānqì hái zhème lěng. 都春天了，天气还这么冷。(1)

2. 天都黑了，快回家吧!

Tiān dōu hēi le, kuí huí jiā ba! 天都黑了，快回家吧!

3. 孩子都四岁了，该送他去幼儿园了。孩子都四岁了，该送他去幼儿园了。

Hóng dōu shì guī lè, gǎi sòng là qù yǒu yuán lè.

(4) 因“是”作用，说明理由。In this case “是” has the function of indicating reason.

Используется вместе с «Дж», чтобы представить или изложить основание.

1. 都是我不对，你别生气了！——《我爱我家》第二季第一集

Dōu shì wǒ bù duì, nǐ bié shèngqì le! 都是我不对，你别生气了！

？都是（因为）你，不然我早就到学校了。

Dōu shì fāngtǐlì, bùrèn wǒ zěn hū dào xuéshēng le.

3. 都是咖啡喝多了，半夜还睡不着觉。

Dōu shì kāifēi hé duō le, bānguā hóng shuǐ bù zháo jiào.

（二）“全”

(1) “全”, 形容词。

Установка и настройка - Установка и настройка

A. “完备”的意思，即“比较完整地”或“相当充分地”。

Выражает значение «совершенный, полностью».

1. 这个商店的东西很全。This shop sells all kinds of things.

Zhè gè shàngdiàn de dōngxi hěn quèn. 这个商店的东西很有趣。

2. 旅行用的东西你都带全了没有? (旅行用品是否带齐)

Lǐng yòng de dōngxi nǐ dōu dài quàn le mǎiyāo?

B. “整个”的意思，一般与“都”连用。

Выражает значение «крепкий, сплошной». Обычно употребляется вместе с *объ*.

1. 全世界的天气都不正常。 全世界 (一) “世界” (三)
Quán shìjè de tiānqì dōu bù zhèngcháng.

2. 全国人民的生活水平都提高了。 全国人民 (一)
Quán guó rénmín de shēnghuó shuǐpíng dōu tígāo le.

3. 他全家都去参加招待会了。 他全家 (一)
Tā quán jiā dōu qù cānjiā zhāodāihui le.

同样结构的词还有：
Также есть аналогичные конструкции со следующими словами:

全城 (quán chéng), 全班 (quán bān), 全校 (quán xiào), 全车 (quán chē),
全书 (quán shū), 全课 (quán kè), 全使馆 (quán shǐguǎn), ...

(2) “全”也作副词用，与“都”的某些用法一样。有时“全”
还可以修饰“都”，以表示强调。

«全» может также употребляться как наречие. Некоторые способы
употребления аналогичны «都». Иногда «全» также может быть
определен «都» и выражать значение «заострять внимание на чём-либо,
акцентировать внимание на чём-либо».

1. 女同学全来了，男同学只来了一半。
Nǚ tóngxué quán lái le, nán tóngxué zhǐ lái le yī bàn.

2. 下雪了，房子和树全白了。
Xià xuě le, fángzi hé shù quán bái le.

3. 他说的话，我全都听不懂。
Tā shuō de huà, wǒ quán dōu tīng bù dǒng.

4. 老师讲的话，我全都记住了。
Lǎoshī jiāng de yǔfǎ, wǒ quán dōu jìzhù le.

(三) “所有”(的), 形容词, 常与“都”连用。所有(的) является прилагательным и часто употребляется вместе с «д».

1. 所有的信都寄走了。

Suǒyǒu de xìn dōu jìzǒu le.

2. 这次去旅行, 所有的外交官都参加了。

Zhè cì qù lǚxíng, suǒyǒu de wàijiāoguān dōu cānjǐ le.

3. 这些就是他所有的家具。

Zhèxiē jù shì tā suǒyǒu de jījù.

4. 我们大使馆所有的人都会说英语。

Wǒmen dàshǐguān suǒyǒu de rén dōu huì shuō Yingyǔ.

偏误:

典型的 ошибки:

• 我们大使馆都人会说英语。

Wǒmen dàshǐguān dōu rén huì shuō Yingyǔ.

5. 所有的人都知道这个消息。

Suǒyǒu de rén dōu zhīdào zhè ge xiāoxi.

偏误:

Типичные ошибки:

• 全人知道这个消息。

Quán rén zhīdào zhè ge xiāoxi.

练 习

Упражнения

一、请读下面的句子并翻译成俄语：

Прочитайте следующие предложения и переведите их на русский язык:

1. 学生们都去滑冰了。

Xuésheng men dōu qù huábing le.

2. 他们都不住在外交公寓。有的人住在饭店里。

Tāmen bù dōu zhù zài wàijiāo gōngyù, yǒu de rén zhù zài fàndiàn li.

3. 这些语法我们都学过了。

Zhèxiē yǔfǎ wǒmen dōu xuéguò le.

4. 这几个汉字我都没写对。

Zhè jǐ ge hánzì wǒ dōu méi xiě duì.

5. 我去哪儿都开自己的车，这样方便。

Wǒ qù nǎr dōu kāi zìjǐ de chē, zhèyàng fāngbiàn.

6. 谁都喜欢这只小白猫。

Shuí dōu xǐhuān zhè zhī xiǎobái māo.

7. 天都亮了，你该起床了！

Tiān dōu liàng le, nǐ gāi qǐ chuáng le!

8. 他一直住在山里，连火车都没有看见过。

Tā yízhí zhù zài shānlǐ, lián huochē dōu méiyóu kànjiàn guò.

9. 他们全家都去参加宴会了。

Tāmen quánjiā dōu qù cānjíā yānhuì le.

10. 我小时候学过俄文，现在全都忘了。
Wǒ xiǎo shíhòu xuéguo È'wén, xiànzài quán dōu wàng le.
11. 你讲得不全，我再补充一点儿。
Nǐ jiǎng de bù quán, wǒ zài bǔchōng yí diǎnr.
12. 他能说出花园里所有的花的名字。
Tā néng shuō chū huāyuán lǐ suǒyǒu de huā de míngzì.
13. 这不是所有的人的看法，只是一小部分人的看法。
Zhè bù shì suǒyǒu de rén de kānф, zhǐ shì yíxiǎo bùfēn rén de kānф.
14. 全篇课文还不到一百字，请大家背下来！
Quán piān kèwén hái bù dào yí bǎi zì, qǐng dàjiā bēi xiàilái
15. 他把三十年来订的杂志全都送给了图书馆。
Tā bǎ sānshí nián lái dìng de zázhì quán dōu sòng gěi le tūshūguǎn.
16. 你刚才讲的话，我都听懂了。
Nǐ gāngcái jiǎng de huà, wǒ dōu tīng dǒng le.

二、改错句：

- Неправите ошибки в следующих предложениях:
1. 昨天你去商店，买了都什么东西？
Zuótiān nǐ qù shàngdiàn, mǎi le dōu shénme dōngxi?
2. 都票卖完了。
Dōu piào mài wán le.
3. 他把他都钱借给了朋友。
Tā bǎ tā dōu qián jiè gěi le péngyou.

4. 在我们班，都人爱打乒乓球。
Zài wǒmen bān, dōu rén ài dǎ píngpāng qiú.
5. 他离开北京的时候，我们公司的全人去飞机场送他。
Tā líkāi Běijīng de shíhou, wǒmen gōngsī de quán rén qù fēijīchǎng sòng tā.
6. 你说话太快，我所有的不懂。
Nǐ shuō huà tài kuài, wǒ suǒyǒu de bù dǒng.

三、用“都”“全”“所有的”填空：

Заполните пропуски, используя «д»а, «вс», «всего»:

1. 你怎么把一个大西瓜____吃了？
Nǐ zěnme bǎ yì gè dà xīguā____ chī le?
2. 这本字典只有五百个词，不____，你要翻译小说，得买本大辞典。
Zhè běn zìdiǎn zhǐ yǒu wǔ bāige cí, bù____, nǐ yào fānyì xiǎoshuō, děi mǎi běn dà cídiǎn.
3. 今天休息，我把____脏衣服都洗了。
Jīntiān xiūxi, wǒ bǎ____ zāng yīfu dōu xǐ le.
4. 我们____家人都非常感谢你。
Wǒmen____ jiā rén dōu fēicháng gǎoxiè nǐ.
5. 美国____城市都有高速公路和立交桥吗？
Měiguó____ chéngshì dōu yǒu gāosù gōnglù hé lìjiāoqiáo ma?
6. 他把妈妈给的____钱都丢了。
Tā bǎ māma gěi de____ qián dōu diū le.

四、请用“刚”，“刚才”，“都”，“全”，“所有的”各造一个句子。

Составьте предложения с «刚», «刚才», «都», «全», «所有的».

五、请读下面的对话，注意“刚”，“刚才”，“都”，“全”，“所有的”的用法：

Прочитайте следующий диалог, обратив внимание на употребление «刚», «刚才», «都», «全», «所有的».

在书店

刘：玛丽，是你！没想到在这儿遇见你！

玛丽：刘华，你好！刚才我在二层卖字典的地方看见一个女孩，从后面看像你，可是我沒敢叫，怕认错了人。你看这书店真大，书又这么全，这是新建的书店吧？

刘：对了，这个书店是新建的，上个月刚开门。北京以前还没有这么现代化的书店呢！

玛丽：我真喜欢这个书店，有小推车给你装你选好的书；有椅子，你可以坐在那儿看书，三层还有休息室，休息室里有咖啡厅，还有电脑，你可以查书。

刚才，我把这儿所有的出版社的柜台都参观了一遍，我还没来得及买书呢！

刘：好书太多了，我都想买，可是没有那么多钱，也没有那么大的地方放。

玛丽：我也一样。我宿舍的书架太小，我只好买了一个大篮子，把看过的书放在篮子里。

刘：这倒是个好主意。对了，玛丽，在二层我看見一本刚出版的汉语小词典。我觉得不错，很有用，你可以去看看。

玛丽：谢谢你，我现在就去！那么，我们星期一再见！

刘：再见！

Liu: Mālì, shì nǐ! Méi xiāng dào zài zhèr yùjìn nǐ!

Mā: Liúhuá, nǐhǎo! Gōngcái wǒ zài èr cēng mǎi zidiàn de dìfāng kānjian yí ge nǚ háizi, cóng hòumiàn kàn xiàng nǐ, kěshì wǒ méi gǎn jiào-pà rèn cuò le rén! Nǐ kàn zhè shùdiàn zhēn dà, shù yóu zhème quán, zhè shì xīn jian de ba?

Liu: Dui le, zhè gè shùdiàn shì xīn jian de, shàng ge yuè gāng kāi ménr. Běijīng yíqíán hái méiyóu zhème xiàndàihuá de shùdiàn ne!

Mā: Wǒ zhēn xǐhuān zhè ge shùdiàn, yǒu xiǎo tūichē gěi nǐ zhuāng nǐ xuǎn hǎo de shū; yǒu yízì, nǐ kěyǐ zuò zài nàr kàn shū; sān cēng hái yǒu xiūxishi, xiūxishi li yǒu kǎidīng, hái yǒu diànnǎo, nǐ kěyǐ chā shū.

Gōngcái, wǒ bā zhèr suōyōu de chūbānshè de guítái dōu cānguān le yí biān. Wǒ hái méi láidéj zhāo wǒ yào mǎi de shū ne!

Liu: Hǎo shū tài duō le, wǒ dōu xiāng mǎi, kěshì méiyóu nàme duō de qián, yě méiyóu nàme dà de dìfang fàng.

Mā: Wǒ yě yǐyàng. Wǒ sùshè de shūjia tài xiāo, wǒ zhīhǎo mǎi le yí gè dà lánzi, bā kānguò de shū fàng zài lánzi li!

Liu: Zhè dǎo shì gè hǎo zhüyl, dui le Mālì, zài èr cēng wǒ kānjian yí běn gāng chūbān de hànnyǔ xiāo cidiàn, wǒ juéde búcuò, hěn yóuyòng... nǐ kěyǐ qù kānkàn.

Mā: Xièxie nǐ, wǒ xiānzài jù qù! Nàme, wǒmen xǐngqǐ yí zàijìan!

Liu: Zàijìan!

二十二 “刚”和“刚才”

22. «刚» и «刚才»

(一) “刚” (gāng)

“刚”是副词。用在动词或形容词前。

«刚» – это наречие, употребляется перед глаголом или прилагательным.

主语 + 刚 + 动词/形容词

Подлежащее + 刚 + глагол/прилагательное

(1) 表示发生在不久以前。

Выражает, что действие произошло недавно.

1. 我刚吃完饭。

Wǒ gāng chīwán fàn.

2. 他病了一个星期，现在刚好。

Tā bìng le yí ge xīngqí, xiànrái gāng hǎo.

“刚”与“就”连用，表示时间短。

Совместное употребление «刚» и «就» выражает короткий отрезок времени.

刚……就

gāng ..... jiù

1. 我刚到北京，就去看长城。

Wǒ gāng dào Běijīng, jiù qù kàn Chángchéng.

2. 天刚亮，他就起来了。

Tiān gāng liàng, tā jù jù qǐchūlè.

(2) 表示数量少，相当于“才”，“只”。

Выражает малое количество, равносильно «才», «只».

1. 弟弟刚三岁，就能背唐诗了。

Dìdi gāng sān suì, jiù néng bēi Tángshī le.

2. 我刚学一年中文，看不懂这本小说。

Wǒ gāng xué yī nián Zhōngwén, kàn bu dǒng zhè běn xiǎoshuō.

3. 你的行李刚十八斤，还可以加一点东西。

Nǐ de xínglì gāng shíbā jīn, hái kěyì jiā yídiǎn dōngxi.

(3) 表示勉强达到某种程度，可用“刚”的重复形式“刚刚”。

Выражают достижение некоторой степени с трудом. «刚» можно употреблять в удвоенной форме «刚刚».

1. 别人都写完了，我刚（刚）写了一半。

Bié rén dōu xiě wán le, wǒ gāng (gāng) xiě le yíbān.

2. 三年了，这楼刚（刚）建成。

Sān nián le, zhè lóu gāng (gāng) jiàn chéng.

3. 同学们都毕业两年了，他刚（刚）毕业。

Tóngxuémen dōu bìyè liang nián le, tā gāng (gāng) bìyè.

(4) 表示正好与所要求的、所期望的、所规定的达到了一致，其后常加“好”，大体相当于“正好”。

Выражает значение «именно то, что нужно», «то, за что надеялись», «достижение намеченного». После «刚» часто употребляется «好» и выражение становится почти равнозначным «正好».

主语 + 刚 (好) + 动词 / 形容词

Подлежащее + 刚 (好) + глагол / прилагательное

1. 在中国, 十八岁才可以开车。他今年刚 (好) 十八岁。

Zài Zhōngguó, shíbā suì cài kěyǐ kāi chē, tā jīnnián gāng (hǎo) shíbā suì.

2. 你看, 我穿这件衣服长短刚 (好) 合适。

Nǐ kàn, wǒ chuān zhè jiàn yīfú cháng duān gāng (hǎo) héshì.

3. 三分钟, 我刚 (好) 年完这篇文章。

Sān fēnzhāng, wǒ gāng (hǎo) nián wán zhà piān wénzhāng.

(二) “刚才”是时间名词, 可放在主语前或其他位置, 指说话前不久的时间。

«刚才» – это существительное, выражавшее время. Оно может находиться перед подлежащим или в другой позиции. Указывает на момент времени недалеко до момента речи.

1. 刚才我看见老师走进办公室了。

Gāngcái wǒ kànjiàn lǎoshī zǒu jìn bàngōngshì le.

2. 他刚才还在这儿, 现在不知去哪儿了。

Tā gāngcái hái zài zhี่, xiànzài bù zhī qù nǎr le.

3. 现在比刚才热了。

Xiànzài bì gāngcái rè le.

4. 刚才的回答错了, 你再想一想吧。

Gāngcái de huiđá cuò le, nǐ zài xiǎng yi xiǎng ba.

5. 刚才那句话非常重要。

Gāngcái nà jù huà hěicháng zhòngyào.

(三) “刚”和“刚才”的比较

Сравнение «刚» и «刚才»

(1) “刚”(刚好、刚刚)是副词，“刚才”是名词。

«刚» (刚好, 刚刚) – это наречие, а «刚才» – это имя существительное.

(2) 在带有“刚”(刚好、刚刚)的句中，动词后可用表示数量的词；带有“刚才”的句子不行。

Если в предложении есть наречие «刚» (刚好, 刚刚) , то после глагола могут быть слова, выраженные количество. Но это невозможно в предложениях с существительным «刚才».

L 我刚到北京三天。(对)

Wǒ gāng dào Bēijīng sān tiān. 正确：我刚好到北京三天。

! 偏误：

Типичные ошибки:

* 我刚才到北京三天。(错)

Wǒ gāngcái dào Bēijīng sān tiān. (неправильно)

* 我的孩子刚一步。(对)

Wǒ de háizi gāng yí shí. (верно)

! 偏误：

Типичные ошибки:

* 我的孩子刚才一步。(错)

Wǒ de háizi gāngcái yí shí. (неправильно)

练习

Упражнения

一、请读下面的句子并翻译成俄文：

Прочтите следующие предложения и переведите:

1. 我刚到北京，哪人也不认识。

Wǒ gāng dào Běijīng, nǎ rén yě bù rìnshi.

2. 天里的麦子刚黄，还没有收割呢。

Tiān lǐ de mài zǐ gāng huáng, hái méiyóu shōuguō ne.

3. 刚考完试，他就旅行去了。

Gāng kǎowán shì, tā jiù láixíng qù le.

4. 在中国，孩子们六岁可以上学。今年九月他弟弟刚五岁半，还不可以上小学。

Zài Zhōngguó, háizimén liù suì kěyǐ shàngxué. Jīnnián jiǔ yuè, tā dìdi gāng wǔ suì bàn, hái bù kěyǐ shàng xiǎoxué.

5. 他刚买的面包，还热着呢！

Tā gāng mǎi de miànbāo, hái rè zhe ne!

6. 朋友们都爬到山顶了，我刚爬了一半。

Péngyoumen dōu pá dào shāndǐng le, wǒ gāng pá le yībàn.

7. 你刚看了两页，怎么能说这本小说不好呢？

Nǐ gāng kàn le liǎng yè, zěnme néng shuō zhè běn xiǎoshuō bù hǎo ne?

8. 刚才他还在这儿，怎么一转眼就不见了？

Gāngcái tā hái zài zhèr, zěnme yí zhuǎn yǎn jiù bù jiàn le?

9. 刚四点，游人就起床去看日出了。

Gāng sì diǎn, yóuren jiù qǐchuáng qù kàn rìchū le.

10. 我刚才才听到这个消息的。_____

Wǒ shì gāngcái cài tīng dào zhège xiāoxi de. _____

二. 改错句: _____

Исправьте ошибки в предложении:

1. 我来这个学校刚才三天。_____

Wǒ lái zhè ge xuéxiào gāngcái sān tiān. _____

2. 你刚的回答错了, 想一想为什么? _____

Nǐ gāng de huídá cuò le, xiǎng yì xiāng wèi shénme? _____

3. 刚我学习中文三个月, 还不能看报。

Gāng wǒ xuéxí Zhōngwén sān gè yuè, hái bù néng kàn bào.

4. 我一出办公室, 刚才看见我要找的那个人。

Wǒ yī chū bàngōngshì, gāngcái kànjiàn wǒ yào zhǎo de nà

nérén.

5. 刚他找我, 我没在办公室。

Gāng tā zhǎo wǒ, wǒ méi zài bàngōngshì.

三. 用“刚”“刚才”填空:

Заполните пропуски с помощью «刚» или «刚才»:

1. 我上星期____去过长城, 明天我就不跟你一起去了。

Wǒ shàng xīngqī____ qù guò Chángchéng, míngtiān wǒ jiù

gǎn nǐ yìqǐ qù le.

2. ____我看见他站在这人跟你说话, 现在他去哪儿了, 你知道吗?

____ wǒ kànjiàn tā zhàn zài zhèr gēn nǐ shuōhuà, xiànzài tā

nǎlǐ la, nǐ zhidao ma?

3. 他妹妹_____结婚两个月，还没买房子。

Tā mèimei _____ jiéhūn liǎng ge yuè, hái méi mǎi fángzi.

4. _____唱歌的那个女孩子叫什么名字？

_____chàng gē de nàge nǚ hángrào shénme míngzì?

5. 他_____来，怎么又走了？

Tā _____ lái, zěnme yòu zǒu le?

四、请用“刚”、“刚才”各造一个句子。

Составьте предложения с помощью «刚» или «刚才».

二十三 “又”、“再”和“还”

23. «又», «再» И «还»

副词“又、再、还”都可以表示动作行为的重复或状态的持续。使用时，又有细微的差别。

Наречия «又, 再, 还» выражают повторное действие или длительность состояния. Но в употреблении есть изыскательные различия.

(一) 又 (you)

(1) 表示动作活动的重复发生或连续反复地进行。多用于“已经发生”的情况。

Выражает повторное совершение действия или испортившееся повторяющееся поведение. Часто употребляется со словосочетаниями обозначающими уже прошедшие события или ситуации.

1. 这个字你又写错了。

Zhè ge zì nǐ yòu xiěcuò le.

2. 昨天我又看了一遍这本小说。

Zuótiān wǒ yòu kànle yī biān zhè běn xiǎoshuō.

3. 他前天来过，昨天又来了。

Tā qüán tiān láiqù, zuótiān yòu lái le.

4. 这次考试你又没及格吗？

Zhè cì kǎoshí nǐ yòu méijíégé ma?

(2) 表示预计的重复。

Выражает предвидимый или ожидаемый повтор действия.

1. 明天又是星期六了。

Míngtiān yòu shì xīngqīliù le.

2. 下个星期他又要出国了。

Xià gè xīngqī tā yòu yào chūguó le.

3. 要是她知道这件事，又会不高兴了。

Yāoshi tā zhidào zhè jiàn shì, yòu huì bù gāoxìng le.

(二) 再 (zài)

表示同一动作的重复或持续。用于“还没有发生”的情况。

Выражает повтор аналогичного действия или его длительность. Употребляется со словосочетаниями, обозначающими еще не произошедшую ситуацию.

1. 现在下班了，请你明天再来吧。

Xiànzài xiàbān le, qǐng nǐ míngtiān zài lái ba.

2. 我们再等他一会儿。

Wǒmen zài děng tā yíhuǐ.

3. 从那以后，他再没（没再）来过。

Cóng nà yǐhòu, tā zài méi (méi zài) láiguo.

注意：

Примечание:

(1) 句中有能愿动词时，“再”在能愿动词后。

Если в предложении есть модальный глагол, «再» ставится после него.

主语 + 能愿动词 + 再 + 动词

Подлежащее + модальный глагол + «再» + глагол

1. 这本小说我想再看一遍。 这本书...了想多看不得吗

Zhè běn xiǎoshuō wǒ xiǎng zài kàn yì biàn.

2. 你愿意再等一等吗？ 你...愿意再等不得吗

Nǐ yuàn yì zài děng yì děng ma?

3. 我没听清楚，你能再说一遍吗？ 我...没听清楚的能再说

Wǒ méi tīng qīngchu, nǐ néng zài shuō yì biàn ma?

(2) 否定词可放在“再”前或“再”后。“再不、再别、再没”常表示动作行为或状态永远也不重复不持续了。

Отрицание можно расположить перед «再» или после него. «再不», «再别», «再没» выражают, что действие не повторяется и/или состояние не имеет характера длительности.

1. 请你再别（别再）这么做了。

Qǐng nǐ zài bié (bié zài) zhèmezuóle.

2. 我再也不想见你了。

Wǒ zài yě bù xiǎng jiàn nǐ le.

3. 离开北京以后，我再没见过他。

Líkāi Běijīng yǐhòu, wǒ zài méi jiànguo tā.

(三) 还 (hái)

表示动作行为的继续进行或状态的继续存在。常用于疑问句或一定愿动词的句中。

Выражает продолжение действия или ситуации. Часто используется в вопросительных предложениях или в предложениях с модальными глаголами.

1. 还要别的吗？

Hái yào biéde ma?

2. 我们不让他说了，他还说。 *（第一部分的最后一句本课已学）*

Wǒmen bù ràng tā shuō le, tā hái shuō. *（第二部分的第一句本课已学）*

3. 你怎么还不高兴呢？ *（第二部分的第二句本课已学）*

Nǐ zěnmé hái bù gāoxìng ne? *（第二部分的第三句本课已学）*

4. 这部电影真好看，我还想再看一遍。 *（第二部分的最后一句本课已学）*

Zhà bù diànyǐng zhēn hǎokàn, wǒ hái xiāng zài kàn yì biàn.

注意： *（第二部分的最后一句本课已学）*

Причтение: *（第二部分的最后一句本课已学）*

(1) 句中有能愿动词时，“还”在能愿动词前。

Если в предложении есть модальный глагол, то «**还**» ставится перед модальным глаголом.

主语 + “还” + 能愿动词 + 动词

Подлежащее + «**还**» + модальный глагол + глагол

1. 这本小说我还想看一遍。

Zhè běn xiǎoshuō wǒ hái xiāng kàn yì biàn.

2. 你还愿意等一等吗？

Nǐ hái yuàn yì děng yí dèng ma?

(2) 否定词放在“还”后。

Отрицание ставится после «**还**».

1. 你还不走吗？

Nǐ hái bù zǒu ma?

2. 我还不想离开这儿。

Wǒ hái bù xiǎng líkāi zhèr.

3. 他还没来。 (3) 他还没有来。 通常表示说话时动作行为尚未发生。

Tā hái méi lái.

(3) 用“还”往往侧重表示主观上要求动作行为重复，常和要、想”等连用。用“再”往往侧重表示客观上需要动作行为重复。

« еще» часто выражает субъективное желание в повторении действий. Часто употребляется в сочетании с «要», «想». «再» часто выражает объективную необходимость в повторе действия.

比较: Сравните:

这儿的环境真不错，我明天还想来。

Zhèr de huànjing zhān bù cuò, wǒ míngtiān hái xiǎng lái.

2. 已经下班了，你明天再来吧。

Yǐjīng xiàoban le, nǐ míngtiān zài lái ba.

练习

Упражнения

一、完成下面的句子：

Завершите следующие предложения:

1. 去年他去过上海，今年他_____。

Qùnián tā qùguo Shànghǎi, jīnnián tā _____.

2. 这本小说她很喜欢，她_____。

Zhè běn xiǎoshuō tā hěn xǐhuān, tā _____.

3. 下个星期的课，我_____。

Xià ge xīngqī de kè, wǒ _____.

4. 要是你妈妈知道你那么晚回家，_____。
Yāoshi nǐ māma zhīdào nǐ nàme wǎn huíjiā, _____.
5. 欢迎下次_____！
Huānyíng xià cì _____!
6. 如果你没听懂，可以_____。
Rúguò nǐ méi tīngdǒng, kěyǐ _____.
7. 桂林的风景很美，今年五月我去了，明年我_____。
Guìlin de fēngjǐng hěn měi, jīnnián wǔ yuè wǒ qù le, míngnián wǒ _____.

二、选词填空:

Заполните пробелы с помощью следующих слов:

- 又 (yòu) 再 (zài) 还 (hái)
1. 日子过得真快，明天_____是星期六了。
Rìzi guòde zhēn kuài, míngtiān _____ shì xīngqīliù le.
2. _____过两天这个月就过去了。
____ guò liáng tiān zhè ge yuè jiù guòqù le.
3. 那个电影我_____看了一遍，可是_____有些地方没看懂。
Nà ge diànyǐng wǒ _____ kàn le yì biān, kěshì _____ yǒu xì dìfang méi kǎndòng.
4. 大学毕业以后，我_____没有见过他。
Dàxué bìyè yǐhòu, wǒ _____ méiyóu jiànguo tā.
5. 你的病虽然好了，可是_____得休息一段时间。
Nǐ de bìngsuíránhào le, kěshì _____ déi xiūxi yí duàn shíjiān.

6. 上次我去上海的时间太短，今年我_____想_____去一次
Shàngqí wǒ qù Shànghǎi de shíjiān tài duǎn, jīnnián wǒ _____
xiǎng _____ qù yī cì.

五、选择题

三、辨别对错：

Выберите правильный вариант предложения:

- 玛丽想再听一会儿音乐。
Mǎlì xiǎng zài tīng yīhuǐr yīnyuè.
玛丽想还听一会儿音乐。
- 如果有时间，我还想逛逛这些商店。
Rúguò yǒu shíjiān, wǒ hái xiǎng guàngguang zhèxiē shàngdiàn.
如果有时间，我还想逛逛这些商店。
- 第二天晚上，那个姑娘再来了。
Dì èr tiān wǎnshàng, nà ge gūniang zài lái le.
第二天晚上，那个姑娘又来了。
- 下了飞机以后，又坐了一个小时汽车才到了那儿。
Xià le fēijī yǐhòu, yòu zuò le yí ge xiāoshí qìchē cǎi dào le nàri.
下了飞机以后，再坐了一个小时汽车才到了那儿。

第二部分 参考答案

Part II Reference Answers

第三部分 参考答案

一 提问的方法

一、把下面的陈述句改成用“吗”的疑问句并回答：

1. 他是学生吗？——是。
2. 你有词典吗？——有。
3. 她会喝酒吗？——不会。
4. 黑板上的字你看得清楚吗？——看不清楚。
5. 昨天他去天坛公园玩儿了吗？——去了。

二、比较下面的句子有什么不同：（略）

三、根据划线部分用疑问代词提问：

1. 那个小女孩叫什么？
2. 他是谁？
3. 彼得是哪国人？
4. 这件红衬衫怎么样？
5. 你下个星期怎么去上海？
6. 他为什么心里很难过？
7. 老张什么时候去香港？
8. 你们明天几点出发去长城？
9. 一般来说，北京的春天有几个月？
10. 你到哪儿去买水果？

11. 他买了几瓶啤酒? 12. 你们公司有多少名职员?
13. 这个湖有多深?

- 四、把下面的句子改成用“呢”的疑问句:
1. 你的书呢? 2. 我已经做完作业了, 他呢?
3. 你哥哥已经结婚了, 你姐姐呢?
4. 他要是明天不来呢?
5. 要是他的烧下午还不退呢?

五、用“……不……”“……没……”或“一了(过)没有”造疑问句:

1. 你去过长城没有?
2. 他的发音准确不准确?
3. 你有没有姐妹?
4. 学过的生词你都记住了没有?
5. 这次考试他通过了没有?

- 六、用“(是)一还是...”把下列句子改成疑问句:
1. 小王是翻译还是外交官?
2. 你去西安还是桂林?
3. 你喜欢北京的秋天还是北京的冬天?
4. 他来找我还是我去找他?
5. 李先生是你的朋友还是你夫人的朋友?

七、用“是不是”把下列句子改成疑问句：

- 那儿的东西是不是一定很便宜？
- 我们已经等了快两个小时了，他是不是不来了？
- 他没来上课，是不是又病了？
- 好几天没看见你了，你是不是去外地了？
- 这个女孩儿和她长得真像，是不是她的妹妹？

八、按照要求回答问题：

- 不，他在。
- 对，我不累。
- 不，他来了。
- 对，我没去过。
- 不，好看。

九、用疑问代词把下列句子改成反问句：

- 那个房间不是很大吗？
- 你没有看出来他不喜欢你吗？
- 路这么远，你还走着去？
- 汽车马上就来了，你看什么急？
- 这件衣服脏什么？
- 我没看过那本书，怎么知道它的内容呢？
- 我一个人哪里吃得下这么多饺子？
- 这么难的文章，我怎么看得懂？

十、用疑问代词填空：（略）

1. 什么 孩子在公园里打雪仗？ 公园里的雪 很白，很好玩。
2. 哪儿 小明去 了？ 他 去了图书馆。
3. 什么 孩子第一个表演？ 所有的 小朋友都 很认真。
4. 谁 开了 那 辆 汽车？ 司机 很负责。
5. 哪， 谁 在 洗衣服？ 她 很勤快。
6. 哪儿……哪儿…… 哪里 有 大 海？ 哪里 有 高 山？

二 形容词谓语句和名词谓语句

一、回答问题：（略）

二、请就以下时间提问，并用两种形式回答：（略）

三、选词填空：

1. 我们的房间很小，他们的房间很大。
2. 我们的公司离市中心不远，开车五分钟就到了。
3. 爸爸的工资多，我的工资少；爸爸常常给我钱，可是我不好要。
4. 你的手怎么这么脏，看！我的手多么干净。
5. 今年汉语水平考试的题很难，去年的很容易。
6. 坐飞机快，坐船慢。
7. 你看，你的字典还很新，可是我的已经旧了。
8. 以前这条街太窄了，常常堵车；现在这条街宽了，再也不堵车了。
9. 去年这个时候我很胖，今年很瘦，因为我每天喝减肥茶。

10. 你真聪明，找了一个这么好的地方看书，这儿太安静了。

四、请把下面的句子翻译成中文： 五分

1. 现在几点了？ 几点

2. 你是哪国人？ / 你从哪儿来？ 哪里

3. 中文语法难吗？ 难

4. 今天星期几？ 星期几

5. 你多大？ 你几岁了？ / 你多大年纪？ 年龄

6. 上海气温怎么样？ 热吗？ 热

7. 你们旅馆年轻人多还是年长大的人多？ 多

8. 长城离这儿远吗？ 远

9. 你这个星期忙吗？ 忙

10. 这款衣服太贵了。 贵

五、阅读短文并回答问题：（略）

三 表示存在的句子答案

一、翻译下面的句子：

1. На книжной полке несколько словарей.

2. В магазине много посетителей.

3. На столе лежат газеты и журналы.

4. На стене висит картина.

5. Рядом со школой маленький лес.

6. За почтой парк.

7. В нашу компанию принесли новый сотрудник.

8. По лестнице спустился пожилой человек, которого мы за 80.

二、把下面的句子改成现在句： 从示例出发 四

1. 前边走过来一个老师。

2. 楼上刮下来一件衣服。

3. 学校里开出来几辆汽车。

4. 书架上放着很多杂志。

5. 墙上挂着几张字画。

6. 楼外边放着很多自行车。

7. 主席台上坐着几个学生。

三、改正下列错旬： 从示例出发 四

1. 桌子上放着很多书。

2. 教室里坐着很多学生。

3. 那个人从楼上走下来。

4. 前边跑过来几个人。

5. 昨天家里来了几位客人。

四、用所给的词填空： 从示例出发 四

1. 摆着   想古时候（你） 示旁

2. 放着 一张张……了”，他脸略带红润，笑得十分灿烂。

3. 挂着 小猫开始了一次新的冒险。

4. 有 天快黑了，他才急急忙忙地往回赶。

5. 放着 你放下帽子了，我来帮你整理一下吧。

6. 摆着 天黑了，他才急急忙忙地往回赶。

7. 放着 你放下帽子了，我来帮你整理一下吧。

四 汉语表示时间和动态的方法

1. 请回答下面的问题：（略）
1. 用“正在”表示时间的方法，多得一筹不差。
2. 用“已经”表示时间的方法，多得一筹不差。

一、回答下面的问题：（略）

1. 用“正在”表示时间的方法，多得一筹不差。

二、辨别正误：

1. A ✓ B ✗

2. A ✗ B ✓

3. A ✓ B ✗

4. A ✓ B ✗

5. A ✗ B ✓

三、用下列词组造带时量补语的句子：（略）

1. 表示动作的进行
2. 表示动作的完成

四、阅读短文并复述：（略）

1. 请回答下面的问题：（略）
1. 用“正在”表示（动）态的方法，多得一筹不差。

A. 动作的进行

一、组句：

1. 老王正打电话。

2. 孩子在洗澡。

3. 大家这正等着她呢。

4. 谈判正在进行。

5. 他正睡觉呢。 6. 学生们正在上听力课。
7. 这个国家代表团正在访问。 8. 这个问题正在被解决。
9. 他们正在讨论这个问题。

二四〇

天正下雨呢，老王正在看朋友的路上。街上正刮着大风，他正吃力地走着。老王的朋友正在家里等着他的到来。他正在听天气预报，预报说，很多云正在向这里运动，明天的雨更大。

四、动作效果发生

— 附录下面的例子。

1. Погода становится теплее.
  2. Фильм скоро начнется. Пойдем.
  3. Кажется, как будто скоро весна.
  4. Скоро Новый год.
  5. Он уезжает из Пекина на следующей неделе.
  6. Я выпущусь в следующем году.

三、用“快要……了”、“就要……了”完成下列对话。

1. 就要/快要开始了
  2. 就要/快要开了
  3. 就要/快要下雨了
  4. 就要来了

三、改正下列错句：

1. 我们明天就要考试了。
2. 下个月我的生日就要到了。
3. 我们就要毕业了。
4. 电影快要结束了。

E. 动作的过去经历

一、短句：

1. 汤姆来过中国。
2. 他去过长城。
3. 我们没去过西安。
4. 大家练习过用筷子吃饭。
5. 他没学过汉语。

二、填空：（略）

三、除了上面这些他们还有什么经历？

五 语气助词 “了”

一、选词填空：

1. 冷
2. 便宜、贵
3. 大
4. 黑
5. 开
6. 决定
7. 看

二、完成下列句子： Завершите следующие предложения:

1. 我今天上午去长城了。 Я сегодня утром пошел на Великую Китайскую Стены.
2. 我刚才做作业了。 Я только что сделал домашнее задание.
3. 他今天去上班了吗？ Сегодня он ходил на работу?
4. 我没有看这盘录像带。 Я не смотрел эту видеокассету.
5. 去年夏天他去德国了吗。 В прошлом лето он ездил в Германию?

三、看句意填空： Посмотрите на смысл предложений и заполните пропуски:

1. 快、了 Сейчас у вас есть время.
2. 就要、了 Сейчас у вас есть время.
3. 就要、了 Сейчас у вас есть время.
4. 快、了 Сейчас у вас есть время.
5. 快、了 Сейчас у вас есть время.
6. 就要、了 Сейчас у вас есть время.
7. 就、了 Сейчас у вас есть время.
8. 就要、了 Сейчас у вас есть время.

四、将下列句子译成俄语： Переведите на русский язык:

1. Та комната слишком большая. Эта комната слишком большая.
2. Товары здесь слишком дорогие. Товары здесь слишком дорогие.
3. В Пекине слишком много людей. В Пекине слишком много людей.
4. Это предложение самое трудное. Вред ли кто-то из студентов оценит. Это предложение самое трудное. Вред ли кто-то из студентов оценит.
5. Тот человек самый плохой. Этот человек самый плохой.
6. Эта книга слишком интересная. Эта книга слишком интересная.

7. Зима в этом году очень холодная.   于今年
8. Ты действительно очень глуп.   你真的好笨。
9. Я тебе не верю.   我不相信你。

五. 比较下列句子：（略）

1. 他昨天去公园了。   他昨天去公园了。

2. 他昨天没去公园。   他昨天没去公园。

六 补语

一、练习：

1. 我在北京住了三年了。   我在北京住了一年。

(一) 结果补语

一. 回答问题或正确应对：（用上结果补语）

1. 我在北京住了三年了，住得不想走了。住得惯。
2. 在北京吃得到我们的家乡饭。
3. 我每天七点起床，如果再早一个小时，我起不来。
4. 这儿放不下，放在客厅里吧。
5. 真对不起，我没看见。
6. 他看不起别人。
7. 我去买了，可是没买到。
8. 车开得太快，一下子停不住。
9. 谢谢，我吃好了。
10. 我一个人去拿得了，不太重，不麻烦你了。

二. 选择正确答案：（有几个选几个）

1. A, C
2. B, C
3. B, C

4. A, C 5. D 6. B 7. B, C 8. D 9. B 10. B

三、總覽

- 1. 学不会
  - 2. 做不完 玩不好/玩不痛快
  - 3. 完不了 做完
  - 4. 留得住 留不住
  - 5. 跑得了 跑不了

四、改進：

1. 你一个小时写得完吗?
  2. 买了那么多饺子，你一个人吃得完吗?
  3. 警察把小偷抓住了。
  4. ——一个人拿不动吧？我帮你拿吧。
——不用了，谢谢，我拿得动。
  5. 看，已经洗干净了。

(二) 趋向性语

一、用完整的句子回答下列问题。

1. 你要的字母我带去了。

2. 我给妈妈寄去了一些衣服。
3. 这个月的《汉语学习》杂志，王平借走了。
4. 他这次去旅游，忘了把照相机带去了。
5. 这个词的意思，我想不起来了。
6. 我看见老师从教室出去了。
7. 他们把车开进车库里去了。
8. 他从新疆旅行回来，没给我带回来哈密瓜。
9. 你看完了这些报纸，不用给我送回来了。
10. 他跑上楼去了，我没看他下来。

二、下面的句子，对的请画“√”，错的请画“×”。

1. √
2. ×
3. ×
4. √
5. √
6. √
7. ×
8. ×
9. √
10. ×

三、把括号中的趋向补语放到适当的位置：

1. 送回家去

2. 走进房间来

3. 拿来钱/拿钱来

4. 游过河去

5. 举起手来

6. 爬上山

7. 带去一封信/带一封信去

8. 跑下山去

9. 掉下来一个苹果/掉下一个苹果来

10. 下起雨来

四、把下面的各组词连成带趋向补语的动宾词组：

1. 回办公室来
2. 进客厅去
3. 买回来一本辞典
4. 走出教室去
5. 跑下楼去
6. 唱起歌来
7. 寄回去一个包裹/寄一个包裹回去
8. 爬上山去
9. 下起雨来
10. 带去一束鲜花/带一束鲜花去

(三) 状态补语——表示主语某种状态或性质的补语

一、用状态补语完成下面的句子：(以下词语任选)

1. 早（晚）
2. 不错（很好/不太好）
3. 很干净
4. 很好（不太好）
5. 很高兴
6. 有一点儿肥（很合适）
7. 远了
8. 一点儿
9. 不得了（很）
10. 不得了

二、以下句子，对的画“√”，错的画“×”。对的画“√”，错的画“×”。

三、根据给出的词语，造带状语补语的句子。每组本一女四男

2. 阿姨收拾房间收拾得很干净。 3. 我朋友跑步跑得比别人都快。 4. 这些练习难得谁都不会做。 5. 他难过得流下了眼泪。

四、读下面的短文，把可能用状态补语表达的地方替换成状态补语。

昨天是四月二十日，但天气热得很，像夏天一样。我去朋友家看了他新买的房子。这房子又大又亮，很漂亮。玻璃擦得干干净净，房间里的家具做得整整齐齐。我朋友说，为了收拾房间，他用了差不多两个星期的时间，没有找人帮助。收拾完，他累得连饭也不想吃，只想睡觉。现在，有了这么舒适的家，他高兴得很。我也很高兴，因为以后我们可以在他漂亮的新房子里聚会了。

七 “是……的” 结构

一、读下列句子(略)一个字一句 (四) 了解小报

三、回答下列问题（略）

三、用“是……的”结构，重写下列句子。不要照原文写。

1. 我是去年十一月來北京的。
2. 我是从西雅圖去上海的。
3. 我是坐火车去昆明的。
4. 我是为你买的蛋糕。
5. 这封信是大家写的。
6. 衣服小了是因为洗的。
7. 我是去年看見他的。
8. 他们是上个星期到美国的。

四、比較句子（略）

八 表示比較的方法

一、回答问题：

1. 上海的夏天比北京热。
2. 在北京，牛肉比猪肉贵。
3. 这个灯比那个更亮。
4. 我比我表妹大三个月。
5. 小王昨天晚上睡得没有我们晚。
6. 这条裤子比那条长一点。
7. 这三个人差不多一样高。
8. 我的房间没有你的房间凉快。
9. 她丈夫没她会做菜。
10. 法文比英文难学。

二、请把下面的句子翻译成俄文：

1. У него больше книг, чем у меня.
2. Дети больше взрослых должны следить за гигиеной.
3. Население Пекина значительно увеличилось за последние три года.
4. Здесь деревья одно толще другого.
5. Возможно, я не так умен, как ты.
6. Никто так, как он, не любит плавание.
7. Посмотри, лицо этого ребенка похоже на большое яблоко, не так ли?
8. Все эти вещи разные по фасону, какая из них тебе нравится?
9. Пойдешь ли ты отсюда или пойдешь ли ты оттуда, расстояние примерно одно и тоже, поэтому нужно примерно одинаковое количество времени.
10. Мой старший брат небрежнее меня.

三、用“没有”，“跟……样（……不一样）”，“像（不像）”完成句子：

1. 没有
2. 跟……一样
3. 跟……一样
4. 跟……一样
5. 不像
6. 跟……一样
7. 没有
8. 跟……不一样（一样）
9. 跟……不一样
10. 像

四、请把下面的句子改成比较句：

- 我爸爸比我妈妈大两岁。
- 这张桌子比那张桌子长。
- 我也想买一本跟你一样的字典。
- 我的这件衣服跟他的那件衣服一样贵。
- 法文语法跟意大利语法差不多。
- 我跟我的朋友一样喜欢游泳。
- 今年我比去年多去了长城。
- 这些椅子的颜色跟那些椅子的颜色不一样。
- 我妹妹唱歌唱得跟我姐姐一样好。
- 今年春天北方下雨下得比南方多。

九 表示被动的方法

一、比较句子：（略）

二、改主动句为被动句：

- 他的病被王医生治好了。
- 自行车被玛丽丢了。
- 酒都被他们喝了。
- 很多书被我从图书馆借来了。
- 星期六衣服被我们洗完了。
- 录音机被（让叫）格林先生借走了。
- 那张报纸被看完了。
- 杯子里的水让（被叫）他喝了。

三、改被动句为主动句：（把字句的主动句和被动句互换）

1. 我做完了数学题。
2. 他写那篇发言稿写得很好/那篇发言稿他写得很好。
3. 有人请高秘书去做报告了。
4. 不知谁拿去了那几本书。
5. 我们邀请大使先生参加了这次活动。
6. 没有人偷那家商店。
7. 我不能用电脑，因为他们没把电脑修好。
8. 情人节那天人都把花买走了。
9. 有人吃了冰箱里的蛋糕，有人喝了酒。
10. 在欧洲人们热烈欢迎中国京剧团。

四、分析下列句子哪些是被动句，哪些不是？

1. 是
2. 是
3. 是
4. 不是
5. 是
6. 不是
7. 是
8. 是

十 “把”字句

一、请读下列句子并模仿造句。（略）

二、用“把”字和适当的动词及其他成分填空：（六选五）

1. 把，收起来
2. 把，放到
3. 把，挂在
4. 把，送到
5. 把，忘在
6. 把，放
7. 把，寄给
8. 把，开到
9. 把，送到
10. 把，吃了

三、用“给”,“在”,“到”,“成”填空: (略)

1. 到 2. 给 3. 在 4. 成 5. 成

6. 在 7. 成 8. 给 9. 到 10. 在

四、请把下列句子翻译成中文。翻译时用上“把”:

1. 你可以把你的车停在这儿。

2. 你想把这幅画挂在这儿?

3. 把窗户打开。请快一点儿。

4. 我把啤酒喝完了。

5. 我把他的地址写在我的笔记本上了。

6. 我把老师教的语法记录下来了。

7. 告诉我, 我应该把这封信寄给谁?

8. 你怎么把我的名字忘了?

9. 他们没把这些花种在院子里。

10. 他们不想把这个消息告诉任何人。

11. 如果没把作业做完, 你就不能出去。

12. 没人想把这么贵的东西买回来。

五、用所学的词语造“把”字句: (略)

六、改错:

1. 这件事情我已经知道了。/ 我已经知道了这件事情。

2. 请把书放在桌子上。

3. 我看不懂这本书。

4. 在英国, 我没学过这些语法。

5. 她把我看成她的女儿。

4. 快把药吃了。 快点吃药。“快”为副词，“吃”为动词。
5. 他们很快地把饭吃了。 他们很快地吃饭。“快”为副词，“吃”为动词。
6. 我刚来北京，还不认识路。 我刚到北京，不认识路。“刚”为副词。
7. 他没把信写完。 他没有把信写完。“没”为副词，“写”为动词。
8. 我们先进教室了，老师才来。 我们先进教室了，老师才来。“先”为副词，“进”为动词。

七、请把下面的短文翻译成俄文： 五一劳动节到了，我打算去公园玩。

В прошлую воскресенье мой друг Тинь Ли переехал. Он попросил меня помочь ему. В 8 утра я уже был у него. В его квартире был беспорядок, повсюду валялись вещи, а Тинь Ли с супругой складывали книги и сповари в коробки, чтобы их было удобнее грузить в машину. Мой друг Тинь Ли попросил меня помочь им собрать вещи. Я доставал вещи из шкафа и по одной складывал в чемодан. Я также осторожно снял картины со стен, убрал с них пыль, аккуратно свернул, обернул бумагой и сложил в машину.

На машине мы доехали до их нового дома. Это очень красивая квартира со спальней, кабинетом и гостиной. Большую кровать и шкаф для одежды они поставили в спальне. Все книги сложили на полу в кабинете, потому что новый книжный шкаф еще не привезли. Я предложил им повесить картины на стены в гостиной, туда же поставить телевизор. Но жена Тинь Ли категорично нужно было поставить телевизор в спальне, потому что она любит вечерами лежа на кровати смотреть телевизор.

Перевезли вещи, разложили их, убрались в квартире... мы непрерывно работали практически 8 часов. Во время ужина мы вместе пили пиво и я поднял бокал и поздравил их с новосельем.

三、阅读

十一 否定词

一、填空:

1. 不   2. 没   3. 别   4. 不   5. 不

二、纠错:

1. 他昨天没来开会。
2. 小李下周不去出差。
3. 经理的事儿太多，没有时间休息。
4. 明天晚上你别忘了看电影。
5. 别大声说话。/不要大声说话。
6. 上周，他没告诉我这个安排。

十二 数 词

一、阅读: (略)

二、改错:

1. 一万八千
2. 八十万零一
3. 十二个鸡蛋
4. 北京大约有七、八个县
5. 英国的留学生汤姆在中国学习两年多了。
6. 这篇文章我有二十多个生词。
7. 那条大街有近五十家饭馆儿。
8. 出席大会的代表超过了万人。

十三 量一词

一、阅读：（略）

二、填空：

条 本 杯/瓶/盒 个
盘 个 书 种
个 片 块、(盒) 件
把 张 副 块
种 个

三、纠错：

三只鱼 四只鸟 五件衬衫 六把椅子
十张照片 一个厨房 两件夹克 五种意见
七条领带 十二瓶药水 三桶汽油

十四 离合词

一、阅读：（略）

二、造句：
1. 妈妈给孩子洗澡。
2. 你可以帮我一个忙吗？
3. 小李照了三张相。
4. 他为大家操心。
5. 她在大学读了三年书。

三、纠错：下列的词语，哪一个是正确的？

1. 下午我想和你说话。
2. 她明1978年和她结婚。
3. 她上午开三个会。
4. 我们五个人打一个的（的）不够。
5. 天很黑，你们走路留一点儿神。
6. 周末去长城散散心。
7. 他和小姐握了握手。
8. 我们大家都投你一票。
9. 他对这件事很生气。
10. 王师傅开了十五年的车。

十五 形容词重叠

一、写出以下形容词的重叠方式：

1. 快快乐乐
2. 干干净净
3. 漂漂亮亮
4. 冰冷冰冷
5. 凉快凉快
6. 热闹热闹
7. 紧紧热热
8. 鲜红鲜红

二、改正句子里的错误：

1. 同学们高高兴兴地旅游去了。
2. 房间被她打扫得干干净净。
3. 骑自行车去很方便。
4. 这儿的风景真美丽。
5. 轻轻一推，门就开了。

6. 请说清楚这句话的意思。
7. 她把皮鞋擦得亮亮的。
8. 孩子洗完澡，干干净净的。
9. 这把椅子，坐着特别舒服。
10. 那儿的字写得很大，我们看得很清楚。

三、阅读并翻译下面的短文，在需要的地方将形容词替换成适当
的重叠形式。

个子高高的 眼睛大大的 清清楚楚 高高兴兴
穿得干干净净 漂漂亮亮

Моя подруга – переводчик. Она работает в посольстве Франции. Она высокого роста, большеглазая, носит очки в черной оправе. Она говорит медленно, поэтому ты можешь на слух понять все, что она говорит. Моя подруга очень умная, работает очень усердно. С какими бы трудностями ни столкнулась, она всегда реагирует радостно, не гневится, не торопится, поэтому все коллеги очень любят работать вместе с ней.

Если ты в посольстве Франции встретишь очень аккуратно одетую, очень красивую китаянку в очках, и думаю, что это непременно моя подруга, потому что в посольстве Франции воего одна девушка-переводчица.

十六 动词重叠

一、用适当的动词重叠填空：

1. 慢慢儿等 2. 帮帮 3. 告告 4. 修修
5. 高高兴兴 6. 点点 7. 擦擦 8. 听听
9. 做做 10. 打扫打扫

二、改正句子中的错误：

1. 我正在修理电灯，他进来了。 я изучал
2. 他洗过盘子，就去洗衣服了。 занялся
3. 刚才写的那封信，寄了没有？ отправил ли
4. 司机等他等了一个半小时。 сидел
5. 学习游泳的时候，一定要有耐心。 заниматься

三、用下面的词造句：（略）

四、阅读下面的短文，在适当的地方，用动词重叠替换动词：

听听音乐 看看书 洗洗衣服 收拾收拾房间
看了看表 敲了敲他的门 洗洗澡 剃刮胡子
准备准备

十七 语气助词的“呢”和“吧”

一、比较下列句子：（略）

二、用带“呢”的短句，完成下列句子：

1. 你们呢
2. 你的呢
3. 价钱呢
4. 另外呢/而且呢
5. 那个学校呢

三、翻译句子：

1. Давайте еще раз обсудим это.
2. Стало жарко, включи кондиционер.

3. Давай пойдем этой дорогой. Направление первое. Попробуем, посмотрим.
4. Ты ведь замуж не работась?
5. Мы ведь еще не потратили полностью зарплату этого месяца?
6. Ему сейчас очень трусливо, пойдем поможем ему.
7. Хорошо, мы возвращаемся.
8. Ту квартиру ведь не купили?

十八 “能”“会”和“可以”

一、回答问题，用上“能、会、可以”中的任何一个。

1. 我能吃一碗。
2. 我会开车。
3. 我会去哪儿？
4. 慢跑可以锻炼身体。
5. 可以。
6. 只能生一个孩子。
7. 可以读报纸了。
8. 不错，我们可以去长城。

二、选择题（选择合适的翻译）

1. A	2. B	3. B	4. A	5. B
6. B	7. B	8. B	9. B	10. A

三、填空（用上“能、会、可以”）

1. 能
2. 能
3. 会
4. 会
5. 可以
6. 可以
7. 会
8. 会不会
9. 会
10. 能

四、改错练习：根据括号中的提示，将句子中划线部分改过来。

1. 他很会做人。 （他为人很和气） 他为人很和气。
2. 今天晚上星星很多。一点云也没有，明天肯定不会下雨。（今晚没有云） 今晚没有云，明天肯定不会下雨。
3. 他能听懂英语，但不会说英语。（他能听懂英文） 他能听懂英文。
4. 我已经饱了，不能再吃了。（我吃饱了） 我吃饱了。
5. 我想学开车，你能教我吗？（你愿意教我吗） 你愿意教我吗？
6. 他刚来中国，还不会用筷子。（他刚来中国，不会用筷子） 他刚来中国，不会用筷子。
7. 我不太会喝酒。（我不太能喝酒） 我不太能喝酒。
8. 我会开车，可是在北京不能开，因为我没有驾驶证。（我不能在北京开车） 我不能在北京开车。
9. 已经十点了，看样子他不会来了。（他不会来了） 他不会来了。

五、翻译：将下列句子译成中文，并将相应的汉语译文填入括号内。

1. Лак Лю восьмь хорошо делает покупки.（她善于购物）
2. Машину нельзя останавливать здесь.（这里不能停车）
3. Этот диктан можно использовать как кровать.（它可以当床用）
4. Позвольте спросить, можно ли здесь курить?（我可以在这里抽烟吗）
5. 哪一天能修好？（哪一天可以修理好）
6. 我（现在）能走了吗？（我现在可以走了吗）
7. 今天会下雨吗？（今天是否会下雨）
8. 你会做中国菜吗？（你会做中餐吗）

十九 “一点儿”和“有一点儿”

一、填空：

1. 一点儿 2. 有点儿 3. 一点儿 4. 有点儿

5. 有点儿   6. 有点儿   7. 一点儿   8. 一点儿
9. 有点儿   10. 一点儿

二、选词填空：

1. 饭   2. 高兴   3. 冲   4. 好   5. 累

二十 “就”和“才”

一、把下面的句子翻译成俄语：

- Он сразу же ушел с работы.
- Я лишь тогда ушел с работы.
- Он еще в позапрошлом году приехал в Пекин, но лишь в прошлом году начал изучать китайский.
- Представление начинается лишь в 8, почему ты пришел уже к 7?
- Этот роман он прочитал всего за два дня, а я читал его целую неделю.
- Он, как только выучился, сразу вернулся на родину.
- Еще не рассвело, а он уже ушел.
- На этом листе бумаги написано всего несколько иероглифов, очень жалко выкидывать.
- Во время одного приема пищи я могу выпить пять бутылок пива.
- В нашей группе всего 10 студентов.
- В нашей семье я единственный ребенок.
- Впереди и есть мой дом.

二、选词填空：

1. 就   2. 才   3. 才   4. 就
5. 才   6. 就   7. 就   8. 就

三、改正下列的病句并说明理由:

1. 他一回来，就走了。
2. 我们坐了二十分钟的汽车，九点就到了。
3. 马上就出发，你怎么才来？
4. 已经十二点了，你还没睡？
5. 等大家都睡了，他才睡。
6. 这本书我看了一天才看完，他看了半天就看完了。

二十一 “都”、“全”和“所有的”

一、请读下面的句子并翻译成俄文:

1. Все студенты пошли кататься на коньках.
2. Они не все живут в много квартирном жилом доме для
дипломатов, некоторые живут в гостинице.
3. Мы все изучали эту грамматику.
4. Все эти несколько иероглифов я написал неправильно.
5. Куда бы я ни отправлялся, я всегда еду на своей машине. Это удобно.
6. Все любят эту красивую конечку.
7. Уже рассвело, тебе пора вставать.
8. Он всегда жил в горах, поэтому никогда не видел поездов.
9. Они все пошли на банкет.
10. В детстве я изучал русский язык, но сейчас все забыл.
11. Ты рассказал не все, я немного дополню.
12. Он может пересказать названия всех цветов в сладу.
13. Это мнение не всех, а лишь некоторых.

14. Объем всего текста не достигает и ста иероглифов, прошу всех выучить его наизусть.
15. Он покрыл библиотеке все журналы, которые выпускало из пропажами 30 лет.
16. Я все понял из того, что он только что сказал.

二、改错句：

1. 昨天你去商店，都买了什么东西？
2. 票都卖完了。
3. 他把钱都借给了朋友。
4. 在我们班，人人都爱打乒乓球。
5. 他离开北京的时候，我们公司的人全去飞机场送他。
    他离开北京的时候，我们公司的所有人都去飞机场送他。
6. 你说话太快，我都听不懂。

三、用“都”、“全”、“所有的”填空：

1. 都/全
2. 全
3. 所有的
4. 全
5. 所有的
6. 所有的

四、请用“刚”，“刚才”，“都”，“全”，“所有的”各造一个句子。（略）

五、请读下面的对话，注意“刚”，“刚才”，“都”，“全”，“所有的”的用法。（略）

二十二 “刚” 和 “刚才”

一、请读下面的句子并翻译成英文：

1. Я только приехал в Пекин, никого не знаю.
2. Пицница только пожевала и еще не съела.
3. Как только закончились экзамены, он сразу поехал путешествовать.
4. В Китае дети с 6 лет могут поступать в школу. В сентябре этого года его брату исполнилось только 5,5 лет, поэтому он не может поступить в школу.
5. Он только что купил хлеб. Он еще горячий.
6. Друзья уже поднялись на вершину горы, а я еще только на середине.
7. Ты прочитал лишь две страницы, как ты можешь говорить, что этот роман плохой?
8. Только что он был здесь. Как в мгновение ока исчез?
9. Как только наступило 4 утра, туристы встали с постели, чтобы посмотреть восход солнца.
10. Я только что услышал эту новость.

二、改错句：

1. 我来这个学校刚三天。
2. 你刚才的回答错了，想一想为什么？
3. 我刚学习中文三个月，还不能看报。
4. 我一出办公室，看见我刚才要找的那个人。
5. 他刚才找我，我没在办公室。

三、用“刚”、“刚才”填空：

1. 刚

2. 刚才 — “刚才”课件第2页第2行第23句。

3. 刚 — “刚”课件第2页第2行第23句。

4. 刚才 — “just now” “刚才”课件第2页第2行第23句。

5. 刚 — “just now” “刚”课件第2页第2行第23句。

四、请用“刚”、“刚才”各造一个句子。(略)

二十三 “又”、“再”和“还”

一、完成下面的句子：

1. 今年他还去。

2. 她想再看一遍。

3. 我又不能上了。

4. 又要生气了。

5. 再来！

6. 再听一遍。

7. 我还去。

二、选词填空：

1. 又   2. 再   3. 又   还   4. 再   5. 还   6. 还   再

三、辨别对错：

1. A ✓ B ✗   2. A ✗ B ✓'   3. A ✗ B ✓'   4. A ✓ B ✗

Справочное издание

Чжу Сюсин

**СПРАВОЧНИК ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ КИТАЙСКОЙ
ГРАММАТИКИ**
Перевод с китайского О. А. Решетник

Редактор Т. С. Самедионов
Художественный редактор Шань Мань

Подписано в печать 25.11.2006
Формат 88×210. Печать офсетная.
Тираж 1-3000 экз.
Уч. печ. л. 0,5
Отпечатано в Москве

ООО Международная издательская компания «Шанс»
107258, Москва, 1-я ул. Бухарестова, д. 12/11
Тел. +7 (499) 940-09-22
office@gruppashans.ru

shansbookusa.ru
vk.com/gruppashans
facebook.com/gruppashans

Отпечатано
«Бейцзин цзинху хуцай иньшунь юсмы»
Пекин, район ЧАОКИ, Наньгао, 129

Справочник для изучения
китайского языка

汉语学习手册

1. Справочник для изучения китайской грамматики

汉语语法学习手册

2. Учебное пособие по китайскому языку: чистые слова

汉语词汇学习手册

3. Учебное пособие по кинематическим выражениям в китайском языке

汉语动词学习手册

4. Справочник для изучения слова трицизи в китайском языке

汉语儿化词学习手册

5. Справочник для изучения блокного во-смыслу слова в китайском языке

汉语连文词学习手册

6. Справочник для изучения синонимов в китайском языке

汉语同义词学习手册

ISBN 978-5-906628-50-7

A standard linear barcode representing the ISBN number.

9 785906 659507 >